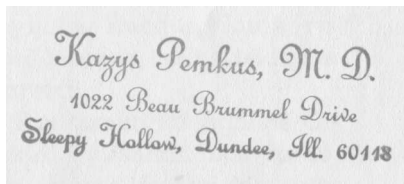

KUN. DR. JUOZAS PRUNSKIS

KUN. JUOZAS PRUNSKIS

AUGŠTYN ŠIRDIS

IMMACULATA PRESS, PUTNAM, CONNECTICUT

*NIHIL OBSTAT: Stasys Yla. Cen-
sor Deputatus. — IMPRIMATUR:
† Bernardus J. Flanagan, Episcopus
Norvicensis, die 15 Aprilis, 1957.
Immaculata Press, Putnam, Conn.*

IŽANGOS ŽODIS

Būdamas Kauno Kunigų seminarijoje visus vakarus, kada tik nebuvo kokio būtino darbo, pašvęsdavau skaitymui šventųjų gyvenimų, surašytų atskirose didesnėse knygose — monografijose. Jų pasišventimas, jų ryžtas, jų heroiškieji darbai visada man darydavo didelį įspūdį.

Pradėjus sakyti pamokslus, teko pastebėti, kad pavartotus pavyzdžius iš šventųjų ir kitų heroiskų asmenų gyvenimo žmonės ilgiau atsimena, tie pavyzdžiai daro didelės ir geros įtakos. Man vis darydavosi gaila, kad tiek daug nuostabių faktų, gilių minčių lieka daugeliui mūsų gerųjų žmonių nežinoma, nes tie dalykai pasilieka surašyti jiems neprieinamoje knygose. Iš pradžių tuos dalykus pradėjęs plačiau skleisti lietuviškoje periodikoje, vėliau svajoju sutelkti į atskirus leidinius.

Tos svajonės gal dar ilgai taip ir būtų pasilikusios svajonėmis, tačiau atsirado lietuvišką spaudą, lietuviškas knygas

Antanas Gilis

mylintis žmogus, kuris ryžosi lėšomis tokius leidinius paremti.

Tas asmuo tai Agnietė Gilienė, gyvenanti Los Angeles mieste. Jai reiškiu nuoširdžią padėką. Šios knygos išleidimą ji lėšomis parėmė, ta savo auka religinės kultūros reikalams norėdama pagerbti atminimą savo vyro a. a. Antano Gilio, kurio paveikslą čia matome. Skaitytojas išpildys tos mūsų lietuviškos spaudos rėmėjos viltį, jeigu velionį jos vyrą prisimins savo maldoje.

Autorius

1. AR MES ŽINOME, KUR SKUBAME?

AR MES ŽINOME, KUR SKUBAME?

VIENAS žymus britas, Huxley, kartą vyko į Britų draugijos susirinkimą Dubline. Pervėlai pasiekęs stotį, jis išsoko į taksį ir pasakė šoferiui: "Važiuoki skubiai". Automobilis lėkė gatvėmis. Po kiek laiko Huxley paklausė:

— Ar Jūs žinote, kur mes turime nuvažiuoti?

— Ne, — atsiliepė tas, — aš nežinau, bet vis tiek, mes važiuojame labai greitai. —

Iš dalies tai yra vaizdas moderniojo, dabarties gyvenimo. Mes lekiame, skubame kiek išgalėdami, ir nežinome kur. Gyvename, o pilnai nežinome gyvenimo prasmės. Dienos lekia, kaip pašėlusios, ir mes nepatikriname, kuria kryptimi mūsų gyvenimas turi eiti. Daug turime skubių darbų ir rūpesčių, o vieną pagrindinį taip ir užmirštame.

Kartą į vieną ne taip jau didelę parapiją atvyko kunigas. Pas jį atbėgo moterėlė su kiek nekontroliuojamu liežuviu ir jam tarė:

— Jūs čia atvykote... Bet aš nesuprantu, kaip Jūs drįstate manyti, kad įtiksite šiems visiems septyniems šimtams parapijos žmonių?!

Kunigui tartum pati Apvaizda greit pakišo atsakymą:

— Aš neatėjau į šią vietą patikėti 700 žmonių. Aš turiu uždavinį patikėti tik Vienam — Dievui, ir jei aš patiksiu Jam, visa kita bus gerai.

Tas vienas pagrindinis uždavinys turėtų ir mums visiems rūpėti. Jeigu mes patiksime Dievui, tada mes įtiksim ir žmonėms, ir patiems sau. Tai yra mūsų svarbiausias gyvenimo siekimas, kurio neturime išleisti iš akių.

Kartą vienoje Londono tavernoje sėdėjo jaunas advokatas su savo draugais. Jie buvo linksmi, truputėlį išimę. Draugai, žinodami, kaip advokatas puikiai moka pamėgdžiot mimiką, ėmė jį įkalbinėti, kad jis vyktų į bažnyčią, kur tą vakarą sakė pamokslą kunigas, ir kad jis išžiūrėtų į jį ir pasistengtų pagauti jo mimiką ir paskiau palinksmintų juos pamėgdžiodamas.

Advokatas išėjo. Pasitaikė, kad kunigas tą vakarą sakė pamokslą tema: "Pasiruoški sutikti Dievą". Kunigas pamokslą sakė taip giliai ir iškalbingai, taip pataikė tam advokatui į širdį, kad tai jam padarė tvirtą įtaką. Kai jis sugrįžo į taverną, draugai ėmė jį klausti:

— Na, kaip, gerai pagavai tą kunigą?

— Ne, brangieji, ne aš jį, o jis mane pagavo, — ir advokatas paliko savo draugus, pats pasirinko dvasininko pašaukimą tapdamas vienu geresniųjų pamokslininkų.

Ir mes dažniau įsiklausykim į Viešpaties žodį pamokluose, Šv. Rašte, geroje knygoje. Jis pagaus mus, jis patrauks mus prie gero ir prilaikys ištikimais Viešpačiui. Tačiau neužtenka tik patiems žinoti tikrąjį kelią ir juo sekti, tik patiems būti ištikimais Viešpačiui. Reikia dar ir kitus stengtis palenkti į gerą.

Kartą vienas pamokslininkas sakė pamokslus viename Amerikos mieste. Klausytojų tarpe jis pastebėjo ir jauną, pažįstamą advokatą. Pasibaigus pamokslui kunigas priėjo prie jo ir, dvasinio uolumo kupinas, prabilo:

— Ar Jūs esate krikščionis?

— Taip, aš save laikau krikščionimi, — atsiliepė advokatas.

— Ar Jūs stengiatės ir kitus prie Kristaus pritraukti? — vėl paklausė kunigas.

— Ne, čia ne mano, o Jūsų, kunigų, dalykas. Mano pašaukimas yra praktikuoti teisę, o Jūsų — apaštalauti.

Kunigas atvertė Apaštalų Darbų, vienos Šv. Rašto dalies, aštuntą skyrių ir paprašė advokatą paskaityti. Jis paskaitė mintį:

— Tie, kurie buvo išblaškyti svetur, ėjo visur, skelbdami Žodį. —

— Bet tai buvo apaštalai, — tuojau pratarė advokatas, pakėlęs galvą.

— Skaityk toliau, skatino kunigas.

Advokatas skaitė:

— Tie, kurie buvo išblaškyti svetur, išskyrus apaštalus.

Dabar advokatas nebeturėjo ką besakyti. Taip, ne vien apaštalių, ne vien kunigų darbas yra traukti žmones prie Dievo. Visų pareiga eiti išganymo keliu ir kiek galima vesti juo kitus.

ESAME DULKĖ IŠ ŽEMĖS

ŽILOJE senovėje vienas Saksonijos karalius turėjo vykti į tolimesnę savo valstybės dalį malšinti sukilimo. Kai maištas buvo numalšintas ir sukilėliai nugalėti, karalius pastatė žvakę duryse pilies, kur jis buvo įsirengęs laikiną būstinę. Jis uždegė žvakę ir pranešė, kad visų tų sukilėlių, kurie atsisakys maišto, kurie duos ištikimybės priesaiką, kol dar žvakė tebedegs, bus ... pasigailėta. Atleidimui laikas tebuvo paskirtas — kol sudegs žvakė.

Ir mes, o Viešpatie, kaip gi dažnai esame buvę maištininkai prieš mūsų Kūrėją! Ir mums prisimena svarbi tiesa — atleidimo tegalime susilaukti iš mūsų Dangiškojo Valdovo tik kol dar degs mūsų gyvybės žvakė. Kai ji užges, gausime tai, ko būsime nusipelnę.

Mes esame dulkė iš žemės ir dėl to žemė mus dažnai taip labai traukia. Bet kaipgi nedaug mums ta žemė, tas pasaulis gali duoti! *Aleksandras Didysis* buvo užkariavęs visą anų laikų žinomą pasaulį. Ir vistiek nesijautė laimingas. Jis verkė, kad jau nebeliko jam daugiau nieko užkariauti. Pagaliau jis uždegė miestą ir mirė nusivylimo orgijose. *Hanibalas* buvo

pripildęs tris bušelius žiedais nuo jo nugalėtų, išžudytų, pavergtų didikų, valdovų ir jų šeimų rankų. Ir kaip iš viso to jis mažai turėjo džiaugsmo! Jis mirė savo ranka paėmęs nuodų, svetimoje žemėje, nežinomas ir neapverktas. *Cezaris* užkariavo 800 miestų. Jis savo drabužius buvo perdažęs krauju milijono savo priešų, kuriuos buvo išžudęs. Ir jis žuvo perdurtas durklu savo geriausio draugo, toje pačioje vietoje, kuri buvo jo triumfo vieta. *Napoleonas*, nesulaikomai žygiavęs per Europą, pagaliau mirė ištrėmime, nugalėtas ir belaisvis. Taigi, net tie, kurie buvo gausiai atsiekę valdžios, garbės, turto ir pomėgių, galų gale pasijuto palikę tik paprasta žemės dulkę, lašelis jūroje.

Jaunas poetas *Joyce Kilmer*, pirmojo Pasaulinio karo pabaigoje žuvęs teturėdamas tik 26 m. amžiaus, vienu metu rašė savo pažįstamam kunigui:

— Melskite, kad aš galėčiau daugiau Dievą mylėti ir kaskart labiau Jį pajusčiau. —

To siekdamas jis net fronte, kai tik nebuvo apkasuose, kasdieną eidavo prie šv. Komunijos. Kiekvieno iš mūsų pareiga siekti, kad Dievą daugiau pajustumė ir mylėtume.

Kai kartą *Gustavas Dorė* piešė Jėzaus veidą, į jo studiją įėjo viena ponija. Ji stebėjo paveikslą. Jos susidomėjusį, pasitenkinimu švytintį veidą stebėjo dailininkas. Staiga ji atsigrižo ir tarė:

— Dailininke, šitokio Kristaus veido negalima nupiešti, jeigu Jo nemylėtumei...

— Taip, aš Jį myliu, — atsiliepė dailininkas, — ir kai aš Jį dar labiau mylėsiu, aš dar geriau Jį nupiešiu.

Mūsų gyvenimo augščiausias uždavinys — nupiešti Kristaus paveikslą savo širdyje. Ir kuo mes Jį labiau mylėsime, tuo geriau tai pasiseks. Nuolankumo pelenais galvas pasibarsčius kaip tik geriausia ugdyti Kristaus meilę savyje, kad, kol mūsų gyvenimo žvakė baigs degti, Kristaus paveikslas jau gyvai atsispindėtų mūsų sieloje.

PRASMINGAS GYVENIMAS

DIDYSIS italų vyras G. *Mazzini* kartą pasakė:

— Gyvybė mums buvo Dievo duota tam, kad ją panaudotume žmonijos gerovei, kad savo pajėgas nukreiptume į tobulinimą savųjų brolių, kad savo darbu kuo nors prisidėtume prie bendrų pastangų įnešti į pasaulį daugiau gėrio ir atskleisti tiesą, ko ištisos gentkartės, gal lėtai, bet pastoviai siekia. Privalome auklėtis ir auklėti, tobulintis ir tobulėti. —

Tai perspėjimas, kad mūsų gyvenimas būtų prasmingas, kad mes ne savęs jieškotume, bet gėrio ir tiesos, kad mes ne tik patys kas dieną darytumės geresni, bet ir kitiems padėtume tobulybės vieškeliais žygiuoti.

Makedonijos karalius *Pilypas* buvo įpareigojęs vieną iš savo pareigūnų kiekvieną rytą, karaliui keliantis, priminti:

— Karaliau, esi žmogus. Gyvenki atsimindamas, kad reikės mirti. —

Kiekvienas atsiminkime, kad esame žmonės, kiekvienas atsiminkime, kad reikės mirti, ir kiekvienas supraskime, kad mūsų gyvenimas neturi būti lyg pėdos vandeny, kurios žymės nepalieka. Ne! Pasitraukdami iš pasaulio mes privalome pasiekti bent tą pasitenkinimą, kad mes nors krisleliu prisidėjome, jog į pasaulį buvo įnešta daugiau gero ir kilnumo.

Pasaulyje yra vienas pavojus — paskęsti kasdieniuose džiugesiuose ir gyventi tik tuo sotaus gyvenimo pasitenkinimu, kuris yra augščiausias gerai užlaikomo ir šeriamo gyvulio siekimas. Bet žmogus turi neužmiršti savo žmogiškos paskirties, — atminti, kad jis netik turi bumą skaniai pasivalgyti, ne tik gyvuliškus instinktus, kurių tenkinimas gali atnešti šokią tokį laikiną smagumą, bet turi ir protą, ir valią, kuriuos turi tobulinti, turi siekti pastovių vertybių, krauti dvasios ir sielos kapitalus.

Kartą persas *Hormidas* aplankė puošniąją, turtingąją Romą, buvusią tada pasaulio civilizacijos centru. Kada jis buvo aplankęs visus Romos stebuklus, jo paklausė, ar jis ne-

nori pasilikti gyventi tokiame turtingame ir prabangiame mieste. Į tai išmintingas persas atsakė:

— Tiesa, mačiau didingus dalykus. Tačiau pastebėjau, kad ir čia yra karstai. Ir čia žmonės miršta, kaip ir mano tėvynėj. Visa ta prabanga išblyksta prieš mano akis. —

Žmogaus protas siekia toliau negu gyvulio pomėgiai. Jisai jieško pastovių ir amžinų vertybių. Tos gi žemiškosios gali mums pasibaigti labai netikėtai. Štai ką mums istorija sako: Lenkijos karalius *Kazimieras* mirė bankete, bekeldamas taurę prie savo lūpų. Čekijos karalius *Vladislovas* mirė teturėdamas 18 metų, kai laukė iš Prancūzijos atvykstant savo sužieduotinės. *Amanas* mirė tą pačią dieną, kada turėjo būti labiausiai pagerbtas; buvo pakartas tose pačiose kartuvėse, kurias ruošė Mardochejui. *Holofernui* nukirto galvą tą dieną, kurią jis tarėsi daugiausiai laimės pasiekęs. *Herodas* buvo mirtinai sužeistas tą dieną, kada auksu išsipuošęs buvo garbinamas kaip Dievas. Romos *Tarkvinijus* mirė įstrigus į gerkelę žuvies kauleiui. Senatoriui *Fabijui* mirtį priartino su vandeniu išgertas plaukas. Poetas *Anakreonas* mirė prarijęs slyvos kauliuką.

Taigi — pasaulio džiaugsmai, laimėjimai yra ir netikri, ir nepastovūs. Neatsisakydami to, ką geriausio žemė mums gali duoti, visdélto — svarbiausią dėmesį kreipkime į augštesnes vertybes.

IR PRIE TELEVIZIJŲ NEPRARASKIM AMŽINŲJŲ VIZIJŲ

PRANCŪZIJOJE, Nevers ligoninėje, gulėjo sunkiai sergantis ligonis. Blogiausia, kad dėl sunkių kentėjimų jisai jau buvo visiškai praradęs norą gyventi. Vieną dieną buvo kritęs į tokią neišpasakytą desperaciją, kad net paprašė seselės paduoti jam... revolverį.

Sesuo vienuolė atnešė jam, tik ne revolverį, o kryžių, ir spausdama jam į rankas tarė:

— Tai čia ginklas, kurio Jums reikia...

Ligonis susimąstė. Išižiūrėjo į Nukryžiuotojo Kančią. Kaž-kaip, jam atsirado nauja paguoda. Ligonis nurimo. Kryžius jį išgydė iš juodo nusivylimo.

Daugelis iš mūsų esame skaitę nuostabiai gražią knygą — "Fabiola". Bet ar žinome, kad jos autorius kard. Wisemanas tokį išpūdingą pamokymą paliko paskutinę valandą? Prieš mirtį jisai paėmė kryžių, nukreipė žvilgsnį į jį ir tarė:

— Į amžinybę keliaudamas, jaučiuosi kaip moksleivis kuris ruošiasi atostogoms grįžti į tėvo namus. —

Jis buvo išėjęs kryžiaus mokyklą. O tai gili mokykla. Kristaus žaizdos stipriau į mus kalba, kaip Jo žodžiai. Kristaus žaizdos visų pirma mums pasako, kaip brangi yra mūsų siela, kad už ją išganytojas turėjo sumokėti savo krauju.

Šv. Jonas Auksaburnis gražiai primena:

— Kai Dievas panorėjo išpirkti mus, nedavė jis nei pasaulio, nei žemės, nei jūros, o tikrą savo kraują. —

Sielos vertė taip didelė, kad nuo pat gimimo prie jos Viešpats pristato savo angelą sargą, — primena šv. Jeronimas.

Ne taip seniai į JAV-bes grįžo trys misionierės iš Kinijos. Jos buvo iškentėjusios japonų nelaisvę, komunistų persekiojimus, ir buvo nuo bado tiek sunykusios, kad iš lėktuvo jas neštuvais išnešė.

Kas gi tas mergaitės, kas gi tūkstančius misionierių palenkia tokiam vargui vykti į svetimas šalis? — Sielų meilė. Supratimas, kaip brangios yra sielos.

Neišsiblaškykime. Net ir televizija teneužtrina mums nemirtingos sielos ir amžinatvės vizijos. O deja, kaip O. Holmes sako — yra tokių žmonių, kurie dvasios, sielos, tik tiek teturi, kiek būtina sulaukyti kūną nuo puvimo.

Nusidėjėlių armija yra plati, ir ji susidaro ne iš mobilizacijos. Mes į ją įstojome savu noru.

Persų priežodis sako:

— Jei turi du pinigėlius, už vieną pirki duonos, už kitą — hiacinčą savo sielai.

Argi tuo nepabrėžiama, kad rūpestis savo siela neturi būti mažesnis, kaip kūnu, kuriam mes pašvenčiame bent šešias dienas savaitėje.

Rašytojas *Dostojevskis* perspėja:

— Be augštesnės idėjos žmogus negali egzistuoti. Žemėje gi tėra tik viena augščiausia idėja — sielos nemirtingumas, iš kurios visos kitos išplaukia.

Susirūpinkime nemirtingąja siela. Kas ją užmiršta, kas neturi vilties sulaukti kito gyvenimo, tas jau miręs ir šiam gyvenimui.

Rašytojas *Brentano*, atšales nuo tikėjimo, kartą ėmė pasakotis Luizai *Henzel* savo sunkius pergyvenimus. Luiza jam tarė:

— Kam tai pasakoji silpnai mergaitei. Pasakyk kunigui per išpažintį.

— Ar tai aš girdžiu iš protestantų dvasininko dukters?! — tarė jis, bet susimąstė ir po kurio laiko suklupo prie klausyklos.

Ir mes daug ką kitiems išsipasakojome, o tikrasai kelias veda prie atgailos, prie klausyklos, kur mes galime garantuoti amžiną laimę savo nemirtingai sielai.

MYLĖKITE, KĄ TIKITE, SKELBKITE, KĄ MYLITE ...

GENIALUS lietuvių kūrėjas *Mikalojus Čiurlionis* kartą rašė:

— O, Viešpatie, nušviesk, maldauju, mano kelią, nes nežinau jo. Išėjau priekinė mūsų procesijos ir jaučiu, kad ir kiti paskui mane eis, bet tegul eina, kad tik ne šunkeliais. —

Daugelis iš mūsų, eidami gyvenimo vieškeliais, galime patekti tos didžiosios žmonių procesijos priešakin: ar kas yra šeimos galva, ar kas organizacijoje vadovaujantis asmuo, ar

šiai įtakingesnis žmogus savo aplinkoje. Pagaliau — kiekvieno turima šiokios tokios įtaka į kitus, ir svarbu, kad ji nieko nevėstų į šunkelius, o priešingai — kad mūsų gyvenimas būtų pavyzdingas ir kūrybingas, kad mes visada budėtume, žiūrėdami, ką galime padaryti gero kitiems.

Prieš akis turime daug gražių pavyzdžių. Sakysime, Vincas Kudirka didįjį savo raštų palikimą sukūrė gulėdamas ligos patale, džiovos kankinamas, Jonas Biliūnas viename laiške rašė:

— Matydamas, kad galiu netikėtai greit atsidurti amžinybėje, griebiausi plunksnos. Gėda anksti mirti nieko nepadarius...

Žmogaus gera įtaka — tai jo sielos kultūros vaisius. Ir kaipgi kartais sunku į tą augštesnį sielos kultūros laipsnį kopti.

Imkime pavyzdį iš lietuvių dainiaus *Milašiaus* gyvenimo. Jis buvo Lietuvos ministeris Paryžiuje. Lietuviu laikė save iki paskutinės gyvenimo minutės, nors nuo 11 metų amžiaus gyveno Prancūzijoje ir kūrė daugiausia prancūziškai. Jis yra vadinamas Prancūzijos Goethe.

Jo tėvas buvo netikintis, motina — kilusi iš izraelitų. Tai gi tas žmogus iš šeimos augštų idealų nepaveldėjo. Bandė nusiraminti jį ieškoti pomėgių gyvenime, bandė moters meilėje sau laimę rasti, bet tas viskas apkarto. Jam atrodė, kad belieka tik gerti, miegoti ir mirti... Taip jisai rašė savo kūrinys "Septynios vienvėdis".

Pagaliau Milašius pasiekė tokios desperacijos, jog jaučėsi, kaip minėtoje savo knygoje ir prasarė: "Mirusieji yra mažesni lavonai už mane". Tokio juodo liūdesio valandą jis į save paleido šūvį. Laimei — tas šūvis nebuvo mirtinas. Bemažtydamas ligoninėje, o vėliau susipažinęs su raštais žymių konvertitų *P. Bourget, L. Bloy, Peguy, P. Claudel, Maritain* — Milašius palinko į katalikybę. Jis daug keliavo, stebėjo gamtos grožį ir pradėjo jausti Kūrėjo išmintį. Matydamas uolą, jis kartą rašė: "Uola tai senas sfinksas, nutašytas mylinčios ir skaisčios amžinybės".

Seniau kūniškoje meilėje jis jieškojo gyvenimo pragiedrulių, dabar gi įsitikino, kad kas tikrai myli, tai myli Dievą. Pagaliau tapo praktikuojančiu kataliku, daug skaitė Šv. Raštą ir vienu metu rašė tūlam belgų poetui:

— Katalikų Bažnyčia yra mūsų motina, dieviškos ir žmogiškos tiesos saugotoja. —

Tai šitokiu skausmingu keliu Milašius priėjo prie tikrųjų sielos kultūros pagrindų. Mums tas kelias lengvesnis, nes iš savo tėvų mes jau paveldėjome didįjį dieviškosios tiesos krautį. Mums tik reikia jį pamilti, į jį gilintis, jame augti.

Kaip karštoji saulė šviečia ir šildo, taip ir mūsų tikėjime įkaitusi širdis turi šviesti ir spinduliuoti visoje aplinkoje.

Žerti iš savęs viso to gėrio spindulius, kuriais Dievas mums yra nušvietęs sielą, reiškia gyventi, skelbė *Marija Pečkauskaitė*.

Ji, tuo persiėmusi, ragino:

— Niekada neužmirškime, kad įmesdami į pasaulio išdą nors mažiausią gėrio dalelę, mes jau geriname pasaulį. —

Žmogaus sielos spinduliavimą M. Pečkauskaitė taip augštai vertino, kad net šitokius žodžius rašė:

— Gražių gražiausios akys ir gražių gražiausios lūpos nesudaro gėlės, jeigu pro jas nepasireiškia siela. —

Pasaulyje girdisi dejavimai, ir sielą skaudžiai degina krintančios kančių ašaros. Pasaulis trokšta gėrio ir širdies. Tai jausdamas, *Vaižgantas* mums primena:

— Ir lašas ant išdžiūvusio liežuvio jau didelė geradarėybė. —

Augšta paskirtis yra ypač tų, kurie plunksna arba gyvu žodžiu gali iškelti svarbesnę idėją. Argi A. Jakštas mums nekalė, jog "gilesnė mintis, mesta į pasaulį, nežūsta: ji eina iš vieno amžiaus į kitą brėsdama, stiprėdama, įgaudama kas-kart tobulesnių formų ir naujų šalininkų".

Tas uolus apaštalavimas tiesos ir gėrio tarnyboje ypač yra svarbus šiandieną. Nobelio premiją laimėjęs rašytojas Eliot perspėja: "Krikščionybės pabaiga reikštų europinės kultūros galą."

Mes turime ryžtingai ginti krikščionišką kultūrą, kuri išaugo kankinių krauju praturtintoj žemėj. Būti ryžtingiems, pagal Disraelį, reiškia rauti tai, kas bloga ir išlaikyti tai, kas gera.

Kai prancūzų rašytojo *Chateaubriando* motina gulėjo mirties patalė, jos širdį, kaip sunkus akmuo, spaudė mintis, kad jaunasai sūnus nuėjo vėjavaikio keliais. Tuomet, sukau-pusi jėgas, ji pasakė aplinkui stovintiems: "Praneškite mano sūnui, kad mirdama motina prašė jį grįžti į kilnesnį gyvenimą".

Amžiais kenčianti motina Lietuva taip pat kviečia mus pamėgti kilnesnį gyvenimą ir būti jo apaštalais.

Sušaudytųjų partizanų drąsa mums primena, kad mažos tautos jėga yra dorovinėje stiprybėje, kuri padaro žmones dvasios galiūnais. Vaižgantas sako:

— Tauta, kuri ugdo dvasios milžinus, kuri laisto juos meilės ašaromis, yra nenugalima. —

Todėl mūsų gyvenimo kelrodžiu tegul tampa tas šūkis, kurį šv. Augustinas paskelbė prieš pusanatro tūkstančio metų:

— Mylėkite tai, ką tikite, ir skelbkite tai, ką mylite. —

ATSAKYMAS Į DIDŽIAUSIĄ GYVENIMO KLAUSIMĄ

Bramanų išmintis skelbia:

— Dievas gyvena visuose žmonėse, tačiau ne visi žmonės gyvena Dievuje. Tame ir glūdi žmogaus kančių priežastis. Kaip lempa negali degti be ugnies, taip ir žmogus tikruoju gyvenimu negali gyventi be Dievo. —

Dievo idėja padeda mums išspręsti pačią didžiausią mūsų gyvenimo mįslę, su kuria kiekvienas neišvengiamai turėsime susidurti — mūsų paskutinio akimirkos mįslę.

Kartą šv. Karolis Baromėjus pamatė paveikslą, kuriame buvo pavaizduota giltinė su dalgiu rankoje. Šventasis vysku-

pas įsakė perdažyti tą paveikslą, vieton dalgio įduodant aukšini raktą, nes mirtis atveria duris į amžinybę. Kaipgi galinga krikščionybė, kad ji turi sprendimą ir palengvinimą tai valandai, kuri kiekvienam yra neišvengiama ir kurios metu niekas kitas neįstengia suteikti stiprybės.

Kai Anglijos atskalūnas valdovas Henrikas VIII pasmerkė mirčiai heroiskąjį savo įsitikinimų gynėją kardinolą Fischerį, šis, eidamas į mirtį, apsirengė geriausiais drabužiais, lyg vykdamas į vestuves. O kai tik pamatė savo mirties įrankius, kurie jam turėjo atimti gyvastį, pakeltu balsu sušuko:

— Skubėkite mano kojos, jau esame nebetoli rojaus. —

Argi ne ta pati mintis teikia jėgos ir tūkstančiams dabartinių kankinių, kurie vargsta raudonųjų kalėjimuose, kurie iki nualpimo yra verčiami dirbti bolševikų vergiškose stovyklose, kurie žudomi be teismo, be nusikaltimo...

Kai šv. Pranciškus jautė artėjančią mirtį, ėmė giedoti. Brolis Elisas prabilo:

— Mano Tėve, mirštant reikia verkti, ne giedoti.

— Bet aš negaliu susilaikyti nuo džiaugsmingos giesmės, — pratarė šv. Pranciškus, — žinodamas, kad neilgai trukus matysiu Dievą.

Šitokios nuotaikos lydėjo vyrą, kuris buvo tiek karštos dvasios, kad jo spinduliais gaivinamės mes ir dabar, kad jo ugnimi uždegti jaunuoliai ir mergaitės tampa Dievo kariais visuose pasaulio kontinentuose.

Vokietijos imperatorius šv. Henrikas ypatingai gerbė savo buvusį mokytoją šv. Volframą. Dažnai jis meldavosi prie jo kapo. Kartą jam pasirodė, lyg jis matęs savo mokytoją, laikantį užrašą:

— Dar šešetas...

Šv. Henrikas pamanė, kad jis tuo būdu perspėjamas, jog jam belikusios tik šešios dienos gyventi. Su visu atsidėjimu ruošėsi mirčiai. Praėjo šešios dienos. Neįvyko nieko ypatingo. Tada šventasis manė, kad bus jam skirta gyventi šešetas mėnesių. Ir vėl vedė labai rūpestingą gyvenimą. Praėjo ir pusmetis. Tada šv. Henrikas nusprendė, kad jam buvo skirta

gyventi šešetas metų. Po šešerių metų, kai jau jis baigė 30, įvyko kažkas labai svarbaus, tik ne mirtis, o jo išrinkimas imperatoriumi. Tačiau ta mintis apie mirtį, kuri būtų kitų pažiūrų žmogų prislėgusi, šiam vyrui davė naujo įkvėpimo žengti tobulybės keliu. Jis tapo šventuoju. Čia ir yra didžioji krikščionybės jėga, kad ji yra kelrodis gyvenime ir stiprybė mirties valandoje.

Gyvenimas gausiai teikia tos rūšies pavyzdžių. Krikščionybė įstengia į mirties valandą įnešti naujos šviesos. Paimkime pavyzdį iš jaunųjų sielų gyvenimo. Tūla mergelė, vardu Margarita, savo pirmosios komunijos dieną tarė motinai:

— Mamyte, aš padariau pasiryžimą, tačiau neklausk manęs, koks jis yra. Aš turiu išlaikyti paslaptį. Jūs tik melskitės, kad Dievas išklausytų. —

Bėgo mėnesiai. Iš viso jų prabėgo keturi, ir Margarita susirgo. Kasdien ji geso. Visi suprato, kad mergaitė ligos buvo nešama į kapus. Motina labai susirūpino ir visaip stengėsi atspėti paslaptį.

— Mama, — paprašė mažytė, — atnešk mano pirmosios komunijos paveikslėlį. Tuomet motina drebėdama išskaitė tą paslaptinę mergytės prašymą paveikslėlyje:

— Mano Dieve, jeigu aš, gyvendama žemėje, turėčiau įpulti į mirtiną nuodėmę, suteik man tą malonę — paimk mane iš šio pasaulio. —

— Argi tu nori mirti, mano mažyte? — verkdama kalbėjo motina.

— Taip, geriau noriu mirti, negu įžeisti Dievą, nes dabar dangus bus mano.

Praslinko keletas dienų ir ta skaisčiasielė mergaitė užmerkė akis.

Sakykite, kas kitas galėtų duoti žmogui tiek jėgos su tokiu ramumu priimti tai, kas neišvengiama. Tik krikščionybė duoda sparnus tiems, kurie skrenda į aną gyvenimą.

Ta mintis krikščioniui padeda pernešti ir tuos skausmus, kurių pasaulis negali palengvinti.

Trulos vyskupas pasakoja apie jaunuolį, kuris matyda-

mas mirties pakirstą mylimą asmenį, buvo apimtas nenumaldomo skausmo. Mirusio atsiminimas jį persekiojo visur.

Vienas iš draugų, matydamas bekraštį jo liūdesį, susigraudino ir nusivedė nelaimingąjį į kapines. Anoje šalyje laidojimo būdas buvo toks, kad nesunku buvo prieiti prie karsto. Šis, rodydamas pasikeitusį kūną, nusiminusiam draugui tarė:

— Išmok atitraukti savo širdį nuo tų dalykų, kurie taip greitai nyksta.

Jaunuoliui tos pamokos užteko. Jis nukreipė savo žvilgsnį į aną pasaulį, nuo gendancio kūno, į nemarią sielą.

Romos imperatorius Severas pasenęs liepė paruošti urną jo laidotuvėms. Keletą dienų prieš savo mirtį, paėmęs ją į rankas, sušuko:

— Į tave sutilps dulkės žmogaus, kurio visas pasaulis negalėjo sutalpinti. —

Krikščionio filosofija kitokia. Jis mažiau tesidomi tuo, kas grįš į dulkes, iš kurių buvo padarytas. Jo dėmesys labiau nukreiptas į tą amžinybės spindulį, kurį nešioja savyje ir kuris net paskutinėje valandoje jį gaivina.

DIDŽIOJI TIESA

VIENAS didžiųjų Europos kalbėtojų, kardinolas Faulhaberis, kartą pasakė, kad Dievo teisių neigėjai visada buvo duobkasiai ir žmogaus teisių bei žmogaus meilės.

Istorija, gyvenimo faktai, tai labai gerai patvirtina. Paskutiniame laikotarpyje iškilo dvi valstybės, kuriose su ypatingu atkaklumu kovota su Dievo teisėmis, — tai Hitlerio Vokietija ir Stalino Rusija. Abidvi — diktatūros, nors ir skyrėsi šiek tiek spalva. Abiejose ne tik žmonių teisės buvo pamintos, bet abidvi tapo priežastimi karo.

Norint užkirsti kelią tai naujųjų laikų grėsmei, nepakanka tik padidinti ginklų kalimą. Pvz., komunizmo stiprybė yra

ne tik ginklų jėgoje, bet ir ideologiniuose užkariavimuose. Tačiau įsidėmėtina, jog nėra galingesnės idėjos pastatyti prieš tą žiaurųjį modernišką pagonizmą, kaip krikščionybė. Tik Kristaus šilima įstengia nutirpdinti tuos ledus, kuriais sukaustomos širdys, kai jas paliečia klasių kovos.

Štai dėl ko žmonės, kurie suprato padėtį, taip labai vertino ir vertina krikščioniškosios idėjos skleidimą. Kardinalas Emil Roque, Prancūzijoje esančios Rennes arkidiecezijos vadovas, 1948 metais pasakė: — Jeigu mums reikėtų pasirinkti, ką mes turėtume uždaryti — ar vieną iš savo bažnyčių, ar vieną iš savo mokyklų, mes pasistengtume išsaugoti mokyklą. —

Kardinalas teisus. Jeigu nuo pat ankstybos jaunatvės bus skiepijami krikščionybės dėsniai, išdygs naujos bažnyčios ir naujos įstaigos.

Moksliniams tyrinėjimams skirtasai graikų žurnalas "Aktine" išspausdino 181 mokslininko bei menininko pasirašytą pareiškimą, kuriame drąsiai skelbiama, kad žmonijos atnaujinimas tik tada tegali pasisukti, kai tiek pavieniai asmenys, tiek ištisos bendruomenės vadovausis krikščionybės dėsniais.

Tai svarbi tiesa, skelbiama ne tik tų, kuriems ši ideologija artima širdžiai, bet ji pripažįstama ir krikščionybės nedraugų, kai jie įstengia blaiviai tikrovę vertinti ir nuoširdžiai pareikšti savo gyvenimo patyrimą.

Žinomas yra garsiojo politiko Clemenceau žodis, pasakytas prieš pat mirtį savam draugui Herve'jui: "Aš apleidžiu pasaulį. Jūs žinote, kad visą savo gyvenimą juokiausi iš religijos ir tą patį daro mano bendralaikiai. Dabar aš esu tikras, kad neįmanoma sukurti visuomeninės santvarkos ant netikėjimo pagrindų. Jeigu būčiau anksčiau prie to įsitikinimo priėjęs, jį būčiau skelbęs, be baimės būti pajuoktu. Aš dabar jus įgalioju tą mano palikimą viešai pagarsinti, kad jaunoji karta galėtų pasimokyti. —

Tuos žodžius pasakė laisvai anas politinis vilkas, kai jį — galėjo mąstyti ir kalbėti be baimės, žinodamas, kad tai jau nepakenks jo politinei karjerai.

Švedų beletristas ir dramaturgas *Augustas Strindbergas* prieš savo mirtį visą gyvenimo patyrimą suvedė į šiuos žodžius:

— Tiesą kalbant, visa mano nelaimė yra ta, kad aš buvau bedievis. Siela, kuri nutraukė ryšį su Augščiausiuoju, negali susilaukti palaimos. Visos kalbos, kad kiekvienas žmogus yra savosios laimės kalvis, tėra tik plepalas. Tikroji tiesa yra ši: "Jei Viešpats namo nestato, veltui dirba žmonės, kurie jį stato." —

Tuo rašytojas norėjo išryškinti tą žmogaus būtiną ryšį su Dievu, tą reikalą pripažinti savo priklausomybę nuo Visagalio ir pareigą vadovautis Jo nuostatais. Žmogaus laimę bei gyvenimo prasmę jis jungia su pareigos išpildymu. Gyvenimo pabaigoj Strindbergas padarė nuoseklią išvadą iš šio įsitikinimo, palinkdamas į Katalikų Bažnyčią.

Gal kiek grubiai, bet ryškiai ir teisingai pabrėžė *Dorotheus*: "Jei kieno dvasia nusigręžia nuo Dievo, jįsai pasuka į žemesnių tvarinių pusę".

Argi ne gyvą tos minties paryškinimą mes randame ateistiniame bolševizme? Jo sekėjai nusikreipė nuo Viešpaties. Dar daugiau — jie pradėjo su Juo kovą ir pasidarė plėšresni ir žiauresni už vilkus, klastingesni už piktajį pragaro valdovą. Religija tarpais atrodo mums perdaug reikalaujanti. Iš žmogaus, kurs turi kūną su daugeliu blogų polinkių, ji laukia angeliško elgesio. Bet tame ir glūdi krikščionybės didybė, kad ji nori menką žmogų pakelti nuo žemės į augštesnę sritį.

Lecomte du Nouy tvirtina, kad pasaulyje vyksta nuolatinė pažanga. Evoliucijos galimybę jis mato ir žmoguje, tik reikia, kad dvasia pirmautų kūnui.

Ką jįsai skelbia, išeidamas iš gamtamokslio, tai mes žinome iš religijos filosofijos: tolimesnė žmogaus evoliucija yra Dievo linkui. Tai religijos reikalavimas, bet jįsai sutampa ir su žmogaus prigimtimi, ką iškalbingai yra išreiškęs religijos filosofas prancūzas *Juozapas de Maistre* šiais žodžiais:

"Katalikų Bažnyčioje nėra nė vienos dogmos, kuri neturėtų savo šaknų žmogaus prigimtyje, kuri nebūtų pagrįsta

kokiame nors mums įgimtame jausme, kuri nesiremtų visuotiniu įsitikinimu, — taip senų, kaip ir patsai žmogus".

Krikščionybė yra tiesa, o tiesos amžius, anot *Kuehnelio*, yra amžinybė.

Todėl nenustebkime išgirdę šiuos žodžius, kuriuos prancūzų filosofas *Jouffroy* pasakė sunkioje ligoje atėjusiam jį aplankyti kunigui:

"Aš esu begalo daug skaitęs, ir nieko neradau, kas savo svarumu pralenktų nors vieną puslapį katekizmo".

Net ir patsai pozityvizmo (pažiūros, kuri tik tai laiko tiesa, kas pojūčiais galima patikrinti ir susekti) tėvas *August Comte* kartą pareiškė:

"Katekizmai yra kuklūs filosofijos šedevrai, kurie tobulai išreiškia tai, kas sudaro tikėjimą į vieną Dievą".

Net ir rašytojas *W. Ludwig* pasakė, kad jeigu jam tektų fotografuoti motiną, jis pasirinktų, kada ji savo vaikus moko religinių tiesų (katekizmo).

Ar vienaip imsime ar kitaip — religija yra kažkas didingo, kilnaus. Ji iškelia žmogų augščiau šios žemės tvarinių. Religija yra mūsų sielos sparnai, kurie neša mus Dievo link.

KO Į ŠĮ PASAULĮ ATĖJAI?

VIENAS iš didžiųjų šventųjų, kokius tik pasaulis kada matė, buvo *šv. Bernardas*. Tačiau ir jisai, net ir įstojęs į vienuolyną, turėjo kai kokių abejonių savo vidaus gyvenime. Tokiomis valandomis jisai savęs klausdavo:

— Bernarde, ad quid venisti? Bernardai, ko gi tu atėjai į vienuolyną?

Tasai šventasis visada norėjo prieš savo akis turėti savo gyvenimo tikslą ir pagal jį tvarkyti savo kasdienius reikalus.

Jis norėjo visada gyventi su mintimi apie išganymą savo sielos.

Indijos kovotojas už laisvę, tragiškai žuvęs ir amžiais neužmirštamasis *Gandhi*, vieną kartą yra pareiškęs:

— Gyvenimas be religijos yra gyvenimas be prasmės. Tai kaip dirigento lazdelė be paties dirigento. —

O didysis britų konvertitas, kardinolas *Newman* giliai perspėjo:

— Amžinąjį tikslą pasiekti — sunku, bet jo nepasiekti — baisu.

Kartą jaunas gydytojas *Batailley* buvo nakčia pakvies-tas pas ligonį. Kai jisai grįžo namo, buvo jau pats vidurnaktis. Staiga jisai išgirdo skambant vienuolyno varpus vidurnak-čio tyloje. Jisai nepaprastai susidomėjo — kam dabar vienuo-lyno varpai galėtų būti skambinami nakties vidury. Ėmė tei-rautis, ir sužinojo, kad vienuoliai nakčia keliasi maldai.

— Kodėl? — kilo jame klausimas.

Gydytojui buvo paaiškinta, kad jie nori daryti atgailą.

Batailley labai susimąstė:

— Jie veda nuošalų, šventą gyvenimą, ir tai randa rei-kałą daryti atgailą. O aš? Jie vidurnaktį keliasi melstis, gie-doti, ką aš turiu daryti gyvendamas apsuptas nuodėmių?

Ir jisai, tų minčių paveiktas, savo santaupas išleido tam, kad pastatytų bažnyčią, patsai gi stojo į seminariją, liko ku-nigu ir išvyko misijonieriauti į Bagdadą. Čia gydydamas ap-leistus beturčius išsigijo žmonių pasitikėjimą ir padarė daug gera.

Berlyno muzėjuje yra viena patranka su įrašu:

— *Vigilate Deo confidentes! Budėkite, pasitikėdami Dievu.*

Tai gilios prasmės pamokymas. Mūsų gyvenimas turi būti nuolatinis budėjimas pasitikint Dievu ir jam ištikimai tar-naujant. Nuo to pareina mūsų tikrasis džiaugsmas čia žemėje ir nesibaigiančioji laimė amžinatvėje.

Teisingai vienas dvasinio gyvenimo mokytojas primena:

— Ar prabangoj gyvensi, ar visų užmirštas — atminti, Dangus visuomet lieka tavo namai. —

NE TAU SKIRTI MES, ŽEME MIELA

Šv. BERNARDAS, kalbėdamas apie amžinatvę, pratarė:

— Šventųjų atlyginimas yra taip didelis, kad jo negalima išmatuoti; jis toksai gausus, kad negalima aprėpti; jisai toksai brangus, kad jo negalima įkainuoti. —

Tie šventojo žodžiai tai priminimas, kad mes kasdienį gyvenimą leisdami žemėje, Danguos ilgėtumės.

Kartą karalius *Otonas* keliavo po Italiją. Jį buvo pasiekęs garsas apie nepaprastos išminties vienuolį Nilą, taigi karalius ir užsuko į vienuolyną, kur tas ypatingas vyras gyveno. Ir neapsiriko. Pasikalbėjimas su tuo vienuoliu karaliui padarė taip didelį išpūdį ir jis buvo taip dėkingas už malonias valandas, kad vienuoliui pažadėjo duoti, ką tik jisai prašys.

— Vieno dalyko tavęs prašau, karaliau, — prabilo išmincingasai vienuolis, — kad atsimintumei savo sielos išganyką. Vistiek mirsi, nors ir esi karalius, ir turėsi duoti apyskaitą. —

Otonui šie žodžiai paliko neišdildomą atminimą.

Jie yra svarbūs kiekvienam iš mūsų.

Tiesa, daugelis iš mūsų ilgimės Danguos, bet kartu jaučiame ir savo silpnybę, kuri traukia mus prie žemės.

Čia naudinga atsiminti tą paguodą, kurią priminė mokslininkas *Pasteuras*:

— Jei žmogus turi Danguje savo motiną, tai jau trys ketvirtadaliai jo sielos yra tenai.

Mes visi turime savo motiną — Mariją — Danguje, ir ji mums padės tame Amžinosios Laimės ilgesyje.

Turime mes Danguje ne vien Motiną.

Kai rašytojas *Chateaubriandas* 1848 metais gulėjo mirties patale, staiga pasigirdo patrankų šūviai.

— Kas čia? — paklausė jisai.

— Žlugo Liudviko Pilypo monarchija, gimė respublika, atsakė jam.

Rašytojas paėmė į savo šalsiančias rankas kryžių ir prabilo:

— Žmonės keičia savo valdovus... Jie nežino, kad tik Kristus, jei jį seksime ir mylėsime, tegali mus išganyti.

Ir pažvelgęs į kryžių prabilo:

— Štai mano karalius. Man buvo saldu gyventi dėl Jo, ir man džiugu mirti su Juo.

To Dieviškojo Karaliaus ilgesį pajunta ir tie, kurie toli klaidžioja ar net prieš Jį kovojo. Taip, 1949 m. Portugalijos laikraštyje "A Voz" buvo įdėta rašytojo *Carlos Cunha* atsisaukimas. Jisai anksčiau buvo raudonųjų rašytojas, kovotojas su religija. Dabar jisai metė komunizmą, liko kataliku, atšaukė savo ankstybesnes klaidas ir skelbė, kad ir jisai nori būti "kovojančio kraujo lašas šalia jėgų, siekiančių išganyti pasaulį".

Būti kovojančio kraujo lašeliu, kovojančio dėl išlikimo geru savyje ir dėl įsiviešpatavimo gėrio visame pasaulyje — yra augštas pašaukimas.

Kada persekiojimo metu raudonieji nužudė veiklų kataliką *Anakletą Flores*, jo žmona išsirūpino gauti bent jo lavoną. Pašarvojo jį namuose, gėlėmis apdėjo. Paėmė savo penkerių metų berniuką, privedė prie nebegyvo, sukruvinto tėvo ir taip kalbėjo:

— Žiūrėk, kiek jis kentėjo... Žiūrėk, kaip tėvelis buvo drąsus Kristaus Karaliaus tarnyboje. Prižadėk, kad ir tu eisi jo pėdomis. —

Dvasios vizijoje mes matome bolševikų okupacijoje sukrutintą Lietuvą, matome vėl plakamą ir žaizdotą Kristų ir tas kančių kraujas uždega mumyse naują ugnį: laimėti pasaulį Dieviškam Kankiniui, atkovoti laisvę skriaudžiamam žmogui ir savo širdyje pavesti pirmenybę gėriui, nugalint gyvuliškumą.

GYVENIMO MĖSLĘ BESPRENŽIANT

VIENAS mirštantysis pradėjo šaukti:

- Sugrąžinkite jį atgal, sugrąžinkite!...
- Ką taip? — paklausė šalia jo stovintieji.
- Sugrąžinkite laiką, kurį aš pragyvenau...

Daug ką prarasto galima atgauti, bet ne laiką, už tat labai svarbu mokėti jį tinkamai sunaudoti.

Šv. Bernardas vienu metu yra pasakęs:

— Nėra brangesnio dalyko, kaip laikas, ir gal nieko taip pigiai neekvojama, kaip laiko.

Vienas mokslininkas apskaičiavo, kad jeigu žmogus išgyveno 70 metų, tai savo laiką jisai maždaug taip praleido:

- 3 metus jisai mokėsi,
- 8 metus praleido pramogoms,
- 6 metus valgė,
- 5 metus buvo kelionėse,
- 4 metus praleido pasikalbėjimuose,
- 14 metų dirbo,
- 24 metus miegojo,
- 3 metus skaitė.

Lieka dar 3 metai; iš jų — šventadienio Mišioms ir ryto vakaro maldoms (skaitant po 5 minutes) — praleista 5 mėnesiai...

Štai koksai žmogaus gyvenimo balansas. Svarbu, kad mes į jį kuo daugiau gerų darbų galėtume įrašyti.

Amerikos sociologai ir matematikai padarė ypatingus apskaičiavimus apie eilinio žmogaus gyvenimą. Jie susekė, kad vyras per savo gyvenimą skutasi 18,250 kartų, surūko 180,000 cigarečių, suvalgo 5 tonas duonos, 5 tonas bulvių, pusantros tonos mėsos, sunėšiojo 31 eilutę drabužių, 15 apsiaustų ir 37 poras batų, sunaudoja 507 tūteles dantų pastos,

maudosi 6,000 kartų, plaukus kerpasi 1,567 kartus, keliauja beveik 300,000 mylių (čia įskaitomi ir pasivaikščiojimai), miega 176,424 valandas, perskaito 9,275 knygas ar magazinus, 6,224 kartus aplanko kiną ar teatrą, savo vardą pasirašo 43,567 kartus, savo rankas mazgojasi 73,423 kartus, ginčijasi 23,460 kartų per savo gyvenimą...

Tai įdomūs apskaičiavimai. Juose, tačiau, vienas dalykas nėra pasakytas: žmogus miršta tik vieną kartą gyvenime, ir tai yra svarbiausia. Tam reikia pasiruošti geru gyvenimu, gerais darbais.

Niekada nevėlu pakreipti savo gyvenimą nauja vaga, daryti ką nors gero. Štai, ką mums sako gyvenimo pavyzdys: *Websteris*, kai jau turėjo 70 metų amžiaus, ėmė mokytis dar 17 įvairių kalbų. To amžiaus pasiekęs *Franklinas* griebėsi studijuoti filosofiją. *Katonas* išmoko graikų kalbą pasiekęs 80 m. amžiaus. To amžiaus sulaukęs *Plutarkas* pradėjo mokytis lotynų kalbos, o *Sokratas* — muzikos. *Watt* išmoko vokiškai kai jau turėjo 85 metus amžiaus, o *Mykolas Angelas* kai kuriuos savo nemirtinguosius piešinius nupiešė kai turėjo 89 m. amžiaus. Taigi, net ir žiloje senatvėje dar galima daug ką atsiekti. Valios pakrypimas į gerą, dvasios atsivertimai kaip tik dažniau ir būna, kada žmogus pilnai subręsta — vyresniame amžiuje.

Pasistengkime gerai išnaudoti kiekvieną akimirką dabar, nes kaip sako Kristaus sekimo autorius:

— Ateis laikotarpis, kada norėsi turėti dar nors vieną dieną ar valandą, bet kažį ar gausi. —

O Šv. *Teresė* perspėja:

— Laikas taip greit bėga, kad turėtume daugiau galvoti kaip mirsime, o ne kaip gyvensime. —

GYVENIMO PRASMĖS BEJIEŠKANT

APLINK Paryžiaus miestą kaip juosta tęsiasi skurdūs priemiesčiai, pavadinti "La ceinture rouge" — raudonoji juosta, nes tenai gyvena daugiausiai komunistai. Kitas susikalęs pašiūrė iš lentgalių, apsidengęs skardos gabalais, kita šeima įsikūrusi sename, jau nebevartojamame vagone.

Į tą varguomenės apylinkę kartą atvyko vyskupo paskirtasai naujas kunigas. Nei bažnyčios, nei klebonijos jam paskirtame rajone nebuvo. Net ir patys gyventojai, daugumoj, laikė, kad jo atvykimas nepageidaujamas...

Eina kunigas gatvė, ir mato žaidžia būrelis vaikų. Prancūzijoje kunigai ir gatvėse dėvi ilgus rūbus — sutanas. Vaikams tai buvo neįprastas reginys. Jie visi sužiuro. Pažinę, kad tai žmogus iš to luomo, apie kurį jų tėvai piktai atsiliepia, jie ir pasielgė savaip: vienas paėmė akmenuką, sviedė visu smarkumu į kunigą, ir riktelėjo: "Juodvarnis". Vaikai pasileido bėgti.

Akmenukas pataikė kunigui į veidą, prakirto iki kraujo ir nukrito žemėn. Kunigas pasilenkęs jį paėmė ir pašaukęs vaikus jiems pratarė:

— Esu jums dėkingas. Šis akmenėlis bus kertinis akmuo, ant kurio aš šioje vietoje pastatysiu bažnyčią. —

Ir jeigu jums teks kada būti Paryžiaus priemiesčiuose, aplankykite Šv. Rožančiaus bažnyčią ir žinokite, kad jos kertiniu akmeniu yra tasai kunigo krauju pašventintas akmenėlis.

Štai ką reiškė to žmogaus pasišventimas. Kaip yra svarbu turėti aiškų tikslą ir jam aukotis!

Vienas Europos karaliaus rūmų augštas valdininkas, nujausdamas savo artėjančią mirtį, susirinkusiems patiekė savo tokį paskutinį prašymą:

— Mano paminkle įrašykite šiuos žodžius: "Čia ilsisi kvailys, kuris pasitraukė iš gyvenimo, nežinodamas kam į pasaulį buvo atėjęs".

Būkime apdairūs, kad ir mes panašaus užrašo nenusipelnytume.

Gerai Šv. *Augustinas* kalbėjo:

— Gyvenimas yra bėgimas į mirtį, bėgimas, kuriame niekas negali nė akimirkos sustoti ar žingsnių sulėtinti.

Šv. *Jeronimas* perspėjo:

— Kasdien mes mirštame, o gyvename, rodos, amžinai pasaulyje pasiliktume. —

Kartą persų valdovas paklausė savo krašto išminčius, koksai didžiausis blogis pasaulyje:

— Liga, atsakė vienas.

— Ne, ne liga, — tvirtino kitas. — Susirgęs dar gali išgyti. Blogiausia tai senatvė. Trečiasis gi atsiliepė:

— Blogiausiu dalyku yra: jausti prieš akis mirtį ir žiūrėti į tuščiai praleistą praeitį.

Tai buvo giliausias atsakymas, nes kaip liga, taip ir senatvė yra tik laikini dalykai šiame gyvenime, mums gi rūpi amžinybė, gyvenimas, kurs nesibaigia.

Kompozitorius *Bach* savo gaidų pradžioje rašydavo: "*Jesu, juva*" (Jėzau, padėk), gi pabaigoje padėdavo raides: S. D. G., kas reiškė *Soli Deo Gloria* (Vienam Dievui garbė).

Lai ir mūsų gyvenime kiekvienas darbas bus pradedamas šaukiantis Dangaus pagalbos ir baigiamas pavedant jį Dievui. Ką mąstome, kalbame, veikiamo — vis didesnei Dievo garbei. Tada ir mes su mintytoju *Cochin* galėsime pasakyti:

— Aš myliu gyvenimą, nes jame galiu jieskoti Dievo, aš myliu mirtį, nes per ją Dievą atrandau.

TIKRŲJŲ GYVENIMO KELIŲ BESIDAIRANT

KARTĄ teko išsišnekėti su viena bendrakeleive. Ji — katalikė, lankiusi universitetą, gabi piešėja ir rašytoja. Palietėme religijos klausimus. Pasisakė, kad ji esanti nuoširdžiai tikinti, bet ji nesiekianti būti taip šventa, kaip kad Šv. *Teresėlė* ar kuri kita garsi šventoji.

— Kodėl? — paklausiau.

— Dėl to, kad aš noriu gyventi, jausti žmoniškai...

Atsakymas reikšmingas. Jei ne žodžiais, tai bent savo elgesiu duoda panašų atsakymą daugelis. Ir tas išreiškia, kaip labai paviršutiniškas, kaip labai iškreiptas yra mūsų supratimas apie tobulybės gyvenimą, kurį mes matome ikūnytą šventuosiuose.

Šventieji kaip tik ir buvo tie, kurie buvo žmoniški augščiausiam laipsnyje, kurių žmoniškumas buvo nuskaidrintas dieviškais spinduliais, ir tas atnešė laimę ir jiems patiems, ir tiems, kuriems teko arti jų būti.

Paimkime tik kad ir jų pirmuosius žmoniškus ryšius — jų jausmus savosios šeimos narių atžvilgiu. Paimkime keletą pavyzdžių: vienas autorius, aprašydamas Šv. Bernadetos gyvenimą Nevers vienuolyne, darydamas išangą į skelbiamas jos laiškus ištraukas, rašo:

— Religinis gyvenimas neužtroškina jausmų, juos tik nuskaidrina ir sustiprina.

Ir toliau spausdinami Šv. Bernadetos laišakai parodo, kokią meilę ji turėjo prie savo šeimos narių. Turėdama mintyje tėvelio mirtį ji rašė:

— Labai liūdnas yra mūsų atsiskyrimas nuo mūsų mylimojo tėvo, bet mes turime didelę paguodą, žinodami, kad jisai buvo aprūpintas šventais sakramentais.

Kituose laiškuose mes skaitome tokius jautrius jos posakius, kurie atskleidžia, kaip tauriai, kilniai žmoniška buvo šventosios širdis:

— Mano brangi sesute, aš pergyvenau didelę dalį skausmų, kuriuos tavo motiniška širdis turi pakelti, netekusi savo mažos dukrelės.

— Aš girdėjau, kad mano teta Lucilė labai serga. Prašau Jūsų, rašykite man apie jos sveikatą, nieko nuo manęs neslėpdamos.

— Užtikrinu jus, kad aš esu labai susirūpinusi jūsų ateitimi.

— Tikrai, aš labai sielojuosi Petro likimu.

— Perduokite šeimai tūkstanteriopus mano prielankumo jausmus.

Tai vis trumpos ištraukėlės iš Šv. Bernadetos laiškų.

O štai kaip Šv. *Anzelmas* rašė saviesiems:

— Mano numylėtosios sielos. Mano akys ilgisi jus pamatyti. Mano lūpos jieško jus pabučiuoti. Mano likusis gyvenimas yra pilnas jūsų išsiilgimo. Kaip gi aš galiu užmiršti tuos, kuriuos aš lyg antspaudą padėjau ant savo širdies!

Tikrai labai daug vietos tyram žmoniškumui skiriama tikrojo šventojo širdyje. Mūsų laikų šventasis nebus kietas išdžiūvėlis, nebus plakimosi ir nemigos iškankintas, pabalęs paliegėlis, iš kurio širdies yra išspauistas paskutinis žmoniškumo lašelėlis. Ne, šventasis yra mielas, šiltas, jautrus žmogus, kurio žmogiškumas iškeltas į tokias tobulumo augštybes, kad iš jo ima atsispindėti dieviškosios šviesos bruožai.

DIDYSIS GYVENIMO UŽDAVINYS

KARTĄ vieną dailininką, pavarde Sir *Joshua Reynolds*, kažkas paklausė:

— Kiek laiko truko nupiešti šį paveikslą?

Dailininkas atsakė:

— Visą mano gyvenimą.

Tikrai, jo eitas mokslas, jo pratybos, jo ligšiol piešti paveiksai — vis tai prisidėjo prie to paskutiniojo piešinio, nes tas visas padėjo jam, kaip dailininkui, išsitobulinti.

Ir mes visi turime vieną didelį uždavinį: nupiešti Dievo paveikslą savo sieloje. Tai didelis uždavinys, visam gyvenimui skirtas, ir mes privalome jį kuo rūpestingiausiai atlikti.

Muzikas *Rubenstein* pasipasakojo:

— Jeigu aš nors vieną dieną nebesipraktikuoju, sekančią jau aš tai jaučiu, dar sekančią dieną apie tai jau pastebi kritikai, o dar už dienos — jau pajunta ir publika.

Reikšmingesnių dalykų tegalima atsiekti tik pastovesnėmis pastangomis.

Taip ir tobulybės siekime — mūsų vienos dienos apsileidimą pastebi Dievas ir mūsų sąžinė, o jei atsiranda daugiau apsileidimų, pradeda pastebėti ir žmonės.

Kartą viena motina įtraukė dar dvi savo kaimynes ir jos trys kartą į savaitę susirinkdavo draugėn ir visos kartu meldavosi, kad jų vaikai grįžtų į gerą kelią. Visos drauge jos meldavosi už visų savo vaikų išganymą. Pastebėdavo kartais kuris vaikas, kad mamytė išeina. Paklausdavo — kur, o ji atsakydavo, kad einanti tik pas savo kaimynes. Nei vaikai nežinojo tų karštų, sudėtinių maldų už juos.

Mūsų pačių nuolatinės pastangos, pačių ir kitų nuolatinės maldos labai padeda eiti tobulumo keliu.

Kas svarbiausia, kad tokios pastangos nepasilieka toks uždaras dalykas, bet taipgi turi geros įtakos ir į kitus tos šeimos žmones. Apie tai mes turime garsių žmonių liudymų. Štai, *Lamartine*, garsus prancūzų rašytojas, pasipasakojo:

— Vaiko ateitis daugiausiai pareina nuo namų, šeimos, kur jis gimė. Jo siela auga ir minta tais išpūdziais, kurie yra palikti jo atmintyje. Mano tėvas man paliko nuostabų nuoširdumo pavyzdį. Mano motina davė herojiško dievotumo, atsidavimo pavyzdį. Aš giliai gėriau iš motinos minties ir skaičiau jos akyse. Aš jaučiau tai, ką ji jautė, aš gyvenau jos gyvenimu. —

Ta proga galime prisiminti ir tolimesnį jo atsiliepimą apie tėvų namus:

— Aš žinau, kad mano motina norėjo mane padaryti laimingu vaiku, su sveika mintimi ir su mylinčia širdimi, — Dievo tvariniu, o ne lėle žmonių rankose... Mūsų motinos keliai mums visada buvo mielas altorius kūdikystėje ir vaikystėje.

Kai italų specialistas *Bianconi* vyko į Airiją tenai tvarkyti susisiekimo, sunkiausia jam buvo atsiskirti nuo motinos. Jam išvykstant motina apalpo. Jos paskutiniai atsisveikinimo žodžiai buvo:

— Kai mane atsiminsi, mąstyki apie mane, rymančią prie šio lango ir laukiančią tavęs sugrįžtant. —

Tai jautrus motinos žodis. Į pat širdį pataikęs. Jis prime-na mums ir mūsų Dangiškąją Motiną, apie kurią mes gali-me pasakyti, kad ji lyg prie Dangaus langų laukia mūsų su-grįžtant.

APIE GYVENIMO VALANDAS IR DIENAS

NEW YORKO valstybėje buvo nuteisti mirti du piktada-riai: William Bell ir Jacob Rosenwasser. Artėjo bausmės įvyk-dymo valanda. O buvo vasaros laikas. Laikrodis buvo pava-rytas viena valanda pirmyn. Pasmerktieji pradėjo prašyti ka-lėjimo viršininką, kad kambaryje, kuriame yra elektros kėdė, kur jiems reikės mirti, kad tenai būtų laikrodis atsuktas pagal tikrąjį laiką. Tuo būdu jiems dar teks gyventi vieną valandą ilgiau.

Kaip brangi žmogui nors viena valanda gyvybės! Yra sakoma, kad Anglijos karalienė Elzbieta mirties lovoje dar sušukusi:

— Viską, ką turiu, atiduočiau už trumpą momentą gy-venimo...

Bet nei karalienė negalėjo pratęsti savo gyvasties nei momentui.

Jeigu anie nusmerktieji vyrai būtų mokėję laiką geram sunaudoti, nebūtų laiko eikvoję piktadarybėms, jiems nebūtų reikėję maldauti tos valandos. Jie būtų normaliai išgyvenę visą amžių. Su visais mumis tas ir yra blogo, kad mes trokš-tame visi kuo ilgiausiai gyventi, bet beveik nepaisome, kaip mes tą turimą laiką savo gyvenime eikvojame.

JAV Civilinio karo metu vienas karys pametė savo kuo-pą didžiame visų sumišime. Prisiartino generolą Sheridan ir bailiai paklausė, kur jis turėtų prisijungti.

— Kur prisijungti? Junkis bet kur. Juk kautynės visur vyksta. —

Taip ir mūsų gyvenime — visur galima prisidėti, kad laiką geram sunaudotume. Visas mūsų gyvenimas tai kautynės tarp gėrio ir blogio, visame pasaulyje. Mums itin svarbu, kad negaišdami laiko jungtumės į gėrio pusę.

Nepaprastai svarbus šūkis — sunaudoti laiką geram, stengtis daryti gerą. Tačiau ir čia mūsų vienu jėgos yra dažnai persilpnos. Istorija mus moko apie Linkolną — civilinio karo metu, kada tik buvo kokie sunkumai, jisai maldoje kreipėsi į Dievą. Ir dažnai jisai prasitardavo, kad be maldos nebūtų jam pasisekę įvykdyti tą ar kitą uždavinį.

Tą patį mes žinome ir apie didįjį amerikietį prezidentą Wilsoną. Jisai, pats uoliai stengdamasis, ieškodavo ir Danguaus pagalbos. Vieną kartą, esant svarbiems valstybės reikalams, jisai atėjo į ministerių kabineto pasitarimą, ir jo veidas iškilmingai švietė. Jis tarė savo ministeriams:

— Aš nežinau, ar jūs tikite į maldą. Aš tikiu. Pasimelskime ir prašykime Dievo pagalbos. —

Ir Jungt. Amerikos Valstybių prezidentas parpuolė ant kelių maldai su savo ministeriais, palikdamas ir mums pavyzdį, kad mes uoliai geram sunaudotume laiką, patys stengtumės ir ieškotume Danguaus palaimos, paramos.

Didžiausių dalykų žmogus ir gali siekti, kada jo visas laikas geram skirtas, visos jėgos tam sutelktos ir visu nuoširdumu Danguaus palaima jieškoma. Tai patvirtina prisiminimas didžiųjų žmonių. Štai, pavyzdžiui, vienas iš uolių kūrėjų, davęs nuostabiai daug gražių kompozicijų, muzikas Haydn, kada kūrė savo oratoriją "Sutvėrimas", buvo matomas atsiklaupęs prie vargonų ir meldžias įkvėpimo.

Iš tos jo kompozicijos pakiliausieji momentai yra "Danguus prabilo" ir "Tebūnie šviesa". Kai jis paskutiniu kartu išgirdo nuostabiai puikiai išpildant tas jo kūrinio dalis, apsiplė ašaromis ir pratarė:

— Tai ne mano kūrinys, ne mano. Tai iš dangaus dausų atskambėjo. —

Šitokių didžių rezultatų atsiekė tie, kurie, jieškodami Dangaus palaimos, savo turimą laiką stengėsi geram sunaudoti

Mūsų vadovaujantieji lietuviai parodė labai didelį sugebėjimą sunaudoti laiką. Štai, sakysime, Sibire žuvęs prof. Dovydaitis buvo nepaprasto darbštumo žmogus. Redagavo kelius žurnalus ir laikraščius, universitete skaitydavo daugybę paskaitų, uoliai dirbo su ateitininkais ir kitomis organizacijomis, ir drauge, kas tik svarbesnio pasirodydavo pasaulio spaudoje, jisai jau tą žinojo, lietuviams sugebėjo pertiekti.

Arba, kokio ypatingo darbštumo buvo a. a. kan. Tumas. Jisai buvo rūpestingas kunigas, stropus savo pareigose. Jisai redagavo slapta Prūsiose leidžiamą "Tėvynės Sargą", jisai kūrė krikščioniškos demokratijos sąjungą, jisai prirašė tiek stambių veikalų, kaip "Pragiedruliai" ir eilę kitų, kad net susidarė keliolika tomų. Tai žmogus, palikęs gilius pėdsakus mūsų tautos istorijoje.

Šitokios asmenybės — tai šviesūs žiburėliai mūsų tautoje, tai pilioriai, kokie žydus vedė iš vergijos per tyrus, tai įkvėpimas visiems mums, kad protingai laiką sunaudodami, būdami uolūs savo darbuose, šaukdami Danguos palaimos, mes prasmingai gyvenimo dienas leistume, kad jos būtų pilnos amžinybėje.

NEMATAU KITO KELIO

KUO ŽMOGUS toliau gyveni, tuo giliau įsitikini, kad tikėjimas tai nuostabiausias turtas žmogaus gyvenime ir kad Katalikų Bažnyčia tai mums brangiausia Kristaus įsteigta draugija.

Įdomu, kad net tie, kurie nutolę nuo religijos, dažnai vienu ar kitu būdu tai pripažįsta. Štai neseniai atšvęsta 100 metų sukaktis nuo gimimo plačiai išgarsėjusio rašytojo Bernard Shaw. Nors jisai buvo airių kilmės, nors jisai, bū-

damas vegetaru, visą gyvenimą "pasninkaudavo" neimdamas į burną mėsos, tačiau nuo Bažnyčios jis buvo nutolęs.

Ir vis dėlto, kaip po jo mirties pranešė britų laikraštis "The Tablet", vienu metu Bernard Shaw rašė:

— Gal aš turėčiau savo skaitytojus protestantus painformuoti, kad garsi popiežiaus neklaidingumo dogma yra kukliausias tos rūšies nuostatas. Palyginus su mūsų neklaidingomis demokratijomis, mūsų neklaidingais medikų patarimais, mūsų neklaidingais astronomais, mūsų neklaidingais parlamentais, popiežius tėra tik parpuolęs ant kelių į dulkes žmogus, savo nežinojimą išpažįstą Dievui. —

Tais žodžiais anas rašytojas Bernard Shaw norėjo pabrėžti, kad žmonės gana lengvai įtiki mokslo ar net politikos autoritetui, o per greit randa priekaištus religiniam autoritetui, nors jame yra tiek nusižeminimo, nors jis tenori nusilenkti tik prieš Dieviškąjį autoritetą.

Daugelis žmonių pernelig sudievina mokslą, net tikėjimo sąskaiton. Minėtas laikraštis spausdina ir kitą Bernard Shaw žodį, liečiantį šį reikalą:

— Mokslas, į kurį aš buvau sudėjęs visą savo tikėjimą, yra subankrutavęs. Jo pasakos pasirodė daug kvailesnės, kaip visi kunigų stebuklai... Ką jisai skleidžia, tai ne apšvietimą, bet piktą ligą. Jo patarimai, kurie turėjo įvesti taiką ir laimingą tūkstantmetį, nuvedė Europą tiesiog į saužudybę. Aš pirma tikėjau juo daug nuoširdžiau, kaip bet koks religinis fanatikas yra tikėjęs savo prietarams, nes mokslo vardan aš padėjau sugriauti tikėjimą milijonų maldininkų, priklausančių tūkstančiui tikėjimų. Ir dabar jie žiūri į mane ir yra liudininkais tos didžios tragedijos ateisto (bedievio), kuris prarado savąjį tikėjimą. O, kad gi aš jį galėčiau atrasti! Aš esu ignorantas (nežinantis) ir baiminuosi. Aš praradau nervus. Aš žinau tik tai, kad privalau rasti kelią sau ir mums visiems, kitaip mes būsime nepataisomai sužlugę. —

Suprantama, nei mes, nei Bernard Shaw nenori mokslo suniekinti, bet tik tas pavyzdys parodo, į kokią nusivylimą gali

įpulti žmogus, stąsęs sau mokslą Dievo vieton. Tokiems mokslas viską žadėjo, o atnešė baidius pokarinius griuvėsius.

Iš kitos pusės, kaip viltingas gyvenimas žmogaus, kurį gaivina tikėjimas. Štai, plačiai skaitoma generolo Stasio Raštikio knyga "Kovose dėl Lietuvos". Tas augštuosius generalinio štabo mokslus išėjęs vyras, buvęs mūsų kariuomenės vadas daugelyje vietų savo knygos pabrėžia, kad jis praktikuojantis katalikas. Jis aprašo, kaip jis nuoširdžiai meldėsi sužeistas ir patekęs į bolševikų nelaisvę. Jis pabrėžia, kaip maldose jis jieškojo stiprybės sunkiausiose gyvenimo valandose, net ir tada, kai atėjo žinia, kad viena iš trijų jo dukrelių, išvežta į tolimąją Rusiją, mirė bolševikų vergijoje.

Baigiamo to paties B. Shaw žodžiais:

— Šešiasdešimt metų studijavęs žemę ir žmones, aš išpažįstu, kad nematau kito kelio išeiti iš pasaulio vargų, kaip tas, kurį Kristus parodė. Didingoji žemė be religijos negali apseiti.

DIEVAS GYVENA MUMYSE

DVASINIO gyvenimo mokytojas tėv. *Pegmayer* teisingai kalbėjo:

— Tobulos meilės trumpiausias kelias yra visada jausti, kad Dievas yra su mumis. Ši mintis nuvarys nuo mūsų nuodėmės, o taipgi nebus kada išsiblaškyti kitais dalykais bei skųstis ir murmėti. Jutimas Dievo buvimo su mumis — anksčiau ar vėliau ves mus į tobulumą. —

Garsus rašytojas *Raoul Plūs* mus mokina, kad yra du keliai nutolti nuo Dievo: nuodėmė ir išsiblaškymas. Taigi, abiejų tų dalykų reikia vengti, o prisiminimas Dievo buvimo su mumis labai padeda mums to išvengti.

Reikia jausti Dievo buvimą ne tik su mumis, bet ir mumyse. Labai teisingai mus moko šv. *Povilas Nuo Kryžiaus*:

— Tikėjimas mus moko, kad mūsų širdis yra didelė šventovė, nes ji yra Dievo Bažnyčia ir šv. Trejybės buveinė. Dažnai lankykite šią šventovę. Žiūrėkite, ar joje yra uždegtos lempos — tikėjimo, vilties ir meilės. Stiprinkite, gaivinkite savo tikėjimą. Kai jūs skaitote, vaikštote, net valgotė ar einate gulti ar keliatės — vis sužadinkite meilės jausmus prie Dievo. —

Dar septynioliktame šimtame gyveno vadinamoji žmonės priminė, kaip naudinga paprastai, bet su meile prisiminti, kad Dievas yra mumyse.

Sakoma — atsiminti *paprastai*, tai yra — nereikia čia turėti nei vaizdų, nei kokių aktų daryti, nei daug įsimastyti, o tik trumpai širdį pakelti, ir tai nesutrukdo mūsų užsiėmimų, priešingai — dar padeda, nes sužadina ramybę ir pasitikėjimą.

Sakome — su *meile* prisiminti Dievą esant mumyse. Tai nereikia, kad reikia daryti kokius ypatingus Dievo meilės aktus; ne — jau mūsų noras Jam patikti bus didžiausias mūsų meilės pareiškimas.

Svarbu tik, kad visada jaustume Dievą esant mumyse. Kaip to pasiekti — iškalbingai mums pasako šv. *Teresė* savo knygoje "Tobulybės kelias". Ji rašo:

— Šv. Augustinas mums pasakoja, kaip jisai, ilgai jieškojęs Dievo tuose dalykuose, kurie mus supa, pagaliau atrado Jį savo viduje. Apmastykite jo žodžius, nes sielai, kuri turi sunkumų susikaupti (o kas jų neturi) — visada naudinga suprasti šią tiesą: nėra jai reikalo pakilti iki Dangaus, kad galėtų pasikalbėti su savo dieviškuoju Tėvu ir prie Jo rasti savo džiaugsmą; Jis yra taip arti mūsų, kad Jisai supranta mažiausią mūsų lūpų pajudėjimą, paslapčiausią mūsų kalbą. Nereikia mums sparnų, kad Jį surastume — tik pasitraukime į nuos šalumą ir pažvelkime į save — Jis čia gyvena. Kalbėkime į Jį su dideliu nusižeminimu, bet drauge ir su meile, kaip vaikais į tėvą. Jam su pasitikėjimu išsakydami savo skausmus, prašydami Jį pagalbos, prisipažindami, kad mes nesame verti nešioti Jo vaikų vardo. —

Tačiau, iš kitos pusės, žinodami, kad Dievas gyvena mū-

sų širdyse, mes jauskime, kad Dievas gyvena ir kitų širdyse, kad mes esame apsupti, kaip tais gyvaisiais tabernakuliais, kurie mums primena Tris Dieviškuosius Asmenis.

Taigi mūsų tvirtybė yra nuolatinis stiprinimas ryšio su Dievu mummyse. Gražiai palaimintasai *Leonardas de Port-Maurice* yra išsireiškęs:

— Mano pašaukimas, tai tarnyba ir vienatvė: tarnyba — nuolat būti užsiėmusiam dėl Dievo, o vienatvė, kad nuolat būčiau užsiėmęs su Dievu. —

— Tuose žodžiuose mes jaučiame tą, ką jausdavome giedodami galingą giesmę:

— Dievas yra mūsų prieglauda ir stiprybė...

GYVENIMUI PAVYZDŽIAI

VIENAS Indijos misionierius pasakoja tokį atsitikimą: tos šalies didysis vadas Mahatma Gandhi grįžo kartą iš Londono, kur dalyvavo pasitarime. Grįžo jis drauge su lordu Irwin, buvusiu Indijos vicekaraliumi. Kelionėje arčiau susipažino su kits kitu ir sugrįžus lordas Irwin aplankė Gandhi.

— Mahatma, taip kalbant draugiškai ir atvirai, pasakykite, kaip jūs manote, kur galima rasti išsprendimą problemų manojų ir jūsiškio krašto?

Gandhi pamažu paėmė knygą nuo staliuko. Tai buvo Šv. Raštas. Atidarė jis šv. Mato evangeliją ir, sujieškojęs penktąjį skyrį, parodęs vieną vietą tarė:

— Kai mano ir jūsų kraštas sutars pagal tą mokslą, kurį Kristus paskelbė savo Pamoksle nuo Kalno, mes tada išspręsimė ne tik savų kraštų problemas, bet ir viso pasaulio. —

Tai buvo liudymas išmintingo, tauraus pagonio. Mintis gili, ir kuo daugiau kiekvienas iš mūsų stengsimės ją įgyvendinti, tuo daugiau taikos, ramybės ir laimės ateis į mūsų širdis, į šeimų ir tautų sugyvenimą, į viso pasaulio santarmę.

Iš kitos pusės, kuo žmogus labiau tols nuo Kristaus mokslo ir jo paskelbtos meilės, tuo jis darysis panašesnis į gyvulį ir tuo labiau žmonių tarpusaviai santykiai darysis panašesni į gyvulių gaujos elgesį ir į žvėrių grumtynes.

Korėjoje, vienoje misijų stotyje kunigas mokė grupę vietinių gyventojų. Jis tik ką buvo perskaitęs ir išaiškinęs jiems Kristaus Pamokslą nuo Kalno ir tuos gražiuosius, giliuosius palaiminimus.

Praslinko kelios dienos ir vienas iš misionieriaus klausytojų, jaunas vyras, labai puikiai mokėjo visus tuos palaiminimus. Misionierius jo paklausė, kaip jam pasisekė taip gerai išmokti. Tas jaunas vyras jam paaiškino:

— Jūs, tėve, mane skatinote išmokti juos ne tik mano atmintimi, bet ir mano širdimi. Aš galvojau, kaip tai galėčiau padaryti. Aš dariau taip: išmokau vieną iš tų palaiminimų ir tada jį pritaikiau praktikoje, mano santykiuose su vienu ar su kitu kaimynu. Aš pamačiau, kad tų palaiminimų žodžiai pasilieka atmintyje, kada juos aš pakartotinai įgyvendinu praktikoje. —

Tai pavyzdys iš misijų krašto, kur krikščionybė dar tik pradeda įleisti šaknis. Mums krikščionybė yra iš tėvų paveldėta, bet ją pilnai pasisavinsime tik kaip anas misijų jaunuolis — kiekvieną jos dėsni praktikuodami gyvenime, elgesyje su savo kaimynais, pažįstamais, darbovietėje ir ypač savojoje šeimoje, namuose. Tai būtų ne tik mūsų pačių laikinos ir amžinos laimės pagrindų kūrimas, bet taipgi kelias į viso krašto, viso pasaulio gerovę ir sutarimą.

Vertas įsidėmėti vieno iš Texas gubernatorių pavyzdys: kai jautė artėjančią savo gyvenimo pabaigą, gubernatorius Hoag savo artimųjų įprašė ant jo kapo nestatyti jokio paminklo. Jis panoro, kad ant jo kapo būtų pasodinti du riešutų medžiai. Jis įprašė, kad kai užaugs tie medžiai, jų sėklos, jų nešami riešutai būtų surinkti ir išdalinti Texas valstybės žmonėms, kad jie vėl juos pasodintų, kad pamažu Texas darytųsi medžiais nuaugusia valstybe.

Mirštančiojo noras buvo išpildytas ir 1926 metais ant velionies kapo jau išaugo pirmieji riešutai, pirmos sėklos. Surinkta juos ir nugabenta į medelyną, kur buvo susodinta į eiles. Taip sodinama kasmet, ir kai medeliai paauga, sustiprėja, jie dalinami į mokyklas, į farmas, kur jie sodinami, ir valstybė pamažu puošiasi nauju žalumu.

Tegu kiekvieno mūsų gyvenimas ir atminimas apie mus po mirties bus šaltinis gerųjų sėklų, kurios skleistųsi po plačias apylinkes žmonių gerovei ir Dievo garbei.

VIENOS AŠAROS ISTORIJA

KAI ADMIROLAS Derville gulėjo mirties patale, parodė vienam savo šeimos nariui kryželį, kurį visuomet su savimi nešiojosi ir tarė:

— Norėčiau, kad dabar čia būtų tie, kurie sakosi netikį; aš jiems pasakyčiau, kad šiame ženkle yra jėga, kurios niekur kitur rasti negali. —

Tai šventa tiesa, kurią, kaip didįjį gyvenimo patyrimą, prieš mirtį pareiškė anas admirolas. Gyvenimo naštai prislėgus ne vienas suklumpa po kryžiumi pasiguosti ir naujų jėgų semtis; mirties patale spaudžia kryželį, didžiajai kelionei pasirengdamas. Kryžius — mūsų stiprybė ir viltis; tačiau — kryžius mums tuo yra tik tada, kai mes stengiamės savo gyvenimą tvarkyti pagal Nukryžiuotojo valią. Šioj gi srity, net ir mažiausios mūsų pastangos, kartais atneša svarbių vaisių. Štai — vienas gyvenimo faktas.

Viena mergaitė, kuri turėjo tada gal 8, gal 10 metų, kartą klausėsi pamokslų palaimintojo Morkaus de Montegallo. Baigdamas pamokslą tasai švento gyvenimo vyras prašė kiekvieną, kad kas pavasarį išlietų nors vieną vienintelę aša-

relę prisiminę Kristaus kančią. Geraširdė mergaitė, išeidama po to pamokslo iš bažnyčios, prisižadėjo tą prašymą išpildyti.

Nugalėjo ji visas kliūtis ir, savo nuodėmklausio raginama, ji pasiliko ištikima tam savo įžadui.

Taip jau Dievo Apvaizda sutvarkė, kad ji kartą savo rankose turėjo meditacijų knygą apie kančią. Skaitymas jai daug padėjo išpildyti tą savo įžadą. Kuo daugiau ji skaitė, tuo labiau susigraudino Viešpaties kančią apmąstydamą. Nebe vieną ašarą ji išliejo, o srovėmis jos bėgo. Tai ją palenkė pradėti didesnės atgailos gyvenimą. Dievui padedant ji pasiekė didelio tobulumo, liko Šv. Klaros vienuolyno narė ir žinoma yra kaip palaimintoji Baptisto Varoni. To augšto tobulybės laipsnio atsiekti jai padėjo ta vienintelė ašara, kurią ji prisižadėjo išlieti kartą metuose, pavasarį, Kristaus kančią apmąstydamą.

Kristaus kančios prisiminimas pažadina mumyse naują ryžtingumą. Giliųjų gyvenimo klausimų apmąstymas nušviečia mums kelią ir uždega — visas kitas smulkmenas užmiršus atsiduoti didžiajam gyvenimo tikslui.

Kartą net karalius Karolis I savo dvariškiams pranešė savo planą — apleisti sostą ir atsiduoti Dievo meilei, užsidarius vienuolyno nuošalumoje.

— Valdove, ar esi nesveikas? — teiravosi dvariškiai.

— Ne, — atsiliepė Karolis I.

— Ar jums jau įkyrėjo sostas?

— To nepasakyčiau.

— Tai Jūsų Didenybė yra prisisotinės pergalėmis ir jaučiate reikalą poilsio?

— Visiškai ne, mano draugai, — atsiliepė karalius. — Mano ranka nėra pavargusi kovoti. Mano rankos galėtų rašyti veikalus. Tačiau, gyvenimas — trumpas. Iki šiol aš stengiausi užkariauti pasaulį, dabar gi aš pasuku į daug sunkesnę pergalę: noriu sau išsikariauti, laimėti dangų. —

Gili mintis — šalia visų pasisėkimų ir laimėjimų, kuriuos mes gyvenime pasiekiame — niekada nepamirškime laimėti augščiausiojo, paskutiniojo ir amžinojo laimėjimo — Dangaus.

Semdamiesi stiprybės kryžiuje, kas pavasarį ir dažniau išliedami nors po vieną ašarą Nukryžiuotojo apmąstyme, gyvenimo laimėjimuose nepamiršdami, kad svarbiausias mūsų laimėjimas, kurio turime visą amžių siekti, tai Dangus, — mes tikrai gyvensime prasmingai ir mirsime laimingai.

PASAULINIS GAISRAS IR MŪSŲ KASDIENYBĖ

I KATALIKŲ tikėjimą atsivertusi laikraštininke, rašytoja Gladys Baker išleido knygą "I Had to Know" (—Aš turėjau sužinoti tikrąją tiesą).

Šioje knygoje ji pavaizduoja, kaip kartais žmonės nukreipia dėmesį į smulkmenas, užmiršdami, kas svarbiausia. Ji pasakoja atsitikimą su savo drauge Norma Shearer: kartą ta Norma kelionėje apsinakvojusi viešbutyje. Vidurnaktį pradėjo žmonės belstis į jos duris, pranešdami, kad gaisras, kad ji turi greičiausiai gelbėtis. Ir pirmoji Normos mintis buvusi — kuria dabar suknele man vilktis.

Ir mes šiuo metu pergyvename lyg didžiulį pasaulio gaisrą, gyvuliškų aistrų ir žiaurumo suliepsnojamą žmoguje. Kiekvieno žmogaus pareiga prisidėti prie to kruvinojo gaisro likvidavimo, o ne paskęsti kasdienybėje.

Didysis tyrinėtojas Nansenas, už savo nuopelnus taikai laimėjęs Nobelio premiją, kartą buvo išvykęs tyrinėti šiaurės ašigalio. Jį lydėjo du eskimai. Nakčiai užėjus jie pasirinko saugesnę ledo lytį ir pasistatė palapinę. Koks gi šiurpas juos sukrėtė rytą, kai pamatė, kad dalis ledyno, ant kurio buvo jų palapinė, atskilusi ir vėjas juos neša į pietus. Ledo lytis sutirps ir jų laukia mirtis.

Eskimai nusiskubino į palapinę ir puolė ant kelių, nes žinojo, kad tik vienas Dievas juos tegali išgelbėti. Ir laimė jiems nusišypsojo — vėjas pakeitė kryptį ir vėl grąžino jų

ledo lytį prie ledynų. Nuo to laiko, sakosi Nansenas, ir jis visada meldėsi drauge su eskimais.

Mes visi šiuo metu plaukiame lyg ant tirpstančios ledo lyties, ir svarbu suprasti visą padėties sunkumą ir jieškoti išsigelbėjimo. Mūsų gi išsigelbėjimas — visų gerųjų žmonių vienybė su Dievu ir ryžtingumas siekiant, kad Dievo tvarka žemėje būtų įgyvendinta.

Iš senovės yra užsilikusių žinių apie vieną tironą, kad tasai savo priešininkus naikindavo žiauriausiu būdu: jis gyvą žmogų pririšdavo prie numirėlio ir laikydavo, kol pūnančio lavono kvapas, kol atsiradę šilimoje kirminai uždusindavo, užgrauždavo ir gyvąjį.

Kaip gi dažnai ir mes patys susirišame su, pasakytume, lavonu. Gal tai bus blogas draugas — tas gyvas numirėlis, gal tai bus koks mus žudantis blogas palinkimas ir įprotis, bet jeigu mes nuo tų blogybių neatsipalaiduosime, mes žūsime.

Didysis mokslininkas, gamtininkas Pasteuras, kai buvo priimtas į Mokslo akademiją, savo kalboje pareiškė:

— Laimingas yra žmogus, kuris savo širdį kelia prie Dievo ir Jo klauso; laimingas, jei savyje turi idealus grožio, meno, mokslo, tėvynės, evangeliškųjų dorybių meilės. Jie yra gyvieji įkvėpimai didžiųjų minčių ir veiksmų. Viskas aiškiai matosi amžinybės šviesoje. —

Šitie žodžiai yra iškalti Pasteuro paminkle. Jie turi būti išgraviruoti kiekvieno mūsų širdyse.

AUDRINGOJ GYVENIMO JŪROJ

KAIP ŽEMĖ sukasi apie saulę, taip ir mūsų mintys turi suktis apie Amžinąją Saulę — Dievą.

Prieš šimtus metų žmonės klydo, manydami, kad žemė yra visko centras, kad saulė, žvaigždės — viskas sukasi aplink žemę.

Tačiau pasitaiko žmonių, kurie net dabar, dvidešimtajame amžiuje, daro dar didesnę klaidą: jie mano, kad jie yra visko centras, kad visi apie juos turi sukis ir prie jų taikytis.

Žmonės ilgisi ir jieško laimės. Kas gi yra ta laimė?

Vieni mano, kad ji glūdi garbėje. Augščiausia, ką tuo keliu einant galima užkopti, yra valdovų sostai, bet ir jie braška ir griūva gyvenimo audrose, sutraiškydami tuos, kuriems vakar minios smilkė.

Kiti laimę randa beatodairiniame nuosavybės didinime. Tiesa, apsirūpinti kasdiene duona reikalinga. Reikalinga turėti ir juodai dienos, bet kieno abi rankos stipriai išsikibusios į auksą ir kūną, tas jų augštytyn maldai pakelti nebegali... O vaikščiodami po kapines tiek daug randame paminklų, kaip Kreugerio, Batos ir kitų milijonierių, kurie tragiškai nutraukė savo gyvenimą, nes jisai, nežiūrint aukso sparnų, jiems buvo nepakeliamai sunkus ir nelaimingas.

Tai kur gi laimė?

Paklauskime tų, kurie ją surado.

Štai, žurnale "Sign" paskelbė savo įspūdžius išmokslintasis kinietis dr. Povilas Sih. Jisai — kinų delegacijos narys prie Jungtinių Tautų, jisai buvo gavęs svarbius tarptautinius uždavinius Graikijoje, Balkanuose. Jisai... 1949 metų balandžio 7 dieną buvo su šeima apkrikštytas, atsižadėdamas Konfucijaus klaidatikybės. Jisai rašo:

— Po išpažinties mano širdis buvo pripildyta laimės. Aš — naujas žmogus. Aš — laisvas, kaip paukštis. —

Laimė, tikra ir pastovi, yra tada, kai žmogus yra taikoje su Dievu ir savo sąžine, kai jo sieloje ramybė viešpatauja.

Gyvenimas dažnai būna baisiai audringas. Ir jei mes neskestame pasaulio audringoje jūroje, tai todėl, kad mus išlaiko kryžiaus medis, — teisingai pastebi Šv. Augustinas.

Vienų Kalėdų laikotarpy motina baisiai išsigando, pamąčiusi, kad jos mažas berniukas savo naujomis rogutėmis važinėja Vaikelį Jėzų, paėmęs iš prakartėlės bažnyčioje. Vaikutis gi motinai paaiškino:

— Mama, aš prižadėjau jau iš anksto, kad jeigu Dievas taip padarys, kad Kalėdoms aš gausiu rogutes, tai pirmas pavažinėjimas bus Vaikeliui Jėzui. —

Tas vaiko dėkingumas mus daug ko pamoko.

Naujųjų Metų išvakarėse viena dievota siela priėjusi išpažinties prašė kunigą:

— Palaiminkite mane. Aš noriu šiais šventaisiais metais šventesnę gyvenimą pradėti. —

Sektinas pasiryžimas. Ar jau padarėme ir mes pasiryžimą būti šventesniais?

ŠIMTMEČIŲ IŠMINTIS

JAU DVIDEŠIMTAS šimtmetis eina, kaip Katalikų Bažnyčia veikia ir veda žmones į amžinąją laimę. Nė viena valstybė neturi taip ilgos patirties, kaip Katalikų Bažnyčia, kuri ne tik savo moksle yra sukrovusi patyrimą, kurį jai laikas atnešė, bet ji yra surinkusi praktiką visų gausingųjų tautų, kuriose ji turi įleidusi šaknis.

Todėl į Bažnyčios nuostatus reikia žiūrėti su pagarba, su pasitikėjimu.

Kartą pas rašytoją Brucknerį atėjo viena lankytoja ir pradėjo įvairius priekaištus prieš Bažnyčią. Tiesa, patsai rašytojas Bruckneris pirma buvo nutolęs nuo Bažnyčios, bet tuo metu jau jisai vėl buvo grįžęs.

Ta ponia visų pirma pradėjo bambėti, kad visokios išorinės katalikų apeigos esančios nereikalingos, Dievą reikia garbinti širdyje, ir to pakanka.

Rašytojas, pirma su ja buvęs švelnus, dabar pradėjo nepaisyti mandagumo taisyklių, ką ponia palaikė įžeidimu ir pratarė:

— Kuo Jūs mane laikote? Argi Jūs nežinote pagrindinių kultūringam žmogui privalomų elgesio formų?

— Atleiskite, poncia, — prabilo rašytojas. — Prieš minutę jūs pareiškėte, kad nepriduodate vertės išoriniams dalykams. Bet kai su jumis pradėjau pagal tą taisyklę elgtis, Jūs nebuvote patenkinta. Taigi, atminkime, kad išorinis kultas ir ceremonijos Bažnyčioje, tai tik mūsų pagarbos pareiškimas Dievui. —

Priešbažnytinių atakų drąsumas gali reikštis tik iki tam tikro laipsnio. Štai, mums žinoma istorija: dar XVIII šimtmeityje vienas iš garsiausių bedievių buvo Volney. Pasitaikė jam keliauti iš La Havre uosto į New Yorką. Pakelyje užpuolė nepaprastai stipri audra. Rodėsi laivas gali kiekvieną minutę paskęsti. Drebėdamas Volney nubėgo į laivo apačią, susijieškojo tenai buvusį vienuolį ir paprašė paskolinti rožančių. Ėmė nuoširdžiai kalbėti poterius, laikydamas rankoje rožančių. Audrai praėjus jūrininkai buvo linksmi žiūrėdami į tą baimės pergązdintą "netikintį".

Išorinės apeigos, švėstas vanduo, rožančiai — viskas turi savo prasmę ir yra reikalinga, kaip kad Bažnyčia yra atradusi savo daugelio šimtmečių patyrimo kelyje. Tie išoriniai dalykai padeda žmogui stipriau išgyventi vidinį religijos pajautimą, o jau gilus religingumas yra svarbus ne tik amžinybės žvilgsniu, bet ir dabarties gyvenime.

Kai Prūsų karalius Fridrichas II patyrė, kad jo valdomuose plotuose kas dieną auga nusikaltimai, jisai pasišaukė savo ministerį ir pratarė:

— Pasirūpinkite, kad tikėjimas tose šalyse sužydytų.

Teisingai yra pasakęs J. Guilbertas:

— Žmogus yra tiek geras, kiek jisai save užmiršta, kiek jisai atsiduoda ir pasiaukoja dėl brolių gėrio.

O kas gi kitas žmogui duos įkvėpimo ir jėgos pasiaukoti dėl artimo, jei ne tikėjimas į Dievą ir žinojimas, kad žmogus sutvertas Dievo paveikslas.

SAUGOTI TAI, KAS BRANGIAUSIA

GYVENO kartą generolas, deja, skelbęs netikėjimą. Susirgo jo duktė. Matydama, kad artinasi jos mirties valanda, pasišaukė ji savo tėvą ir jam tarė:

— Neužilgo aš mirsiu. Tėve, pasakyki man atvirai: ar aš turiu tikėti, kad nėra nei Dievo, nei Dangaus, nei pragaro, kaip tu mokinai, ar priešingai, aš turiu tikėti į Dievą, kaip motina mokino?

Generolas, lyg kokio šviesaus spindulio perskrostant, pilnas skausmo atsakė:

— Mano dukrele, tikėki tik tam, ką motina mokino.

Net ir netikintis tėvas savo tikrai dukteriai parinko tikėjimo kelią. Galbūt, jisai blaiviai pagalvojo, jeigu ir Dievo nebūtų, tikėjimu nieko nenustosi, bet jeigu Dievas ir amžinatvė yra, o gyvensi lyg jos nebūtų — labai daug rizikuoji ir labai daug gali nustoti.

Vienu iš didesnių pavojų mūsų tikėjimui gali būti blogai parinktas skaitymas. Juk visada gali atsirasti tokių nesąžiningų knygų leidėjų, kurie visiškai nepaisydami kokią įtaką darys jų knygų, daugiau žiūrėdami pinigų, kaip tiesos, leidžia knygas, kurių turinio menkystė bando pridengti gašlumą, gaudydamiesi pelno ir nežiūrėdami, kad tas pinigas yra perkamas artimo žmogaus sielos ramybe, o gal kartais net jų amžinatvė.

Kartą Marseillėje, Prancūzijoje, atėjo pas misijonierių viena moteris. Misijonierius iš jos kalbos greit suprato, kad čia esama asmens, įsitraukusio į kreivą skaitymą. Taigi, jos paklausė:

— Ar jūs skaitote visokias knygas?

— Taip, ir tik dėl išsiblašymo, dėl poilsio. Jos man nieko blogo nepadarys.

— Gerai, kad nepadarys, — atsiliepė misijonierius. — Taigi šiuo atveju prieš skaitydama atsiklaupusi jūs sukalbėkite šią maldele: "Mano Dieve, aš noriu skaityti šias knygas, ku-

riose yra blogų minčių, blogų pavyzdžių, blogų patarimų, bet tas nesvarbu. Noriu jas skaityti, kad išpildyčiau savo krikšto pažadus, kad pasidarbuočiau Tavo garbei ir savo sielos išganymui!

— Tėve, betgi kalbėti tokią maldą, tai būtų įžeisti Dievą.

— Matau, kad jūs imate suprasti, jog šis skaitymas nėra jau taip nekaltas. Ar buvo laikas, kada jūs buvote daugiau pamaldi, kada daugiau užsiėmėte rimtais dalykais, kada buvote daugiau klusni Dangui, mažiau rūpinotės prabangos dalykais ir su didesniu patraukimu artinotės prie sakramentų?

— Taip, tėve, buvo toksai laikas.

— Ar tada skaitėte tokias knygas?

— Ne, tėve!

— Tai matote, kaip pavojingas toksai neapdairus skaitymas.

Liūdna darosi, kai lankant ir mūsų žmones dažnai pamatai ant sienos šventą paveikslą, namuose — kryžių, o ant stalo — laikraštį, kuris to kryžiaus negerbia, kuris tarpais iš tikėjimo ar jo atstovų pasijuokia, dalykus, kurie daugeliui — šventi — pašiepia. Tie du dalykai — būti geru kataliku ir skaityti netinkamą spaudą — nesuderinami.

DANGAUS TARNYBOJE

NEDAUG pasaulis žino tokių dainininkų, kaip *Henrikas Caruso*. Nuostabus pasisekimas jį lydėjo kelionėse po Jungtines Amerikos Valstybes. Kai jisai sugrįžo į Italiją, vienas iš pirmųjų jo žygių buvo aplankyti italų pamėgtą Pompėjos Dievo Motinos šventovę. Paskiau jisai atvyko į savo gimtąjį Neapolį ir savo parapijos bažnytėlėje įteikė savo auką — 20,000 lirų.

Tai buvo didžiojo dainininko dėkingumo pareiškimas Dangui.

Didieji žmonės nebijo pareikšti savo įsitikinimų ir parodyti dėkingumą Dangui.

Štai, vienu iš žymesniųjų mūsų laiko USA rašytojų yra *Daniel Sargent*. Jisai — mokslininkas ir poetas. Buvo profesoriumi Harvardo universitete, tačiau pasitraukė iš augštosios mokyklos, kad galėtų atsidėti rašymui. Ypač jisai garsėja biografijų kūrimu. Rašo apie garsiuosius pasaulio žmones su mokslininko tikslumu ir su poeto iškalbingumu. Jisai turi savo darbui tinkamą nuošalią vilą, kurios garbingoje vietoje, kieme pastatė Marijos statulą. Tas mokslininkas ir rašytojas, atsivertėlis į katalikybę, nebijo atvirai pareikšti savo tikybinių jausmų, nes jie jam taip brangūs, tai jo nuoširdžiausias įsitikinimas.

Kartais toksai drąsus savo tikėjimo pareiškimas gali turėti ypatingos reikšmės. Štai dar vienas pavyzdys: Kai J. A. Valstybės kovojo dėl savo laisvės, generolas Smith atvyko pervėlai į savo dalinį ir nežinojo slaptažodžio. Tas buvo kautynėse ties Bulis Run. Vienas karys, katalikas, pasisiūlė savanoriu — nepaisant artėjančių priešo jėgų, prislinkti prie savojo štabo ir pranešti slaptažodį. Tai buvo pavojingas žygis, nes jį galėjo savieji nepažinę nušauti. Todėl jisai paėmė paties generolo raštą, kuriame buvo parašyta, kad jie neturi slaptažodžio. Šį raštą laikė rankoje — jeigu jį per klaidą savieji ir nušautų, tai atrastų rankoje jo raštą ir nusiųstų slaptažodį, tuo išgelbėdami tūkstančius iš pavojaus.

Sargybiniai iš tolo pastebėjo tą drąsuolį žvalgą, ir sušuko:

— Kas ateina?

— Savas, — atsakė žvalgas.

— Koks slaptažodis, — suriko sargybiniai ir atstatė į jį šautuvų tūtas.

Bet žvalgas slaptažodžio nežinojo. Manydamas, kad dabar jau atėjo jo paskutinioji valanda, savo dešine persižegnojo, pakeldamas ją į dangų. Ir kaip jisai nustebo, kad šautuvų vamzdžiai nuslinko žemyn. Pasirodo, kad tai dienai persižegnojimas kariaujančių kaip tik buvo parinktas slaptažodžiu.

Dievo vardas ir kryžiaus ženklas mums krikščionims visada yra slaptažodis kasdienėse kovose. Tikėjime mes rasime sustiprinimą, tuo keliu pasieksime pergalę, kuri mums užtikrins amžinąją laimę.

Mūsų kelias aiškus: dvasinėmis pratybomis, geru skaitymu ir mąstymu — stiprinti savo tikėjimą ir tvirtu pasiryžimu nebijoti jo pareikšti kasdienėmis gyvenimo progomis.

Teisingai prel. Gay sako:

— Kad nueitume į Dangų, turime patys sau daryti prievartą. Eidami gi pragaro keliu, darome prievartą, pažeidžiame paties Dievo širdį.

KOKIA GARBĖ BŪTI DIEVO VAIKAIS

KARTĄ garsusis prancūzų kalbėtojas ir rašytojas *Lacordaire* buvo vaišėse. Jam pasitaikė atsisėsti šalia vieno netikinčio asmens, kuris buvo tiek nemandagus, kad ir atsisėdęs prie vaišių stalo bambėjo prieš Dievą, prieš tikėjimo paslaptis.

Niekas iš svečių jam nepritarė ir neprisidėjo prie jo kalbos.

Tasai puikuolis, kiek išišeidęs, kreipėsi į garsųjį dominikoną *Lacordaire*, sakydamas:

— Jūs turite mus tais klausimais apšviesti. Argi nėra nesąmonė, tikėti į tą, ko nesupranti? —

Lacordaire valandėlę patylėjo. Kaip tik tuo metu atnešė ant stalo kiaušinieneį ir anas bedievis gerokai jos prisikabino į savo lėkštę.

— Ar Tamsta suprantate, — paklausė *Lacordaire*, — dėl ko ugnis sutirpdo sviestą, bet tuo pačiu laiku sukieta kepa-mą kiaušini? Ar galėtumėte išaiškinti? Kodėl ta pati priežastis, tuo pačiu laiku sukelia skirtingus padarinius?

— To aš nežinau, — atsakė vyras, — bet ką tas bendro turi su mano keltais klausimais?

— Nieko. Tačiau jūsų manymu išeitų, kad jeigu nesu-
pranti, kas darosi kepanč, negali tikėti į buvimą kiaušininės...

Svečiai nusikvatojo pritardami, o anas bedievybės apaš-
talas nusprendė, kad patogiausia bus iš viso nutylėti.

Tikėjimas — yra augštas dalykas. Amžinosios tiesos ne
visos yra mūsų protu aprėpiamos. Tačiau didieji protai visa-
da jautė, kad yra daugiau kas negu vien medžiaga, kad šis
pasaulis tai dar ne viskas.

Imkime kad ir tokį garsų gamtininką *Henriką Fabre*. Jisai
rašė:

— Praleidau 17 metų tyrinėjimuose ir mąstymuose, ir ga-
liu pasakyti, kad ne tik tikiu į Dievą, bet Jį matau. Be Jo —
viskas tamsybės. Nuo pat savo studijų pradžios ne tik išlai-
kiau šį įsitikinimą, bet ir jį sustiprinau. Kiekvienas laikotar-
pis turi savo užkrėtas ir ateizmas yra dabarties laikų užkrėta.
Daug lengviau galėtų nulupti odą nuo mano kūno, negu iš-
plėšti tikėjimą iš mano sielos.

Vienas iš paskutinių laikų garsiausių mokslininkų buvo
Millikan, kuris už savo nepaprastus atradimus fizikoje buvo
apdovanotas Nobelio premija. Tasai vyras išleido savo gy-
venimo aprašymą, biografiją, ir tenai daugelyje puslapių pa-
reiškiama jo ypatinga pagarba Dievui.

Ir mes, pilni pasitikėjimo Kūrėjuje, lenkiame galvą prieš
viso pasaulio, drauge ir mūsų, Valdovą ir kartojame drauge
su Šv. Bernardo tikru broliu, kuris mirties patale ištarė šiuos
paskutinius savo žodžius:

— Koks didis yra gerumas Dievo, būti žmonių Tėvu, ir
kokia garbė žmonėms, būti Dievo vaikais. —

Kad tik Dangus mums padėtų būti gerais ir vertais Dievo
vaikais.

NEMESK KELIO DĖL TAKELIO KREIVO

VIENAS prancūzas misionierius — tėvas *T. Venard* — rašė kitam savo draugui, taipgi misionieriui:

— Šiame pasaulyje yra daug liūdnų dalykų. Laimingas tas, kuris moka pasitraukti į savo širdį ir miršta patsai sau. —

Juk apaštalas Povilas yra gražiai pasakęs, kad mes esame gyvojo Dievo bažnyčia. Mumyse Šv. Dvasia gyvena, o Ji — kaip skelbia garsus rašytojas *Raul Plus*, nėra nejudas lavonas, o gyva esybė, kuri sujudina, skatina, šaukia prie gero...

Pasiduodantieji tam gyvosios dvasios balsui ir giliau apsvarstydami gyvenimo prasmę, daugelis priėjo prie labai svarbių pasiryžimų.

Imkime, pavyzdžiui, vėlybų viduramžių kalbėtoją Savanarolą. Jisai teturėjo 22 metus amžiaus, kai palikęs tėvų namus išvyko į Boloniją ir įstojo į dominikonų vienuolyną. Tą savo pasiryžimą jisai taip aiškino:

— Pradėjau sau vienas mąstyti apie tą užsidegimą su kuriuo mes be paliovos siekiame nenaudingų tikslų, — ir kaip nepaisome būtinų ir reikalingų siekimų. Galvodamas, kad be pertraukos keliaujame mirties linkui, nutariau palikti tą visą ir niekada iš akių nebepaleisti tikrojo žmogaus tikslo, ir visais galimais būdais ruoštis... Dievo malonei veikiant pradėjau niekinti pasaulio dalykus. Mano širdyje užsidegė nenugalimas troškimas siekti dangiškosios tėvynės ir nutariau pasišvęsti visiškai mūsų Viešpačiui. —

Ir tas jaunuolis turėjo tiek daug įtakos į savo laiko žmones, kad praėjo penki šimtai metų, praeis ir tūkstančiai, o Savanaros vardas bus žinomas. Gal jis kažkur nuėjo iki kraštutinumų, tačiau jo nuoširdus atsidavimas Amžiniesiems Siekimams ir drąsus perspėjantis balsas savo laiko žmonėms kiekvienam daro įspūdį.

Gerų palinkimų, gerų sumanymų turime visi. Tik sunkiau su jų įgyvendinimu. Dažnai juos paliekame ateičiai.

Kartą garsus prancūzų dailininkas *Corot* parodė savo mokiniui kaikokias pataisas, kurias jisai turėjo padaryti savo paveiksle. Mokinyš atsiliepė:

— Labai dėkui. Rytoj pataisysiu.

— Kaip tai rytoj?! — atsiliepė dailininkas. — O jeigu šią naktį mirtumei!...

Taip ir su mumis. Mes gi esame sukurti Dievo paveikslan. Jaučiame, kad Dievo paveikslą savyje kaikada suteiname, iškreipiame. Turime pataisyti. Ar ir mes atidedame tą rytojui? O jei mirtume šią naktį?

Nemiršančio garso italų rašytojas *Dantė* savo didžiajame veikale "*Dieviškoji Komedija*" rašo:

— Viduryje savo gyvenimo kelionės patekau į tamsų mišką ir pamečiau tikrąjį takelį... O, kaip sunku ir beišpaskyti, kaip kartus ir kietas buvo klaidingasis takas... Nebežinojau, kaip į jį patekau, buvau taip mieguistas, kai išklydau iš tikrojo tako. Tačiau pasiekęs slėnio kraštą, pakėliau akis augštyr ir pamačiau viršūnes, pasipuošusias saulės spinduliais. —

Tokį vaizdą Dantė piešia minėtos knygos skyriuje, kuris užvardintas "Pragaras". Kaipgi dažnai ir mes gyvenime pametame tikrąjį takelį... Pajuntame, kad mūsų krūtinė dūsta ir kojos kraujuoja klaidiais gyvenimo šlaitais beslenkant.

Pakelkime tada akis augštyr. Pamatykime Dangiškos šviesos spindulėlį viršūnėse... Jis mums nušvies tikrąjį kelią...

AMNEZIJOS AUKA

BUVO sekmadienis. Skubėjau į bažnyčią. Praeidamas pro parapijos raštinę, pamačiau gana jauną moterį, kuri atsisotojo, paėjo porą žingsnių arčiau ir tarė:

— Tėveli, aš esu amnezijos auka... Padėkite man. Aš stauga netekau atminties ir nežinau, kur yra mano namai. Per

dvejas šv. mišias išbuvau bažnyčioje, maniau gal atsiminsiu, bet ne... —

Ji išrodė tvarkingai. Aiškiai nebuvo apsinuodijusi alkoholiu. Turėjo rankose piniginę ir rankinuką. Rausdamasi po tą savo nuosavybę, ji kalbėjo:

— Va ir raktai nuo automobilio. Turbūt aš čia automobiliu atvažiauvau, bet jeigu aš pamatyčiau, nepažinčiau katras mano... Turėtų būti kur nors mano leidimas vairuoti mašiną, gal ten ir adresas yra ...

— Ar Jūs leistumėt man pažiūrėti? — paklausiau.

— Prašau, — tarė ji, — paduodama piniginę ir rankinuką.

Čia atradau jos apdraudos kortelę, kur buvo užrašytas jos vardas ir pavardė, bet adreso nebuvo. Radome ir lapelį iš jos darbovietės. Ji vėl kalbėjo:

— Aš šaukiau savo darbovietę, maniau, jie turės mano adresą ir pasakys, bet sekmadienis, niekas neatsiliepia. —

Radau dar porą telefono numerių. Ji suraukė kaktą, kiek pagalvojo ir tarė:

— Aš dar atsimenu vieną telefono numerį... Gal tas bus mano namų... Užsirašiau ir tą, o ji vėl kalbėjo:

— Nenoriu kreiptis į policiją. Kad tik surasčiau savo namus... Pasikviesime gydytoją...—

Vienu iš tų telefono numerių pašaukus, atsiliepė moteriškas balsas. Paklausiau, ar pažįsta tą moterį, kurios pavardę išskaičiau iš apdraudos kortelės. Pažino. Tai jos švogerka. Padavė ir adresą. Tik vienas kvartalas, vienas blokas, o ji nebegalėjo susiorientuoti. Sujieškojau patikimą lietuvaitę, kuri nelaimingą ligonę palydėjo į namus.

Tai buvo pirmas toks atsitikimas mano gyvenime — matyti amnezijos ištiktą žmogų. Žinojau iš laikraščių ir knygų, kad būna atsitikimų, jog žmogus laikinai netenka atminties trūkus gyslelei smegenyse, iš ligos ar senatvės, bet kas kita skaityti, kas kita pačiam tokį asmenį sutikti.

Ir aš prisiminiau, o kiek gi daug tūkstančių ir milijonų žmonių, kuriuos ištinka dvasinė amnezija, kad jie užmiršta, jog turi namus, kuriuose gyvena jų Amžinasis Tėvas, — kiek

daug tų, kurie užmiršta, kokie keliai veda Į jų amžinąsias buveines, kurie iš viso, lyg gyvi mėsos gabalai, klajoja, blaškosi po žemę, nežinodami nei kur jie eina, nei kam jie eina.

Iš kitos pusės, koks gi didelis džiaugsmas tų, kurie įstengia pasigydyti iš tos dvasinės amnezijos. Imkime kad ir didįjį prancūzų rašytoją *Paul Claudel*, kuris savo kūrybinio talento nusipelnė būti pakviestu į narius garbingosios Prancūzų Akademijos. Jaunatvėje jisai buvo nuklydęs nuo tikrojo gyvenimo tikslo, nuo Dievo, nuo Bažnyčios, tačiau gilesnis gyvenimo pažinimas jį vėl atvedė prie Viešpaties altorių. Vienaime savo laiške jisai taip aprašo savo naujai atrastąją laimę:

— Štai tiesa, kuri Notre Dame katedroje vienų Kalėdų dieną staiga mane apšvietė kaip gyvenimo saulė: nėra nieko tikresnio, kaip Džiaugsmas, nėra nieko gyvesnio, kaip Gyvenimas, mes negalime praeiti pro Dievą.

Dabar jisai pasiryžo ir savo kūrybą nukreipti tais amžinybės vieškeliais. Tame pačiame laiške Paul Claudel rašo:

— Kai būsiu mirties patale, man bus saldu mąstyti, kad mano knygos neprisidėjo prie tos baisios sumos tamsybių, abejonių, neskaistumo, kuris slegia žmoniją, bet kad tie, kurie jas skaitys, teras jose išdėstytus paskatus tikėti, džiaugtis ir viltis. —

Atsiliepdamas į nusistebėjimą draugo, kuriam rašė laišką, poetas Claudel sako:

— Jeigu manasis džiaugsmo *Magnificat* Jus, kaip saktės, sujaudino, tai žinokite, kad tai nėra poeto kūrinys, o žmogaus, pavirtusio nieku prieš Dievo garbę, kas ir jaučiama iš tų paprastų eilėraščių. —

Ir jis norėtų savo bičiuliui įkvėpti tą patį ilgesį anų amžinųjų tolių:

— Kaip gali būti, kad Jūs neįsimąstėte į tą ypatingą faktą, kad tik vieni krikščionys yra žmonės, kurie turi tikrąjį džiaugsmą ir kuriems jų tikėjimas niekada neatneša nusivylimo, bet priešingai — vis naują susidomėjimą, prisirišimą, nusistebėjimą?!

GYVENIMO MOKYKLA

VIENAS labai turtingas švedas, kai dar buvo jaunas, gyveno gana vargingai. Vieną dieną jisai norėjo kur iškeliauti ir paprašė savo sesutės, kuri buvo dar neturtingesnė už jį, kad jinai pasaugotų už jį gyvulius. Už tai jis pažadėjo sesutei duoti į rankas palaikyti per visą dieną pinigėlį. Ji sutiko, nes pinigą ji net labai retai matydavo, ir turėti per dieną rankoje pinigėlį, jai atrodė baisiai įdomus ir smagus dalykas. Ir taip ji praleido ilgą dieną sunkiai lakstydama paskui gyvulius, spausdama rankoje pinigėlį, o paskiau jį gražindama broliui, kai tasai sugrįžo.

Praslinkus daugeliui metų, tas mergaitės brolis pasidarė labai turtingas. Pinigo meilė jį užviešpatavo. Kartą jis papasakojo augščiau minėtą nuotykį savo draugams, juokdamasis iš tokio sesers vaikiškumo. Tačiau tai išklaušęs draugas tarė:

— Betgi ir tu pats tik tiek tegauni, kiek ir tavo sesuo: laikai savo turtą rankose iki savo dienų pabaigos, o šalstančios rankos atsigniaus, viską paliksi, nieko nepasiimsi ir nieko neturėsi, kaip ir ateidamas į šį pasaulį; dings tavo visas gyvenimo sutelktas turtas. —

Vyro veidu perbėgo susirūpinimo ir rimties šešėlis, rodąs, kad jisai suprato tą pamoką. Ar mes ją suprantame? Ar mes žinome, kad yra augštesnių gyvenimo tikslų, negu medžiaginiai reikalai ir rūpesčiai? Ar mes rūpinamės amžinosiomis gėrybėmis? Ar mes rūpinamės patys ir ar dedame pastangų ir kitų dėmesį į jas nukreipti?

Netaip seniai viename Amerikos mieste staigiai mirė motina. Namie tuo kartu nieko nebuvo, tiktai du maži vaikučiai. Po kurio laiko atėję kaimynai rado tuos vaikučius ramiai bežaidžiančius prie motinos lavono, lyg nieko nebūtų nutikę. Jie nesuprato ir nesirūpino.

Panašiai būna ir su mumis. Mes nieko nepaisydami sau žaismingai einame per gyvenimą, nesisielodami, kad mūsų siela pavirtusi lavonu, ar kad mūsų kaimyno siela praradusi dvasinę gyvybę. Ir tai yra mūsų didelio dvasinio nesubren-

dimo ženklas; tai įrodymas, kad dvasiniame gyvenime mes dar nesame išėję iš kūdikystės laikotarpio.

Kartą viena kinė moteris iš Foochow lankė Angliją. Viena mieste ji užsuko į puošnią katedrą ir labai nustebo pamatiusi mūre išrašytą datą, rodančią, kaip ta katedra buvo sena. Susijaudinusi ji suriko:

— Kaip, argi jūs buvote krikščionimis visus tuos metus, ir mums nieko nesakėte?!

Ir mes — per daugelį metų esame krikščionimis, ir mūsų gyvenimas dažnai nieko kitiems nepasako, ir mes patys nesistengiame ką nors kitiems sakyti, nesiekiame jų laimėti krikščionybei ir Kristaus meilei.

Uolus krikščionis nebus pasitenkinęs savo pasiektais laimėjimais, o stengsis pats dvasiniame gyvenime daryti pažangą ir kitus tuo keliu vesti. Pasitenkinimas pasiektais laimėjimais yra pavojus klimpti žemyn.

Pasakojama apie ūkininką, kuris apie savo religiją taip atsiliepdavęs: "Aš, tiesa, nedarau didelės pažangos, bet aš tvirtai stoviu tikėjimo vėžėse".

Kartą jis turėjo važiuoti pažliugusiu keliu. Jo ratai ėmė ir įklimpo. Kai jisai taip sėdėjo ant vežimo, mąstydamas apie savo sunkią padėtį, prisiartino jo kaimynas, kuris anksčiau girdėdavo jo kalbas ir tarė:

— Tai ką, matau, kad pažangos pirmyn nedarai, bet vėžėse stovi tvirtai...

Taigi — tvirtai įklimpęs, bet nesijudinęs pirmyn. Iš čia ir yra visa nelaimė.

Pažanga ir tobulybė atsiekiama ne tvirtu stovėjimu vietoje, bet iš visų pajėgų varymusi, kapstymusi pirmyn.

Reikšmingas yra šis mažas pasikalbėjimas. Kažkas paklausė berniuką, kaip jisai išmoko čiuožti. Jis greit atsakė:

— Kiekvieną kartą, kai tik aš parpuldavau, tuojau atsi-keldavau ir čiuoždavau toliau. —

Tai labai paprastas, o kartu ir labai gilus atsakymas. Kiekvieną kartą, kada tik mes savo dvasiniame kelyje par-krintame, turime kaip galima greičiau keltis ir irtis tolyn.

Kada gyventojai turėjo pergyventi sunkų apgulimą Sevastopoly, atsitiko toks retas įvykis: patrankos sviedinys pataikė į pašlaitę ir giliai išrausė žemę. Ir staiga toje vietoje iš gelmių ėmė sunktis šaltinis gaivinančio vandens, taip reikalingo apgultiems gyventojams. Šūvis, kuris turėjo nešti mirtį, tapo gyventojams palaima.

Dažnai ir mums gyvenimas smogia šūvius vieną po kito, gal net giliai mus sužeidžiančius. Tačiau mūsų pareiga tos žaizdos vietoje stengtis išugdyti gyvai besiliepsnojantį, gaivinantį Dievo malonių šaltinį.

DU PABUČIAVIMAI

KARTĄ vienoje šeimoje mirė nedidelė mergaitė. Pasilikusi maža jos sesutė verkė ir labai gailėjosi. Namiškiai ją ramino, kad jos sesutė tebėra gyva, ji nukeliavusi yra į Dangų. Kartą motina su ja išėjo į miestą ir nupirko mergaitei gražų, spalvotą balioną, pripustą lengvų dujų, kurios kėlė augštin. Kiek paėjus mergytė prisitraukė balioną prie savęs, pabučiavo ir paleido skristi į erdves.

— Ką tu darai?! — bandė sudrausti motina. — Pinigus mokėjau, o tu paleidi į orą!

— Mamyte, aš paleidau, kad balionas skristų į dangų ir juo galėtų pasidžiaugti sesutė, kuri, sakei, kad tenai gyvena. Aš ir pabučiavimą jai nusiunčiau...

Mums daro gilų įspūdį toks mažytės nuoširdumas, toks jos kūdikiškas paprastumas, tačiau drauge ir mums tas primena, kad rūpintumės ir mes kai ką siųsti į Dangų, tik ne balionus, o savo gerus darbus, kuriais džiaugsis ir tie mūsų šaliai, kurie prieš mus į Dangų nuėjo ir mes patys — juos atradę amžinybėje.

Kiekvienas geras darbas tai žiedelis ir vaisius, kurį išugdo artimo meilės šilima. Kuo žmoguje tos šilimos daugiau, tuo

tas asmuo puošnesnis gerų darbų žiedais, tuo jis našesnis nuopelnais.

Kartą viename pajūryje siautė didelė audra. Nelaimingai blokštas į uolas sudužo laivas. Putojančios bangos į krantą išmetė lentgalį, kitokių dalykų ir išmetė prigėrusios mergytės lavonėlį. Praeidami pro šalį žmonės matė, ir — vieni nusiskubino baisėdamiesi, kiti įbedę akis stebėjo su smalsumu. Viena gi moteris prisiartinė prie nelaimingos nuskendusios lavonėlio, atsiklaupė ir pabučiavo jai į veidą, tardama:

— Vardu toli esančios tavo motinos.

Tai jautrios, Dievą ir žmones mylinčios širdies, padiktuoti žodžiai ir nurodytas elgesys, kuris ir kitus įkvepia gyvenimo keliais žygiuojant būti ne lengvais smalsuoliais, o nuoširdžiais, artimą mylinčiais ir gyvenimo prasmę žinančiais žmonėmis.

MERGAITĖ, KURI ATRADO TĖVĄ

VIENAS talentingas prancūzų tapytojas, likęs našlys, augino dukrelę. Ji visą savo amžių gyveno prie tėvo, tačiau mažytė jo nebuvo mačiusi, nes ji buvo akla nuo pat kūdikystės. Tačiau ji mylėjo tėvelį labai.

Kartą tą mergaitę pamatė gabus chirurgas. Jis pažadėjo ją išgydyti, padaręs operaciją. Mergaitė buvo nepaprastai laiminga ir jaudinosi, kad galės matyti. Ypač ji džiaugėsi, jog pagaliau galės pamatyti ir savo tėvelį.

Operacija pasibaigė laimingai. Nuo mergaitės akių buvo nurišti tvarščiai. Dabar mergaitė drebėdama žiūrėjo į tėvelio veidą. Tada ji vėl užmerkė akis, savo rankutėmis ėmė liesti tėvelio veidą — norėjo dar kartą įsitikinti, kad tai buvo tas pats jos numylėtasai draugas. Paskui ji vėl atvėrė akutes, ir žiūrėjo, žiūrėjo, kietai laikydama jo ranką. Ir tada ji suriko:

— Tik pamanykite, per tiek metų aš turėjau taip puikų tėvelį, ir jo niekada nebuvau mačiusi!

Jaudinantis tos mergaitės pergyvenimas. Jis mums duoda progos susimąstyti apie savo Dangiškąjį Tėvą. Mes jį apčiuopiamame gamtos grožyje, gausybėje tų kasdieninių dovanų, kurių sulaukiama šiame gerbūvio krašte. Bet ar mes jį jau esame tikrai atradę savo dvasios akimis? Ar jaučiame tą mūsų mieląjį Danguis Tėvą?

Londonė buvo toks nepaprastas įvykis: Juozas Davis ėjo gatvė. Buvo didelis judėjimas. Staiga jis pamatė, kad skubiai lekias arklių traukiamas vežimas jau tuoju užlėks ant mažos mergytės, kuri lėtai ėjo skersai gatvės.

Matydamas pavojų mergytei ir nepaisydamas savęs, jis šoko į gatvę, pagriebė mergytę, kuri buvo veiduku nusisukusi nuo jo ir ją nunešė į šalį. Tuo momentu kaip tik dingtelėjo jam galvon mintis — kaip jaustųsi jos tėvai, jeigu ji būtų buvusi užmušta.

Dabar jis pažvelgė į mergytės veidą, kurs buvo paslėptas plačiais kepuraitės kraštais, ir kaip gi jis susijaudino pamatęs, kad tai jo paties dukrelė! Kaip gražiai Apvaizda atsilgino tam žmogui už jo gerą darbą, su dideliu pavojumi atliktą.

Jeigu geras žmogus tiek daug pasiaukojančios meilės parodo net mažam vaikelui, kaip gi daug daugiau meilės turi mūsų Dangiškasai Tėvas, kuriam mes visi esame tikri vaikai, ir Jis mus visada mato, visada pažįsta, visada regi pavojus, į kuriuos įpuolame ir skuba su savo pagalba. Kad tiktai mes su Viešpačiu bendradarbiautume, kad tik jo išganingą malonę atviromis širdimis priimtume ir leistume jai veikti mumyse!

Prieš kiek laiko mirė vienas geraširdis gydytojas. Gyvas būdamas jis dažnai pasklaidydavo knygą, kur buvo surašytos jo pacientų skolos. Atradęs nesumokėtas skolas jis raudonu rašalu užrašydavo:

— Skola dovanota. Neįstengia užmokėti.

Kai daktaras mirė, jo žmona peržiūrėjo knygas ir atrado tuos raudonus užrašus. Ji sau galvojo:

— Tas mano vyras žmonėms dovanojo daug pinigų. Dabar jie man būtų labai naudingi...

Ir ji atidavė tuos skolininkus į teismą.

Teisėjas jos paklausė:

— Iš kur Jūs žinote, kad šie žmonės buvo skolingi?

— Tai yra įrašyta mano vyro knygoje.

— Parodykite. Ar tas raudonas įrašas yra taipgi Jūsų vyro?

— Taip, tai jo raštas.

— Tokiu atveju, — kalbėjo teisėjas, — joks teismas neišneš sprendimo prieš tuos žmones, jeigu Jūsų vyras pats savo ranka užrašė, kad jiems dovanojama, nes jie neįstengia užmokėti. —

Tas gražus gydytojo pavyzdys mums taipgi primena mūsų Dangišką Tėvą. Mes esame Jam daug skolingi. Savo silpnybėmis ir nuodėmėmis įsiskolinę. Ir Jis mums ne rašalu, o raudonu savo Išganytojo krauju nubraukia tą skolą per atgailos sakramentą.

Kaipgi mes labai turime būti dėkingi mūsų Amžinajam Gydytojui, mūsų Tėvui, kuris yra Danguje!

REIKŠMINGI GYVENIMO NUOTYKIAI

TAS BUVO Amsterdamo mieste: vienas jūrininkas pamatė gatvė einantį žydą ir pradėjo jį gerokai tvoti. Policija turėjo nemaža vargo jį apmaldyti. Tardomas, klausinėjamas, kodėl jisai taip elgėsi, atsakė:

— Žydai nukryžiuo Kristų. Aš norėjau juos nubausti...

— Tas tiesa, — kalbėjo policininkai, — betgi tai atsitiko prieš daugelį metų!

— Bet aš tą tesužinojau tik labai neseniai, — aiškinosi jūrininkas.

Visas vargas tame ir buvo, kad jisai apie Kristų ir jo kančias neseniai tebuvo sužinojęs. Savu laiku jisai negavo reikiamo krikščioniško išauklėjimo, dėlto ir jo elgesys buvo nekontroliuojamas, netvarkingas.

Ir priešingai, religija, gilus tikėjimo jausmas duoda neišpasakytai daug ryžtingumo ir valios augštoje idealų tarnyboje.

Štai dar 1863 metais, kada siautė lietuvių - lenkų sukilimai, maskoliai susekė, kad karštai darbuojasi kovotojų nau-dai grafas Juozapas Melidokis. Pasišaukė kartą jį Kievo gubernatorius ir tarė:

— Jūsų visa nuosavybė, siekianti milijonus rublių, konfiskuota. Tačiau, jeigu Jūs atsižadėsite katalikybės ir liksite stačiatikiu, Jūsų turtus vėl grąžinsime.

Grafas ryžtingai atsakė:

— Jokie turtai negali prilygti tikėjimui. Su juo aš nesisiskirsiu.

Ir jisai geriau pasirinko ištremimą Austrijon, bet dvasioje nepalūžo. Visą gyvenimą lydėjo jį šviesus pasitenkinimo spindulėlis: didžiąją bandymo valandą jisai pasiliko ištvermingas ir ištikimas.

Iš kitos gi pusės — prarastas tikėjimas atima ir daug dvasios stiprybės ir ištvermės.

Apie anglą William Bealde skaitome, kad jisai buvo praleidęs Amerikoje dvidešimt metų ir sugrįžęs vedė vieną garbingos šeimos moterį. Nelaimei, jo verslas pakrypo į blogąją pusę ir jisai prarado savo nuosavybę ir santaupas.

Norėdamas išsiblaškyti, pradėjo skaityti knygas, nedarėdamas geros atrankos. Kaip tik — daugelis jo skaitomų knygų buvo nukreiptos prieš tikėjimą, ir jisai prarado taipgi ir tą sielos turtą.

Vieną dieną jisai nusiuntė laišką savo draugui, prašydamas, kad tą patį vakarą jisai ateitų į jo namus. Draugas atėjo punktualiai. Tačiau atrado šiurpų vaizdą: jo draugas buvo nužudęs savo žmoną, savo vaikus ir pats nusižudęs. Pilnas

butas lavonų. Galima sakyti, kad juos visus nužudė blogas skaitymas ir per jį prarastas tikėjimas.

Tik žmogus, kurio akys mato vadovaujančią Dangaus saulę, kelią vedančią Dangaus žvaigždę, tik tas tvirtu žingsniu gali žemės takais keliauti.

Tikėjimas duoda jėgos pasiekti tokias heroizmo augštimas, kurios žemės sūnui darosi sunkiai ir beaprėpiamos. Štai, imkime atsitikimą iš pirmųjų krikščionybės amžių: krikščionis Leonidas, Origeno tėvas, buvo kalėjime dėl tikėjimo. Origenas, savu amžiumi tada buvęs dar tik vaikas, rašė tėvui:

— Mano mielasai tėve, puolęs ant kelių prašau, kad Jūsų meilė link manęs nepalenktų Jus atsižadėti Kristaus. Aš Jus pavaduosiu globodamas motiną ir savo šešis brolius. Jei mirsi kaip kankinys, aš eisiu nuo durų prie durų melddamas išmaldos jiems išmaitinti. Bet Jus, tėve, maldauju, neatsižadėki Jėzaus Kristaus. —

Jokiose aplinkybėse — neatsižadėti Kristaus, tai mūsų didysis gyvenimo uždavinys.

NEKLYSTI IR NEKL AidINTI

SENOVĖS romėnai sakydavo, kad žmonės, nežinantieji istorijos, visada pasilieka vaikais: jie neįstengia pasinaudoti amžių patyrimu. O tas amžių patyrimas ir istorijos faktai ne tik įdomūs, bet mums ir naudingi, nes iš kitų klaidų mes galime patys išmokti jų nebepakartoti.

Viena svarbiausių istorijos pamokų yra, kad taurumas, būdo kilnumas yra didelis žmogaus pasisėkimo laidas. Iš kitos pusės — charakterio nepaisymas, aklas net neleistino tikslo siekimas visada pasilieka pražūtingas.

Antai, romėnė Agripina, žiauriojo Nerono motina, būtinai panoro savo sūnų įstatyti į imperatoriaus sostą. Ano meto

išminčiai ją perspėjo, jog likimas jai laimės nežada jam esant soste: greičiausiai ji būsianti nužudyta. Ir tada Agripina ištarė tuos istorijoje atžymėtus žodžius:

— Occidat, dum imperet! — Tegu jis mane ir užmuštų, kad tik būtų valdovu!

Šitokios garbėtroškos auklėjamas sūnus nebuvo geras. Jis netik nužudė Agripiną, bet padegė pačią Romą ir išžudė tūkstančius krikščionių.

Iš kitos pusės, žmogaus kilnumas, kad ir su mažomis priemonėmis, gali atnešti nuostabiai didelius rezultatus. Apie tai mes įsitikiname iš vieno pirklio istorijos: prie savo laikrodžio grandinėlės jis nešiojosi du paprastus varinius centus. Jie būdavo nužibinti, blizgą, bet vis dėlto — tai paprasti centiniai pinigėliai, mažos vertės. Tačiau pačiam pirkliui jie nebuvo mažos vertės. Jam jie buvo brangūs, kaip pats gyvenimas. Būdamas geroje nuotaikoje jis papasakodavo apie jų istoriją:

— Buvo diena, kada aš buvau praradęs beveik viską, ką turėjau, — kalbėdavo jis pro ašaras. — Prie savo stalo galvą parėmęs rankomis aš svarsčiau — reikia baigti su viskuo... Tą mano tamsių minčių ratą nutraukė atėjusi mano maža mergytė klausdama: "Tėveli, ką tai reiškia — žuvęs". Tada supratau, kad aš net garsiai buvau ištaręs sprendimą apie mano juodą padėtį. Mergytė vėl pakartojo: "Tėte, tu pasakei

— žuvęs. Ką tai reiškia?" "Tai reiškia, kad aš nebeturiu nei kiek pinigų, mažyte! Tavo tėvelis yra vargšas, vargšas žmogus". Tada mergytė savo mažytėmis kojukėmis nušlepsėjo tolyn ir atnešė man tuos du centus, kuriuos štai nešioju prie grandinėlės. Nedidelis tai buvo turtas, bet tai buvo man pamatas vėl pakilti. Ką aš po to laimėjau, tai dėka tų dviejų centų, kurie man suteikė naujo ryžto. —

Vienu metu graikų išminčius Sokratas prabilo:

— Jeigu aš galėčiau įkopti į augščiausią vietą Atėnuose, aš pakeltu balsu šaukčiau: "Brangieji piliečiai, kodėl jūs nepaliekate nei akmens nepajudinę, kad tik daugiau turto surinktumėte, o tiek mažai rūpesčio parodote išauklėti savo vaikus, kuriems jūs vieną dieną tą turtą paliksite." —

Tas filosofas buvo teisus. Ir mes turime daugiau dėmesio kreipti į savo jaunosios kartos auklėjimą, o tai būtinai reikalauja ir mūsų pačių sielos taurumo ir išauklėjimo, kad ir mes ne vien regimųjų turtų siektume, kiek tai Dievas ir sąžinė leidžia, bet, svarbiausia, krautume sielos turtus, kurių nei laikas, nei mirtis neįstengia sunaikinti.

Sako, kad vienas vyras kreipėsi į turtuolį, prašydamas parduoti sklypą žemės, bet tas griežtai atsisakė. Tada žmogelis atėjo prašyti, bent leisti jam išsinuomoti tą sklypą ir tai tik vieno pasėlio derliui. Turtuolis pamanė, kad nėra ko jam labai spirtis dėl to vieno pasėlio. Išnuomavo. Anas gi gudruolis užsėjo tą plotą gilėmis. Išdygo ir išaugo ažuolai, kurie ten bujojo šimtus metų, vis prilaikydami tą sklypą išnuomotą... Lygiai piktoji dvasia, dažnai žmogui norėtų vietos tik vienam pasėliui, bet jos pikto sėkla įleidžia šaknis, kaip ažuolas, ir gali žmogų užvaldyti ilgiems metams. Todėl labai svarbu ryžtingas, nuolatinis žengimas pirmyn, tobulėjimas, neužleidžiant nei mažos dalelės savo sielos piktojo pasėliams.

Tą suprasdami, to kas gera siekdami, mes ir kitiems pagelbėkime. Kartą vienas mirštantis žmogus pasišaukė kunigą, atliko išpažintį, ir tada prabilo:

— Vienas dalykas mano gyvenime buvo, kuris man nedavė ramybės, gal net daugiau, kaip didžiosios nuodėmės: netoli mūsų buvo kryžkelė, kelias skyrėsi į dvi puses. Ties ta vieta buvo stulpas su lentelėmis, ant kurių buvo užrašyta, į kur veda katras kelias. Lentelės buvo atsipalaidavusios ir aš jas sukeičiau, ir daugelis keleivių nuėjo klaidingu keliu. Aš esu arti mirties ir kaip man neramu, kad dėl manęs daugelis pavargusių keleivių buvo paklaidinti. —

Kaip svarbu, kad mes, patys neklysdami, eitume tobulybės keliais ir kitų nenuklaidintume. Tai bus mūsų didžiausias džiaugsmas, kai Viešpats mus pačius pašauks kelionėn į amžinybę.

GALINGASAI MAGNETAS

VIENA pramonės bendrovė darė bandymus su nepaprastai galingu magnetu. Jis buvo taip didelis ir stiprus, kad ne tik pakėlė geležis nuo žemės paviršiaus, bet net ištengė ištraukti metalą, pridengtą nemažu dirvožemio sluogsniu. Iš po jo įvairūs geležgaliai, įvairūs seniai pradingę, apnešti smėliu įrankiai tiesiog šoko prie magneto.

Tas galingasai magnetas gali būti simboliu Dievybės, mūsų Dangiškojo Tėvo, kuris mus traukia į save, nors ir apneštas gausiu žemės dulkių sluogsniu, kad tik mes ryžtumės pasinaudoti tuo traukimu, kiltume, skrietume augštytyn.

Kolorado valstybėje vienas kasyklų savininkas pastatė mokyklą savo darbininkų vaikams. Kartą pas jį atėjo fermeris, kurs turėjo penkis vaikus, bet kai nebuvo arti mokyklos, tai jo vaikai augo be jokios apšvietos. Jis ėmė prašyti kasyklų savininką, kad į tą angliakasių vaikų mokyklą priimtų ir jo vaikus. Tačiau kasyklų savininkas jam aiškino, kad to padaryti negali: mokykla griežtai skirta tik angliakasių vaikams. Padaręs vieną išimtį, jis turės daryti ir kitas, ir jis atsidurtų keblioje padėtyje. Farmeris labai prašė, bet nieko negelbėjo.

Matydamas, kad nėra kito būdo savus vaikus išleisti į mokslą, farmeris kreipėsi į kasyklų savininką, prašydamas priimti jį angliakasiu, kad tada jo vaikai galėtų siekti mokslo. Kadangi tas vyras buvo stipraus sudėjimo, buvo priimtas. Taipgi buvo priimti ir jo vaikai į mokyklą. Tėvas pasirinko sunkų, pavojingą darbą, kad tik jo vaikams būtų lengvesnis gyvenimas. Jis ėjo dirbti į tamsias požemio kasyklas, kad tik vaikai turėtų šviesesnį gyvenimą.

Kaipgi tas tėvo pasišventimas mums primena paties mūsų Viešpaties Išganytojo pasišventimą, kuris atėjo į žemės skurdą, kad žmonės — Jo vaikai — galėtų dangiškąja laime džiaugtis. Ir kaip anie vaikai turi visą gyvenimą pasilikti dėkingi savo tokiam pasišvenčiančiam tėvui, taip ir žemės vai-

kai turi jausti neišpasakytą dėkingumą Išganytojui, kuris įvykdė augščiausia auką, kad žmonės galėtų pasiekti augščiausią laimę.

Vienas jaunas karininkas, tik iš savo šeimos namų Prancūzijoje nuvykęs į jam paskirtas kareivines, rado jose daug nemielių dalykų. Vyrai ne tik kalbėjo netinkamai, bet ir ant sienų valgomajame buvo prikabinėta visokiųjų nepadorių paveikslų. Jauno leitenanto visa siela kilo prieš tokius netinkamus reiškinius.

Vieną popietę, besiversdamas po savo daiktus, jis atrado Kristaus veido piešinį, sukurtą didžiojo dailininko Leonardo da Vinci, kai šis ruošdamasis tapyti Paskutinės Vakarienes paveikslą, norėjo susidaryti vaizdą, kokį Kristų jis ten nupieš.

Leitenantas įslinko į valgomąjį kai nieko kito nebuvo ir garbingoje vietoje pakabino tą Kristaus paveikslą. Jis norėjo, kad nors viena vieta toje salėje būtų, kur kariai galėtų semtis tyro įkvėpimo, kur jų akys galėtų šventai atsigauti tarp tų šlykštynių, sukabintų salėje.

Bet tas jaunas karininkas buvo ne vienintelis, kuris slapta slinko į salę. Pastebėję tą didingą Kristaus paveikslą, kariai vienas po kito paslapčia įslinkdavo į valgyklą ir nuplėšdavo nuo sienos kokį nepadorų paveikslą. Tos šlykštynės viena po kitos nyko ir greitu laiku tepasiliko tik vienas Išganytojo paveikslas.

Kaip svarbu kiekvienam iš mūsų savo širdyje įtvirtinti Kristaus paveikslą. Tada palaipsniui vienas po kito ims nykti nuodėmės vaizdai. Prieš skaisčias Kristaus akis traukiasi nešvarūs nuodėmės paveikslai.

Romos valstybės metu garsus savo kilnumu Scipionas Afrikietis turėjo sūnų, kuris buvo niekšas pasileidėlis, kuris teturėjo tik tėvo vardą, bet nei vienos iš jo dorybių. Taisai didžio karo vado sūnus dėvėjo žiedą, kur vieton akutės buvo jo tėvo paveikslas. To sūnaus gyvenimas ir būdas buvo taip priešingas tėvo taurumui, kad Romos senatas specialiu savo aktu uždraudė jam nešioti šitokį žiedą. Senatoriai gal-

vojo, kad neturi teisės nešioti tėvo paveikslą tas, kuris savo charakterį neturi jokio panašumo į savo tėvą.

Mes esame Dievo paveikslan sutverti. Ar rūpinamės būti panašiais į Dangaus Tėvą?

AUGŠČIAU GYVENIMO DEBESŲ

LOS ANGELES miesto chirurgas, profesorius dr. Danielius O'Connor buvo atsisakęs Dievo ir iš Bažnyčios išstojęs, nors motina jį buvo katalikiškai išauginusi.

1943 metais, pačių Kalėdų dieną, jisai turėjo padaryti operaciją savo paties senai motinėlei. Atidaręs jos vidurius jisai iš karto pamatė, kad pagalbos jau nebėra.

Motiną jisai mylėjo. Atidžiai sekė kiekvieną jos sujudėjimą ant operacijos stalo. Ir staiga profesorius išgirdo nuostabius žodžius: narkoze užmigdyta motina dabar nesąmoningai kalbėjo tą, ką buvo kartojusi kasdieną:

— Viešpatie, aš aukoju savo gyvenimą, kad tik mano sūnus prie Tavęs sugrįžtų...

Garsusis chirurgas, išgirdęs tą mirčiai paskirtos motinos malda, pradėjo verkti kaip vaikas. Dabar jisai karštai meldė Dievą, kad jo motina dar kartą atsigaugtų. Jisai norėjo ją pradžiuginti ir pasakyti, kad jos malda yra išklaudyta.

Ir motina prieš mirtį dar atvėrė akis. Ji pastebėjo sūnaus ašaras ir išgirdo tuos laimingus žodžius:

— Motute, aš tikiu į Dievą, taip, kaip tu išmokinai. Aš tikiu tvirtai ir būsiu ištikimas.

Motina prieš mirtį nusišypsojo. Jos paskutiniai žodžiai buvo:

— Telaimina tave Dievas, sūnau, ir tegloboja tave visą amžių. Sudie. Aš dabar atsiskiriu rami, tikėdama į mūsų pasimatymą amžinybėje. —

Ir ji mirė. Tačiau prof. dr. O'Connor atėjo naujas dvasios gyvenimas. Jisai pasidarė pamaldus žmogus ir uolus artimo meilės, neturtingų ligonių tarnyboje.

Ta Kalėdų operacija buvo ypatinga: pacientė mirė, bet.. daktaras buvo išgelbėtas.

Galbūt, mūsų motinėlė šiandieną meldžiasi, kad mes prisikeltume naujam dvasios gyvenimui. O mums tereikia dviejų dalykų:

1. *Ištikimumo pareigai.* Tai reiškia: kad būtume tvarkoje su savo sąžine, mieli šeimoje, sąžiningi darbe, atsidavę Dievui ir Bažnyčiai.

2. *Mokėjimo kentėti.* Gyvenime dažnai bus valandų, kada mes jausimės nesuprasti, kada ilgėsime šilto žodžio ir jo nesulauksime. Neprarasti pusiausvyros, kai mūsų horizontus slegia ir tiršti debesys ar net graso prapliupti perkūnijomis – tai didysis gyvenimo menas.

Šventoji Teresėlė gražiai yra pasakiusi – augščiau debesų dangus yra visada giedras, skaidriai mėlynas.

Dažniau pakilkime augščiau kasdienių gyvenimo rūkų ir debesų. Ten visada dieviškoji saulutė šviečia ir šildo. Ten rasime motinišką, visada mus laukiančią Marijos širdį.

MŪSŲ LAUKIA DANGUJE

KARTĄ vienas buvęs karys Georgijos valstybėje pasiryžo kandidatuoti į teisėjus. Būdamas jau senesnio amžiaus ir neišsilavinęs taip labai kalbėjime, jis pamatė, kad mitinguose kitas kandidatas darė didesnę įspūdį.

Vieną vakarą, jau netoli rinkimų dienos, tas karys sėdėjo mitinge netoli kalbėtojo stalo. Staiga vienas kalbėtojų, kurs norėjo paremti jo kandidatūrą, atėjo artyn, parodė jo šoną, kur kabojo tuščia rankovė, be rankos, parodė randą to buvusio kario veide ir pratarė:

— Vyrai ir moterys, štai jo įneštoji dalis laisvės kovose!

Staiga minios entuziazmas pakilo. Nuaidėjo plojimų banga, pagerbianči tą seną karį, kurio randai rodė jo ryžtingumą ir patriotizmą, ir už keletos dienų jį didele balsų dauguma išrinko norėtoms pareigoms.

Gilus pasišventimas, kraujo auka daugiau kalba negu žodžiai. Mes turime vieną asmenį, kurio kraujo auka buvo atlikta augščiausiam laipsnyje, kuris mirė pervertomis rankomis ir kojomis, perdurtu šonu ant kryžiaus. Jo auka — neišsakoma ir Jam priklauso mūsų meilė, pagarba ir paklusnumas. Jis turi būti išrinktas mūsų teisėju ir patarėju — kuriuo keliu gyvenime pasukti.

Pasirinkimas Kristaus savo teisėju ir vadovu mums duos ne tik daug vilčių amžinybėje, toje amžinybėje, kurią mes užmirštame kasdieniuose rūpesčiuose, kurioje sau permažai rūpinamės vietą paruošti.

Mažytė Marytė kartą sėdėjo su savo dėde ir stebėjo, kaip tas suveda kažkokias sąskaitybas. Kambary buvo tylu. Staiga dėdė pertraukė tylą, džiaugdamasis:

— Puiku. Štai ir aš turiu sumelę juodai dienai!

— Apie ką jūs kalbate, dėde Jurgi? — pasiteiravo mergaitė.

— Apie savo turtą, kurį sukroviau, mažyte.

— Ar Danguje? — paklausė mergytė, kuri tą rytą buvo girdėjusi tėvą skaitantį apie turtų krovimą Danguje.

— O, ne, Maryte. Mano visos brangenybės yra žemėje. Kai kurios bankuose, kai kurios kitose vietose, — atsiliėpė dėdė Jurgis.

— Argi jūs nieko neturite Danguje? — klausinėjo mergytė.

— Taigi. Nemanau, kad turėčiau... Bet dabar, mažyte, bėk pas mamytę, aš išeinu.

Dėdė Jurgis išėjo. Staiga jam mušė galvon mintis: o gal jisai ir nėra gerai susitvarkęs, jeigu neturi Danguje turtų, padėtų tam laikotarpiui, kai jis paliks šį pasaulį ir jame sukrautus pinigus. Ta mintis taip giliai įaugo į jo galvą, kad jis pasiryžo pasidėti turtų ir Danguje. Mažytė tik gerokai vėliau

sužinojo, kad jos vaikiškas klausimas davė progą dėdei apsigalvoti ir pasidaryti kilniu, veikliu krikščionimi.

Krikščionybė žmogui duoda didžiausią dalyką — tikėjimą, kad gyvenimas su mirtimi nesibaigia, kad mes pereisime į kitą gyvenimą, kur mirties nebėra, kur mūsų laukia anksčiau mirę artimieji.

Prieš kiek laiko Baltimorėje gyveno traukinio mašinistas, kuris turėjo namus visai prie pat geležinkelio. Kai jo traukinys važiuodavo pro šalį, maža jo mergytė išbėgdavo pažiūrėti tėvelio. Tėvas net išėmė iš tvoros du statiniu, kad mergytė geriau matytų. Mažytė, būdavo, iškiša galvutę ir net pamojuoja tėveliui rankyte. Kiekvieną kartą, kai tik pravažiuodavo pro namus, mašinistas stebėdavo mergytę, o ji vis iškišdavo galvutę pro tvorą ir pamojuodavo rankute.

Vieną dieną pravažiuodamas tėvas nematė savo mažytės. Jautė, kad kažkas negero atsitiko. Baigęs darbą skubėjo namo, kur jį sutiko žmona. Jau iš jos veido vyras suprato, kad ją slegia kažkokia nelaimė. Moteris su ašaromis papasakojo, kad jų mergytė staiga susirgo ir kad daktaras pasakė — ji neišgis.

Tėvas sukrito iš susijaudinimo ant žemės, ir tik paklausė — ar dar ji gyva.

— Dar gyva, — kalbėjo motina, — bet jau labai serganti. Ji net paprašė tau perduoti žinią, jeigu tavęs nesulauktų. Ji tarė: "Pasakyk tėtukui, kad aš Jėzulį paprašysiu iš Jo tvoros Danguje išimti statinius ir pro tarpą aš žiūrėsiu, kol tėvelis ateis".

Mergytė mirė. Tėvas, kuris pirma nebuvo krikščionis, ėmė giliai mąstyti apie mergytės žodį ir rado Išganytoją. Jis nenorėjo, kad mergytė jo lauktų veltui...

Ak, ir mūsų laukia Danguje. Gal motina, gal tėvas, gal brolis, gal žmona ar vyras, gal tokia pati maža mergytė ar sūnelis. Ar mes rūpinamės būti su jais? Pasimatyti ir pasilikti su savo artimaisiais ir mylimaisiais visiems amžiams, be persiskyrimo, o svarbiausia — su mūsų Dangiška motina Marija ir su pačiu mūsų Tvėrėju — Dievu!

2. AR PERSKAITEI LAIŠKĄ TÈVO,
KURIS YRA DANGUJE?

AR PERSKAITEI LAIŠKĄ TĖVO, KURIS YRA DANGUJE?

NE VIENAS dvasinio gyvenimo mokytojas Šventąjį Raštą, tą Dievo įkvėptą knygą, yra pavadinęs Angelų Tėvo, Dangaus Tėvo laišku žmonėms, gyvenantiems žemėje.

Ar mes pagalvojome kada, kaip nejaukiai mes jausimės nuėję į amžinybę, kai reikės prisipažinti, kad mes esame perskaitę daug knygų ir stirtas laikraščių, tik neradome laiko perskaityti Dangaus Tėvo laišką, Šv. Raštą, bent Naująjį Testamentą...?

Bažnyčia skiria net 300 atlaidų tiems, kurie nors ketvirtį valandos paskaitys Šv. Raštą.

Didieji pasaulio žmonės mus irgi prie to ragina.

— Pirm visų kitų knygų, rinkis Šv. Raštą... Apmąstydamas Šv. Rašte rastąsias mintis savo sielą maitinsi gyvenimo duona, — rašo *Kardinolas Gibbons*.

— Negali būti kitaip: Evangelijas skaitantysis turės bent norą būti geresniu, — skelbia pamokslininkas *Lacordaire*.

Gi *Gregorius Didysis* taip viename laiške išmetinėja apsilaidusiems:

— Aš teiravausi, kas iš Jūsų skaito Šv. Raštą; suradau, kad — niekas, ir man buvo taip skaudu pajusti, kaip nerūpestingi net mūsų geriausieji! —

Kardinolas Faulhaber Šv. Raštą vadina knygų knyga, kuri yra surašyta Avinėlio krauju ir Šv. Dvasios antspaudu užantspauduota.

Visa eilė garsiųjų menininkų Šv. Rašte jieškojo įkvėpimo savo kūrybai. Visa eilė rašytojų pripažįsta didelę Šv. Rašto įtaką į juos. Taip *Chateaubriand* sako:

— Kaip nepaprastas tas veikalas, kuris prasideda Gimi-mo knygomis ir baigiasi Apreiškimu. —

Romaine prisipažįsta:

— Kuo ilgiau skaitysi Šv. Raštą, tuo labiau jį pamėgsi, jis darysis tau kaskart saldesnių; kuo daugiau gausi jo dvasios, tuo daugiau įsijungsi į Kristaus dvasią. —

Kartą traukinyje užsimezgė pasikalbėjimas tarp jauno studento ir inteligentiško seno žmogaus, kuris atsisveikindamas studentui tarė:

— Jaunasis drauge, kasdieną paskaityki nors vieną sakinį iš Šv. Rašto... Ta knyga išmokys tave, kaip kalbėti į Dievą... —

Studentas labai nustebo, kai pasiteiravęs sužinojo, kad tas senukas yra garsusis rašytojas *Alfred Lord Tennyson*.

— Šv. Raštas, — rašė filosofas *John Locke*, — yra tai knyga, kurios autoriumi yra Dievas, kurios tikslas — išganymas, kurios aprašomasis dalykas yra tiesa, be jokių klaidos priemaišų, kur žodžiai nuoširdūs, — knyga, kuriai nieko netrūksta ir kurioj nieko nėra perdaug. —

Sir William Jones, kalbų ir teisių žinovas, yra pareiškęs:

— Šv. Raštas yra tai šviesa mano protui, džiaugsmas širdžiai, pilnumas mano vilties, nuskaidrintojas mano jausmų, paguodėjas mano kentėjimuose, mano sielos vadas tamsiuose gyvenimo labirintuose, iš Dangaus siųstasis teleskopas žmogaus akiai apreikšti nuostabias tolimosios visatos garbes. —

— Šv. Raštas, — sako *Th. Adams*, — yra mums tas, kas buvo žvaigždė trims karaliams, bet jei mes visą laiką praleisime tik žiūrėdami, stebėdami ją, bet nesiduosime jos vedami, mes ja nebūsime pasinaudoję. —

J. Cook apie Šv. Raštą taip atsiliepia:

— Ar žinai knygą, kurią norėtumei dėti po galva, kai gulėsi mirdamas? Tai Šv. Raštas. Jį turėtumei studijuoti kol gyvas esi. Tėra tik viena tokia knyga pasaulyje. —

Graziai *B. Jewell* apibūdina Šv. Rašto knygų vertę:

— Miestai žlunga ir imperijos išnyksta, karalystės išblės-
ta kaip dūmai. Kur Nūma, Minos, kur Likurgas? Kur jų kny-
gos ir kas pasidarė su jų įstatymais? Bet yra knyga, kurios
nei vienas tironas negali užgniaužti, jokia herezija negali su-
gadinti; ji išliko iki mūsų dienų, nežiūrint, kad griuvėsiais
pavirto viskas, kas žmogiška; — išliko nepakeitusi nė saki-
nio, ir tame yra ypatingas Apvaizdos pirštas, nepaprastu bū-
du atkreipias mūsų dėmesį. —

APIE ŠV. RAŠTO SKAITYMO SVARBĄ

Raštus šventus tyrinėkite,
“nes jie tai ir yra,
kurie liudija apie mane.”

V. Jėzaus žodžiai
Jon. 5, 39.

Kruvinais krikščionių persekiojimų laikais, *Diokleciono*
viešpatavimo metu, iš Tibiuros vyskupo buvo pareikalauta
atiduoti krikščionių šventus raštus sudeginimui. Jo atsaky-
mas buvo:

— Geriau aš pats duosiuos sudeginamas, negu leisiu su-
deginti dieviškąsias knygas, nes reikia Dievo labiau klau-
syti, negu žmonių.

Persekiotojai uždarė šv. vyskupą į kalėjimą, po ilgų kan-
čių jis buvo sukaustytas rėžiais ir keturias paras išlaikytas
be maisto ir be gėrimo. Po šių kančių jis vėl buvo užklaustas,
ar sutiks atiduoti Šventus Raštus. Vysk. Feliksas atsiliepė:

— Juos aš turiu, bet jokių būdu jų neišduosiu.

Nepalaužiamas vyskupas buvo nusmerktas mirti. Perdur-
tas jietimi jis mirė kaip Šv. Rašto kankinys.

Kas gi yra tie Šventieji Raštai, dėl kurių ryžtingieji drą-
suoliai bevelija sutikti mirtį, negu juos išduoti?

Šio gyvenimo kalėjime Šv. Raštas yra tai vilties langas, per kurį mes žvelgiame į amžinybę.

Šv. Raštas, tai krikščionio konstitucija. Čia krikščionis skaito apie dangiško Tėvo meilę, čia jisai randa mirštančio Išganytojo testamentą.

Nenuostabu, taigi, kad Makabėjų knygoje (I. Mak. 12, 9) skaitome:

— Savo paguodai mes turime šventąsias knygas, kurios yra mūsų rankose.

Senovės filosofai, kaip rašo Varro, priskaitė net 320 *atsakymų į klausimą — kas yra augščiausias gėris*.

Iš to jau matome, kaip svarbus Dievo apreiškimas, surašytas Šv. Rašte, duodantis mums vieną tikrą atsakymą — koks gi yra tikrasis mūsų gyvenimo tikslas.

Lyg paties Dangaus paskatinimą mums visiems galime matyti tuose žodžiuose, kuriuos Šv. Gertrūda regėjime išgirdo iš Viešpaties:

— Pajieškoki Šv. Rašte tų žodžių, iš kurių mano meilę labiausiai išskaityti galėtumei, išsirašyki juos, skaityki juos dažnai ir saugoki juos kaip šventą relikviją. Tikėki man, *brangiausios relikvijos, kokias aš ant žemės esu palikęs, yra žodžiai, iš kurių mano meilė kalba, žodžiai, kurie ištekęjo iš mano širdies*.

Dėl to tai ir popiežius Benediktas XV savo enciklikoje apie Šv. Rašto vertėją Šv. Jeronimą pabrėžė:

— Mes be paliovos priminsime visiems krikščionims, kad jie vis kasdieną skaitytų Evangelijas ir Apaštalų laiškus ir čia randamomis mintimis persunktų savo kūną ir kraują.

Šv. Augustinas jaunystėje buvo labai atsitraukęs nuo Dievo, bet motinos maldos ir Šv. Ambraziejaus pamokslai jį ėmė palenkti į gerąjį kelią. Vieną dieną besimelsdamas sode jis išgirdo lyg kūdikio balsą: "Imk ir skaityk". Nubėgo prie suolelio, kur buvo Šv. Raštas, pripuolamai atsivertė Šv. Povilo laišką Romėnams, XIII perskyrimą ir paskaitė:

— Elkimės padoriai, nepasiduodami apsirijimams ir girtuokliavimams, paleistuvavimui ir begėdystei, barniui ir pa-

vydui, bet apsilvilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkite kūno gėidulius patenkinti.

Tas Šv. Rašto paskaitymas buvo galutinis pastūmėjimas nusidėjėliui Augustinui pasukti šventybės vieškeliais.

Paskiau jau Šv. Augustinas rašė apie Šv. Raštą:

— Metai ir šimtmečiai ateina ir praeina, o su jais mainosi ir žmonės, bet Šv. Raštas pasilieka; jis yra Dievo rankraštis, kurį visi turi savo *žemiškoje kelionėje skaityti, kad išvertų pažadėtame kelyje... Kai tu skaitai Šv. Raštą — Dievas į tavę kalba, kai meldiesi, tu kalbi į Dievą.*

Šv. Jeronimas, kuris metų metus praleido šventas knygas bemedituodamas ir jas išvertė į lotynų kalbą, sako:

— Skaityki Šv. Raštą, neišleiski jo iš rankų.

Šv. Gregorius skatino:

— Mokykis iš Dievo žodžių Dievo širdį pažinti, kad dar karščiau amžinybės ilgėtumeis.

Šv. Jonas Auksaburnis tvirtino, kad Šv. Rašto skaitymas yra mūsų sielai tuo, kuo maisto priėmimas yra mūsų kūnui.

Gi modernioji, viso pasaulio pamėgtoji Šv. Teresėlė pasakoja apie savo patyrimą: kai skaitymas veikalų apie tobulybę nuvargindavęs ir sumaišydavęs jos nuovoką, ji uždarėdavusi mokytųjų knygas ir pagriebdavusi Šv. Raštą; ir tuojau jai viskas atrodydavo šviesu, tobulybė atrodydavo lengva ir miela ir ji jausdavo, kad tereikia pripažinti, jog esi nieku savyje ir atsiduoti Dievui visiškai, taip, kaip vaikas kad bėga pasilsėti ant tėvo rankų.

Benj. Franklinas buvo vienu iš pirmųjų šulų bekuriant Jungtines Amerikos Valstybes. Kai jis buvo pasiūstas ambasadoriumi į Prancūziją, teko jam kartą būti viename Paryžiaus salione, kur svečiai, pasidavę iškreipto "apšvietimo" madai, ėmė juoktis iš Šv. Rašto. Benj. Franklinas tuo gi tarpu išsitraukė iš kišenios knygutę ir pratarė:

— Ponai, šiandieną senų knygų parduotuvėj aš pripuolamai nusipirkau vieną veikalą, kuris mane sužavėjo išsireikškimų jėga ir grožiu. Ar norite, kad aš kiek paskaityčiau?

Visiems prašant jis paskaitė. Susidomėjimas ir susižavėjimas visų buvo didelis. Dabar Franklinas vėl prabilo:

— Ponai, tai ir buvo vienas posmelis iš Šv. Rašto, kurį jūs niekinote. Jei daugiau paskaitytumėte, atrastumėte daug vietų panašaus grožio.

Kita proga Benj. Franklinas yra prataręs:

— Šv. Raštą turėti kiekvienuose namuose! Tai yra vienas iš svarbiausių dorovingumo ramsčių.

Kitas žymus U.S.A. valstybininkas — *Jefferson* kalbėjo:

— Aš visada tą sakiau ir visada sakysiu, kad rūpestingas šventųjų knygų panaudojimas ruošia geresnius piliečius, geresnius tėvus, geresnius vyrus.

Jurgis Vašingtonas vienoje Naujų Metų išvakarėse pasitraukė nuo linksmų draugų kompanijos ir užsidaręs studijų kambaryje dvi valandas skaitė Šv. Raštą.

U. S. A. prezidentas *Adams* yra pareiškęs:

— Mano pagarba Šv. Raštui yra taip didelė, kad kuo anksčiau mano vaikai pradės jį skaityti, tuo bus tikresnės mano viltys, kad jie liks savo kraštui naudingais piliečiais ir pagarbos vertais visuomenės nariais.

Net *Napoleonas*, būdamas Šv. Elenos saloje, pripažino:

— Šv. Raštas tai nėra knyga, o gyva, galinga būtybė, Jos įtaka pasiekia visur... Aš nenustojau jį skaitęs ir kiekvieną dieną imu jį į savo rankas su tuo pačiu malonumu.

Tyrinėtojas, atradėjas *D. Livingston* prisipažino:

— Dėl visko, ką aš pasiekiau, esu dėkingas Jėzui Kristui, kuris man buvo apreikštas per Šv. Rašto knygas.

Astronomas *Herschel* taip kalbėjo:

— Man atrodo, kad visi žmonių atradimai yra padaryti tam, kad dar stipriau patvirtintų tiesas, ateinančias iš augštybių ir sutalpintas Šv. Rašte.

Filosofas *Locke* džiaugiasi:

— Šv. Raštas yra viena didžiausių palaimų, kurias Dievas yra suteikęs žmonių sūnams. Tą pripažįsta visi, kurie tik ką nors supranta apie Šv. Rašto vertę.

Taip, kad su mokslininku *Hettinger* galime sušukti:

— Kur gi pasaulyje yra kita tokia knyga, kaip mūsų keturios evangelijos, kurių tikrumą liudija tiek daug kraujo srovių!

Didysis Europos rašytojas *Goethe* prisipažino, kad Šv. Rašte surastos mintys buvo vadovėmis jo literatūriniame gyvenime.

Rašytojas *Ruskin* nedvejodamas skelbia:

— Dėl geriausios dalies savo literatūrinio skonio ir dėl savo išauklėjimo aš turiu būti dėkingas tam ankstybam Šv. Rašto žinojimui.

Net ir kiek tolėliau nuo Bažnyčios stovėjęs *Victor Hugo* ragino:

— Paskleiskite Evangeliją po kaimus, veskite Šv. Raštą į kiekvienus namus — žmonėms, kurie vargsta, kuriems žemė yra sunki, atnešite viltį geresnio pasaulio.

Vokiečių poetas *Heine* pabaigoje savo gyvenimo prisi-
pažino:

— Aš sugrįžau prie Dievo, kaip sūnus palaidūnas. Dėl savo atsimainymo aš esu dėkingas skaitymui vienos knygos, kuri šildo kaip saulė ir maitina kaip duona — tai Šv. Raštas.

Kai rašytojas *Strindberg* buvo arti mirties, jis pasišaukė savo dukterį, paėmė Šv. Raštą, padėjo jį ant sunkiai besikilnojančios krūtinės ir vos girdimu balsu ištarė:

— Mano gyvenimo dienos baigiasi... (Šv. Raštas) tai vienintelė tikruma ...

Kai garsusis menininkas, mokslininkas ir rašytojas *Mykolas Angelas* (Michelangelo) piešė savo didįjį kūrinį, dekoravo Sikstino koplyčią, vieninteliu jo skaitymu buvo Dantės "Dieviškoji komedija" ir Šv. Raštas.

Kai *Gutenbergas* išrado spaudą, pirmasis veikalas, kurį jisai atspausdino, buvo Šv. Raštas. Ši Dievo padiktuotoji knyga yra labiausiai prasiplatinęs, labiausiai skaitomas veikalas visame pasaulyje. Jį skaityti mus ragina dvasios herojai — šventieji, ragina mokslininkai, skatina garsieji valstybių vyrai ir rašytojai.

Bažnyčia taip labai nori, kad mes su Dievo žodžiu kasdieną bendrautume, ir daug yra tų, kurie šio raginimo paklauso. Taip, 1935 metais miręs Gamberno klebonas *Kraus* kasdien valandą laiko pašvęsdavo Šv. Rašto skaitymui. Per savo netrumpą gyvenimą jis buvo perskaitęs Šv. Raštą 105 kartus!

Jei Senojo Įstatymo knygos, kad jas pilnai suprastume, reikalauja iš skaitytojo didesnio išsimokslinimo, anų laikų pažinimo, tai Naujasis Testamentas bus visiems prieinamas.

Naujasis Testamentas yra viena ir gražiausių dovanų įvairiomis progomis.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais narsusis Romos karininkas *Marijus* buvo įskūstas esąs krikščionimi. Persekiotojai jam davė tik tris valandas apsispręsti. Marijus paslapčia aplankė vyskupą, jieškodamas patarimo. Vyskupas nusivedė jį į bažnyčią, atsegė nuo šono kardą, į vieną ranką paėmė evangelijų knygą, į kitą kardą ir tarė:

— Rinkis! Rinkis Evangeliją ar kariško garbę! Rinkis gyvenimą ar mirtį!

Šventasis karys nesvyravo — jis ištiesė rankas į Evangeliją. Nelaukęs nė trijų valandų, pranešė savo nusistatymą. Jis mirė kankinio mirtimi, bet jo siela gyvens amžiais laimėje, o žemėje skambės amžiais garsas apie jo didvyriškumą.

Ir mums tenka rinktis — kurią knygą iš daugelio pasiimsime į savo rankas. Pirmasis pasirinkimas tebūnie: Viešpaties Žodis Evangelijose, Šv. Rašte.

GYVENIMO KELRODIS IR JĖGOS ŠALTINIS

ISTORINĖS knygos rašo apie kautynes ties Richmondu, kur krito nemažai karių. Praslinkus kelioms dienoms buvo atrastas vienas žuvęs karys, kurio ranka buvo padėta ant atviros Šv. Rašto knygos. Vasaros vabzdžiai buvo nugraužę kri-

tusiojo ranką ir tik skeleto pirštai gulėjo ant vietos, kur buvo parašyta mintis:

— Nors aš keliausiu slėniu, kur yra mirties šešėliai, aš nebijau. Tavo kelias ir Tavo pagalba mane stiprina...

Kaip tai reikšmingi žodžiai, pabrėžti kritusio kario kaulėtu pirštu! Jie moko mus pasitikėti Dievu ir to pasitikėjimo semtis iš Šv. Rašto. Tik, suprantama, nelengva mums suprasti kiekvieną Šv. Rašto vietą. Galėtų ir su mumis atsitikti, kaip su tuo jaunu teologijos studentu, kuris, atrasdamas jam nesuprantamas Šv. Rašto vietas, nuėjo susirūpinęs pas tos šakos specialistą mokslininką. Šis jam atsakė:

— Jaunas žmogau, priimki nuoširdžiai šį mano žodį: juk visiškai galima tikėtis iš Dievo, kad jis gali mums pasakyti ką nors, ko mūsų ribotas protas neįstengia aprėpti.

Fiziologija, mokanti apie žmogaus kūno veikimą, mums sako, kad nuo to, kokį žmogus ima maistą, daug pareina paties žmogaus kūno veikimas ir sveikata. Lygiai, mums yra svarbu ir kokį mes imame dvasinį peną, ką skaitome. Jeigu mes savo sielą maitinsime tikrai kasdieniuose laikraščiuose randamais skandalais, iš kurgi mumyse augs ir stiprės dvasiniai polėkiai? Geras maistas mūsų sielai yra geros katalikiškos knygos, o ypač Šventasis Raštas, Naujasis Testamentas, kur mūsų Išganytojas — Kristus kalba į mus.

Senais laikais, kai Michigano valstybė buvo ko nevisa apaugusi miškais ir krūmais, vienas naujakurys kažkur keliavo. Nebuvo tada tinkamų kelių ir žmogui išvykus dažnai tekdavo pagal kompasą nustatyti kryptį. Tačiau tas naujakurys taip pasitikėjo savimi, jog drąsiai ėjo kryptimi, kuri jam kaip tik rodėsi vedanti į namus. Jis buvo taip tikras, jog eina gerai, kad kai pažvelgė į kompasą, kuris jam parodė priešingą kryptį, norėjo numesti kompasą. Bet paskiau pagalvojo — juk kompasas niekada manęs nėra apgavęs. Paklausysiu jo. Paklausė ir tikrai įsitikino, kad buvo suklydęs.

Lygiai mūsų gyvenime kartais atrodo, jog imame gerą kryptį. Bet žiūrėk, mūsų sąžinė primena, kad — gal ne. Tik-

rosios gyvenimo krypties mes turime jieškoti Dievo žodyje, o jį artimiausiai surasime Šv. Rašte. Tiesa, mes laimingi, kad Dievo mokslą mums gražiai perduoda Bažnyčia, nuo pat kūdikystės, kaip motina, mus vesdama Viešpaties keliais, tačiau labai naudinga tą dar pagilinti skaitant ir apsvarstant Šv. Raštą.

Šv. Raštas visais laikais pasilieka svarbiausioji knyga. Daugiau kaip prieš šimtmetį prancūzų Voltairas, aršus Bažnyčios priešininkas, su pasityčiojimu rašė, kad praeisias šimtmetis ir nebus pasaulyje nei vienos Šv. Rašto knygos. Kaip jis apsiriko! Prieš mirtį jis pats šaukėsi kunigo. Praėjo jau daugiau šimto metų nuo jo pasakytųjų žodžių, o Šv. Raštą net spausdina ta pati spaustuvė, kurią anas burnotojas buvo panaudojęs savo blevyzgoms prieš šventuosius dalykus. Šv. Rašto knygų milijonai yra pasklidę po pasaulį. Net stambesnieji viešbučiai savo svečiams kambariuose laiko Šv. Raštą ir yra daugybė žmonių, kurie skaito Šv. Raštą kasdien.

Kartą pas vieną gydytoją atėjo moteris. Ji buvo kiek nervinga. Išpasakojo gydytojui savo ligos ženklus ir kaipgi ji nustebo gydytojo patarimu, kurs pasakė:

— Eik namo ir skaityk kasdien po valandą Šv. Raštą, tada, praslinkus mėnesiui, vėl sugrįžki pas mane.

Iš pradžių moteris lyg supyko. Tada ji pagalvojo — bent gi toks receptas neišlaidingas. Ji grįžo į namus, nusprendusi sąžiningai skaityti Šv. Raštą. Po mėnesio ji sugrįžo nauju žmogumi pas daktarą ir ėmė klausinėti, kaip daktaras žinojo, ko jai reikia. Vieton atsakymo gydytojas ištraukė savo stalčių. Čia buvo Šv. Raštas su atžymėjimu, kiek paskaityta. Ir daktaras tarė:

— Ponia, jeigu aš apvaisčiau kasdienį šios knygos skaitymą, aš prarasčiau savo didžiausią jėgos ir sugebėjimo šaltinį.

KNYGA, KURI DAUGIAUSIA PASAKĖ

ŠVEDIJOJE vienas jaunas malūnininkas, vardu Jonas Svenson, beskaitydamas Šv. Raštą, atsivertė. Tai gerokai erzino jo draugą, nes atsivertęs jis tapo nauju žmogumi, nebėjo su savo sėbru tuo pačiu nuodėmės keliu, kaip anksčiau.

Vieną dieną, kai Svensonas buvo išvykęs, jo draugas sugalvojo sunaikinti tą knygą, kuri jam "atėmė draugą". Pirmą dieną metė į srovę, kuri suko malūną, jis dar atvertė knygą ir jo akys krito ant šios minties, parašytos šv. Mato evangelijoje:

— Dvi malėji prie girnų, viena bus paimta, o kita palikta.

Malūnininkui ta mintis šovė į širdį. Jis susidomėjo knyga. Dabar jis skaitė ją ir skaitė, o kai pavargo, nebemetė į upę, kaip buvo žadėjęs, o padėjo atgal į savo draugo kambarį ir, kai šis sugrįžo, prašė jo pagalbos — padėti ir jam teisingu keliu eiti.

Štai ką reiškia Šventojo Rašto knyga! Skaitykime mes jį dažniau, ypač Naująjį Testamentą, kuris mums yra suprantamesnis, nereikalauja specialaus pasiruošimo. Skaitykime ir kitas geras knygas, kurios mums parodys kelią į naują gyvenimą.

Viena jauna ponija kartą rado savo tarnaitę beskabantią šventraščių. Tas jai buvo nesuprantama ir ponija prabilo:

— O, tu vargše, melancholike! Kaip gali rasti malonumo skaityti tokią knygą?!

Tas pasikalbėjimas buvo vakare. Iš ryto atsikėlusį tarnaitę atrado savo poniją paplūdusią ašarose. Ji buvo praleidusi nemigo naktį. Tarnaitė ėmė klausinėti, kas nutiko, ir susilaukė iš ponios tokio atsakymo:

— Aš pamačiau tavo knygoje tik tą vieną žodį, kuris man atėmė miegą visai nakčiai ir tas žodis tai — amžinybė.

Amžinybė — tai didelis dalykas. Tai ne šimtmetis, ne tūkstantmetis, tai ne milijonas ar bilionas metų. Tai kažkas,

kas nesibaigia, ko mes net įsivaizduoti negalime. Bet mes žiname, kad turime amžinai nemarią savo sielą. Tai tokia didelė brangenybė, jog būtinai privalome ją daugiau susidomėti, daugiau saugoti, kad jai būtų garantuota amžinoji laimė, ne amžinoji pražūtis.

Egipte Standard žibalo bendrovė jau kiek anksčiau atidarė tris žibalo šulinius. Tik mažai kas žino, kaip juos ten surado. O buvo taip: kažkas iš tos bendrovės pareigūnų skaitė Senąjį Testamentą. Jam krito į akis ta knyga, kur buvo rašoma apie Mozę ir kur buvo sakoma apie jo motinos padarytą kašę, kuri buvo ištepta žemės derva, kad per ją vanduo nepersisunktų.

Žibalo bendrovės pareigūnas galvojo, kad ta žemės derva buvo ne kas kitas, kaip į paviršių prasisunkusio nevalyto žibalo permerkta žemė. Jeigu Mozės laikais buvo to žibalo, tai jo tebesama ir dabar. Ir bendrovė nusiuntė savo geologą ir žibalo ekspertą Charles Whitshott, kurs, atlikęs tyrimus ir jieškojimus, tikrai surado žibalo šaltinius.

Iš Šventojo Rašto ir kitų šventų autorių knygų mes galime surasti kitus šaltinius, dar svarbesnius — mūsų dvasinio gyvenimo šaltinius, kurie mus gaivins ir stiprins, duos naujų impulsų ir jėgų.

Prieš šimtą metų patikimas japonų karininkas Murata, tarnavęs pas Hizeno baroną, turėjo budėti, kad jauni gabūs japoniukai slapta neišvažiuotų anglų laivais į užsienį, o jie ten verždavosi siekti augštojo mokslo.

Tas karininkas, asmeniškai inspektuodamas pakrančių sargybinius, pamatė vandeny plūduriuojančią knygutę, skirtingą nuo iki šiol jam įprastų matyti knygų. Jos ir įrišimas buvo kitoks, ir sakiniai kitoki. Betyrinėdamas, bestebėdamas jis atrado, kad ši knyga rašo apie Jėzų, Dievą, kuris atnešė tikėjimo tiesą į pasaulį. Tas japonų karininkas ėmė daugiau domėtis Kristaus mokslu. Praslinko 12 metų ir karininkas Murata, drauge su kitais dviem, Nagasaki mieste buvo pakrikštytas. Tapo krikščionimi.

Taigi matome — ta galingoji Šv. Rašto knyga, net Kristaus nepažįstančiam japonui, tiek daug pasakė. Kiek ji mums pasakys, kai mes joje gyvenimo tiesų imsime su atsidėjimu jieškoti?!

PAĖMĘS Į RANKAS, PASISAVINKI ŠIRDIM

VIENAS keliautojas kartą turėjo progos aplankyti laukinius žmones. Tie jam buvo malonūs, ir keliauninkas panoro jiems kokią dėkingumą parodyti. Pagalvojo, kad bus jiems šis tas naujo, jei padovanos saulės laikrodį. Laukiniams ši dovana tikrai patiko. Taip patiko, kad jie panorėjo išsaugoti ilgiam laikams, kad jo nenaikintų oro atmainos. Jie padarė net specialų namelį tam saulės laikrodžiui padėti. Bet... saulės laikrodis laiko pastogėje neberodė.

Juokingi mums atrodo tie laukiniai, o tačiau, kaip dažnai mūsų elgesys jiems panašus. Imkime, kad ir mūsų ryši su taip brangiu dalyku, kaip Šventasis Raštas. Mes jį gerbiame, mes jį saugome garbingoje vietoje, bet ar mes rūpinamės jį visų pirma panaudoti tam, kam turi būti panaudotas — skaitymui.

Kartą Philadelphijoje viena sunkiai serganti moteris pasišaukė kunigą. Atėjęs kunigas suteikė jai dvasinius patarimus, ilgai su ja kalbėjo ir ją stiprino. Moteris buvo nuoširdžiai tikinti, tačiau jos vyras — šaltas bedievis. Jausdama, kad jau artėja jos mirties valanda, ji pasišaukė vyrą, iš paglės ištraukė Šventąjį Raštą, kuris buvo jos labai sudėvėtas nuo skaitymo, ir tiesdama jį į savo vyro pusę paklausė:

— Ar žinai, kas ta knyga?

— Tai yra tavo šventraštis.

— Taip, tai mano, ir man jis buvo viskuo. Jis mane atvertė, stiprino, džiugino. Dabar aš einu pas Tą, Kuris man šią knygą davė. Man ji daugiau nebebus reikalinga. Atidaryk tu

dabar savo rankas. Brangusis, aš tau duodu Šventąjį Raštą. Dievas leido man šią knygą tau įteikt pirmą, negu aš mirsiu. Paėmęs į rankas, pasisavinki širdimi. Tegu dabar tai bus tavo knyga. Ar prižadi šią knygą skaityti?

— Prižadau, brangioji.

Ir ji mirė tą pačią dieną. Vyras mylėjo savo žmoną, ir duoto jai žodžio nelaužė.

Praslinko gal trys savaitės, ir anas bedievis anglas nudūlino pas artimiausios parapijos kunigą. Jis su persiėmimu ėmė kalbėti:

— O, dabar aš supratau. Tai pasidarė *mano* Šventasis Raštas. Kiekvienas žodis, kuris jame parašytas — man parašytas. Aš skaitau Šventąjį Raštą kada tik laiko surandu — dieną ir naktį. Ar priimsite mane į savo Bažnyčią?

Mūsų krikščioniškasis gyvenimas pasidarytų žymiai karštesnis, jei tik mes daugiau jieškotume stiprybės tame šventame laiške mūsų Tėvo Danguje.

Kartą į New Yorką atvyko vienas jaunuolis jieškoti darbo. Nuvykęs į vieną raštinę jis klausė, ar nebūtų reikalingas. Jam atsakė, kad ne. Bet jaunuolis taip greit nenusiminė, ir ėmė kalbėti, kad jis turi gerą rekomendaciją nuo labai gerbiamo žmogaus. Įstaigos viršininkas panoro ją pamatyti. Jaunuolis ėmė raustis po savo maišelį, jieškodamas tos rekomendacijos. Besiknisant po maišelį iškrito knyga.

— Kas tai per knyga? — susidomėjo darbdavys.

— Tai Šventasis Raštas, — atsiliepė jaunuolis.

— Ir ką gi tu su juo darysi New Yorke? — teiravosi darbdavys.

Jaunuolis rimtai pažvelgė į pirklio veidą ir jam tarė:

— Aš savo motinai pažadėjau kasdieną paskaityti iš Šventojo Rašto, ir aš tai darysiu.

Darbdavys buvo stipriai paveiktas. Jis pamatė, kad jaunuolis yra tauraus būdo ir tvirtos valios, ir jį paėmė į darbą.

Šv. Rašto reikšmę gyvenime gerai pavaizduoja vienas dailininko Fuehrich paveikslas. Jo nupieštame vaizde matosi upėje, laivelyje besilsįs jaunikaitis. Ant jo krūtinės padėta

Evangelijų knyga. Jo laivelis saugiai pririštas tvirta virve prie kryžiaus, kuris stovi augštai ant kranto.

Bet štai — pasirodo trys klastingos būtybės. Viena jų skambia muzika merkia akis, migdo tą jaunikaitį. Kita nuo jo krūtinės ima Evangelijų knygą. Trečioji perpjauna virvę ir laivelis nešamas srovės tiesiai į bedugnę.

Daug kasdieniškų dalykų vilioja mūsų dėmesį nuo didžiųjų, amžinųjų reikalų. Ir, jei tik mes reikiamai nebudėsime, galime atsidurti pavojingoje bedugnėje. Šventasis Raštas ir yra vienas iš tų dalykų, kuris gali tik sustiprinti mūsų budrumą, kurio mes niekada neturime užmiršti, kuriuo turime domėtis, nes tai pati giliausioji išmintis, paties Dievo mums atnešta ir padiktuota.

ŽYDĖ, VAIKAI IR FAKIRAI

KARTĄ viena žydė pirkė kažkokį daiktą, prie kurio buvo duodama priedo Šventasis Raštas. Pirkinį jau pasidėjusi, ji numetė į šalį šventą knygą. Tačiau kitą dieną, neturėdama kur dėti laiko, ji vis dėlto paėmė tą knygą į rankas. Ėmė domėtis Naujuoju Testamentu, kuris jai buvo nepažįstamas. Beskaitydama — ji pamėgo Naujojo Testamento tiesas. Ir dabar jai atsirado didžiausias rūpestis: širdis ją lenkė pasidaryti krikščione, tačiau tas reiškė susilaukti atmetimo nuo savo žydiškos šeimos: tėvų ir net vyro. Vis dėlto ji pasisakė tas savo vidaus kovas namiškiams. Šie patys ėmė skaityti Naująjį Testamentą, kad, kaip jie manė, galėtų išvelgti jo klaidas ir įtikinti, kad ji klysta. Tačiau įvyko tai, ko niekas nesi-tikėjo: ir tėvai, ir vyras atsivertė į krikščionybę, atsižadėdami žydų tikybos. Jie visi čia atrado tiesą.

Šventasis Raštas turi galingų tiesų, kurios laimi žmones, kurios juos pavergia.

Prieš kiek laiko trys vaikai — dešimties, septynerių ir ketverių metų — patys vieni iš Vokietijos atkeliavo be palydovo į JAV ir atrado čia savo tėvus, anksčiau išikūrusius. Jų tėvai buvo priversti apleisti tėviškę. Jie išikūrė Missouri valstybėje. Vaikai buvo palikti Vokietijoje pas tetą. Prasigyvenę, jie pasiuntė reikiamą sumą pinigų ir paprašė atsiųsti jų vaikus. Nebuvo kas juos palydi, o vaikai nemokėjo kitos kalbos, kaip tik vokišką. Išleisdama teta vyriausiai mergaitei įdavė Naujojo Testamento knygą, kurios viršelyje buvo parašyta kur vaikai buvo gimę, jų namų adresas, jų amžius ir paskiau pridėta:

— Jų tėvas ir motina susirūpinę jų laukia Sedalijoje, Mis-souri.

Po šio posakio dar buvo išrašyti tie jautrūs žodžiai, pasakyti mūsų Viešpaties:

— Iš tikrųjų aš sakau jums: ką tik padarysite vienam iš šių mažutėlių, man padarysite.

Ir ta Naujojo Testamento knyga, tas parašas vaikus pervedė kelionėje per keturis tūkstančius mylių, kol jie pasiekė savo tėvus. Mergaitė rodė tą knygą su įrašu kiekvieną kartą, kada jiems reikėjo krypties klausti, ir sutiktieji su dideliu atsidėjimu padėjo vaikams.

Naujojo Testamento knyga galinga. Ji ir mus gyvenimo kelionėje nuves pas mūsų Dangiškąjį Tėvą, kurs laukia mūsų anapus.

Kokie nuostabūs yra Dievo keliai! Tik paklauskime, kas nutiko su vienu indų fakiru: jis buvo dažytais plaukais ir pelenais ištrintu kūnu. Sėdėjo po medžiu ir meditavo. Jo akys staiga pagavo lapus sudraskytos knygos, kurią kažkas išmėtė. Tai buvo Naujasis Testamentas. Fakiras ištiesino suglamžytus lapus ir perskaitė keistus žodžius, kurie atnešė jam neįprastas mintis į jo tiesos išalkusią sielą. Jam atrodė, kad tie žodžiai veda tiesiai į dangiškąjį Tėvą. Dabar jis pradėjo darytis kokio nors asmens, kuris klausytų tų knygos tiesų, pagal jas gyventų. Jis surado vieną anglą, kuris sakėsi esąs krikščionis ir kuris tvirtino stengiąs klausyti Šventojo Rašto.

Fakiras pastebėjo, kad tas anglas nešioja juodą kaspiną ant savo rankovės. Nusprendė, kad tai ženklas krikščionio. Taigi ir jisai persirišo savo ranką tokiu juodu kaspinu.

Praslinkus kiek laiko, jis surado krikščionių bažnyčią. Klausėsi pamokslo. Pamaldų pabaigoje, jis pasakė taipgi esąs krikščioniu ir parodė savo tą juodą kaspiną ant rankos kaip įrodymą. Tada krikščionys jam paaiškino, kad tai gedulo ženklas. Anglas jį nešiojo, nes kas nors, ką jis mylėjo, buvo miręs. Fakiras kai kurį laiką lyg sumišo, paskiau pratarė:

— Betgi aš skaičiau toje knygoje, kad mirė mūsų Numylėtasis — ant kryžiaus, tai aš turėčiau nešioti tą kaspiną jo atminimui.

Tačiau greit jam buvo paaiškinta apie mūsų Numylėtojo prisikėlimą, — paaiškinta, kad Išganytojas tebėra gyvas. Tai džiaugsmu pripildė fakiro širdį. Dabar jis nusirišo juodą kaspiną nuo rankos ir prisikėlimo šviesa jo veide spindėjo. Ir tai buvo ženklas, kad jis nuoširdus krikščionis.

Ar mes turime tą nuoširdaus krikščionio ženklą — vidujinio nuoširdumo, krikščioniškos meilės spindulį?

KRYŽIAUS TARNYBOJE

KARTA Ekvatoriaus sostinėje Quito tėvai redemptoristai laikė misijas. Jų pabaigoje, atminimui, nutarė pastatyti didelį misijų kryžių. Pamokslininkas priminė imperatorių Heraklitą, kuris nešė Kristaus kryžių ir pabrėžė:

— Tikiuosi, kad visi, nepaisydami žmonių nuomonės, jausitės laimingi turėdami garbę panašiai pagerbti kryžių.

Kai atėjo laikas misijų kryžių nešti pastatyti į reikiamą vietą, prie kitų vyrų prisidėjo ir Ekvatoriaus prezidentas Garcia Moreno, apsivilkęs generalisimo uniforma. Būrelis vyrų, drauge su valstybės prezidentu, atnešė ir pastatė kryžių.

Ir tas ryžtingas atsidavimas religijai, pagarba kryžiui, pelnė pačiam prezidentui Garcia Morenai nemirtingą garbę. Visais amžiais gerbiami tie, kurie yra tvirtų įsitikinimų ir kurie savo įsitikinimų nebijo parodyti.

Ir šiame amžiuje, mūsų dienose, turime Šventojo Kryžiaus herojų. Taip, Ispanijos pilietinio karo metu pasižymėjo gindamas tikėjimą tūlas jaunas vyras, vardu Zakarijas, iš Vendėjos. Deja, jų dalinį nugalėjo ir raudonieji Zakariją su draugais nusivedė prie didelio kryžiaus sušaudyti.

— Ar turi tėvus? — paklausė raudonieji budeliai.

— Turiu. Mano tėvas jau senas; išgirdęs apie mano sušaudymą mirs ir jisai iš gailesčio.

— Gyvensi ir tu, ir tavo tėvas, jeigu išgriausi šį kryžių.

Sužadintas jaunuolis paėmė kirvį ir svyruojančiu žingsniu pasuko į kryžiaus pusę.

— Silpnuoli! Niekše! — šaukė jo nelaimės draugai.

Raudonieji jau tarėsi jį palaužę, tačiau jaunuolis tvirtai stojo šalia kryžiaus ir susijaudinęs tarė:

— Šis kryžius saugojo mūsų šeimas ir laukus. Prie jo aš meldžiausi ir verkiau. Ir vargas tam, kuris drįstų jį paliesti. —

Raudonieji puolė prie jo. Tačiau jaunuolis kirviu gynė kryžių ir save. Raudonieji to nesitikėjo.

Dabar jie atstatė eilę plikų durtuvų ir pasakė — arba jisai turi nugriauti kryžių, arba mirti.

— Tegyvuoja šventasai kryžius, — šaukė jaunuolis. — Kryžius yra gyvenimas. Šventasai kryžiau, aš tave apkabinu ir tu būsi mano kapo papuošalu!

Raudonųjų durtuvai susmigo į jauno didvyrio kūną. Jo kraujas sunkėsi į žemę ties kryžiaus papėde. Dabar ant jo kapo stovi akmuo su užrašu:

— Čia ilsisi Zakarijas, Šventojo Kryžiaus didvyris.

Savo meilę kryžiui ir tikėjimui Zakarijas įrodė augščiausiu būdu — gyvybės kaina.

Mums gal ir neteks gyvenime susidurti su tokiomis kančinytės reikalaujančiomis aplinkybėmis. Tačiau kasdieniniame savo gyvenime mes dažnai jaučiame pavojų, kad bloga

įtaka, bloga draugystė, mūsų pačių silpnybės bando ir stengiasi išrauti kryžių ir iš mūsų širdžių. Kankinio Zakarijo pavyzdys teuždega mus ištesėti.

Nuo mūsų ryžtingumo pareina mūsų valios stiprumas, mūsų būdo vertė, mūsų vidaus ramybė ir, svarbiausia, mūsų amžinoji laimė.

Ne tik savyje budriai saugokime kryžių, kuris bus ir mūsų kapo papuošalu, bet taipgi stenkimės būti apaštalais — matydami pavojų kryžiui kitų širdyse, pasistenkime svyruojantį sustiprinti, perspėti, padrašinti.

Nėra kilnesnio dalyko, kaip silpnybės valandą paduoti paramos ranką kovojančiam su piktu, nėra gražesnio dalyko, kaip laimėti sielą Viešpačiui, tam pačiam, kurs už jas kentėjo ir mirė.

KRISTAUS PĖDOMIS

YRA TOKIA puiki meditacijų knyga, lotyniškai pavadinta "Alter Christus" — Antras Kristus. Antraštė pažymi reikalą kunigui siekti tobulybės, kad jis būtų lyg antras Kristus.

Tačiau ta tobulybės siekimo pareiga saisto ne vien kunigus, o visus katalikus. Kiekvienas žmogus privalo sekti Kristumi, jei taip galima būtų sakyti — darytis antru Kristumi, besistengiant įgyvendinti savyje Kristaus pavyzdžiu parodytas ir Jo skelbtas dorybes.

Minėtas veikalas kaip tik ir duoda gerų patarimų, nurodančių, kuriuo keliu reikia eiti to siekiant. Šiais patarimais daug kas galėtų pasinaudoti. Visų pirma primenama didelės reikšmės turinti prel. Kelly paskelbta taisyklė:

— Jeigu jūs nugalėsite mažas pagundas, didelės pagundos jūsų neužpuls.

Tai patarimas blogiui priešintis iš pat pradžių, tuojau, neduodant jam įsigalėti mūsų širdyje, mūsų sieloje. Blogis į mū-

sų asmenybę pradeda skverbtis mažomis, smulkiomis vilionėmis, mintimis. Kaip mažais diegeliais. Jeigu juos iš karto ryžtingai išraunama, jiems niekada nebūna progos išaugti į didelius medžius, įsileisti giliai šaknis, kad paskiau be skaudžios operacijos jau nebūtų įmanoma jų ištraukti.

Šioje vidaus kovoje labai daug padeda nuolatinis geras užsiėmimas, darbštumas, gerų darbų pildymas, gėrio siekimas.

Kartą San Francisco diecezijos arkivyskupas sėdėjo prie mirštančio kunigo lovos. Matydamas ligonį taip labai nusiminusį, arkivyskupas į jį kalbėjo:

— Tėve, argi jūs nuogaustaujate susitikti Dievą?

Gerasis kunigas pažvelgė į arkivyskupą, nuolat į jį bežiūrintį, ir pratarė:

— Ne, to tai aš nebijau, bet... — ir čia jo akys prisipylė ašaromis, ...bet aš turiu kitą jausmą: aš gėdžiuosi. Gėdžiuosi, kad mažai teturėsiu ką gero parodyti iš savo ilgos tarnybos Jam.

Arkivyskupas jį užtikrino, kad jis visada buvo uolus, sėkmingai darbavosi paskirtoje vietoje. Mirties laukiantis kunigas gi kalbėjo:

— Aš pats žinau daugelį progų padaryti gera, kurių aš nepanaudojau. Ir dabar aš gėdžiuosi, kad nepadariau daugiau.

Sakyčiau, kad tai švento žmogaus mirtis. Su koku nusizeminimu jis žvelgia į savo gyvenimą, koks stiprus pas jį veržimasis į gerą, kad net mirties valandoje jis tuo taip labai sielojasi.

Nuoširdus sekimas Kristumi mus padarys mielus Dievo akyse. Matydami mūsų pastangas gyventi tobulu gyvenimu, žmonės mums darysis daug artimesni, nes niekas taip žmonių nesuartina, kaip švelnus būdas, stiprios valios kontroliuojamas, gėriu spinduliuojas. Mūsų sąžinė bus rami ir gryna. Ir tai bus didysis mūsų laimės šaltinis. Ne tik laimės, o ir sveikatos. Gal kai kam net keista, kad tai primenu, bet tai iš-

plaukia iš naujosios medicinos. Pastebėta, kad jeigu žmogaus sąžinė negryna, jeigu jisai yra kankinamas vidaus konfliktų ir susigraužimų, daugiau ar mažiau nuo to gali pakrikti žmogaus vidaus mašinerija, kaikurios glandos ima nebe taip tiksliai veikti, pasireiškia nervų įtempimas ir tai atsiliepia į žmogaus sveikatą.

Tačiau svarbiausias dalykas — tobulybės siekiantis žmogus nebebijo paties baisiausio dalyko žemėje — mirties. Jisai gali kartu su *šv. Terese* sušukti:

— O Viešpatie, juk jau pats laikas, kad mes pasimaty-tume.

Toks žmogus žino, kad Amžinojoje Tėvynėje jis sutiks sa-vo mylintį Tėvą, kuriam jis visą gyvenimą buvo geras vaikas.

Tobulybės nuoširdžiai siekias žmogus gyvai supras tuos žodžius, kuriuos kalbėjo *šv. Jonas Vianney*, Arso klebonas:

— Kai mes nueisime į Dangų ir pamatysime visą tą lai-mę, kuri bus mūsų amžinai, mes net stebėsimės, kodėl mes norėjome dar pasilikti ant žemės.

Kai mirštančiam kardinolui *Belarminui* popiežius patarė melsti pasveikimo, jis atsakė:

— Mano darbas jau padarytas. Aš dabar teturiu tik vie-ną troškimą — eiti namo.

Vienam jaunam kunigui pasakė gydytojas, kad jam gre-sia mirties pavojus. Jis paskutines jėgas sutelkęs ėmė gie-doti padėkos giesmę — *Te Deum*. Gi švento gyvenimo jau-nuolis *Giorgio Frassati* pasakė:

— Mano mirties diena bus gražiausioji gyvenimo diena.

Štai, kaip didelis dalykas sekti Kristų, atsinaujinti Kris-tuje, tada net baisiausias dalykas pasaulyje — mirtis — mums taps džiaugsmingojo amžino susitikimo valanda.

GYVENTI KRISTAUS DVASIA

KAI LONDONE buvo laidojamas didis geradarys, lordas Shaftesbury, kai procesija su karstu pasiekė Trafalgaro aikštę, tenai atrado susirinkusių 40,000 žmonių. Čia buvo darbininkai, siuvėjos, gėlių pardavėjos ir įvairiausi kitokie žmonės. Nedažnai čia tokios minios susirinkdavo. Be to — gatvės pakraščiuose buvo išsirikiavusios mokyklos, prieglaudos, senelių prieglaudos ir kitos labdaros įstaigos, kurias globojo velionis.

Kai karstas artėjo prie vienos darbininkų grupės, jie pakėlė stambų plakatą, kuriame buvo išrašyta:

— Aš buvau svetimas, ir tu mane priėmei.

Kai karstas buvo nešamas pro liguistų berniukų būrį, jie iškėlė parašą:

— Aš buvau ligonis, ir tu aplankei mane.

Šilkinėje vėliavoje mergaitės buvo išrašiusios žodžius:

— Ką tik padarėte vienam iš tų mažutėlių, man padarėte.

Žiūrovams darė didelį įspūdį tie kartojami palaiminimai, nes jie gerai žinojo, koks didelis geradarys buvo velionis. Ir visas tas lordo Shaftesbury gerumas ir kilnumas išplaukė iš jo noro būti kuo panašesniu Kristui, kuriam jis visada buvo dėkingas už tai, kuo jis buvo ir ką jis pasiekė.

Sekdamas Išganytojo pavyzdžiu, meile spinduliuodamas tas žmogus tiek daug skaidraus džiaugsmo atnešė į šį pasaulį ir tiek daug laimės patsai patyrė.

Panašių pavyzdžių mes turime ir daugiau. Štai viename bažnytkaimio pašte dirbo moteris paštininkė. Ji vieną žiemą taip susirgo, kad net nepamatė, kaip Kalėdos atėjo ir praėjo. Kai ji kiek pagerėjo, jai lyg pasidarė piktoka; ji buvo rūsti visiems, net ir pačiam Dievui.

Tačiau tą dieną, kai ji galėjo grįžti prie savo kuklių pareigų, atėjo jai į galvą mintis: jeigu aš negalėjau tikru laiku

atšvesti savo Kalėdų, kodėl dabar negalėčiau ką nors padaryti. Ir taip ji buvo šventiškai maloni kiekvienam, ką tik tą dieną savo įstaigoje sutiko. Žmonėms tai patiko ir jie jautėsi laimingesni.

Kada vakare paštas buvo uždarytas, ta moteris surinko įvairių mažų dalykų, kokius turėjo, ir išėjo lankyti kaimynystės varguolių. Tada ji parūpino kiek skanumynų ir su jais išėjo lankyti ligonių. Dienai baigiantis ji jautėsi laimingiausia moteris. Ir tada ji nusprendė, kad jai reikia kiekvieną dieną gyventi tokia kalėdine dvasia.

Kasdien gyventi Kristaus dvasia, meilės dvasia Dievui ir artimui — tai nuostabiai didelis ir svarbus menas. Tai tiek daug laimės atneša kitiems ir tiek daug džiaugsmo mums patiems, tyro džiaugsmo, kurio niekas negali atimti.

Rašytojas Arnot pasakoja — kai jisai buvo mažas vaikas, mėgdavo nubėgti į artimiausią kalvę ir stebėti, kaip kalvis kūju daužo karštą geležį, kaip jis padėjęs ją į žaizdrą kaitina dumplėmis pūsdamas. Jis mėgdavo kalviui daug klausimų duoti. Vienu metu jis stebėjo, kaip kalvis turėjo sulieti du geležies gabalu. Jam atrodė, kad jis pakaitins, pakaitins, o paskiau padės ant priekalo ir stengsis abu suplakti draugėn. Tačiau kalvis geležis vis laikė žaizdre, nuolat dumtute pūsdamas ir kaitrą didindamas.

Tik kai geležis buvo įkaitusi iki baltumo, kai ji keliama linko nuo savo svorio, kai jau ji buvo arti sutirpimo, tik tada kalvis sudėjo ant priekalo abudu gabalu ir švelniais smūgiais suliejo juos į vieną junginį. Jeigu jis būtų iškėlęs iš ugnies anksčiau, jam nebūtų pasisekė tų gabalų sulieti.

Argi ne taip ir mūsų gyvenime? — pastebi minėtas rašytojas. — Dievas žino, kiek mums reikia išbūti bandymų ir kentėjimų ugnyje, kol mes imsime tirpti dieviškos meilės kaitroje, kol mus bus galima sulieti į vieną su Kristumi.

Gali ta kentėjimų kaitra mums pasirodyti kartais nepakeliamai karšta, tačiau joje sutirpsta tos silpnybių ir nuodėmių dulkės, kurios žemėje apgula mūsų širdis. Mūsų siela ir

širdis darosi kaskart grynesnė. Dangaus rasai atviresnė, dieviškam įkvėpimui imlesnė. Ir po tų dvasios apsisvalymų mes jaučiamės taip laimingi Viešpaties meilėje, kuri jau čia žemėje mums padeda pajusti nors dalelę to, kas laukia ištikimuosius amžinybėje.

BESIAUKOJANTIS IR BUDINTIS KRISTUS

Iš TOLIMOSIOS Kinijos mus pasiekia šitoksai tragiškas pasakojimas: senais laikais imperatorius Yang Lo įsakė pastatyti didžiulę varpinę Pekine. Mandarinui Kuan Yu pavedė nuliudinti varpą, kuris kasdieną savo vaikiu skambėjimu žmonėms primintų apie reikalą pasilikti ištikimais imperatoriui!

Su dideliu rūpestingumu mandarinas parinko medžiagas, liejo varpą, tačiau ir pirmas, ir antras bandymas nepasisekė. Imperatorius užsirūstino ir įsakė mandarinui dar kartą pasistengti, ir, jeigu jis nepadarys, — gresia mirtis.

Susirūpino dabar ne tik mandarinas, bet ir visa šeima. Gražioji jo duktė Ko-ai ėmė klausinėti astrologus — kokiomis priemonėmis būtų galima nulieti gerą, skambų varpą. Ir jie atsakė:

— Tik jeigu į sutirpintą metalą būtų įmaišytas mergaitės kraujas.

Mandarino duktė dalyvavo liejime. Kai iš krosnies buvo pradėta leisti karšta tirpinta metalo srovė į formas, ji šoko į tą metalo masę, šaukdamą:

— Dėl manojos tėvo!

Ir pasakojama, kad tuo kartu pasisekė. Varpas nuostabiai skambėjęs. Savo krauju ir gyvastimi ji apmokėjo to uždavinio pasisėkimą.

Šitoks pasakojimas mus pasiekė. Gal jis turi kiek tiesos, gal ir ne. Tačiau mes žinome vieną asmenį, kuris tikrai paaukojo savo kraują ir gyvastį, ir tai dėl mūsų labo, — tai V. Jė-

zus Kristus. Kaip mums daro gilų ispūdį anos mandarino dukters pasišventimas, kad išgelbėtų savojo tėvo gyvastį, taip dar didesnę ispūdį, nepalyginamai didesnę, daro mums V. Jėzaus auka, kad mums laimėtų amžinąjį gyvenimą. Tereikia tik iš mūsų pusės nuširdaus bendradarbiavimo, noro pasinaudoti ta V. Jėzaus kraujo auka.

Kitados Liverpooly, D. Britanijoje, įvyko gaisras jūrininkų namuose. Subėgę žmonės išgirdo šauksmą iš viršutinio augšto: "Ugnis, gelbėkite". Greitomis buvo atneštos pačios didžiausios kopėčios, tačiau, deja, jos buvo pertrumpos. Tokią beviltišką padėtį pastebėjo vienas britų jūrininkas, miklus sportininkas, geros širdies ir ryžtingas. Jisai greit užkopė kopėčiomis, ant jų stovėdamas pasviro į namo pusę, įsitvėrė atviro lango apačios ir sušuko:

— Vyrai, greitomis eikite per mano kūną ir pasiekę kopėčias leiskitės žemyn.

Vienas po kito gaisre esantieji žmonės perlipo juo ir išsi-gelbėjo. Tas drąsusis jūrininkas nulipo paskutinis su apsvilusiais plaukais, apdegusiu veidu ir pūslėtomis rankomis. Bet jis buvo laimingas — išgelbėjo tiek žmonių gyvybių.

Ir tas didis jo pasiaukojimas ir graži artimo meilė yra tik maža atšvaistė tos meilės, kurią mums yra parodęs Kristus. Kaip išgelbėtieji žmonės turi būti dėkingi tam jūrininkui, taip mes turime pasilikti amžinai dėkingi mūsų Išganytojui, kuris mus gelbsti iš nenustojančio gaisro amžinos bausmės vietoje.

Po pergalės ties Areole nenuilstantis Napoleonas Bonaparte išėjo pasidairyti po savo stovyklą. Buvo naktis. Pastebėjo jis vieną sargybinį užmigusį. Atsargiai paėmęs jo šautuvą imperatorius stėjo jo vieton sargyboje. Pagaliau nubudo ir pats sargybinis. Pamatęs, kas už jį budi, persigandęs jis sušuko:

— Bonaparte! Aš esu žuvęs.

Tačiau imperatorius jam atsakė:

— Nurimki. Aš išlaikysiu paslaptį. Galima atleisti, jei toks narsus karys, po taip varginančių kautynių, užsnūdo. Tik kitą kartą išsirinki patogesnę momentą!

Mūsų gyvenimas irgi yra nuolatinė kova. Kova prieš blogį, kuris ir nenoromis turi šaknis mumyse. Mes turime budėti. Kovoti ir budėti. O kartais užsnūstame. Ir tada Kristus dėl mūsų budi. Perspėja mus mūsų sąžinės balsu. Gal kartais perspėja pamokslo žodžiu, geros knygos ar laikraščio sakiniu, draugo patarimu ar priešo pabarimu — ar išskaičiuosi visus būdus, kaip Dievas gali prabilti į mūsų sielą?! Kad tik mes išgirstume. Kad tik mes nuoširdžiai atsilieptume į budinčio prie mūsų Kristaus malonų kvietimą pasilikti ištikimiams savosios sielos išganymo sargyboje.

APIE TĄ, KURS MUS MYLI

VIEŠPATAUJANT garsiajai karalienei Viktorijai, vienas britų berniukas labai panoro nors kartą savo gyvenime pamatyti tą visų gerbiamą valdovę. Jis nusprendė, kad geriausiai ją bus pamatyti nuėjus į pilį, kur ji gyveno.

Įsidrąsinęs vieną dieną jis ir nužygiavo. Prie pilies jį su-laikė sargybinis. Kai berniukas jam išpasakojo, ko jis nori, sargybinis nusikvatojo ir pasakė, kad berniukas turi tuojau nešdintis šalin, arba jis nušausias.

Eina berniukas verkdamas. Pasitaikė, kad tuo keliuėjo Valijos princas. Pamatęs berniuką, jis pradėjo teirautis, kas nutiko. Berniukas nupasakojo savo troškimą pamatyti karalienę ir kaip jį sargybinis grąžino atgal. Dabar Valijos princas berniukui tarė:

— Aš tave nuvesiu pas karalienę.

Karalienė, sužinojusi visą tą istoriją, nuoširdžiai nusijaukė, maloniai pasikalbėjo su mažuoju lankytoju, jį apdovanojo pinigais ir paleido.

Tai paprastas įvykis, bet jis mums primena, kad ir didžiojoje mūsų gyvenimo kelionėje, savo žygyje į amžinuosius

gyvenimus mes toli gal nenueitume, jei ne mūsų Dangiškasis Princas, kuris mus lyg už rankos veda prie Amžinojo sosto. Tik mes turime Jo vadovavimui paklusti.

Vienas misionierius, prieš eilę metų nukeliavęs dirbti į Tokio miestą, Japonijoje, pasakoja, kaip nuvykęs pas užsieniečių reikalus tvarkančią valdininką, šio buvo paklaustas:

— Kas už tave atsako?

Misionierius rodė jam pasą, rodė rekomendacijos laiškus, bet valdininkas jam vis tą patį klausimą kėlė. Matydamas, kad misionierius nesupranta, paaiškino: ano laiko nuostatais, jeigu atvykdavo svetimšalis, jis tik tada gaudavo teisę apsigyventi Tokio mieste, kai atsirasdavo japonas, kuris pasiimdavo visą atsakomybę už jį. Jeigu tas svetimšalis kuo nusikalstų, tai baustų tą japoną, kuris pasiėmė tą svetimšalį savo atsakomybėn. To būdavo griežtai laikomasi, nors ir reikėtų bausti mirtimi japoną už svetimšalio nusikaltimą. Tarp japonų net būdavo grupė asmenų, kurie už atlyginimą pasiimdavo tokią atsakomybę už svetimšalį, atvykusį į Tokio miestą.

Bet mes žinome asmenį, kuris prieš Dangiškąjį Tėvą pasiėmė už visus mus atsakomybę, tai Išganytojas, kuris kentėjo ir mirė už mus. Viešpaties auka — neišpasakytai didelė, ir būtų blogai, jei mes širdyje nejaustume dėkingumo ir nesistengtume Jam nuoširdžiu tarnavimu atsiteisti.

Ir kaip gi mes tą visą dažnai užmirštame. Su mumis būna kaip su anuo pasakos karaliumi: pasakojama, kad kai vienas karalius, dar būdamas jaunas, paveldėjo sostą, jis padarė sidabrinį varpą, įkėlė į bokštą ir visiems pavaldiniams apskelbė, kad varpas suskambės tada, kai karalius jausis laimingas. Skambins jis pats savo ranka. Tačiau metai bėgo, ir nesigirdėjo to varpo balso. Karalius net ir paseno, ir vis nerado tokio laikotarpio, kada jis jaustųsi pilnai laimingas. Pagaliau karalius nukaršęs gulėjo mirties patale. O jis buvo geras žmogus, ir pavaldiniai jo nuoširdžiai gailėjosi, susirinkę prie jo gaudžiai verkė.

Dabar karalius pamatė, kaip jis mylimas, pasijuto laimingas ir savo saistančia ranka suskambino varpą. Ir mes esame mylimi To, kurs už mus kraują praliejo. Jei mes tai pilnai jaustume ir suprastume, būtume labiau laimingi, negu karalius patyręs savo pavaldinių meilę.

VIENTELE VILTIS

KAI RAŠYTOJAS Strindbergas pajuto artėjančią savo gyvenimo pabaigą, jisai paprašė, kad ant jo kapo jokio kito paminklo nestatytų, kaip tiktai paprastą kryžių, kuriame būtų užrašas:

— Ave Crux, spes unica. Sveikas kryžiau, vienintele viltie.

Nuo to laiko, kai žmoguje pradeda bręsti sąmonė, jame užverda galinga kova tarp žemės ir dangaus, tarp gyvulio ir žmogaus, tarp Angelo Sargo ir Piktojo. Blogio pergalė yra nuodėmė. Bet ji neateina kaip pabaisa, kaip giltinė sielos nužudyti. Ne. Ji ateina gėriui prisidengusi.

Kaip tyrų keleivis trokšta nors lašelio vandens, taip žmogus, kuris keliauja ašarų pakalne, ilgisi malonumo ir džiaugsmo. Nuodėmė ateina apgaulingai pažadėdama smagumo valandėlę.

Ir puolasi žmogus, kaip ta peteliškė tamsią naktį prie žvakės liepsnos. Nudega. Nuodėmė iščiulpia visus jo dvasiinio gyvenimo syvus, jo valią. Jisai pakyla, bet ir vėl sukniumba. Šimtais kartų sau pažada ir nebegali ištesėti. Ima pats savęs nebekęsti, o paskui nauju keliu eiti nebeturi jėgų.

Kryžius mus iš anksto perspėja — koks blogis nuodėmė. Mes žvelgiame į Nukryžiuotąjį ir suprantame: Kristui į galvą spygliai susmigę, nes Jisai atgailojo už mūsų blogas mintis.

Jo akys kentėjo Motinos skausmą matydamos, kad atgailotų už mūsų akių paklydimus. Jo lūpos buvo sukepusios.

Jisai troško, kad atgailotų už gėrimą ir piktas kalbas. Jo rankos buvo prikaltos, kad atsiteistų už mūsų nuodėmėmis suteptas rankas. Jo kojos buvo prikaltos, kad atgailotų už mūsų klaidingus žingsnius, nuodėmės progų nevengimą. Jo širdis buvo perverta, kad atgailotų už menkystę žmogaus, kuris net kilniausią dalyką — meilę — paverčia purvu.

Ak, ir mes nekartą savo nuodėme Jam spygli į galvą įvairėme, širdį pervėrėme. Mes, rodos, nenorėtume nuskriausti nė vieno nekalto žmogaus, o nuodėme Kristų kryžiuojame taip dažnai.

Kai Kristus meldėsi ant kryžiaus:

— Tėve, atleiski jiems, nes nežino ką daro, — Jis meldėsi ir už tave.

Kai Jo kraujas, raudonu taku nuriedėjęs per kryžiaus medį, susigėrė Kalvarijos smiltyse, susidarė Jo Kraujo atsargą nuplauti mūsų sielai nuo nuodėmės purvų.

Altoriuje Jisai pasiliko nuolat budėti ir laukti, kaip gyvoji nusilpusiųjų Duona.

Kristui mirštant net saulė, lyg gėdydamasi žmonių atliktos niekšybės, užsimerkė, užtemo. Ar mes būtume nejautrūs nuodėmės atžvilgiu?

Kristui mirštant uolos plyšo. Argi mūsų širdis būtų kietesnė ir šaltesnė už uolas?

Karstai atsivėrė ir numirėliai atsikėlė. Argi mūsų siela mažiau beturėtų gyvybės, kaip numirėlis? Argi mes vaikščiotume su nuodėmės grabu savo širdyse?

Kai mes pakeliame akis į mirusį ant kryžiaus, mes patys prisimename savo mirtį. Ir niekas kitas žmogui tiek neduoda įkvėpimo geram, kaip mirties prisiminimas.

Kartą pas Pijų IX atėjo inteligentiškos išvaizdos žmogus. Paprašė jisai, kad popiežius išklaustų jį išpažinties. Iš klausė. Dabar atėjo laikas tik su atgaila susitvarkyti.

Pijus IX suminėjo apie pasninką, bet anas vyras sakėsi esąs nestiprios sveikatos. Priminė maldas, dvasinius skaitymus, bet vyras dejavo esąs labai užimtas, neturįs laiko.

Tada Šv. Tėvas paėmė nuo stalelio žiedą. Jame vietoj akutės buvo kaukuolė ir užrašas:

— Memento mori. Atsimink, turėsi mirti.

Ir įsakė tam vyrui dukart per dieną pažiūrėti į tą kaukuolę ir prisiminti savo mirtį.

Vyras pamanė, kad tai labai lengva atgaila. Pildė jį kas dieną. Slinko dienos ir tas žmogus kaskart giliau mąstė apie savo mirtį; pradėjo vesti šventą gyvenimą.

Kryžius primena mūsų mirtį. Kryžius bus mūsų paskutinis papuošalas atvirame grave virš sustingusių mūsų sąnarių.

Rožančiaus kryželis bus paskutinis turtas, kurį pasiimsime iškeldami į amžinybę. Kryžiumi nešinas jaunas patarnautojas ves procesiją, kuri išlydės mus į kapines.

Ir kai ašaromis aplaistę mūsų kapą artimieji paliks duobę, prie mūsų amžinojo poilsio vietos pasiliks budėti kryžius, kol Viešpaties angelo trimitas prikels mūsų dulkes amžinam gyvenimui.

Taip, Kryžius yra mūsų vienintelė viltis.

KRISTUS — PERGALĖ DVASIOS KOVOSE

KARTĄ vienas kunigas susitiko jaunuolį, tik dar neseniai baigusį kolegiją ir jam tarė:

— Girdėjau, kad esi geras matematikas. Turiu aš vieną uždavinį, kurį norėjau jums patiekti išspręsti.

— Kas per uždavinys? — susidomėjo jaunas studentas.

— Atsakyki man į šį klausimą: "Ką padės žmogui, jeigu jis visą pasaulį laimėtų, o savąją sielą prarastų?"

Jaunuoliui šis klausimas pataikė į širdį. Jis pagalvojo, paskiau jau norėjo nusikratyti tą mintį, bet ji vis grįžo atgal. Slinko dienos ir savaitės, o tas klausimas jam darėsi kaskart aštresnis, ir jį taip paveikė, kad jis pasiryžo savo visą gyvenimą pašvęsti savo ir kitų sielų išganymui ir tapo patsai kunigu.

Šitokia mintis kiekvienam yra naudinga permąstyti. Dažnai mes ją girdime, bet gal vis neatkreipiame reikiamo dėmesio.

Kartą vienas advokatas ėmėsi ginti plėšiką, kuris buvo už tai pažadėjęs tūkstantinę. Advokatas žinojo, kad kaltinamasis buvo vagis, bet bylą jam pasisėkė laimėti ir jis gavo geidžiamus pinigus. Kai atnešė sutartą sumą, naktis buvo audringa ir advokatas pakvietė tą "išteisintąjį" pas save pernakti. Vidurnaktyje vagis atsikėlė, surišo savo gynėją, atėmė iš jo tūkstantinę ir kitus pinigus, kuriuos tik galėjo surasti, ir jį paliko.

Mes stebimės to vagies charakterio sugedimu. Bet gi kartais ir mes jam esame panašūs: didžiausias mūsų geradėjas yra Kristus. Jis mus išlaisvino, atpirko iš nuodėmės vergijos, ir kaipgi mes dažnai taip nedėkingai Jį nuskriaudžiame savo silpnybėmis. Anas advokatas iš dalies tos bausmės nusipelnė už savo suktumą, tačiau Viešpats Kristus mums augščiau siu tobulybės būdu atpirkimą atnešė. Nuodėmės sutepimas yra gilus, kad jam nuplauti reikėjo paties dieviškojo kraujo.

Tiesa, žmogus silpnas. Jis nori, ryžtasi ir vėl suklumpa. Bet Dievas neapleidžia to, kuris daro pastangas. Vienas rašytojas pasakoja, kaip kartą jį pasikvietė draugas — mokslininkas ir parodė mikroskopą. Čia jis pamatė mažičius jūrų gyvūnėlius. Jie gyvena vandenyje ant uolų. Kad bangos jų nenuplėštų ir nenuneštų, jie yra aprūpinti mažyčiais prieaugliukais, kurie yra lyg inkaro išvaizdos. Šiais jie įsigrauzia, įsitvirtina uoloje ir laikosi tvirtai.

Jei Tvėrėjas net mažiausius jūros gyvulėlius aprūpino reikiamomis priemonėmis išsilaikyti, tuo labiau Jis neapleidžia žmogaus, pats Save atiduodamas žmogaus sustiprinimui. Taigi — ir pačiose sunkiausiose dienose — nepraraskime pasitikėjimo ir vilties.

O pasukti šviesesniu keliu mums yra dėl ko. Pasakojama, kad Barabas, kai buvo išleistas, pamatęs, kad minios eina viena kryptimi. Sužinojęs, kad Jėzus turės būti nukryžiuotas.

Jis sustojęs valandėlę, o paskiau pasekęs paskui Kristų, mąstydamas, kad juk tas žmogus miršta vieton jo. Ant Kalvarijos krašto iš karto jis stovėjęs atokiau, bet vėliau prasiveržęs prie pat kryžiaus, taip, kad galėtų ranka paliesti Išganytoją, ir Jam taręs:

— Aš nežinau, kas Tu esi, bet aš žinau, kad miršti mano vietoje...

Ak ir mes pažvelgę į kryžių gal turėtume pasakyti:

— Viešpatie, Tu mirei ir už mane.

Iš misijų gyvenimo pasakojama: kai vienas genties vadas jautė, kad jo gyvenimas gęsta, jis dar pratarė:

— Aš negaliu mirti, kol mano brolis neatsivers.

Jo brolis gyveno toliau — diena kelio. Negalėdamas jau bepaeiti, ligonis tą kelią atliko savo anūko nešamas, kuris būdamas geru krikščioniu mielai ėmėsi šio sunkaus uždavinio. Ir jų kelionė nebuvo veltui. Prie mirties esančiojo žodis sugrąžino brolio širdį ir Dievo malonę paveikė.

Tai faktas, kuris skatina: siekti tobulybės ir kitus prie Dievo traukti.

JUO PASITIKIM IR JĮ MYLIM

AUDRINGOJE jūroje kartą sudužo laivas. Vienam jūrininkui pavyko užsikabinti už uolos ir, baisių bangų siautime, išsilaikyti ligi atėjo pagalba.

— Sakyk, brolau, — klausė vyrai, kurie jį išgelbėjo, — ar tu nedrebėjai, kai laikeisi pakibęs uolos?

— Aš drebėjau, — atsiliepė anas jūrininkas, — bet uola nedrebėjo!

Tai vaizdas mūsų pačių gyvenimo. Dažnai mus bangos blaško, bet jeigu mes tvirtai esame įsikibę, tvirtai laikomės Bažnyčios, kuri yra Kristaus uola žemėje, mes jaučiame, kad ji nedreba ir tas mums duoda geriausias viltis. Mes tik turi-

me suprasti ir įsijausti, kad tas nuostabus Dangaus kūrinys — Bažnyčia — remiasi paties Kristaus dieviškumu.

Kartą traukiniu važiavo du netikintieji. Tarp jų užsimezgė kalba apie nuostabų Kristaus gyvenimą. Vienas iš jų pratarė:

— Aš manau, apie Jį būtų galima parašyti įdomus romanas.

Antrasis, pritardamas, atsiliepė:

— Tai tiesa, ir Jūs esate tas žmogus, kuris galite parašyti. Nustatykite tikrą vaizdą jo charakterio ir gyvenimo. Nupieškite tuos vyraujančius sentimentus (jausmus) apie Jo dievybę ir pavaizduokite Jį tokiu, koks buvo: žmogumi tarp žmonių. —

Tas paskatinimas buvo priimtas ir romanas buvo parašytas. Ir žmogus, kuris skatino jį parašyti, buvo ne kas kitas, kaip pulkininkas — Ingersoll, o to romano autorius — generolas Lew Wallace. Knygos gi vardas — neužmirštamai "Ben-Hur".

Kurdamas šį romaną generolas Wallace pajuto, jog jis turi aprašyti neapbrėpiamą žmogų. Kuo pagrindiniu jis studijavo Jo gyvenimą ir būdą, tuo labiau jis įsitikino, kad tai buvo daugiau kas, kaip tik žmogus tarp žmonių. Ir pagaliau gen. Wallace, kaip Evangelijos centurionas, stovėjęs po kryžiumi, buvo priverstas pripažinti:

— Tikrai, Jis buvo Dievo Sūnus.

Kada mes su įsitikinimu prisimename, kad Kristus buvo Dievo Sūnus, kad Jis įsteigė Bažnyčią, kuri mus globoja ir vadovaluja, mes tada jaučiamės saugūs ir viltingai žiūrime į ateitį, ir į pačią amžinybę.

Plačių prerių gyventojai žino, kaip baisus yra tenai gaisras, kai laikotarpiais būna išdžiūvę milžiniški žolės plotai. Jeigu žolė užsidega, vėjo nešama liepsna taip greit keliauja, kad nei raitas iš jos išbėgti neįstengs. Gyventojai jau žino šį pavojų ir, pamatę artėjančias prerių gaisro liepsnas, padega žolę ties savo namais ir pasilieka apdegusiame plote. Liepsnos priėjusios tą vietą sustoja ir žmonės gyvastį išsigelbsti.

Taip ir mes gyvenimo gaisruose glaudžiamės prie Kalvarijos kryžiaus vietos, žinodami, kad ši vieta mums bus saugi, nes pats Viešpats krintančiais savojo kraujo lašais visus pavojus išdegino.

Kartą karalius Ričardas III išėjo apyaušryje žvalgyti. Jis atrado sargybinių kietai užmigusių savo budėjimo vietoje. Karalius staigiu smūgiu į širdį jį nudūrė ir paliko, prikabinęs prie krūtinės raštelį su parašu:

— Aš radau jį miegantį, ir palikau miegantį...

Kokią skirtingą kantrybę turi Kristus, kuris atrado miegančius savo mokinius, kuris ir mus dažnai dvasinėse pareigose bemiegančius atranda. Ir Jis mūsų nesunaikina, o palaiko ir stiprina; štai dėl ko mes Juo pasitikim ir Jį mylim.

ATSPINDĖTI KRISTŲ

VIENAS krikščionis darbininkas, anglas, savo laikrodyje vieton skaitmenų sudėjo raides:

— C-h-r-i-s-t i-s L-o-r-d (Kristus — Viešpats), — ir kiekvieną kartą, kada tik pažiūrėdavo į laikrodį, pasakydavo: "Kristus yra Viešpats, visokiu laiku".

Patsai pasaulis yra tiksliau veikiantis laikrodis, kaip bet koks žmogaus padarytas, ir tikinčiam kiekvienas pažvelgimas į jį primena Kristų mūsų Viešpatį ir reikalą būti ištikimu Jo tvariniu.

Pasakojama apie du keleivius, kurie augštai nešėsi, manydami, kad jie visada patys savimi gali reikiamai pasirūpinti. Kartą stotyje jie įėjo į vagoną, jiems atrodantį patogiu. Susirado sau geras vietas ir labai patenkinti sėdėjo šnekučiuodami ir džiaugdamiesi savo apsukrumu.

Tuo metu įėjo vienas geležinkelio tarnautojas ir paragino juos išlipti.

— Kodėl turime išlipti? — kiek nervindamiesi klausinėjo tie puikuoliai keleiviai, pridėdami: — Mes čia suradome taip patogias vietas. Kuo blogas šis vagonas, kad turime išlipti?

— Niekio blogo su juo; tik tas, kad jis nėra prikabinas prie garvežio ir juo niekur nenuvažiuosite.

Panašiai yra nemažai neblogų pasaulėžiūrų, bet jei jos neturi ryšio su Kristumi ir Jo įsteigtąja Bažnyčia, jos kaip tas vagonas neprikabinas prie garvežio: gali būti patogios, o gyvenimo tikslo ir amžinosios laimės jomis nepasieksi... Tik Kristus yra mūsų kelias, gyvenimas, šviesa ir viltis, kaip žemėje, taip ir amžinybėje.

Iš kitos pusės gi — kas yra persiėmęs Kristaus mokslu, jis nori spinduliuoti gėriu ir Kristui laimėti kitus žmones ir tautas. Kaip nuostabiai tokie apaštalai gali paveikti net už savo tautos, rodo šis sąrašas: žydas krikščionybę atnešė į Romą; romėnas laimėjo Kristui Prancūziją, prancūzas buvo Skandinavijos apaštalas, skandinavas nunešė krikščionybę į Škotiją, skotas skelbė Evangeliją airiams, o airis savu keliu Kristui laimėjo Škotiją...

Pabaigai norisi priminti vieną labai pamokantį istorinį faktą: kartą Vokietijoje jauna pianistė važinėjo duodama koncertus. Kad turėtų didesnę pasisekimą, ji skelbimuose pažymėdavo, kad ji yra buvusi Liszto mokinė.

Atvykusi kartą koncertuoti į vieną provincijos miestą, ji garsinosi kaip ir visada. Tačiau koks gi buvo jos didelis nustebimas, kai tame pačiame viešbutyje naujai atvykusių sąrašė ji pastebėjo, kad yra atvykęs ir didysis muzikas Liszt. Giliai sujaudinta, išbalusi ir drebėdama ji ryžosi eiti pas jį. Juk vistiek jos klastą suseks. Geriau iš anksto prisipažinti ir jieškoti išeities.

Iėjusi į didžiojo muziko kambarį, ji parpuolė prie jo kojų ir ašaromis plaudama veidą nupasakojo jam visą savo istoriją: ji liko našlaitė, būdama labai jaunutė. Niekas ji neturėjo, tik muzikos talentą. Ji rizikavo prisidengti jo vardu ir taip nugalėti daugelį sunkenybių. Be to — ji būtų niekas, be jokio pasisekimo. Bet ar jis dabar dovanos jai?

Lisztas ją pakėlė ir tarė:

— Palauki, pažiūrėsime, ką mes galime daryti. Štai pianas. Paskambinkite man ką nors, kas skirta rytdienos koncertui. —

Ji paskambino. Iš pradžių bailiai, vėliau — visu entuziazmu. Lisztas sekė jos skambinimą, patarė padaryti kaikokias pataisas, pamokė, ir kai ji pabaigė, jis tarė:

— Dabar, mano dukra, aš daviau Jums muzikos pamoką. Esi Liszto mokinė...

Patyręs, kad koncerto programa dar neišspausdinta, pridėjo:

— Gali pridėti, kad koncerte Jums talkins Lisztas ir kad jis pats skambins paskutinį dalyką. —

Taip didysis muzikas mokėjo dovanoti vargo mergaitei.

Ir mes gi kaip dažnai duodame suprasti, kad esame Kristaus mokiniai, ir kaip mūsų gyvenimo atgarsiai toli nuo tos harmonijos, kuri turėtų išplaukti iš Kristaus mokinio. Atvira širdimi Viešpačiui prisipažinkime savo silpnybę ir puolę prie Jo kojų ašarodami prašykime atleidimo, pamokos ir pagalbos — kad ir Jis mūsų gyvenimo koncerte būtų šalia mūsų ir paskutinieji mūsų akordai išeitų iš Jo rankų.

MODERNIEJI MEDIKAI APIE TIKĖJIMĄ

ŽMOGUS visada pasiliks mįslė įvairiais atžvilgiais, ir bejieškant tos mįslės sprendimo, yra naudinga patirti įvairių mokslo šakų atstovų pažiūras. Įdomu, kad po XIX šimtmečio pozityvizmo (tikiu tik tai, ką matau ir ką pojūčiais galiu patirti) dabar net eksperimentinių mokslų atstovų pažiūros yra stipriai priartėjusios prie religijos. Tai gali mums pavaizduoti visa eilė pavyzdžių. Jų mums daug patiekia ne taip seniai Berlyne pasirodžiusi studija "Gottbekenntnisse Moderner Naturforscher" (Moderniųjų gamtamokslio atstovų Dievo išpažinimai). Šiuo kartu mes čia pažvelgsime į medikus.

Tarp pirmaujančių Europos medikų minimas *prof. dr. Werner Leibbrand*, kuris nuo 1946 m. dėstė medicinos istoriją Erlangeno universitete. Jisai, baigęs medicinos ir filosofijos studijas, buvo vėžio instituto promotorius Berlyne. Nacių pašalintas iš pareigų, lankė Europos kultūrinius centrus, ypač Prancūzijoje. Yra parašęs visą eilę mokslinių studijų, kuriose jis labai teigiamai atsiliepia apie krikščionybę. Vienoje jų jis rašo: "Krikščionybė yra, galima sakyti, mediciniškoji religija, jos įvedami veiksmai turi artimą ryšį su gydytojų veiksmais... Psichoterapiniai veiksmai priartėja prie teologinių ne taip, kad psichoterapeutas turėtų pakeisti kunigą, bet taip, kad jis paruošia kelią kunigui, nes ir jis į tą patį tikslą krypta. Jei-gu jis taip daro, tai jis yra gydytojas, kaip Aristotelis sako – sveikatos Logos."

Žinomas vėžio ligos tyrinėtojas dr. *Erwin Liek* net turėjo drąsos savo veikale "Das Wunder der Heilkunde" (Gydymo stebuklas) tvirtinti:

— Virchovo posakis "aš esu išskrodęs tūkstantį lavonų, bet juose neradau jokio sielos pėdsako" mums, dabartiniams gydytojams, skamba neprotingai, kaip piktžodžiavimas. Mes žinome, kad sielos nesurasi mikroskopu, ją tegali surasti tik kita siela. Mūsų, gydytojų, uždavinys glūdi pareigoje suprasti ir apimti visą žmogų. Negalima būti gydytoju, jei netiki, kad yra siela. —

Toliau jis primena tą nuostabią žmogaus organizmo sąrangą, suminėdamas, kad gyvas narvelis turi bilionus molekulių, susidarančių iš kvadrilionų atomų. Mažiausias gyvas organizmas turi net kelis bilionus molekulių. Turėdamas prieš akis tą nuostabią gyvių pasaulį, mokslininkas rašo:

— Galybė, kuri sukūrė pasaulį, kuri jį tvarko amžinai, paslaptingais įstatymais, kuri atomuose leido suktis elektronams, yra taip pat nutiesusi statybos planą ir nuostatus tam margam, amžinai besikeičiančiam organiniam gyvenimui. —

Kiekvienoje ląstelėje jis mato Kūrėjo jėgos atspindį. Jis sako, kad "už visos medžiagos glūdi Dvasia".

Gydytojas *dr. Rhaban Liertz* savo veikale "Žmogaus polinkių ir dvasios gyvenimo harmonija ir disharmonija" nagrinėja sveiką ir liguistą vaiko ir suaugusio dvasios gyvenimą. Jis tvirtina:

— Kuo giliau mes įdiegiame į jauną žmogaus sielą dangiškos išminties grožį, tuo daugiau ji teiks jo visam gyvenimui palaimos ir tuo labiau žmogus bus paruoštas sveikai ir laimingai žemės kelionei, tuo skaidresnis bus polinkių ir dvasios sugyvenimas jo kūne, kuris yra Augščiausiojo šventovė. —

Šis medicinos daktaras nesustoja vien prie gamtinio žmogaus gyvenimo, o eina dar toliau tardamas:

— Kuo labiau mes tiriamo žmogaus sielos gyvenimą, tuo labiau esame įsitikinę, kad be Dievo malonės gyvenimo neįmanomas sielos gyvenimas. Iš galingo pasitikėjimo Dievo malonės pagalba išplaukia nenugalimi pasitikėjimo šaltiniai ir nuolankiai, bet kartu ir su ryžtingu krikščionio pasididžia-

vimu priimdami tuos malonės šaltinius, mes įstengiame išpažinti: "Aš galiu viską Tame, kurs mane stiprina".

Dr. Liertz pabrėžia, kad su žemiškąja mirtimi viskas nesi-
baigia, nes mes gimstame mirtingi, bet prisikelsime nemir-
tingi.

Nervų ligų specialistas Berlyne *dr. Hans March* savo stu-
dijoje "Pagrindiniai gyvenimo klausimai" sako, kad tik Šv.
Rašto žodžiai skelbia išganančias mintis. "Mes žinome", jis
rašo, "kad tiems, kurie myli Dievą, viskas išeina į gera."

Prof. dr. Friedrich von Mueller yra žinomas klinikų vedė-
jas Vokietijoje ir užsienyje. Prof. Domarus, rašydamas apie
jį savo atsiminimus, pažymi, kad kiekviena epocha duoda tik
nedaugelį tokių žmonių; jis praturtinęs mediciną svarbiais
dalykais. 1927 m. buvo išrinktas Vokiečių Akademikų drau-
gijos pirmininku. Naciai šį savarankišką demokratišką pažiū-
rų tyrinėtoją buvo pašalinę iš pareigų. Visuomenė jį gerbė.
Jis buvo vienas pirmųjų, gavusių Goethes medalį. Aštuoni
Vokietijos ir užsienio universitetai jam suteikė daktaro laips-
nius. Jis buvo kviečiamas skaityti paskaitų Anglijos ir Ame-
rikos universitetuose. Jis skaitė paskaitą Tarptautiniame Me-
dikų kongrese Londone. Paruošė kišeninį mediciniškos klini-
kinės diagnostikos vadovėlį, kuris, dar jam gyvam tebesant,
susilaukė 50 laidų. Jis labai vertino religiją ir uoliai rėmė
tikybos dėstymą mokyklose. Jisai sakė:

— Vaikas yra reikalingas Dievo ir jį ieško tikėjimo nuo
pat savo sielos gyvenimo pradžios. "Leiskite mažutėlius eiti
prie manęs ir jų netrukdykite".

Savo knygoje "Gyvenimo atsiminimai" jis primena reli-
ginį auklėjimą šeimoje:

— Tvirtas moralinis branduolys ir religinis pagrindas,
kaip sąžinėje saistanti jėga, gali būti tik šeimoje teikiamas ir
gaunamas. —

Nedaug kas yra tokio gilaus išsimokslinimo, kaip *Albert
Niedermeyer*, kuris įsigijo tris doktoratus: medicinos, filosofij-
os ir teisės. Vienos universitete jis buvo Pastoralinės Medici-
nos instituto direktorius. Kurį laiką jis dirbo kaip moterų ligų

specialistas. Ėmėsis rašyti pastoralinės medicinos studiją, pagrįstą naujausiais biologijos ir medicinos faktais, įžangoje šiais žodžiais jis išreiškė savo gilų tikėjimą:

— Tegul sumanytasis darbas, Dievui padedant, bus iki galo privestas, kad galėtų būti įkūnytas autoriaus siekimas — tarnauti mokslui, tiesai ir Dievo garbei.

Toliau tame pastoralinės medicinos vadovėlyje jis pabrėžia:

— Negali būti tarp žmonių tikros meilės, kuri nebūtų giliai savo šaknų įleidusi į Dievo meilę: kiekviena kita meilė nesiekia toliau savimeilės ir sudūžta, susidūrusi su savimeile. Nėra kito tikro ryšio tarp žmonių, kaip tik tas, kuris atsiranda iš ryšio su Dievu. —

Savo studijoje jis gina katalikų dorovės nuostatus, pvz., kad ir pasisakydamas prieš sterilizaciją eugenikos sumetimais. Jis tvirtai tiki, kad Dievo visagalybė gali įsikišti į pasaulio tvarką:

— Abejoti stebuklų galimumu — tai paneigti Dievo Visagalybę. —

Prof. *Wilhelm Nonnenbruch*, dėstęs vidaus mediciną Prahoje ir Frankfurte, yra parašęs apie 200 mediciniskų studijų. Jis pabrėžia, kad vien tik mechaniška pasaulėžiūra negalima išaiškinti gyvybės esmės. Pasaulio organizmai atskleidžia išmintingą planą, mąstančią mintį, kuri negali glūdėti pačioje medžiagoje. Jis drauge su Max Planck Dievą ir religiją suranda iš gamtos dėsnių. Materializmą jis laiko nugalētu pačių gamtos mokslų. Jis pranašauja didesnę tikėjimo ateitį, ryškesnį ryšį su atgamtinio pasauliu, o apie gydytoją sako:

— Tikras gydytojas yra mokslu apsišarvavęs menininkas ir kunigas. —

Tautų mokslininku yra tapęs *Piēne Lecomte Du Nouy*. Jis dirbo laboratorijose su Nobelio laureatu Alexis Carrel; vedė tyrimus Rockefellerio institute, vadovavo biofiziniams tyrimams Pasteuro institute Paryžiuje, buvo Augštųjų Mokslų mokyklos direktorius Sorbonos universitete. Jis parašė apie 200 knygų ir studijų. Jo knyga "Dvasios ateitis" per aštuonis mė-

nesius susilaukė 22 laidų. Jis mirė 1947 m. Prieš mirtį prašė, kad būtų priimtas į katalikų Bažnyčią. Savo dienoraštyje jis rašė:

— Mano didysis džiaugsmas būtų mokslininkus išlaisvinti iš ateizmo ir juos vėl gražinti prie Dievo, jų Tvėrėjo. Savo paskutinį veikalą "Human Destiny" (Žmonijos likimas) aš esu parašęs iš gilaus įsitikinimo, kad mokslas be Dievo mūsų dienoje pasauly nublokš į griuvėsius. —

Savo knygoje apie žmogaus paskirtį jis prisimena mokslo ir religijos santykį tardamas:

— Turite būti nuoširdžiai įsitikinę, kad moderniojo gamtamokslio šviesoje nėra konflikto tarp mokslo ir religijos. —

Savo raštuose jis pabrėžia, kad mūsų laikų žymiausi mokslininkai yra tikintieji, kad paskutinių keturių dešimtų metų atradimai padarė neįmanomu dalyku priimti materialistines pažiūras. Jis drąsiai tvirtina:

— Jeigu mes pasaulio ženklus tikrai suprantame, vienintelis žmonijos išsigelbėjimas glūdi religijoje. —

Jis pabrėžia, kad reikia nepaliaujamai stengtis artėti prie Dievo:

— Lai žmogus niekada neužmiršta, kad jame ir tik jame glūdi dieviškoji kibirkštis; kad jis gali jos nepaisyti arba ją užgesinti, bet, kad jis gali taip pat artėti prie Dievo, jeigu tik jis stengsis su Juo bendradarbiauti ir Jam dirbti.

SVARBUS GYDYTOJŲ ŽODIS

VOKIŠKAME veikale "Moderniųjų gamtos tyrinėtojų Dievo išpažinimai" duodamos ištraukos iš raštų dabarties astronomų, fizikų, chemikų, technikų, biologų, senovės gyvių tyrinėtojų, tautų tyrinėtojų, medikų. Suminima gal šimtai vardų dabarties mokslininkų, kurie yra taip aiškiai pasisakę už tikėjimą į Dievą. Mokslas jų tikėjimą sustiprino, ne išblėsinio.

Suminėkime dar keletą pavyzdžių. Štai, plačiai užsieny žinomas Vokietijos chirurgas *dr. Ernst Ferdinand Sauerbruch*. Kartą į jo kabinetą buvo atgabentas vyras, kurį jautis buvo ragais išmetęs į viršų ir bekrisdamas jis sužalojo savo krūtinės ląstą. Ta aplinkybė paskatino dr. Sauerbruchą pasidaryti krūtinės ligų specialistu. Jis buvo profesoriumi Zuericho, Muencheno universitetuose. Su paskaitomis jis buvo kviečiamas į chirurgų suvažiavimus Pietų ir Šiaurės Amerikoje, į Egiptą. Jo patarimų ir patarnavimų šaukėsi augščiausi žmonės, kaip prezidentas Hindenburgas. Įdomu, kad šis didis specialistas, miręs tik 1951 m., buvo kartu giliai tikintis žmogus. Vienoje savo paskaitoje Berlyne 1935 metais jis kalbėjo:

— Nėra tikro gydymo meno be pasaulėžiūrinio, nuolankaus ryšio su Dievu. Iš to nuolankumo išplaukia didi jėga, kurią mes privalome turėti, kad gerai savo pašaukimo pareigas atliktume, kad išpildytume savo išipareigojimus ligoniams ir tautai. —

Savo autobiografijoje (gyvenimo atsiminimuose) jis taipgi pabrėžia, kad iš gydytojo reikalaujama didelės meilės, gi jo širdyje meilė išauga iš Dievo.

Savo rašte "Kentėjimo esmė ir reikšmė" tas didysis chirurgas primena, kad kiekvienas kentėjimas dabar, jungiant jį su Kristaus kentėjimu, turi išganingumo charakterį ir yra nuopelningas.

Kitas augštas gydytojas, *prof. dr. R. Siebecks*, klinikos direktorius Heidelberge, viename savo veikale pabrėžia:

— Tik iš mirties prasmės galima gerai suprasti gyvenimo ir sveikatos esmę; mirties gi prasmė yra naujas gyvenimas, kuris yra mums pažadėtas. —

Jis netgi jieško ir ligos gilesnės prasmės, viename savo veikale ligą vadindamas mums proga giliau susitelkti ir sąvyje su Dievu susitikti. Savo raštuose apie mediciną tas profesorius iškelia Dešimties Dievo įsakymų augštą vertę, skatina, kad mes iš meilės Dievui mylėtume kits kitą, pagaliau jis pabrėžia:

— Šventame Rašte perduodama sutvėrimo istorija mums pasako daug daugiau ir daug prasmingesnių dalykų, kaip net ir gerai pagrįsta evoliucijos teorija.

Didelio dėmesio verti taipgi žodžiai, kuriuos dr. *Georg Volks* parašė veikale: "Vom Arzt und vom Kranken" (Apie gydytoją ir ligonį). Mokslininkas Volks rašo:

— Alsavimas ir malda yra mums reikalingiausi dalykai. Mes alsuojame, nes trūksta mums oro, ką jaučia sergantis širdimi... Mes meldžiamės iš rūpesčio, ką taipgi žino sergantis, bet mes taipgi meldžiamės iš džiaugsmo, kad Dievas tikrai yra, meldžiamės jį garbindami ir mylėdami. Meldimasis atitinka žmogaus prigimtį. Dėlto gydytojui, kuris privalo apimti visą žmogaus prigimtį, svarbu, ar ligonis meldžiasi, ar ne, — taip, kaip jam svarbu, ar ligonis tinkamai alsuoja, ar ne... —

Toliau gydytojas dar ryškiau pabrėžia maldos vertę:

— Tikroji malda atskleidžia gydančias jėgas ... Maldoje žmogus patiria tą didžią tiesą, kad jisai nėra be pagalbos išbloktas į mus nugalintį, siaubingą pasaulį, bet kad jis prie savęs turi Būtybę, kurią gali pavadinti Tu. Šis Tu — tai yra Dievas. Kas meldžiasi, greit pajunta, kad jis ne vienas, kad su juo yra besimeldžiančių choras. Maldoje mes jungiamės su kitais ir kiti jungiasi su mumis. Savo džiaugsmu ir savo kentėjimu mes nepasiliekame vieniši... Melsdamiesi mes nugalime giliausias žmogaus liūdesio šaknis — žmogaus jausmą, kad jisai bejėgis. Tas duoda pasitikėjimo ir nugalį nusiminimą ir baime, kurie turi tokias žalingas pasekmes.

Mums taip miela skaityti, kai dr. *Volks* minėtame veikale, kaip gydytojas, pataria:

— Melskitės rytą ir vakarą, susikaupę, ir dienos metu — trumpu žvilgsniu į Dievą ir su paprastomis mintimis. Melskis kiekvienoje vietoje ir kiekvienu laiku, kada tik jauti prie to patraukimą, kada tik esi rūpestyje. Turėki kantrybę... Išmoki kaikokių maldų, kurias atmintinai žinotum ir dažnai dienos metu kartotum. Nesibijok pakartojimo. Tik tie, kurie neturi supratimo apie smegenų sudėtį, juokiasi iš kartojamos mal-

dos. Žiūrėki su meile į žmones, kaip į Dievo tvarinius. Klausykis su meilės ausimi. Melskis dvasia, burna, akimis, rankomis ir mylėk Dievą visame. Įprastas meldimasis atneša paguodą, kurios dvasinis saldumas širdžiai nemažiau mielas, kaip medus kūnui. Iš čia išplaukia sveika ramybė. —

Toliau, ragindamas susikaupti ir melstis, dr. Volks primena, kad Dievo atsakymas bus mums atnešta ramybė ir sveikata.

TIESA, KURI MUS GAIVINA

VIENAS didžiausių pasaulio dienraščių yra "Chicago Tribune". Jo kasdien spausdinama apie milijoną egzempliorių. Laikraštis turtingas ir gali pasirinkti geriausius bendradarbius.

Tame laikraštyje sveikatos skyrių veda *dr. Th. R. van Dellen*. Jis parašė straipsnį apie kelius į laimę. Ten *dr. Dellen* pabrėžia, kad nekartą, kai žmogus patenka į nusiminimą, daug padeda gerų knygų skaitymas, ir pirmoj vietoj — Šv. Rašto.

Toliau jis pažymi, kad žmogaus gyvenimo laimei daug reiškia turėjimas prieš akis gyvenimo tikslo — gyvenimas pagal Tvėrėjo valią. Pagaliau didelės reikšmės žmogaus laimei turi gryna sąžinė.

Mes tuos žodžius skaitome ir džiaugiamės: tai, ką per šimtus ir tūkstančius metų skelbė tikėjimo atstovai, dabar tą patį skelbia pirmaeilieji, labiausiai skaitomame, net nekatolikų dienraštyje mokslo atstovas, daktaras. Jo žodis pilnai sutinka su žmonių nusistatymu. Juk paskutiniai apklausinėjimai, kaip praneša spauda, parodė, jog Jungtinėse Valstybėse net 96 procentai tiki į Dievą.

Mąstytojas *Rousseau* kitados yra pasakęs:

— Visada laikyk savo sielą tokiame stovyje, kokiam būdama ji pati norėtų, kad Dievas būtų, ir tu niekada neabejosi Visagalio egzistencija.

Kaip jau anas dr. Dellen davė suprasti, tikėjimas žmogui yra didelis turtas, ir jis stiprėja, jeigu jį siaučia atitinkama moralinė aplinka, atitinkamas dvasios taurumas ir poaukštis.

Giliosios sielos taip ryškiai yra jutusios Dievo buvimą! Apie kompozitorių *Antaną Brucknerį* pasakojama, kad jis visada tyliai ir atsargiai kalbėjo, kada buvo užsimenama apie Dievą ir kad jo balsas lyg drebėjo, pergyvendamas tų minčių svorį, kai jis gilindavosi į begalinį Dievo didingumą.

Kartą kažkas jį paklausė — ar jis iš tikro taip jau esąs pamaldus, kaip jį apsupantiems rodosi. Kompozitorius atsiliepė:

— Kaip gi aš būčiau galėjęs sukurti savo Credo ir Mišias (F-moll), jeigu taip negaivintų manęs tikėjimas?

Juo daugiau žmogus įgauna patyrimo, juo labiau bręsta amžiumi ir nutildo savyje klaidinančių aistrų balsą, tuo ryškiau sušvinta jame tikėjimo liepsnelė. Kai grafas *Leopoldas Stolbergas* gulėjo mirties patale, jis pasišaukė savo vaikus ir jiems kalbėjo:

— Mano mylimieji vaikeliai, išpažinkite Nukryžiuotąjį savo kalboje prieš pasaulį, išpažinkite drąsiai ir laisvai, išpažinkite Jį žmonių akyse savo elgesiu, ir Jo šviesa tegul reiskiasi jumyse.

Konvertitas rašytojas Giovanni Papini pasakė:

— Nėra svarbesnės pareigos, kaip atsiklaupus ant kelių tyrinėti Evangelijos eilutes ir jas padaryti tos dienos įsakymais. —

Religiją, arba ryšį su dievybe, didžiosios sielos yra stipriai pergyvenusios. Toks gilus mąstytojas, kaip filosofas Meržkovskis, pareiškė:

— Ką man turėtų į karstą įdėti? — Šv. Raštą. Ką aš vėliau gyvendamas? — Skačiau Šv. Raštą.

Arba prisiminkime kitą pasaulio garsenybę — rašytoją *Dostojevskį*. Tai buvo genijus, kurio kūrybos jėga bus jaučiamą šimtmečiais. Vakarų pasaulis dar ir šiandien tebesvarsto jo romanuose išreikštąsias tiesas. Net ir lietuvių filosofas dr.

Ant. Maceina pagal jį parašė svarstymus, pavadindamas "Didysis Inkvizitorius".

Taigi Dostojevskis, jausdamas artėjančią mirtį, pasirūpino gauti paskutinius sakramentus. Tada jis pratarė savo žmonai:

— Žinau, kad šiandien turėsiu mirti. Uždek žvakę ir paduok man Evangeliją. —

To didžiojo rašytojo knygos graibstomos, kaip augščiau žmogaus kūrybingumo išraiška, tačiau jisai pats griebėsi Šv. Rašto, tuo pabrėždamas savo gyvą ryšį su tikėjimu, nulenkdamas galvą prieš žodį, išėjusį iš Dievo lūpų.

Neveltui ir vokiečių kūrybinė pažiba *Goethe* yra kalbėjęs:

— Kuo daugiau žmonės daro pažangos tikroje kultūroje, tuo rūpestingiau jie skaito Šv. Raštą. —

Goethe buvo žmogus, nestokojęs nei garbės, nei pinigų, nei kitų gėrybių, kurių pasaulis gali pasiūlyti, o tačiau ir jo žvilgsnis kryo į vertybes, esančias augščiau pasaulio, pastovias, neapviliančias, bet jungiančias žmogų su Dievu ir amžinybe.

Oro mes nematome, nejaučiame, bet juo kvėpuojame. Be jo negalėtume gyventi. Lygiai ir tikėjimo palaimos mes kartais tinkamai neįvertiname, bet ji yra nuostabiai didelė.

Tai ryškiai parodė vienas necivilizuotų salų gyventojas Ramiajame vandenyne. Mat, karo metu ten pateko karių, kurių vienam vietinis gyventojas parodė Šv. Raštą, lyg didžiudamasis tuo dvasiniu turtu. Tačiau pataikė tokį žmogų, kuris buvo aklas religijoje ir šis tarė:

— Nuo tokių dalykų mes jau seniai esame atpratę.

Buvusių žmogėdrių palikuonis atsiliepė:

— Gerai, kad mes esame prie jų pripratę, nes kitaip jus būtume suvalgę, kaip malonų skanėsi.

Dievo žodis įstengia ir iš laukinių padaryti tvarką ir artimą mylinčius Dievo vaikus. Viešpatį skelbia mums Jo darbai. Kitados *Diderot* yra pasakęs:

— Plaštakės sparnelių užtenka suniekinti tą, kuris neigia Dievo buvimą. —

Nuostabių dalykų mes matome gamtoje. Labiausiai gal tą pastebėjo mokslininkas *Linėjus*, kuris davė pradžią dabar priimtam gyvių surūšiavimui. Jį galėtume pavadinti savotišku zoologijos (mokslo apie gyvulius) tėvu. Šis garsus vyras yra taip išsireiškęs:

— Uolų, augalų, gyvulių, žvaigždynų pasauly yra amžinojo Visagalio, išmintingojo ir mylinčio Dievo pėdsakai. Pilnas pagarbos nusistebėjimo aš suklumpu prieš Jį dulkėse ir meldžiuosi. —

Neveltui ir garsiojo astronomo *Angelo Secchi* antkapyje yra iškaltas šis reikšmingas įrašas:

— Tik trumpas kelias tėra nuo žvilgsnio į dangų prie Dievo.

GARSIAUSIAS PASAULIO GYDYTOJAS APIE MALDĄ

NĖRA ABEJONĖS, kad vienas iš garsiausių mūsų amžiaus gydytojų buvo neseniai miręs prof. *dr. Aleksis Carrel*. Jisai buvo vienas iš pirmųjų, kuris pradėjo, išėmęs dalį kūno audinių, perkelti juos ir prigydyti kitoje kūno vietoje. Jisai net surado būdą, kaip tam tikrame skiedinyje galima išlaikyti gyvas ląsteles, kurios yra atskirtos nuo kūno. Tai svarbus atradimas, kai tenka, gydant vieną žmogų, prigydyti jam gabalėlį kūno, paimto iš kito asmens, jeigu reikia dar kurį laiką palaukti, palaikyti atpjautą gabalėlį iki ateis patogus momentas. Už tuos nepaprastus atradimus medicinos moksle prof. dr. Carrel gavo Nobelio premiją.

Anglų ir prancūzų kalbomis išspausdinta to didžiojo mokslininko labai įdomi knygelė "Malda". Čia tasai Nobelio laureatas parodo savo gilų tikėjimą į Dievą, ragina visus

prie maldos. Veikalas parašytas su ypatingu nuoširdumu. Štai, imkime skyrelį "Apie maldos padarinius":

— "Nėra žmogaus, kuris būtų meldęsis ir kuris nebūtų ko nors iš to išmokęs", rašė *Waldo Emeisonas*. Ir vis dėlto malda moderniojo žmogaus laikoma nenaudinga ipročiu, tuščiu prietaru, necivilizuoto gyvenimo liekana. Tikrumoje, gi mes esame beveik visiškai ignorantai (nežinėliai) maldos padarinių. —

— Kokios gi to nežinojimo priežastys? — klausia prof. Carrel, ir atsako: Visų pirma, maldos retumas... Toliau — malda būna dažnai bevaisė, nes dauguma tų, kurie meldžiasi, yra savimeiliai, meluojantieji, puikuoliai, fariziejai, kurie neįstengia sužadinti tikėjimo ir meilės. Pagaliau, maldos padariniai, kad ir aplanko mus, dažnai lieka mūsų nepastebėti. Atsakymas į mūsų meilę paprastai yra duodamas lėtu, neįtampu, beveik negirdimu būdu. Tas tylusis balsas, kuris šnabžda tą atsakymą mūsų sielos gelmėse, yra lengvai nustelbiamas pasaulio šauksmo... Toliau — stebėtojai dažnai būna nustebinti, kad atsakymas daug kartų ateina visai kitoks, negu buvo laukiama. Pavyzdžiui, kas nors maldoje įieško sveikatos. Jo kūno liga pasilieka neišgydyta, bet jis pergyvena neišaiškinamą moralinį (dorovinį) pakitėjimą...

Kitame skyrelyje, norėdamas išaiškinti maldos padarinius žmogaus sieloje ir kūne, mokslininkas Carrel rašo:

— Malda veikia į dvasią ir į kūną taip, kad jos veikimas, atrodo, pareina nuo maldos kokybės, nuo jos uolumo ir nuo dažnumo... Net jeigu malda yra ir silpna ir susideda tik iš mechaniško kalbėjimo, ji daro įtakos į žmogaus elgesį. Jame sustiprina pajautimą kas šventa ir sustiprina dorovinį, moralinį jausmą. Tuose žmonių centruose, kur malda noriai gimsta, ten yra stipresnis jausmas atsakomingumo, stipresnis pareigos supratimas, mažiau pavydo ir silpnumo, tam tikras švelnumas kitų atžvilgiu. Aiškiai pasirodo, kad žmonėse, nors jie turi tokį patį protinį išsilavinimą, yra augštesnis charakteris ir moralinis vertingumas tuose, kurie meldžiasi, nors ir tik vidutiniškai, negu tuose, kurie visai nesimeldžia.

— Kai malda yra įprasta ir tikrai uoli, jos įtaka darosi labai aiški. Tą galima būtų palyginti su veikimu liaukų (tiroidinių ar kitų), kurių pagaminta jėga išsilieja į kūną. Tokios maldos įtaka pasireiškia minties ir net organiškame atsinaujinime. Tas atsinaujinimas vis progresuoja, auga. Galima sakyti, kad sąmonės gelmėse liepsnelė žiba. Žmogus pamato save tokį, koksai jis yra. Jis suranda savo savimeilę, gašlumą, sprendimo klaidas, savo puikybę. Jis nusilenkia moralinės pareigos vykdymui. Jis stengiasi pasiekti intelektualinio (protinio) — nuolankumo, ir taip prieš jį atsiveria malonės karalija... pamažu atsiranda vidujinis nusiramimas, nervų harmonija, dorovinis veiklumas, gilesnė ištvermė neturte, garbės nuplėšime, rūpesčiuose, atsiranda didesnis pajėgumas ištverti kančiose, ligose ir ramiai sutikti pačią mirtį. Daktaras, kuris mato, kad pacientas meldžiasi, tikrai gali džiaugtis. Malda pagimdo ramybę ir yra galinga pagalba išgijimui. —

Šitaip rašo daktaras, profesorius, už savo mokslinius nuopelnus laimėjęs Nobelio premiją, tai yra — augščiausią atsižymėjimą, kokį tik mūsų laikais mokslininkas gali gauti.

NOBELIO LAUREATAS APIE LIURDĄ

NOBELIO premiją laimėjęs prof. dr. Aleksis Carrel savo knygoje apie maldą rašo:

— Visose epochose žmonių dėmesį daugiausiai patraukė gydomieji maldos padariniai. Net dabar žmonės, kurie meldžiasi, dažnai kalba apie išgydymus, kurie atėjo kaip atsakymas į maldas, nukreiptas į Dievą ar į šventuosius. Tačiau, kai tas liečia ligą, iš kurios išgijimas galimas savaime, ar pagelbstint paprastiems gydymo būdams — sunku nustatyti, kas buvo tikrasis išgijimo veiksnys. Tik tuose atsitikimuose,

kai visi gydymo būdai buvo bevaisiai ar negalėjo būti pritaikyti, galima tiksliai nustatyti maldos padarinius. Liurdo gydytojų biuras mokslui suteikė didelį patarnavimą, paliudydamas išgijimų tikrumą.

Dr. Carrel Liurdo stebuklus yra rūpestingai tyręs jau nuo pat 1902 metų, patsai buvo nuvykęs į Liurdą ir patsai stebėjo tuos nepaprastuosius išgijimus. Ir jisai rašo:

— Malda kartais, taip sakant, turi staigius, sprogstamus padarinius. Ligoniai (Liurdo) beveik vienoj akimirkoj buvo išgydyti iš tokių ligų, kaip veido ar kitų kūno dalių vėžys, inkstų ligos, skrandžio žaizdos, plaučių tuberkuliozė, ar kaulų, ar plėvės uždegimas. Ir tas reiškinys įvyksta beveik visada tuo pačiu būdu: didelis skausmas, o paskui jausmas, kad esi pasveikęs. Per keletą sekundžių ar, ilgiausiai, per keletą valandų — ligos ženklai pranyksta ir anatomiciniai sužeidimai užsitaisto. Stebuklas būdingas savo kraštutinišku pagreitinimu normalaus išgijimo. Niekada tokio pagreitimo gydytojai ir fiziologai savo praktikoje nėra pastebėję.

— Kad tie reiškiniai įvyktų, — aiškina toliau prof. dr. Carrel, — nėra reikalo, kad ligonis patsai melstųsi. Net maži vaikai, dar negalį kalbėti, o taipgi net netikintieji Liurde yra buvę išgydyti. Tačiau arti jų kas nors meldėsi. Malda, kalbama už kitus, yra visada daug vaisingesnė, negu kada mes meldžiamės už save. Atrodo, kad maldos padariniai pareina nuo maldos uolumo ir kokybės. Liurdo stebuklai yra dabar retesni, kaip kad jie buvo 40 ar 50 metų prieš tai, nes ligoniai neberanda ten tos gilios kontempliatyvinės nuotaikos, kuri anksčiau tenai viešpatavo. Piligrimai pavirto turistais ir jų maldos — nesėkmingos.

Apibūdindamas maldos padarinius tasai garsiausias pasaulio mokslininkas rašo:

— Tokie tai yra maldos padariniai, apie kuriuos aš tikrai žinau. Šalia šių, yra daugybė dar ir kitokių. Šventųjų istorija, netgi modernių šventųjų, mini daug nuostabių atsitikimų. Nėra abejonės, kad dauguma stebuklų, pavyzdžiui, priskiriamų Arso klebonui (Šv. Jonui Vianney) yra tikri. Ta šitokių reišk-

kinių daugybė įveda mus į naują pasaulį, kurio tyrinėjimai dar nėra pradėti, ir kur bus gausiai surasta netikėtinumų. Ką mes tikrai žinome, tai kad malda teikia apčiuopiamus rezultatus. Kad ir kažin kaip tas kai kam atrodytų keista, mes privalome priimti kaip tiesą, kad kas prašo — gauna, ir kad durys yra atveriamos tam, kuris beldžiasi.

Šalia šių puikių žodžių apie maldą ir apie Liurdą, tuo klausimu didysis mokslininkas rašė ir savo pagarsėjusiame veikle "Man the unknown" — (Žmogus, tas nežinomas). Čia jisai pasakojasi patsai stebėjęs ligonius, kurie Liurde išgijo nuo džiovos, tvinkinių, kaulų uždegimų, pūliuojančių žaizdų ir tt. Per keletą sekundžių žaizdos apsitraukė randais, ligos žymės pranyko, apetitas atsirado... Ir vienintelė sąlyga, kad toksai išgijimas įvyktų — yra malda. "Tokie faktai, — rašo mokslininkas, — yra gilios reikšmės. Jie parodo tikrumą tam tikrų reiškinių, dar nežinomos prigimties, esančių tarp psichologinių ir organiškų vyksmų. Jie įrodo objektyvią vertę dvasinio veiklumo, kurio higienistai, gydytojai, auklėtojai ir sociologai vis nepasirūpino išstudijuoti. Jie žmogui atveria naujus pasaulius".

Džiugu mums matyti, kaip didysis mokslininkas išaugstina dvasinius dalykus, tikėjimą ir maldą. Dar smagiau, kad mes ir kitų mokslininkų tarpe randame taip stipraus tikėjimo reiškinių. Štai, imkime garsųjį Berlyno universiteto profesorių *Maksą Planck*. Jisai vadinamas yra genialiu atradėju dėlto, kad jisai iškėlė, vadinamą, kvantų teoriją, padėdamas pagrindą ateities atominiai teorijai, kuri tik paskutiniaisiais metais visu ryškumu ėmė švytėti. Mokslo pasaulis, įvertindamas tą gausų turtą, kurį mokslininkas Planck įnešė į žinojimo lobyną, paskyrė jam Nobelio premiją už nuopelnus fizikos srityje, kurios jisai net laikomas moderniuoju kūrėju.

Mes su dėmesiu skaitome šitokį prof. Plancko pareiškimą:

— Gamtos mokslai ir religija dviguba prasme žygiuoja ranka rankon. Abu sutaria... Tiek religija, tiek gamtos mokslai savo veiklai yra reikalingi tikėjimo į Dievą! Pirmajai Dievas sudaro visokių svarstymų pradžią, antriesiems (gamta-

mokslo atstovams) — pabaigą... Dėl įvairių gyvenimo reikalavimų ir bėdų dažnai esame priversti padaryti sprendimą, kuriam kaip reikiant apipavidalinti ir įvykdyti nepadės jokie, kad ir sunkiausi, svarstymai, bet aiškūs ir tikslūs nurodymai, kuriuos gauname iš tiesioginio ryšio su Dievu. Tikrai jie vieni tegali mums suteikti vidaus tvirtumo ir pastovią sielos ramybę, brangintinus kaip didžiausią gyvenimo gėrį; o jei mes Dievui prie Jo visagalybės ir visažinojimo dar priskirsime gerumo ir meilės savybes, tai Jame randama priebėga paguodos ir suraminimo ištroškusiame žmogui suteiks dar didesnę laimės jausmą. Dėl tokios koncepcijos (supratimo, pasaulėžiūros) iš gamtos mokslo pusės negalima daryti jokio, nė mažiausio, priekaišto. —

Taigi mokslas mus moko maldingai nulenkti galvą ir širdį prieš Dievą.

TELEVIZIJOS IR ATOMINĖS ENERGIJOS AMŽIUJE

GYVENAME nuostabius radijo, televizijos, atominės energijos laikus. Akivaizdoje tų vertingų mokslo laimėjimų piktos valios klaidintojai net drįsta skelbti, kad dabar jau viską mokslas išaiškina, kad tikėjimas tėra tamsių žmonių prietariai, kuriuos laikas ir šviesa nuneš užmarštin.

Jei išgirsite tuos žodžius betariant, netikėkite propagandistams, o įsigilinkite, ką patys mokslininkai byloja. Štai mus visus labai reikšmingai perspėja didysis radijo išradėjas *Marconi*, skelbdamas šią mintį:

— Vien mokslas negali išaiškinti daugelio dalykų, visų pirma didžiausios paslapties — mūsų pačių buvimo, egzistencijos. Kas mes esame? Iš kur mes ateiname? Nuo to laiko, kai žmogus pradėjo galvoti, susidūrė su šiomis problemomis ir jų neišrišo. Su pasididžiavimu pareiškiu, — skelbė radijo išra-

dėjas Marconi, — kad esu tikintis ir katalikas. Aš tikiu į maldos galybę, aš tikiu į ją ne tik kaip katalikas, bet kaip mokslininkas.

Moderniosios fizikos pagrindėjas, kvantų teorijos sukūrėjas, Nobelio premijos laureatas, Max *Planck*, yra laikęs vieną paskaitą, tema "Religija ir gamtamokslis", ir toje paskaitoje pabrėžė savo įsitikinimą, kad Dievas viešpatauja visose žemės šalyse. "Kur ir kiek tik mes galime išvelgti — nėra prieštaravimo tarp religijos ir gamtamokslio", — skelbė tas Nobelio laureatas, pridėdamas, kad "religija ir gamtamokslis kits kito neišstumia, kaip kai kurie mano, o kits kitą papildo. Tiesioginis įrodymas, kad religija sutinka su gamtamoksliu, yra faktas, kad didieji visų laikų gamtininkai, kaip Kepleris, Newtonas, Leibnizas — buvo persunkti gilaus tikėjimo." Šiuos žodžius skelbia mokslininkas Max Planck.

Iš atominės srities galiu jums priminti amerikietį mokslininką *dr. Arthur Compton*, St. Louis universiteto kanclerį, pirmaujantį pasaulio fiziką, kuris už savo gilius kosminių spindulių tyrinėjimus laimėjo taipgi Nobelio premiją. Jis Amerikoje paskelbė reikšmingą straipsnį, pavadintą: "Kaip atominis mokslininkas žiūri į Dievą". Straipsnyje jis ragina nesibaidyti atominės jėgos, o mokytis mylėti savo artimą, kaip to prieš 2,000 metų mokė Taikos Kunigaikštis Kristus. Jis skelbia tikėjimo tiesą, kad žmonės yra Dievo vaikai. Tikėjimą į Dievą jis skelbia esant svarbiausiu dalyku, kuris palaiko gyvais mūsų idealus. Jis net tvirtina, čia kartoju jo žodžius: "Mokslas jungiasi su tikėjimu, skelbdamas žmogaus laisvę. Kaip mokslo, taip ir religijos atstovai laiko, kad joks žmogus neturi būti pavergtas valstybės ar pamintas tirono. —

Vienos miesto, Austrijos sostinės, poliklinikos direktorius, neurologijos bei psichologijos profesorius *dr. V. Frank* išleido knygą, kurioje kaip mokslininkas pabrėžia savo įsitikinimą, kad žmogus turi laisvą nemarią sielą. Jisai sako: "Jeigu aš tokio tikėjimo neturėčiau, bevelyčiau nebūti gydytoju".

Žinomas Innsbrucko universiteto profesorius *Stumpf-Brentano*, gulėdamas mirties patale, pasikvietė žmoną ir vai-

kučius, padavė kiekvienam atsisveikinimui ranką, padarė kiekvieno kaktoje kryžiaus ženklą ir tarė: "Mokslas, grožis, garbė ir galybė — be tikėjimo — nereikšmingi. Tik tikėjimas palaiko žmogų gyvenime ir mirime."

Tarptautinis chirurgų kongresas suteikė magistro titulą pasižymėjusiam mokslininkui *dr. Jonui Finsener* iš Vienos, Austrijos. Tos garbės jis nusipelnė vidaus operacijoms atradęs naują būdą — vartojant vietinį užmarinimą, anesteziją. Dr. Finsener tada turėjo 72 m. amžiaus ir buvo gyvenime padaręs apie 20,000 operacijų. Savo kalboj pagerbtasis mokslininkas pabrėžė savo gilius religinius įsitikinimus, tardamas šiuos žodžius: "Kai mes vėl būsime įsitikinę, kaip svarbi Dievo pagalba mūsų veiksmuose, o ypač ligonių gydyme, tada bus pasiektas tikrasis progresas ligoniams grąžinant sveikatą".

Taigi, didieji mokslininkai lenkia savo galvas ir kelius prieš Dievą, tik pigūs propagandistai gali neigti Jo buvimą. Mokslininkai reiškia pagarbą ir Kristaus įsteigtai Bažnyčiai.

Argi nuostabu tad, jog net tokia švietimo įstaiga, kaip Chicagos universitetas, 1952 metais savo programos lapuotina, suteikiant mokslo laipsnius, perspausdino šv. Pranciškaus giesmę:

— Viešpatie, padaryk mane tavo taikos įrankiu.

Tos giesmės pabaigoje pabrėžiama, kad mirdami mes gimstame amžinajam gyvenimui.

SVARBUS MOKSLININKO ATRADIMAS

NEW YORKO miesto vadovybė, turėdama daug rūpesčio su žmonėmis, kurie patys nesugeba reikiamai savo pragyvenimu apsirūpinti, prieš keletą metų paskyrė \$100,000 dolerių tyrinėjimams, kas padaro, kad žmonės neįstengia gyvenime prasimušti į reikiamą poaukštį. Tyrinėjimai buvo praversti labai plačiai, jie apėmė net 10,000 žmonių, kurie iš viso buvo ap-

klausinėti 73,226 kartus. Vienu iš vadovaujančių asmenų tuose tyrimuose buvo *dr. Henry C. Link*. Kaip tų tyrinėjimų išvadą jisai skelbia:

— Vienas iš atradimų, kurie nebuvo paskelbti raporte, yra tas, kad žmonės, kurie tiki, kurie yra religingi, kurie lanko bažnyčią, buvo atrasti esą geresnėmis asmenybėmis, negu tie, kurie tikėjimo neturi ar bažnyčios nelanko. —

Tie visi tyrinėjimai ir patį *dr. Link* palenkė prie tikėjimo. Jisai išleido labai įdomią knygą: "The return to religion" (Grįžimas prie religijos).

Šioje knygoje jisai skelbia, kad psichologijos mokslas randa pateisinimo net įgimtajai nuodėmei: mes visi gimstame savimeiliai. Artimo meilėje mes išaugame tik nuolatiniaime atgimimo vyksme, skausmingame naujų įpročių ir naujų asmenybių bruožų gimime.

Ir mokslininkas pabrėžia, kad, nors ta savęs prievarta į altruizmą (artimo meilę) pradžioje gali būti skausminga, bet toliau ji neša laimę.

Mokslininkas pasakoja apie garsų Prancūzijos psichologą, kuris yra įsteigęs specialinę sanatoriją gydyti nebalansuotos minties asmenims. Pagrindinis dėsnius toje sanatorijoje yra: atvykęs į ją turi būti šimtu procentų paklusnus daktaro nurodymams, nors kartais jo įsakymai atrodytų nereikalingi. Jei ligonis pradeda neklausyti ar klausinėti, abejoti dėl to paklusnumo vertės, jisai iš tos sanatorijos išrašomas. Praktika parodė, kad tuo būdu daugelis žmonių atgavo stiprius normalaus charakterio bruožus. Argi tas mokslininko patyrimas nepatvirtina, kaip didelės reikšmės yra griežtas paklusnumas katalikų praktikuojamas vienuolynuose?!

Mokslininkas *Link* stipriais žodžiais pasmerkia dabar pasireiškiantį vienašališkumą — garbinimą mokslinės pažangos, atitinkamai nevertinant dorovinio progreso. *Dr. Link* skelbia:

— Stabmeldiškas proto garbinimas ir intelektualų panieka religijai žmogų padaro grobiu visokių "šundaktarių", mokslo vardu prisidengiančių madų, politinių receptų, kurie tik

inėša šėtoniškumą į dabarties žmogų. Kaipgi daug protingesnis yra tikėjimas į malda, į nemirtingumą, į Paskutinę Vaka-riene, į Kristaus Dievystę ir kitus religijos klausimus. Tas ti-kėjimas yra daug protingesnis, negu tie fantastiški įsitikini-mai, kurių griebiasi šių dienų žmonės. Tikėjimas į Dievą, į De-šimtį Įsakymų, į Jėzaus mokslą tikrai yra mažiau atviras gin-čams, kaip dauguma tų, neva, moksliskų įsitikinimų, kiuriais žmonės save apnuodija. Tikėti žmogui į ką nors ne tik natū-ralu, bet ir būtina; tačiau netikėdamas į religiją jisai darosi kvailu pasekėju kiekvieno įsitikinimo, kurs jam pažada gau-sesnį gyvenimą, kokio jisai tuo momentu trokšta. —

Ir dr. Link drąsiai skelbia:

— Tėra tik viena rimta klaida, kurią Jūs galite padaryti, tai netekti tikėjimo į Dievą, į religiją. Jūsų religija nežada Jums tobulo gyvenimo žemėje, nežada nė laisvės nuo kentė-jimų, bet ji garantuoja jums jėgą tuos kentėjimus pakelti. Jū-sų religija nelaukia, kad Jūs būsite laisvi nuo klaidų ir nuo-dėmių, bet ji pažada jums atleidimą jūsų klaidų... Joks žmo-gus negalės jums duoti to, ką jums duos tikyba... Religijos pa-remta mintis yra dėlto stipresnė; tokia mintis nėra pasiruo-šusi pasiduoti siūbavimui aistrų, kurios nori paraduoti prote pasipuošusios gražių vardų skraistėmis. —

Dėlto nenuostabu, kad sunkumų spaudžiamiems žmo-nėms, atėjusiems pas jį pasitarti, dr. Link, kaip pats rašo, ne-kartą pataria kasdieną perskaityti nors po vieną skyrelį Šven-tojo Rašto.

DAKTARAI APIE GYVENIMO KLAUSIMUS

KAI PARYŽIUJE mirė vienas iš garsesniųjų gydytojų, dr. *Hecamiei*, laisvamanis *Mace* apie jį parašė:

— Kartą mes su draugais užsukome pas *Recamier*. Ką gi mes pamatėme? — Jį bekalbantį rožančių. Turiu prisipažinti, kad mes visi nepaprastai nustebome: mokslingasai *Recamier*,

garsusis profesorius, augščiausias autoritetas medicinoje, kunigaikščių ir karalių gydytojas, kurio garsas skambėjo po visą Europą, kalbėjo rožančių. Kai Recamier pamatė mūsų nusistebėjimą, jisai paprastai pasakė: "Taip, aš kalbu rožančių. Kai aš esu susirūpinęs kuriuo ligoniu ir kai visi gydymo būdai būna išsemti, aš kreipiuosi į Tą, kuris viską gali pagydyti. Kadangi, tačiau, nevisada turiu pakankamai laiko savo prašymus Dievui perteikti, aš meldžiuosi į Švenč. Mergelę, kaip tarpininkę, sukalbėdamas vieną ar dvi rožančiaus paslaptį. Ir, aš prisipažįstu, esu susilaukęs nuostabių padarinių."

Tai gražus tikėjimo pavyzdys. Giliai mąstantieji, augštai išmokslinti žmonės, net ir garsūs gydytojai, nesivaržo pareikšti savo pagarbą Augščiausiam Gydytojui — Dievui. Jau lietuviškojo atgimimo patriarchas dr. J. Basanavičius, leisdamas pirmąjį lietuvišką laikraštį "Aušrą", budėjo, kad joje nebūtų pažeidžiamas tikėjimas.

Pirmojo lietuviško istorinio romano autorius Vincas Pietaris, kuris taipgi buvo gydytojas - daktaras, turėjo gilią pagarbą tikėjimui, draugavosi su ištremtuoju prelatu Jakštu-Dambrausku. Jo atsiminimuose, išspausdintuose Chicagoje, aptinkame posakių, kaip šis:

— Dieve, Tu didis, kaip Tu gražiai viską sutvėrei ir surėdei. —

Viena iš tauriausių Lietuvos asmenybių buvo dr. Dominikas Bukantas. Su dideliu rūpestingumu tarnavo Lietuvos liaudžiai, ne tik ją gydė, bet ir švietė. Nuostabiai daug vargo žmonių sušelpė. Vieniems vargingiems Zarasų gyventojams net ožkelę buvo nupirkęs, kad turėtų kuo maitintis.

Idomu, kad prie jo lovos ant mažo stalelio visada stovėjo kryžius ir buvo rožančius.

Tikėjimas jam buvo brangus turtas. Kartą lenkininkai nušuntė skundą vyskupui prieš Zarasų kleboną kun. Liasauskį. Kai dr. Bukantas sutiko vieną tokį lenkuojantį, kuris buvo pasirašęs skundą, atsisakė paspausti jo ištiestą ranką. Lenkas dr. Bukantą apskundė teisėjui už garbės įžeidimą. Tumas-Vaižgantas taip aprašo Bukanto žodį teisme apie aną lenką:

— Užgaulingai oficialiniame dokumente kalbėdamas apie jo, Bukanto, dvasiškąją vyresnybę, tuo pačiu užgavęs ir jį, Bukantą, kaip tikintį žmogų. Rankos paspaudimas esąs artimybės ženklas, o jis nenorįs būti artimas ir tolygus *dvasiškos kuoneveikėjų ir religinių jausmų* užgauliojotui.

Dr. Bukantas "Rygos Garse" kartą rašė:

— Žmogus pradeda savo gyvenimą gyvuliu. Siela jo neveikia; tik su tikėjimo pagalba pradeda ji vystytis... Jeigu sielos vystymasis sustoja pusiaukelėje, ir krikščioniškoji civilizacija nebeturi įtakos, tada ir pradeda gyliuoti neraliuotasis gyvuliškumas. —

Bukantui rūpėjo žmonijos perauklėjimas ir jisai straipsnyje "Kaip nuo karo apsisaugoti" rašė:

— Reikia naujais pamatais išauklėti žmoniją, kad ji taptų tikra geros valios pasaulio šeiminkė... Svarbiausias jos pagrindas — altruizmas (artimo meilė). Bet altruistais tegali būti ta žmonijos dalis, kuri jau yra atradusi ir supratusi absoliutę (augščiausią, tikrą) vertybę, t. y., turi tikėjimą į Dievą. —

LIETUVIO FILOSOFO PATYRIMAI IR PATARIMAI

MES, LIETUVIAI, turime vieną ypatingą garsenybę — VYDŪNĄ. Jisai jaunatvėje buvo silpnas, mirčiai skirtas vaikelis. Bet jisai surado tikrąjį savo gyvenimo kelią: nusistatė niekada mėsos nevalgyti, niekada negerti svaigalų, gyventi drausmingą ir skautų gyvenimą. Nacių jisai buvo persekiojamas, kalinamas, o vis dėlto, nežiūrint nė karo sunkumų, jisai sulaukė daugiau kaip 80 metų, ir vis džiaugėsi proto šviežumu. Jisai parašė knygą "Tauresnio žmoniškumo užtekėjimas".

Čia jisai taip apibūdina geros valios žmogų:

— Visa, kas gyva, jam yra Amžino Kūrėjo apraiška. Ji neturi būti gadinama, ale kiek tik pajėgiama, reikia ją ryškinti savo žmoniškumu, jį jai skiriant ir pašventinant ir taip jai tarnaujant. Atitinkamai toks žmogus santykiauja ir su savo kūnu. Ir tasai yra jam Kūrybos dovis (dovana). Todėl jo ir neskriaudžia, nekankina ir nelepina. Jis jį saugo nuo visokių nuodų ir svaigalų, nuo netinkamo maisto ir kitų jam kenksmingų poveikių. Nori būti jam tikru globėju. —

Taurus žmogus ne tik drausmingas su savo kūnu, bet, ypatingai, siekia dvasios tobulumo:

— Visai iškilęs yra toks žmogus iš tokios būklės, kurioje jam dar galėtų sukilti pavydas, neapykanta, kerštas, atkeršijimo palinkimas. Jeigu jam ir kas pikto padaryta, jis į viską atsiliepia ramiai ir švelniai. Vis jis meldžiasi už pikčiausius nelabiausius priešus. Jam pasidaro visai neįmanoma kito žmogaus neapkęsti, kad tas ir kažgi koks būtų nusidėjęs. Jam tiesiog skaudu patirti, kaip žmonės vieni kitiems kenkia, vieni kitus skriaudžia arba net žudo. —

Tobulėdamas, Dangui pasišvėsdamas, žmogus jungiasi su Dievybe. Kaip kad mūsų filosofas Vydūnas rašė:

— Jeigu žmogus vis tobuliau pasišvenčia Didžiajam Slėpiniui, kuris paprastai menamas žodžiu Dievas, Jo apsireiškimas žmoniškume tokį žmogų visai įsiima į Save, ir jis visiškai pakinta. Jo gyvenimas pasidaro Didžiojo Slėpinio apraiška. —

4. ... ANT TOS UOLOS AŠ PASTATYSIU
BAŽNYČIA...

MES IR BAŽNYČIA

KARTĄ vienas atsivertęs į bažnytinį gyvenimą jaunas vyras kalbėjo:

— Anksčiau aš irgi buvau tikintis į Dievą, tačiau aš buvau nusistatęs laikytis savo tikėjimo tik savo širdyje, nesidėdamas prie Bažnyčios. Tačiau kartą, kai aš dalyvavau tikinčiųjų bendruomenės susirinkime ir kai išgirdau kunigą kalbant, į mano galvą toptelėjo mintis: neišijungti į Bažnyčią tai panašiai kaip nusipirkti bilietą į Čicagą ir važiuoti ne bendrame vagone, o atsisėdus lauke ant platformos.

Bažnyčia savo šventais sakramentais, savo pamokymais išpažinties ir pamokslų metu mums daug duoda ir dėl to įsijungimas į jos gyvenimą kiekvienam krikščioniui yra labai svarbus ir naudingas.

Tas įsijungimas turi būti ne vien tik kūnu, ne vien tik šaltu dalyvavimu, bet ir širdimi, ir dvasia, kad mes tikrai galėtume pasinaudoti visu tuo, ką šventoji Bažnyčia gali mums teikti, o ji gali daug, nes per ją plaukia visos Kristaus, paties Dievo malonės.

Gyveno kartą du kaimynai. Vienas iš jų turėjo didelį sodą ir vis savo kitą kaimyną kviesdavo ateiti paragauti jo obuolių. Tačiau tas vis išsisukinėdavo, neateidavo.

Pagaliau kartą sodo savininkas rimtai prispyrė atsilankyti, ir kai tas nerodė didelio noro, šeimininkas prabilo:

— Man atrodo, kad Tamsta esi įsitikinęs, jog mano sodas yra menkos vertės, kad manieji obuoliai niekam netinka.

— Žinai, iš dalies atspėjai, — atsiliepė kaimynas. — Kartą eidamas pro šalį pamačiau nuo šakų nukarusius obuolius.

lius šiapus sodo tvoros. Vieną prakandau. Toks bjauriai rūgštus...

— Brolau, — kalbėjo savininkas, — tokie obuoliai tēra tik aplink mano sodą. Aš specialiai važinėju ir rinkau kuo blogiausią, rūgščiausią rūšį, kad ją paragavę vaikai nebandytų toliau lįsti ir vogti obuolių. Bet ateiki ir įeiki į vidų, pamatysi, kiek ten yra geriausių rūšių, kiek tenai yra saldinių.

Iš dalies panašiai yra su tais, kurie susidaro blogą nuomonę apie Bažnyčią, pamatę tų "rūgščiųjų" krikščionių elgesį, kurie yra iš to gražaus Bažnyčios sodo pakraščio arba kurie yra ir visai į šalį atkritę. Tačiau tos dieviškos bendruomenės viduje — yra taip mielų, pavyzdinių krikščionių. Kiek daug yra tylios ir nuoširdžios aukos vienuolynuose, kiek daug yra šiaip jau uolių sielų, net ir tarp žaliuojančio jaunimo, kurie yra gyvi liudininkai Bažnyčios dieviškos kilmės ir jos nepaprasto naudingumo žmogui.

Visą Bažnyčios išganingąją įtaką patiria tik tie, kurie visa siela į ją įsijungia. Religinumo pavyzdžių mes turime nuostabiai daug. Štai ir šio puikaus krašto kūrėjas — Jurgis Washingtonas — buvo labai nuoširdus savo religinėse pareigose. Niekas, jokie svečiai jo nesulaikydavo nuo dalyvavimo bažnyčioje. Sekmadienį dažnai jo namai Mt. Vernon vietovėje jau pusryčių metu būdavo apypilniai svečių. Bet tas nebūdavo jam priežastimi apsileisti savo religinėse pareigose ir praleisti progą duoti gerą pavyzdį. Vieton pasilikti namuose, jis vykdavo į bažnyčią, net ir savo svečius paskatindamas drauge eiti.

Net ir išlaisvinimo karo metu Jurgis Washingtonas buvo išleidęs savo kariuomenei tokį įsakymą:

— Kad kariai turėtų progą dalyvauti viešose pamaldose ir galėtų pailsėti po sunkaus nuovargio, kurį jie turi pakelti, generolai juos ateityje atleis nuo sunkių darbų sekmadieniais, išskyrus laivus ar specialų reikalą; taip turi būti iki kito specialaus parėdymo. Mes tegalėtume turėti mažai vilčių susilaukti Dangaus palaimos mūsų ginklui, jeigu mes Dangų įžeistume apsileidimu dievotume ar negeru elgesiu.

Tai žodis ir pavyzdys didžiojo pasauliečio, o ką bekalbėti, kokią meilę Bažnyčiai ir atsidavimą religijos pareigoms parodė šventieji. Tas kelias juos ir nuvedė į amžinųjų linkmybių vietą, leisdamas jau čia žemėje tą tyrą džiaugsmą pradėti ragauti.

LAIMINGI, KAD ESAME KATALIKAIS

— Šventas yra tas, kuris pats stengiasi išnykti, kad jame gyventų Dievas, — taip kalbėjo garsus rašytojas *Hello*.

Tačiau, Bažnyčia žino žmogaus silpnumą. Kaip garsusis prelatas *Benson* yra pasakęs:

— Kiekvienas iš mūsų savo lūpose nešiojame galimybę suteikti Judo pabučiavimą. —

Tą suprasdami ir budėdami, mes vis dėlto turime sekti linksmos dvasios krikščionišką šventumą.

Teisingai prancūzų rašytojas *Raul Plus* pastebi:

— Juk Kristus ne visą savo gyvenimą pavertė Kalvarija. Lygiai nė Bažnyčia nereikalauja, kad mūsų gyvenimas būtų nuolatinis kietas griežtumas.

Juk kiek daug mes linksmų, smagių žmonių aptinkame pačiuose šventumo židiniuose — vienuolynuose! Iš kitos pusės, įdomu, kad vienuolynai, kur taip griežta drausmė, kartu turi rekordą ir ilgiausio amžiaus. Atgailotojos ašutinė mažiau būna mirties priežastimi, kaip madinga balinė šokių suknėlė.

Netik nusimarinimo gyvenime, bet ir tarpusavio bendravimo bei šeimos reikaluose krikščionybė pasireiškia taip labai kilni.

Štai *Proudhonas*, vienas iš socializmo tėvų, ir tai apie krikščionybę rado reikalo pasakyti:

— Krikščionybė perteikė mums supratimą tyros, tikros meilės. Moterį skelbia esant ne tik kad lygią vyrui drauge, bet kaip nedalomą žmogaus asmens dalį: "Os ex ossibus meis,

et caro ex carne mea" (Kaulas iš mano kaulų, ir kūnas iš mano kūno)... Krikščionybė pasauliui pateikia augščiausią meilės formą sava valia pasirinktoje skaistybėje, kas pagal Bažnyčios mokslą, nėra kas kitas kaip mistiškoji sielos vienybė su Kristumi. —

Arba imkime kitą rašytoją nekataliką — *Gonzaga Truc*. Jis nedvejodamas skelbia:

— Bažnyčia meistriškai atstatė tą šeimos antgamtinę vertę, kurios atminimą buvo susilpninę papročiai ir nužeminę senobiniai kultai (tikybos). Pačią trapiąją sutartį Bažnyčia pavertė antgamtiniu dalyku, ir, pasinaudodama dievišku paraginimu, suteikė ištvermingumą sutarčiai, kuri šiaip jau dažnai yra linkusi iširti tuojau ją sudarius; Bažnyčia palaimina ir pašventina tą praeinantį susižavėjimą, kuris patraukia abi lytis... Vien tik katalikų moterystė, ir tas yra jos dieviškos kilmės jėga, įstengia iš susituokusių atimti tą nenugalimą savi-meilę, kad juos sujungtų bendram jieškojimui augštesnio gėrio. —

Tas mintis perteikia visame pasaulyje pagarsėjęs rašytojas, jėzuitas *Raul Plus*. Jo knygos "Katalikiškasis šventumas" ispanišką vertimą teko užtikti bekeliaujant po Karaibų jūros salas.

Tame veikale jisai pakartoja ir gražų konvertito rašytojo *Chestertono* posakį:

— Imperijos griūva, mainosi pramonės gyvenimo sąlygos. Tai kas gi pasilieka? Tą jums galiu pasakyti: pastoviai išlieka tik katalikas šventasis.

Ir mes esame laimingi, kad Apvaizda nuo pat jaunatvės mus pašaukė į tikrąjį katalikų tikėjimą.

Vienas ispanas padarė ypatingą pažadą — aplankyti 5,000 bažnyčių. Pėsčias keliaudamas per trejus metus jis aplankė visus penkis tūkstančius. Maitinosi tuo, ką geri žmonės jam davė. Tada jisai pasuko į Romos miestą, kad tenai laimėtų jubiliejinius atlaidus.

Taip labai žmonės brangina tikėjimą ir myli Bažnyčią!

Bažnyčios mokslas žavi net nuošaliau stovinčius žmones. Taip, filosofas Jouffroy kartą kalbėjo:

— Yra maža knygelė, iš kurios mokosi vaikai, iš kurios juos klausinėja bažnyčioje. Skaitykite tą knygelę, kurios vardas yra katekizmas, ir turėsite atsakymą į visus klausimus. Paklauskite vaiką apie pasaulio pradžią ir apie žmogaus atsiradimą, apie žmogaus paskirtį šiame ir aname gyvenime, apie jo pareigas Dievo ir savo artimo atžvilgiu, apie jo teises, apie sutvėrimą, ir jums duos augštus atsakymus, kurie su tokiu ryškumu yra išdėstyti katekizme. Krikščionybę aš laikau didžia religija, kuri nepalieka neatsakiusi nė vieno klausimo, kuriuo tik žmonija domisi.

GYVENIMO KRIZĖSE ATRAMOS BEJIEŠKANT

RAŠYTOJAS Tumas - Vaižgantas buvo vienas iš simpatingiausių asmenų, kokius tik lietuvių tauta yra turėjusi. Jisai pasižymėjo ryškiais vaizdais savo kūriniuose.

Viename veikale Vaižgantas pareiškia šitokią mintį:

— Kai sutiksi mane, mielas skaitytojau, spjauki man į veidą. —

Ir jisai nupasakoja kodėl: savo motinai jisai buvo pažadėjęs nupirkti skepetaitę, ir vis tą atidėliodavo, užmiršdavo, kol jo motina ir pasimirė negavusi tos dovanos. Bet rašytojas ją neišpasakytai mylėjo, ir jam taip gaila darosi.

Ir mes, juo toliau gyvename, tuo labiau įsitikiname, kad tyriausia meile mus mylėjo ir tebemyli tai mūsų motina, mūsų tėvas.

Kitados, kai jie šį ar tą patardavo, mums gal kartais atrodė, kad jie mūsų nesupranta, visų aplinkybių nežino, nuo šių laikų atsilikę. Ir tik dabar mes suprantame, kad jų patari-

mai buvo diktuojami gilaus patyrimo ir nuoširdžios meilės. Mes įsitikiname, kad jie daug daugiau už mus pramatė, ir viskas, ką jie patarė, buvo mūsų labai ir gerovei. Dabar tik mes pilnai įvertiname jų mylinčią širdį ir jų skaidrius, naudingus patarimus.

Bet daugelio iš mūsų tėvų jau nebėra. Mes galime paraudoti ant jų kapo, pasiguosti jų atsiminimais, bet nebeišgirstame jų mielo žodžio, kurį diktuoja jų mylinti širdis.

O gyvenimo kryžkelių mes dar nesame visų perėję. Tarpais ir mes pergyvename nežinios, vidaus kovų momentus. Žmogaus aistros gali, kaip besiblaškantis žvėris, gyvenimo takus padaryti nesaugiais ir neaiškiais.

Kur tada patarimo jieškoti? Kas tada mums tikrąjį gyvenimo kelią parodys, kai mūsų protą iš pusiausvyros muša aistrų ugnis ir valią lenkia kreivi valios palinkimai?

Čia mes turime kitą motiną, kuri taip pat mus myli ir turi šimtmečių patyrimą, tai Bažnyčia. Amžiai jos praeityje ir ji nepalenkiama momento nuotaikų. Tikėjimas ir Bažnyčia — kaip tas švytintis stulpas, vedęs izraelitus, ir mus išves gyvenimo tyrlaukiais, tik turime didesnę jai pasitikėjimą parodyti. O to ji nusipelno.

Didysis anglų kancleris ir kankinys Šv. *Tomas Morus* mėgdavo sakyti:

— Dar niekas savo mirties patale nėra gailėjęsis, kad buvo geras katalikas. Beveik nesigirdi atsitikimų, kad mirties išvakarėse katalikas atsižadėtų savo tikėjimo ir pereinų į kurį kitą, o tuo tarpu daugelis kitatikių lemiamąją savo valandą, kai visos kliūtys pranyksta ir žmogus turi šviesų ir laisvą žvilgsnį į gyvenimą, grįžta, ateina į Katalikų Bažnyčią. —

Bažnyčios pamokymai, ir ypač, jos saugoma ir perteikiama Kristaus evangelija tebūnie mūsų kelrodžiu ir vadu. Ta kryptimi pasinėšę mes nesigailėsime nei gyvenime, nei mirtyje.

Gal niekas taip gerai Bažnyčios ir jos vadų nėra pažinęs, kaip mokslininkas *dr. L. Pastor*, kurs didelę savo gyvenimo dalį pašventė Bažnyčios praeities tyrimui ir popiežių istorijos

rašymui. Sukaupdamas paskutines jėgas prieš mirtį jis savo draugui dr. Dengei kalbėjo:

— Pasakyki Jo Šventenybei popiežiui, kad mano paskutinis širdies suplakimas yra skirtas Romos Katalikų Bažnyčiai ir Šventajam Tėvui.

PIJUS XII — 475,000,000 KATALIKŲ VADAS

NEW YORKE veikia svarbi įstaiga — American Institute of Management. Čia sutelkti specialistai labai puikiai sugeba įvertinti, kaip kuri įstaiga ar įmonė vadovaujama. Šis institutas paskelbė savo tyrinėjimus apie katalikų Bažnyčios santvarką, raskamas, kad ji yra labai gerai vadovaujama. Prie tos išvados priėjo, kai apie 200 tyrinėtojų dirbo ištisus metus Romoje, Vatikane ir kitose vietose. Savo socialine veikla katalikų Bažnyčia laimėjo visą 1,000 punktų iš galimų laimėti 1,000. Tyrinėtojai paskelbė, kad šioj srity katalikų Bažnyčia turi apie 5 milijonus darbuotojų, kurie nuolat auklėja apie 20,000,000 vaikų ir globoja daug daugiau ligonių ir varguomenės, priklausančių įvairioms tikyboms.

Pasaulio katalikai turi 416,466 bažnyčias, 385,219 kunigų, 191,681 auklėjimo ir labdaros įstaigą. Nuo šv. Petro mirties katalikų Bažnyčiai yra priklausę daugiau kaip 5 bilionai žmonių.

Vertindamas pasiektus laimėjimus minėtas specialistų institutas ypač šiltai atsiliepia apie dabartinį popiežių Pijų XII, kurio vadovavimas, kaip institutas apibūdina, yra ypatingai sėkmingas. Ir štai kodėl: anot minėto instituto, popiežius labai išmintingai parenka vyskopus. Toliau — Pijus XII pripažino reikalą naujai kreiptis į darbo žmones, laimėti Bažnyčiai taipgi viduriniųjų klasių žmones.

Šitokio pripažinimo katalikų Bažnyčia susilaukia net iš nekatalikų mokslo įstaigos. Mums miela tai girdėti. Mes džiaugiamės priklausą tai geriausiai organizuotai viso pa-

saulio Bažnyčiai, kuri šiuo metu turi 475 milijonus narių, kuriai taip garbingai vadovauja Pijus XII.

Nuostabus žmogus. Jis kalba aštuoniomis kalbomis, ir jas vartoja taip gerai, kad Prancūzų Mokslo akademija jį specialiai pagerbė, įvertindama jo gražų prancūzų kalbos mokėjimą. Jis yra geriausiai informuotas žmogus pasaulyje, nes Vatikanas turi keliasdešimt savo pasiuntinybių įvairiausiose šalyse ir dar daugiau pasiuntinybių yra prie Vatikano, o kiekvienas pasaulio vyskupas kas penkeri metai privalo su Jo Šventenybe pasimatyti ir savo bažnyčios reikalus aptarti.

Pijus XII yra pirmaeilis diplomatas ir kartu gilus maldos žmogus. Jis ypatingai artimas yra mums, lietuviams. Kai dar Lietuva tik ėmė kilti iš I Pasaulinio karo pelenų, kai (1916 m.) buvo Vatikane iškeltas "Lietuvių dienos" klausimas, ano meto popiežius Benediktas XV šį reikalą pavedė Nepaprastųjų Bažnyčios reikalų skyriaus sekretoriui, tada prelatui Eugenijui Pacelli, dabartiniam popiežiui. Prel. Pacelli nesikreipė prie lenkų, jieškodamas medžiagos apie tada mažai dar nežinomą Lietuvą, bet vertėsi po Vatikano archyvus. Tos žinios padėjo teigiamai klausimą išspręsti — 1917 metais visame pasaulyje buvo paskelbta Lietuvių diena, sakomi pamokslai apie Lietuvą, renkamos aukos.

Kai arkiv. Pacelli, vėliau popiežius Pijus XII, buvo Šv. Tėvo atstovu Muenchene, atsikūrusios Lietuvos Valstybės Taryba kreipėsi į jį, siekdama, kad Vilniuje būtų paskirtas lietuvis vyskupas. Arkiv. Pacelli mielai lietuvių delegaciją priėmė ir arkiv. Matulevičiaus paskyrimas į Vilnių neįvyko be jo įtakos. Atstovaudamas Vatikaną Vokietijoje, arkiv. Pacelli nepraleisdavo progos apsilankyti į Lietuvos pasiuntinybės priėmimus.

Vėliau, kada kard. Pacelli buvo išrinktas popiežiumi ir kada dabartinis Lietuvos pasiuntinys prie Vatikano Stasys Girdvainis įteikė savo įgaliojimų raštus, popiežius Pijus XII prabilo:

— Lietuvių tauta ateina į krikščionybės centrą patvirtinti savo ryžtingo prisirišimo toms priedermėms ir tiems tikslams,

kuriuos jai uždeda jos tautinė valia gyventi ir jos religinė tradicija... Ši katalikiška tauta visada taip artima mūsų tėviškai meilei ir mūsų ganytojiškam rūpestingumui, — kalbėjo Pijus XII.

Lietuvai pripažindamas titulą, kurį min. Girdvainis savo kalboje suminėjo, kad tai "Katalikybės avanpostas šiaurėje", popiežius Pijus XII kalbėjo:

— Lietuvai tie žodžiai yra garbės ženklas. Juose praskamba ryžtingos valios balsas visados savo dvasioje ir išoriniu pasirodymu, savo darbais, pasilikti vertais to ženklo ir to vaidmens, kuriuos tie žodžiai išreiškia, net jei būtinas atpildas už tokio idealo laikymąsi ir vykdymą turėtų būti auka, — kalbėjo popiežius.

Aukos metai atėjo bolševikams okupavus Lietuvą. Pijus XII ryžtingai stoja už Lietuvos laisvę. Vatikanas nepripažįsta Lietuvos užgrobimo ir prie Vatikano laisvai tebeveikia Lietuvos pasiuntinybė. Vatikanas net savo radiją pavedė Lietuvos reikalams, ir iš ten kasdien girdisi lietuviškas laisvas žodis pavergtiesiems. Pijus XII buvo paskyręs lietuvių arkivyskupą Reinį į Vilniaus sostą, deja, bolševikai jį ištrėmė.

Tremtyje esantiems lietuviams pagelbėti Pijus XII buvo įsteigęs specialią misiją. Pijaus XII prielankumo susilaukė Romoje įsteigtoji lietuvių Šv. Kazimiero kolegija.

Baltasis Vatikano senelis yra artimas lietuvių širdžiai kaip mūsų tautos mylėtojas ir kaip pasaulio katalikų galva.

VATIKANO VALSTYBĖ IR JOS ARMIJA

VIENA iš pačių mažiausių valstybių pasaulyje yra Vatikanas, kur gyvena Šv. Tėvas. Vatikanas teužima tik 108 akierius, taigi nėra nė penktadalio kvadratinės mylios. Piliečių Vatikano valstybė turi ne ką daugiau kaip tūkstantį. Vatikano vėliava yra baltos ir geltonos spalvos, su popiežiškais

ženklais. Vatikane yra vertingų muziejų, radijas, sava geležinkelio stotis, sodai. Tikros armijos Vatikanas neturi. Yra tik sargybos, kurios nuo senovės laikų skirstomos į keturias grupes:

1. *Šveicarų sargyba*. Toks jos pavadinimas dėl to, kad čia tarnauja šveicarai, iš visų kantonų. Jų puošniausias uniformas sudarė garsusis dailininkas *Michelangelo*. Tai viena iš seniausių armijų pasaulyje, atsiradusi 1505 metais, kada popiežius Julijus II susitarė su Ciuricho ir Lucernos kantonais, kad šv. Tėvo apsaugai šveicarai duos 250 vyrų. Nors šveicarų konstitucija draudžia piliečiams stoti kitos valstybės karinėn tarnybon, tačiau šią sutartį šveicarai laiko tebegaliojančia ir leidžia savo vyrams stoti Vatikano tarnybon. Dabartiniu metu šveicarų armijoje Vatikane yra apie 110 vyrų, įskaitant ir karininkus. Jų uniformose mirga juoda, raudona ir geltona spalva; jie turi šalms ir mažus skydus ant krūtinės. Dabar jie turi moderniškų ginklų.

Į šveicarų armiją tepriimami šveicarai, geri katalikai, nevedę, nevyresni kaip 25 metų amžiaus, geros sveikatos ir nemažesnio ūgio kaip 5 pėdų 8 colių. Jeigu jie metus ištarnauja, parodydami gerą elgesį, grąžinamos jų kelionės išlaidos. Armijos narys gali pasitraukti bet koku laiku, pranešęs prieš tris mėnesius. Bet jeigu jisai ištarnauja 18 metų, tai gauna pensiją. Šveicarų armija turi savo koplyčią, savo kapelioną, savo orkestrą, net savo sporto komandas.

Šveicarų gvardijos uždavinys — saugoti įėjimą į Vatikaną, jie dalyvauja Šv. Petro bazilikos iškilmėse, yra popiežiaus apsaugai.

2. *Popiežiaus policija*. Kitaip dar vadinama — žandarmėrija. Ji susideda iš italų, kurie jau atitarnavę karinę tarnybą italų armijoje ir turi gero elgesio pažymėjimus iš pasaulinės ir dvasinės vyriausybės. Jie nešioja Napoleono laikų uniformą, kas išduoda, jog jie atsirado aštuonioliktame šimtetyje. Jų uždavinys — saugoti Vatikano sodus, pastatus, palydėti į muzėjus ar į kitas Vatikano įstaigas atsilankančius žmones. Jie turi savo orkestrą, kartais net koncertus suorganizuoja ko-

kiomis ypatingesnėmis šventėmis. Jie taipgi uniformuoti dalyvauja Vatikano iškilmėse, reikale eina sargybas popiežiaus vasaros rezidencijoje — Castel Gandolfo pilyje ar kitose Šv. Sosto žinioje esančiose vietose. Jų skaičius — drauge su karininkais siekia apie 155 žmones.

3. *Palotino sargyba.* Tai naujesnė Vatikano sargybinių šaka, suorganizuota Pijaus IX dar 1850 metais. Jų yra apie 500, jie turi naujųjų laikų uniformą, turi, kad ir pasenusius, šautuvus. Susideda iš savanorių, daugiausia iš vidutinės klasės italų. Jų pareigos — dalyvauti popiežiaus iškilmėse Sikstino koplyčioje ir Šv. Petro bažnyčioje ir kur tik popiežius būna iškilmėse.

4. *Kilmingųjų sargyba.* Prie jos priklauso apie 100 žmonių, tai buvusiųjų popiežiaus valstybės kilmingųjų šeimų nariai. Jų vadas yra skiriamas popiežiaus: kuris iš rimtesniųjų Romos kunigaikščių. Seniau jie sudarė kavalerijos dalinį, o dabar tiktai yra pagražinimui iškilmų, kai popiežius dalyvauja. Be kitų, jų pareigų yra — iškilmų dienose pūsti sidabro trimitus iš Šv. Petro kupolo. Jų privilegija taipgi nunešti žinią naujai parinktiems kardinolams, gyvenantiems už Romos ribų, kad jie yra parinkti į šventąją kolegiją. Jų patronas yra Šv. Sebastijonas. Jų balto šilko vėliavoje būna išsiūti Bažnyčią valdančio popiežiaus ženklai.

* * *

Tos visos keturios Vatikano "armijos" yra daugiau tvarkariai ir sargybiniai gausiose Vatikano įstaigose, didžiausioje viso pasaulio bažnyčioje — Šv. Petro bazilikoje. Tai vis vyrai, kurie daugiausiai patarnauja iškilmų patvarkymui ir pagražinimui Šventajame mieste, kur suplaukia šimtai tūkstančių žmonių iš viso pasaulio. Vis dėlto, jeigu kada sugalvotų būrys ginkluotų komunistų atlikti kokią barbarišką darbą Vatikane, kaip jie tą daug kur pasaulyje yra padarę, Vatikano šveicarų armija, popiežiaus policija ir palotino sargyba dar galėtų gintis. Tačiau tos visos armijos — tik dekoracija su savo puošniomis uniformomis. Tikroji Vatikano jėga yra šimtai milijonų katalikų visame pasaulyje.

VATIKANAS TURI SAVO PINIGUS

PIRMIEJI krikščionybės ženklai ant pinigų atsirado Romos ciesoriaus Konstantino Didžiojo laikais. Jisai 312 metais liepė nukalti pinigus su savo vėliava ir su ženklu XP, kas reiškia Kristų (tokios pirmosios raidės rašant Kristaus vardą graikiškai). Be to, ant šių Konstantino pinigų buvo įrašas: In hoc signo vinces (šiuo ženklu nugalėsi). Šį parašą, kaip žinome, Konstantinas regėjo danguje, viršum didelio kryžiaus, išvaikarė prieš savo leliamą pergale.

Popiežius yra Vatikano ir viso pasaulio katalikų valdovas ir, aišku, turi teisę leisti savus pinigus. Pirmasis popiežius, kuris pradėjo leisti apyvartoti popiežiškus pinigus, buvo Adrianas, valdęs Bažnyčią 772–795 metais. Tą popiežiaus teisę tada parėmė Prancūzijos karalius Karolis Didysis.

Pirmieji popiežių pinigai paprastai turėdavo valdančio popiežiaus monogramą (dailiai išpuoštas pirmąsias vardo raides), tačiau ji būdavo menininkų taip puošniai sudaryta, kad dabar nelengva atspėti, kurio popiežiaus vardą ji reiškė. Dažnai šalia tos monogramos dar buvo ir valdančio ciesoriaus bei miesto vardas. Vėliau įprasta vartoti paveikslą Šv. Petro ar valdančio popiežiaus.

Kai mirė popiežius Urbonas V ir dar nebuvo išrinktas sekantis popiežius — Gregorius XI, buvo išleisti pinigai laikinojo popiežiaus pavaduotojo — popiežiško kamerlingo. Ir dabar tokie pinigai išleidžiami. Priešakinėje jų dalyje, paprastai, būna koks šūkis į Šv. Dvasią ir spinduliuojančio balandžio paveikslas, o antroje pusėje — kamerlingo herbas.

Popiežius Mikalojus V pirmas išleido Vatikano jubilėjinis pinigus. Kadangi jubilėjaus metu popiežius atidaro duris, kurios paprastai būna užmūrytos, tai ant Vatikano jubilėjinių monetų būna pavaizduotas valdantysis popiežius smūgiu į plytas atidaręs jubilėjines duris.

Popiežių piniguose paprastai būna įrašai iš Šv. Rašto, pritaikinti laikotarpiui. Štai keletas jų pavyzdžių:

- Viešpatie, kreipki Tu mūsų žingsnius.
- Tepakyla Viešpats ir teišsklaido savo priešus.

Kai popiežiaus Innocento XII metu buvo pasirašyta svarbi taika, ant popiežiškų pinigų buvo padėti įrašai:

- Aš panaikinsiu karą žemėje.
- Jis skelbs taiką žmonėms.

Bažnytinių reformų laikais popiežių pinigai turėjo įrašą:

- Išlaisvintoji Bažnyčia.
- Džiaugkitės, tautos.

Popiežių pinigai buvo kalami Romoje, Bolonijoje, Feraroje ir kitose vietose.

Piniginiai vienetai buvo įvairiai vadinami.

Kadangi Vatikano pinigai daugiausiai vartojami pačioj Italijoje, tai nuo 1869 metų popiežiaus piniginis vienetas pritaikytas prie Italijos ir vadinamas lira, turinti šimtą centų.

Pinigų leidimas buvo sulaikytas po to, kai buvo panaikinta popiežiaus valstybė. Tačiau 1929 metais, pasirašius Laterano sutartį ir Italijai pripažinus Vatikano valstybę, vėl pradėta leisti popiežiaus pinigai. Jie dabar tėra kalami tik Romos liejyklose. Jų pavadinimas tas pats, kaip ir itališkųjų — lira. Nuo Laterano sutarties, nuo 1929 metų, Vatikano pinigų yra išleidę popiežiai Pijus XI ir Pijus XII. Jie buvo 100 lirų vertės — auksiniai, o 10 ir 5 lirų vertės — sidabriniai, be to — dviejų ir vienos liros bei 50 ir 20 centų (centesimi) — ir penkių centų pinigėliai — žalvario.

Tie Vatikano pinigai plačiai pasklidę kaip suvenirai — įsigijami keliautojų atminimui atsilankymo Vatikane.

DĖKINGUMAS MŪSŲ GERADAREI

KRIKŠČIONYBĖ — nuostabiai didinga religija. Ji iš pagrindų pakeitė gyvenimą tautų, kurios ją priėmė, tik mes to pilnai neįsivaizduojame. Iš dalies mums tą gali pavaizduoti kaikuri faktai.

Štai, Šv. Nilas praneša, kad saracėnai (muzulmonai) kartą pagrobė jo sūnų Teodulą. Jį padarę vergu išvedė į turgavietę parduoti. Prie jo kaklo pririšo kardą, pranešdami, kad jeigu niekas jo nenupirks už dešimtį eskudų, nukirs jam galvą.

Jaunuolis prašė praeivių, kad jo pasigailėtų. Jisai žadėjo būti labai darbštus ir ištikimas. Žadėjo, dėkingumo ženklui, tarnauti visą gyvenimą išpirkėjui.

Tačiau, niekas juo nesidomėjo.

Pasitaikė, kad ėjo pro šalį vyskupas. Jis išgirdo jaunuolio maldavimus, sumokėjo reikalaujamą sumą ir paleido jaunuolį laisvėn.

Tokie buvo baisūs vergijos laikai. Dabar panaši vergija teviešpatauja tik tuose kraštuose, kurie su krikščionybe kovoja, gi krikščioniškosios tautos vertina žmogų, kuris nešioja nemarų amžinybės pradą savyje.

Krikščionybė daug mums davė ugdydama sielos kultūrą, aptramdydama gyvulį žmoguje, iškeldama gerąsias jame slypinčias jėgas, atnešdama teisingumą į visuomenės gyvenimą, užstodama silpnąjį ir pagalbos reikalingąjį. Dėlto mes visada turime jausti dėkingumą tai tautų auklėtojai, tautų motinai krikščionybei.

Kartą Prancūzijos karalienė Blanka, karaliaus Šv. Liudviko motina, ėjo palei Paryžiaus kalėjimą. Išgirdo, kaip vienas kalinys graudžiai prašė ją pasigailėjimo. Karalienė atsiliepė:

— Aš pati nieko negaliu, tačiau tave užtarsiu. —

Iš tikrųjų, ji vėliau sugrįžo su savo sūnumi karaliumi prie kalėjimo ir jo prašė:

— Iš meilės, kurią jauti man, paleisk šį nelaimingą kalinį. —

Karalius pašaukė kalinį ir jam tarė:

— Esi laisvas, bet niekada neužmirški, kiek turi būti dėkingas mano motinai. Be jos nieko nebūtumei atsiekęs. —

Kaip tasai kalinys turi būti dėkingas tai, kuri išvedė jį į laisvę, taip mes turime būti dėkingi motinai Bažnyčiai, kuri krikščioniškai mūsų tautai parodė Dievo laisvės vieškelius, kuri ir mus pačius nekartą išpažinties sakramentu bei dvasine paguoda išlaisvino, sustiprino, mūsų gyvenimą nuskaidrino.

Savo dėkingumą krikščionybei mes galime įvairiais būdais pareikšti. Visų pirma — patys pagal išgales praktikuoti jos mokslą, gyventi kaip geram krikščioniui pritinka. Antra

— būti apaštalais. Progų tam daug. Pasikalbėjime mes vis galime nukreipti kalbą palankesne kryptimi tikėjimui. Mes galime savo laikraštį paskaityti duoti kitam, kuris katalikiško laikraščio neturi. Tegu jisai pamils skaityti, pamėgs tą laikraštį, gal ir jisai pats užsisakys.

Jei turime gerą knygą, kartais galime paskaityti garsiai, kad ir kiti galėtų ar rankų darbą dirbdami, ar ilsėdamiesi ką nors gerą išgirsti. Labai kilnus pašaukimas būti knygų platinioju, geras knygas nešti į namus, skleisti šeimose.

APIE MISIONIERIUS

VIENOJE apylinkėje grupė gerų katalikų sudarė tokį ratelį. Jie rinkdavosi kartą savaitėje, svarstydavo giliuosius gyvenimo ir tikėjimo klausimus, ypač jie mėgo paskaityti skyrelį ar du iš Naujojo Testamento, o paskiau apie tai pakalbėti.

Kartą kažkoks pašalietis paklausė tos grupelės nario:

— Tai kiek gi laiko jūs skiriate tikėjimo reikalui?

— O, mes, dirbame 24 valandas paroje!
— Kaip tai 24. Juk reikia gi jums pavalgyti, pamiegoti ir t.t.

— Matote, savo susirinkimuose daugiau pažinę krikščionybę ir ją pamilę, mes pasiryžome savo kaimynystėje esančiuosius nekatalikus ar atšalėlius kalbinti prie uolesnio religingumo. Bet, beskaitant Šv. Povilo darbus, mums atėjo mintis, kad visų tų, kurie Kristaus nepažįsta, mes negalėsime pasiekti, jų milijonai. Tada mes radome būdų sukelti tiek pinigų, kad išlaikytume katekistą Kinijoje. Kai pas mus naktis, Kinijoje yra diena. Kai mes ilsimės ir miegame, mūsų katekistas eina per pagonių kaimus ir skelbia Kristaus mokslą. Taigi — mūsų būrelio darbas yra tęsiamas per visą parą — dieną ir naktį. —

Bevažinėdamas po Tolimuosius Rytus ir po Pacifiko salas, susitikau daug misionierių, su jais kartu valgiau, pas juos nakvojau, su jais važinėėjau. Jie parodo nuostabų pasišventimą Kristaus tarnyboje. Štai vieno iš jų, jaunučio kunigo Patriko P. J. Kelly istorija. Jis dabar dirba prie aukso kasyklų darbininkų Vatukouloje (Aukso Uola), karštosiose Fijų salose. Čia jį paskyrė vyresnieji, čia jisai ir dirba.

Gimė jisai Airijoje 1926 metais, taigi dabar teturi 31 metus amžiaus. Jo tėvas — žemės ūkio ministerijos tarnautojas. Turi šis kunigas misionierius šešias seseris, pats yra vyriausias. Visus juos paliko pasišvęsdamas misijų darbui. Įstojo jisai į tėvų Kolombanų misionierių draugiją 1944 metais. Pirmą jis lankė katalikų gimnaziją (augštesnę mokyklą) vakarų Airijoje ir panorio būti kunigu, važiuoti į Kinijos misijas. Gal čia paveikė vienas gerutis kunigas, kuris ateidavo į jų mokyklą ir gražiai papasakodavo. Daugelis iš tos mokyklos tapo kunigais ir misionieriais.

Apie savo nusistatymą pasakė tėvams. Tėvelis tuoj paklausė, ar jis nenorėtų pasilikti namuose, juk jis buvo vyriausias šeimoje, bet jis pareiškė, kad yra pasiryžęs tapti kunigu ir misionieriumi. Tėvelis tam nesipriešino, o motina tik pasakė:

— Ačiū Dievui, sūneli, kad taip nusprendei. Aš tik mel-siuosi, kad laimingai to tikslo pasiektumei. —

Ir tada busimasis misionierius įstojo į airių misionierių draugiją — tėvus kolumbanus (Columban Fathers).

Per septynerius metus mokėsi kunigiškų mokslų. Dažnai girdėdavo pasakojimus sugrižtančių misionierių. Kai kurie profesoriai taipgi buvo iš misijų grįžę. Matė, kad kiti misio-nieriai įstengė, tai ir jis jau tada tikėjosi, Dievui padedant, išverti misijose.

Kunigu buvo įšventintas šventaisiais 1950 metais. Ir jo pirmas paskyrimas buvo tolimos Fijį salos Pacifiko vande-nyne, tropikų karštyje. Čia atvyko net 13 to pat vienuolyno tėvų, devyni iš jų buvo iš tos pačios klasės. Keletą savaičių prieš išvykdamas dar pabuvo su tėvais, su namiškiais. Tėve-liai ir sesutės palydėjo jį į laivą. Atsiskyrimą jie gana did-vyriškai pakėlė, ir tai stiprino ir jaunuosius misionierius.

Kelionė truko keletą savaičių. Atvykęs į Fijį salas jis apsigyveno su kitais dviemis naujai atvykusiais misionie-riais vienoje Fijį saloje, pas misionierius tėvus maristus, tarp vietinių žmonių ir ten mokėsi vietinių gyventojų kalbos. Tai labai svetima kalba. Pavyzdžiui, Fijį kalba duona vadinasi — mandrai, vanduo — wai, žemė — gele, dangus — lomalangi.

Pramokęs kalbą pradėjo misijų darbą. Iš pradžių karštis buvo sunkiai pakeliamas. Jie buvo išmokyti niekada neišeiti laukan be specialios kepurės — šalmo, nes galima gauti sau-lės smūgį. Žmonės daugelis gyvena toli kaimuose. Kai ku-riuos pasiekia motociklu, o kur nėra kelių — joja raitas arba pėsčias. Kai būna lietus ir potvyniai — pakyla vanduo, mi-sionieriui tenka su arkliu perplaukti upes, nes tiltų nėra. Iš-plaukia visas šlapias, bet nešasi gerai supakuotą drabužių pamainą, ir ją pasikeičia.

Nuvykęs į kaimą klauso išpažinčių, kalbasi su žmonė-mis, moko tikybos atsiverčiančius, laiko mišias. Kaimiečiai vaišina savu maistu: tapijoka (savotiškos šaknys, lyg bulvės), duoda arbatos su rudu, neišvalytu cukrumi, bet neturi pieno. Duoda bananų ar kitų vaisių, o kartais suranda ir kiaušinių.

Guli vietinių lūšnelėse, kur ant grindų paklojama lapų, apdengiama tokiu iš pluoštų išaustu stambiu audeklu. Kai kur duoda tinklą apsidengti, kad uodai nekrimstų. Elektros ten nėra. Dega žibalinė lempa, dažnai be stiklo. Ją degina visą naktį. Tai esą gerai prieš moskus. Po trobelę dažnai šokuoja varlės, bet jų niekas labai nepaiso. Misionierių dar pavaišina tokiu gėrimu, vadinamu jangona, padarytu iš šaknų. Gėrimą duoda kokoso palmių kiautuose. Kai atvykęs misionierius išgeria to gėrimo, Fij gyventojai suploja rankomis, ženklau, kad pasveikinimo apeigos jau baigtos.

Kai kunigas yra atvykęs į kaimą, vietiniai iš ryto pagaliais muša į storą gabalą medžio, kurio vidus tuščias, išskaptuotas. Taip pranešama, kad kunigas yra kaime. Moterys sunėša maisto; kai kunigas pavalgo, jos visos vaišinosi.

Kai misionierius būna misijų stotyje, maistą jam paruošia seselės misionierės, kurios dirba misijų mokykloje.

Tropiniuose kraštuose misionieriaus kojose ne retai atsiranda žaizdos. Reikia gerti daug skysčių, tada kojos taip nesuplaišioja.

Misionierius toli nuo savųjų. Namiškius misionierius gal aplankys tik po septyneto metų. Bet jam miela gauti laiškus iš tėvelių. Kalėdų metu namiškiai siuntinių atsiunčia, tuo paįvairindami misionieriaus dienas svetimosiose šalyse.

“NAZARETO MOTERYS”

KATALIKŲ Bažnyčia rodo didelį gajumą eidama su laiko dvasia, atgimdama vis naujose formose. Štai, Prancūzijoje įsikūrė, vadinamieji, "Mažieji Jėzaus broliai". Jų sumanytojas

— Foucauld. Jie sudarė savo pirmąją "darbo broliją" Aix provincijoje. Tie naujieji vienuoliai nešioja paprastais darbininkų drabužiais, taip apsirengę eina jie į fabrikus. Jie dirba kartu su paprastais darbininkais, pergyvena tuos pačius

proletariato vargus, kad galėtų tarp darbininkų skleisti Kristaus mokslą ir dieviškąsias tiesas.

Olandijoje tėvai jėzuitai įsteigė naują moterų vienuolyną, pasivadinusį "Nazareto moterys". Jų pradžia siekia 1921 metus. Tada į vieną farmą susirinko būrelis mergaičių, kurios planavo likti vienuolėmis. Tačiau, suprasdamos ypatingą šių laikų apaštalavimo reikalą, kuris dar kitų vienuolių pilnai nebuvo apimtas, jos susitvarkė pagal Šv. Ignaco regulą, tačiau nenešioja abitų ir pasiliko be kitų išorinių vienuoliškumo formų. Už penketo metų jos gavo bažnytinės vyriausybės pripažinimą. Iš pradžių jos ėmė organizuoti rekolekcijas nekatalikams. Trumpu laiku jos pasiekė 80 atsivertimų. Daugelis atsivertusių norėjo pasiekti gilesnio dvasinio gyvenimo ir ilgesniam laikui pasiliko pagyventi tos naujosios vienuolinės bendruomenės namuose.

Tos pasiryžėlės naujosios vienuolės pajuto didelį reikalą globoti iš mokyklų pašalintas mergaites ir perauklėti gyvenimu nusivylusias, ypač kreipdamos dėmesį į darbininkes mergaites. Tam reikalui jos įsteigė specialius namus.

Tačiau jos greit pastebėjo, kad dar geresnių rezultatų galima atsiekti, jeigu jos pačios eis į tarpą darbininkų moterų. Tos naujosios vienuolės pradėjo eiti į fabrikus, ten stoti paprastomis darbininkėmis, susidraugauti su darbo mergaitėmis ir kreipti jas į gerą. Daugelis atšalusių katalikių liko uoliomis, kitos, kurios vedė lengvapėdišką gyvenimą, pasuko rimtesne kryptimi, atsirado didėjantis skaičius atsivertėlių.

Vyskupai, tačiau, pastebėjo, kad jų darbas būtų dar sėkmingesnis, jei jos vieton eikvodamos laiką fabrike, visą dieną atsiduotų katalikų akcijai. Taip jos ir buvo nukreiptos šia kryptimi.

Sėkmingas jų darbas buvo akstinu veikimą plėsti. "Nazareto moterų" atsirado: Berlyne, Londone, JAV-se, Australijoje, Kinijoje. Noviciate jos labai griežtai kandidatės išsijoya, palikdamos stipriausios dvasios, kad ir be vienuoliško abito bei be kitų vienuoliškų suvaržymų jos pasiliktų uoliai vienuoliškos savo dvasioje. Rūpinamasi joms duoti kuo augš-

čiausią išmokslinimą ir išsilavinimą; daugelis jų net išeina universiteto kursą.

Baigusios noviciatą, jos daro tris vienuoliškus įžadus, bet tik tokiam laikui, kol pasiliks vienuolijoje. Jei rastų reikalo išeiti, dispensa joms nereikalinga. Asmeniškos nuosavybės neturi, prabangos vengia. Paklusnumas apima jų bendruomeninį gyvenimą ir apaštalavimo darbus. Jų ypatingoji žymė, kad jos pasišvenčia aktyviajam apaštalavimo darbui, bet pagal reikalą, gali metams kitiems pasitraukti ir vėl į kontempliatyvinį gyvenimą, kad save pašventinusios ir sutelkusios naujas dvasinės energijos atsargas geriau galėtų atlikti apaštalavimo pareigas.

Jų pavyzdys tepaskatina kiekvieną iš mūsų pagal išgales būti apaštalais savo aplinkumoj.

VIDURNAKTĮ SU CHICAGOS VYRAIS

VIENĄ vakarą sugrįžau gerokai pavargęs iš darbo "Draugo" redakcijoje. Vaikščiojau šventoriuje. Prie manęs priėjo trys vyrai, Šv. Vardo draugijos nariai, ir ėmė kalbėti:

— Aną sekmadienį į mūsų susirinkimą atsilankė svečias iš vieno vyrų sąjūdžio Chicagoje. Jis kvietė šeštadienį nakčia atvykti į Notre Dame bažnyčią. Vykstame keletas mašinų. Gal prisidėtumėte prie mūsų?

Sutikau, ir paskutinį lapkričio mėnesio šeštadienį, artinantis vienuoliktai valandai nakties, Loomis gatve patraukėme linkui Harrison, kur netoli nuo sankryžos ir yra Notre Dame bažnyčia.

Visų pirma užėjome į salę. Erdvi salė buvo gausiai prisipildžiusi vyrų, vyko jų susirinkimas. Posėdžiavo artinantis vidurnakčiui. Pirmininkaujantis su džiaugsmu kalbėjo:

— Kai kurie iš mūsų sąjūdžio narių pereitais metais net po 400 adoracijos valandų yra atlikę.

Iš tolimesnių kalbų supratau, kad čia yra Naktinės Vyrų adoracijos nariai. Kiekvieną paskutinį mėnesio šeštadienį, vidurnaktį, jie atlieka poros valandų adoraciją prie išstatyto Švenčiausio Notre Dame bažnyčioje. Su jais buvo juodais drabužiais apsirengęs vienuolis, su išsiūta monstrancija ant sutanos, ženklas, kad jis priklauso Šv. Sakramento vienuolynui.

Stebėjau tą vyrų susirinkimą. Su būriu draugų buvo atėjęs vienos stambios įmonės "menedžeris". Išdininku išrinko mano kaimyną. Pasiteiravau kas jis; pasirodė — inžinierius, baigęs augštąją technikos mokyklą.

Susirinkimui vadovavo universitetą baigęs sąskaitybininkas (public accountant).

Narių tarpe buvo ir ugniagesių leitenantas.

Tarp jų broliška dvasia. Pirmininkaujantis kalbėjo:

— Jei kas neturite kaip atvažiuoti ar kaip sugrįžti, pra-neškite mums. Mes parūpinsime susisiekimo priemonę... Yra taip patvarkyta, kad pasibaigus adoracijos pamaldoms prie bažnyčios lauks miesto susisiekimo autobusai...

Kitas vėl ragino vyrus vykti į savaitgalio rekolekcijas, kur kiekvienas turės atskirą kambarėlį ir galės apmąstyti svarbiuosius gyvenimo klausimus. Jis kalbėjo:

— Jeigu mus į svečius pakviestų Marija, pabūti valandėlę Šventoje Šeimynoje, mes jaustumės pagerbti. Bet juk atlikdami uždaras rekolekcijas mes esame Jėzaus svečiais. Tai labai garbingos valandos. —

Netrūko nė linksmosios dalies. Į susirinkimo pabaigą vienas juokdarys papasakojo porą anekdotų. Vienas buvo toks: du airiai atšalo nuo bažnyčios, — pradėjo jis pasakoti ir pridėjo: — Airiai nuo bažnyčios neatšala, tai jau iš to matysite, kad čia pasaka... Vistiek du airiai nebuvo 14 metų išpažinties. Tačiau jie dalyvavo laidotuvėse, pamatė mirtį ir nutarė taisyti. Nueina pirmasis į klausyklą ir sako: "Tėve, išpažinties buvau prieš 14 metų. Čia dabar laukia ilga eilė žmonių,

viso neišpasakosiu. Vienu žodžiu — papildžiau visas nuodėmes, nuo pradžios iki galui. Duoki man išrišimą". Kunigas paklausė: "Ar ir nužudei ką?" "Gink Dieve! žmogžudystė? Kaip gi tą galėčiau padaryti?..."

Išėjęs iš klausyimosi jis ir sakęs savo draugui: "Prie šito — neik. Nieko nebus gero. Jis sprendžia tik žmogžudystės nusi Kaltimus".

Visi susirinkimo dalyviai skaniai nusikvatojo girdėdami šį anekdotą ir, pasibaigus posėdžiui, sugužėjo į bažnyčią. Pilna bažnyčia vien vyrų. Juk jų draugija turi aktyvių narių 900. Moterų nė į bažnyčią neleido, nebūtų vietos. Jas suvarė viršun, ant viškų. Čia tik vyrų pamaldos.

Tuoju visi pradėjo kalbėti kunigiškus (brevioriaus) poterių, skirtus Šv. Sakramento dienai. Visi gavo tokias raudonas knygas. Bažnyčioj įvesti mikrofonai. Per juos vadovaujantis pasako iš kokio puslapio imti maldas. Presbiterijoje, prie altoriaus, trys vyrai vidury ant klaupų suklaupę, kiekvienas turi mikrofoną ir taip jie pakaitomis, visi pasidalinę į du chorą sutartinai kalba maldas, paskiau rožančių. O altoriuje — išstatytas Švenčiausias milžiniško didumo, beveik žmogaus ūgio, monstrancijoje.

Labai jauki nuotaika bažnyčioje. Pats pusiaunaktis. Į sakyklą įlipa pranciškonas ir ragina į savo kasdienį gyvenimą ir į aplinką įnešti Kristaus dvasią.

Po to — jau pusė po dvylikos nakties — šv. mišios. Visi vyrai eina prie Komunijos, dalina net trys kunigai. Mišių gi metu iš gautų knygelių sutartinai kalba visi mišių maldas. Vienas kitas vyras pavargęs, galva linguoja, bet dauguma — gyvai seka bendruomenės maldas.

Velykų laikotarpyje prie šios bažnyčios suplaukia minios žmonių. Policija turi atvykusi padėti tvarką palaikyti. Įspūdis — neužmirštamas, ir jeigu jūs norite jį pergyventi — kada nors, paskutinį mėnesio šeštadienį apie 11 val. nakties atvykite į Notre Dame bažnyčią, 1335 W. Harrison str., Chicago 7, Ill.

NAUJI ŠVENTIEJI — KANKINIAI

ŠVENTASIS Tėvas 1955 m. pakėlė į altoriaus garbę 19 kankinių, kurie žuvo Prancūzų revoliucijos metu 1794 metų sausio 21 d., vasario 5 d. ir spalio 17 d. Visi iš jų, išskyrus vieną, žuvo nuo anų laikų revoliucionieriaus Giljotino išrastos mašinų žmonių galvoms kapoti. Tų naujų palaimintųjų grupę sudaro 14 pasauliečių kunigų, vienas kunigas vienuolis, trys vienuolės ir viena mokytoja.

Ilgas tų naujų palaimintųjų vardų sąrašas, bet jų kankinių mirtis ir pralietas kraujas nusipelno, kad juos suminėtumė. Taigi — tie nužudytieji kunigai, dabar paskelbti palaimintaisiais (artimiausias laipsnis prie paskelbimo šventaisiais), buvo Jonas Turpin, Jonas Gallot, Juozapas Pelle, Renatas Ambroise, Julijonas Morin, Pranciškus Duchesne, Jokūbas Andrė, Andrius, Duliou, Liudvikas Gastineau, Pranciškus Lambardiere, Julius Moulė, Augustinas Philipot, Petras Thomas, vienuolis Jonas Triquerie, mokytoja Pranciška Meziere, seselės: Pranciška Trehet, Joana Veron ir Marija Lhuillier ir dar kunigas Jokūbas Burin.

Visų pirma tie keturiolika kunigų, kai jie atsisakė prisiekti revoliucinės valdžios konstitucijai ir atsisakė atsimesti nuo popiežiaus, buvo uždaryti į klarisių vienuolyną, kurį revoliucionieriai buvo paverę kalėjimu.

Juos teisė raudonasis tribunolas, kurį sudarė vienas pirklys, vienas spaustuvininkas ir vienas be profesijos žmogus. Kunigams, kaip ir dabartiniai bolševikai, jie žadėjo gerą karjerą, gerą pragyvenimą, jeigu tik jie prisiektų revoliucinei valdžiai.

Yra užsilikę kalintų kunigų tardymo protokolai ir gilų įspūdį daro pvz. pareiškimas to vienuolio kun. Triquerie. Jis pasakė:

— Aš esu katalikas ir juo pasiliksiu visada ir viešai. Nebosiu pasirodyti kataliku viešose aikštėse, bet kokioje vietoje. Niekados neišsižadėsiu Kristaus. —

Kai tiems ryžtingiems kunigams - kankiniams buvo paskelbti mirties sprendimai, jie ramiai ruošėsi, atlikdami pas kits kitą išpažintis. Kariuomenė apsupo egzekucijos vietą. Jų žiaurūs teisėjai stovėjo netoliese name prie atviro lango ir rankose laikė taures vyno. Taip jie stebėjo nekaltų aukų mirtį.

Kai giljotinos kirvis nukirto pirmojo kankinio galvą, kiti ryžtingai pratarė:

— Jis jau Danguje.

Argi jis, o vėliau ir kiti, nebuvo pasiryžę likti ištikimi iki mirties! Jie juk taip ir teisėjams buvo pasakę. Anas gi vienuolis pranciškonas aniems budeliams kalbėjo:

— Kaip vienuolis aš esu miręs pasauliui... Dabar mano vienintelis tikslas — melstis už savo tėvynę...

Atsigrįžęs į minią kankinys kunigas Pelle kalbėjo:

— Turėkite pasitikėjimą mumis. Mes mokėme jus kaip gyventi, dabar iš mūsų išmoksite ir kaip mirti dėl tikėjimo. —

Kun. Gallot, atgabentas į nužudymo vietą, giedojo:

— Salve Regina... Sveika, Karaliene...

Kai atėjo eilė nužudyti kun. Guilbert, raudonasis teisėjas pakėlęs vyno taurę sušuko:

— Aš išgersiu, lyg tai būtų tavo kraujas!

Gi šventasis kankinys jam atsakė:

— O aš melsiuos už tave.

Paskutinis prie giljotinos buvo vedamas kun. Turpin. Jis giedojo Dievui garbinimo ir padėkos giesmę: "Te Deum laudamus". Priėjęs prie giljotinos ir pamatęs kankinių krauju aplietą kaladę, pasilenkęs ją pabučiavo.

Mokytoja Francesca Meziere buvo paimta vienuolyne auklėti dar 4 metų mažytė našlaitė. Ji buvo kaip ir įdukrinta seselių vienuolių, bet išadų ji negalėjo daryti. Atsidavusi dirbo mokykloje. Vedama į egzekucijos vietą, ji ryžtingai padėjo raudoniesiems budeliams, kad ji dabar greičiau pamatys Dievą...

Vienuolės buvo pakaltintos, kad jos slėpė raudoniesiems nepriėmusius kunigus. Kada jas vedė į egzekucijos vietą, jos giedojo "Salve Regina". Kai budelių įsakyti būgnininkai

pakėlė triukšmą, kad minia negirdėtų jų giesmės, viena sesuo vienuolė ištraukė prie krūtinės nešiojamą kryžių ir, lyg dėkingumą už paskutinį jai "patarnavimą", įteikė budeliui.

Kita gi iš tų kankinių vienuolių tarpo, kada iš jos reikalavo prisiekti raudonųjų konstitucijai, pareiškė:

— Mano Dieve, kokią malonę man darote, priskirdami ir mane prie kankinių, mane, didelę nusidėjėlę. —

Nuvesta prie giljotos, kuri turėjo jai nukirsti galvą, dar pasakė:

— Mano Dieve, aš turiu mirti tokia saldžia mirtimi, kai Tu tiek dėl manęs kentėjai!

Jau netoli dviejų šimtų metų mus skiria nuo šių kankinių šventųjų, o jie nėra užmiršti. Šios žinios apie juos paimtos iš popiežiaus laikraščio "Osservatore Romano", kur jų heroiškos mirtys buvo aprašytos pirmame puslapyje. Jie pakelti dabar į altorių garbę.

Prisimindami tuos raudonųjų nužudytus kankinius, melskime ištvermės Lietuvoje kankinamiems ir žudomiems žmonėms.

PO KENTĖJIMŲ NAKTIES — LAISVĖS AUŠRA

VOKIETIJOS sostinėje, Berlyne, muzėjuje yra sena patranka, kurioje iškaltas įrašas: "Budėkite, pasitikėdami Dievu". Visi turime pasitikėti Dievu ir nenustoti vilties, kad ateis laisvės dienos net ir mūsų persekiojamiems broliams.

Senovėje vienas japonų karalius nepriimdavo dailininkų. Tačiau vienam pasisekė praverti rūmų duris. Jisai sudomino visus tuo, kad per dvylika metų piešė karaliaus paveikslą savo krauju.

Mūsų broliai — kankiniai tėvynėje, piešia Kristaus paveikslą savo krauju. Piešia savo širdyse, savo šeimose, visame savame krašte.

Bet nepraraskime vilties. Istorija mus moko, kad sunkios audros ateina ir ištiškusios vėl praeina. Krikščionybė turi jau dviejų tūkstančių metų patirtį. Pirmaisiais krikščionybės amžiais per tris šimtus metų tęsėsi žiauriausi persekiojimai. Liejosi kraujas amfiteatro arenoje ir ano meto valdžios įstaigose. Ir tačiau krikščionybė laimėjo ir ant Romos valstybinių vėliavų buvo įtaisytas pergalės ženklas — Kryžius.

Mes plačiai žinome apie ilgus metus užsitęsčius persekiojimus Meksikoje. Rodėsi, kad įtūžę valdovai, žudydami krikščionis, nušluos tikėjimą nuo žemės paviršiaus. Ir vis dėlto krikščionybė liko pergalėtoja. Prieš keletą metų esu išvažinėjęs Meksiką skersai ir išilgai. Stebėjausi tenai žmonių pamaldumu. Ten veikia katalikų mokyklos, gausiai leidžiamos katalikų knygos ir laikraščiai. Prieš porą metų būdamas centrinėje Amerikoje ilgai išsikalbėjau su vienu Meksikos laikraščio redaktoriumi. Jis nustebino pasakodamas, kad Meksikoje dabar yra toks stiprus tikėjimo atgimimas, tiek gausiai auga vienuolynai, kad daugeliui jų tėvynėje nebepakanka apaštalinimo dirva ir jie siekia tolimą užsienį.

Prieš kelioliką mėnesių lankiausi Japonijoje. Tokio mieste Sofijos universiteto muzėjuje mačiau senovės japonų imperatorių žiaurius įrankius, kuriuos jie naudojo pasiryžę išnaikinti krikščionybę ir krikščionis. Ir jiems nepasisekė. Japonijoje šiandien nuostabiai plinta krikščionybė. Gausiai auga katalikų mokyklos, spauda, klesti Japonijos sostinėje katalikų universitetas ir jaunuomenėje žymus jieškojimas religinių idealų.

Taigi, istorija mums sako, kad po kentėjimų nakties ateina laisvės aušra. Anot poeto Fausto Kiršos:

*Bet žiežirbos ilgai žertuvėjų laikos.
Kančių malda negęsta amžinai,
Piktom audrom nesusiteršia žvaigždės.
Tiktai menkystos nyksta, kaip sapnai.*

Nuostabiu savo veikimu Dievo Apvaizda nekartą iš paties persekiootojo Sauliaus padaro apaštalus Povilus. Prieš eilę

metų buvęs atkaklus Bažnyčios priešas Manuelis Garcia Morento, ispanas, atsivertęs tapo kunigu, Madrido universiteto profesoriumi ir uoliu katalikų Bažnyčios apaštalu, katalikų akcijos vadu.

Teisingai mūsų viltį žadino poetas Butkų Juzė:

Ateis juk pavasaris tikras —

Pražys tuomet saulė

Kiekviename veide

Žiedais Nemirtingojo Dievo.

Mums įdomų liudymą apie Bažnyčios ištvermę paliko didis fizikas, Nobelio laureatas, žydų tautybės mokslininkas Albertas Einšteinas. Jisai Cambridge universitete kalbėjo:

— Būdamas laisvės mylėtojas, Hitleriui paėmus valdžią Vokietijoje, aš tikėjaus, kad universitetai gins laisvę, nes jie yra tiesos mylėtojai. Bet ne, universitetai tylėjo. Tuomet aš maniau, kad laikraščių redaktoriai, kurie dažnai rašydavo ugningus straipsnius už laisvę, gins ją. Bet ir jie taip pat už kelių savaitių nutilo. Ir tik Bažnyčia stovėjo skersai ant kelio Hitleriui norint panaikinti tiesą. Aš niekada nesidomėjau Bažnyčia, — toliau kalbėjo Einšteinas, — bet dabar aš jaučiu Jai didelę simpatiją ir pagarbą, nes tik Bažnyčia viena turi drąsos ir ištvermės užstoti intelektualinę tiesą ir moralinę laisvę. Aš esu priverstas tai dabar pareikšti, ir įvertinti tai dabar, ką aš ligi šiol esu niekinęs. —

Taigi, net nuošaliau nuo Bažnyčios stovintieji asmenys turi pripažinti Bažnyčios ištvermę sunkiausiose valandose. Nepraraskime vilties. Tikėjimo pergalė ateis. Net ir prisiminus pavergtuosius Lietuvoje, mums norisi pakartoti tuos žodžius, kuriuos mirdamas vysk. Motiejus Valančius 1875 m. gegužės 17 d. paliko savo testamente:

— Kentėkite visa, ką daleis Viešpats... Žinokite, jogiai sulauksite gadynės, kurioje praslinks persekiojimai ir vėl su džiaugsmu giedosite bažnyčiose žemaitiškai ir lietuviškai šventas giesmes.

IR MŪSŲ LAIKAIS YRA KANKINIŲ

BOLIVIJOJE gyvena laukinė indėnų tauta — motilonai. Net aštuonis baltuosius žmones, kurie pas juos buvo nuvykę su policijos šunimis, jie nužudė.

Kai apie tai sužinojo misionierius tėvas Jubilo, jis nutarė dar kartą bandyti. Tų motilonų tesą tik apie pusantro tūkstančio, bet ir jie turi sielas ir todėl tėvas Jubilo nutarė juos laimėti Kristui, išmokti jų kalbos ir jiems dvasiniuose reikaluose tarnaut...

Motilonų srityse yra daug žibalo. Tą žibalą eksploatuojančias kompanijas jisai prikalbėjo pašvęsti šiek tiek lėšų tų motilonų reikalams. Ir taip, tėv. Jubilo kas vakarą raišiojo paketėlius su dovanėlėmis indėnams. Prie paketėlių jisai pririšdavo raudoną kaspiną, mažą balionėlį ir skrisdamas lėktuvu viršum indėnų tas dovanėles išmesdavo.

Iš karto, išgirdę lėktuvo ūžimą, indėnai slėpėsi, bet greitai jie susidomėjo dovanomis. Skrisdami sekančią dieną misionierius su pilotu matė, kad jų vakar išmesti paketėliai, pakibę medžiuose ar kitur, dabar jau buvo nurinkti.

Tėv. Jubilo tuose paketėliuose mėtė veidrodėlius, muilą, saldainius, papuošalus. Taip jisai išmetė daugiau kaip 500 paketų. Tada jisai padarė savo fotografijas ir išmetė jas, kad, kai jisai nueis pas tuos laukinius, jie pažintų savo geradarį ir būtų prielankesni.

Dabar tėv. Jubilo nutarė, kad jau atėjo laikas. Jisai susitarė su lakūnu: misionierius eis pas tuos indėnus, bus su jais, parašys jų kalbos žodyną, o lakūnas nustatytu laiku jam nunes maisto ir kitų reikmenų.

Nuvežė tėvą Jubilo lėktuvu artyn motilonų apgyventos vietos, o paskiau jisai vienas iškeliavo prie jų. Po ranka nešėsi paketėlį, o ant nugaros kuprinę. Kaikurie siūlė jam pasiimti apsaugą ar bent policijos šunis, bet misionierius nuo to atsisakė.

Sekančią dieną prie žibalo versmių dirbusieji žmonės pasidarė neramūs ir susirūpinę dėl misionieriaus likimo ir nutarė išeit patikrinti, kaip viskas su juo.

Tėvas Jubilio buvo nejaunas, taigi toli jisai nebuvo nuėjęs, taip jie manė. Iš tikrųjų, eidami žinomu taku, jie atrado misionierių, tik jau nebegyvą, augštielninką parvirtusį ant miško nuolaužų.

Jo kaktoje buvo įsmigusi trumpa strėlė, o į jo kūną — sulindusi kita, ilgesnė. Abidvi strėlės buvo apvyniotos skaisčiais raudonais kaspinais, tais pačiais, kuriais jisai buvo išpuošęs indėnams metomus paketėlius.

Ir taip ryžtingąjį tėvą Jubilio palaidojo Dio Oro džiunglėse, ties Sierra de Perija. Ant jo kapo pastatė didelį baltą kryžių.

Negreit dabar atsiras kitas drąsuolis, kuris eitų civilizuoti motilonų. Dabar, kai vaikšto tose apylinkėse žibalo versmių sargybiniai, po porą revolverių kabo prie jų diržų, o dar vieną revolverį laiko paruoštą rankose.

Bet tėvas Jubilio nebuvo paskutinis. Nueis dar kas pas motilonus be revolverių, o su kryžiumi, kaip ėjo prie tūkstančių kitų indėnų.

PASAKOJA NUO BOLŠEVIKŲ PABĖGĘS VIENUOLIS

Iš SLOVAKIJOS, iš vieno bolševikų įrengto koncentracijos lagerio Podolinece, Augštutiniuose Tatruose, pabėgo vienas ten kalintas vienuolis. Jam pasisekė pasiekti laisvąjį pasaulį ir jisai papasakojo, kaip 1950 m. balandžio mėnesį į jų vienuolyną įsiveržė bolševikai ir išgabeno juos į tą prievartos stovyklą.

Štai ką jis savo akimis matė, pergyveno ir spaudai papasakojo:

— Buvo keletas minučių po vidurnakčio. Pasigirdo smarkus artėjančių mašinų triukšmas ir pasirodė prožektorių švie-

sos. Prie vienuolyno mašinos sustojo. Iš jų išsiriti tamsūs žmonės ir apsupo vienuolyną. Jie nesibeldė į duris ir nelaukė, kol kas nors jas atidarys, bet su geležinėmis štangomis jas išlaužė ir įsiveržė į vienuolyno vidų. Jeigu kuris iš vienuolių dar nebuvo atidaręs savo kambario durų, ir tas išlaužė. —

Vienuoliai pamatė raudonarmiečius, žandarus, sunkiai apsiginklavusius komunistus fabrikų darbininkus. Visur — automatiniai ginklai. Greit pasigirdo įsakymas:

— Tuoju apsirengti ir eiti su mumis!

Ginkluotieji įsiveržėliai, po du, vedė iš celių vienuolius į valgomąjį. Daugelis dar tik su baltiniais. Čia jau buvo komisarai ir paskaitė įsakymą, kad jie perkeliama į "kitą vienuolyną", nes jie veikė prieš vyriausybę...

Davė dešimtį minučių laiko pasiruošti, teleisdami pasiimti tik pačius būtiniausius dalykus, o vienuolynas pasilieka bažnyčios reikalams tvarkyti paskirtųjų valdininkų žinioje.

Vienuoliai dar nuskubėjo į savo celes, lydimi raudonųjų pareigūnų. Greitomis pagriebė kai ką išvežamieji, bet ir vėl jau reikėjo rinktis į nurodytą vietą. Praeinant koplyčią vienuolyno bendruomenės studentai dar prašo:

— Tėve, išdalykite mums Komuniją. Mes nežinome, kur važiuojame.

Bet nei tos paskutinės dvasinės malonės bolševikai neleidė. Tik po ilgesnio prašymo pagaliau nespriešino. Klierikai su dideliu dievotumu priėmė Komuniją, nežinodami — gal tai bus paskutinė jų gyvenime. Ne vienas jų širdyje kartojo:

— Viešpatie, žinai, kaip norėjau būti Tavo kunigu. Ar dar aš stosiu kada prie altoriaus, ar turėsiu, kaip kankinys, savąją kraują auką suteikti?

Girdėjosi atodūsiai:

— Tebūnie Tavo valia.

Komisarai neleido Švenčiausio pasiimti. Paliko altoriuje, kuris dabar perėjo komunistų žinion.

Komisarai jau nekantriai laukė besirenkančių. Girdėjosi šauksmas:

— Palikite tuos dalykus. Tegalite pasiimti vienerius marškinius, vienerius baltinius, vieną nosinę. Nėra vietos...

Ir jeigu kas daugiau buvo pasiėmęs, komunistas atidarė lagaminą ar portfelių, ir išmetė. Padaryta nuodugni krata, ir tada mus išvedė, — pasakoja pabėgęs vienuolis.

Susodino į automobilius, kurių langai buvo užklijuoti, kad nematytų, kur veža.

Bolševikai bijojo žmonių protesto, už tai atvažiavę nakčia ir atvarę kuopą raudonarmiečių, kurie trimis žiedais buvo apsupę vienuolyną.

Automobiliai riedėjo keliu. Ištisai trylika valandų buvo vežami, negaudami nei karšto maisto. Vienuoliai baisiai išvargę lipo iš mašinų pasiekus Podlinecą, Augštuosiuose Tatruose. Čia erdvios vienuolyno patalpos paverstos kalėjimu. Iš jo neįmanoma pabėgti, sargybinių automatiniai ginklai atkreipti į kalinius.

Patikrino ir suvarė į kambarius, po dešimtį į kiekvieną, kur tebuvo tik dvi lovos.

Nakčia įvyko netikėtas, nelauktas įvykis: kalnų gyventojai, patyrę, kad čia, į tą kalėjimą suvežta jų mylimi vienuoliai ir kunigai, atėjo jų vaduoti.

— Gėda jums, — jie šaukė sargybiniams.

Apsiginklavę lazdomis, akmenimis, pagaliais jie išlaužė medinius vartus. Pasigirdo kulkosvaidžių šūviai. Ką gali padaryti beginkliai prieš kulkosvaidžius? Apie 300 paprastų ūkininkų, malkų kirtėjų, gyvulių ganytojų suareštuota. Septyniolika jų vėliau nuteisė po dvejus metus kalėjimo.

Vienuoliai gi tuo metu meldėsi tame lageryje:

— Viešpatie, saugoki gyvybes mūsų gerųjų žmonių, kurie yra pasirengę kiekvienai aukai. Matai gi, kad su šakomis jie negali atsilaikyti prieš kulkosvaidžius. —

Visoje Čekoslovakijoje panašūs areštai buvo praversti. Pasiliko tuščios vienuolynų bažnyčios. Policija nei į vidų neįleido. Tačiau žmonės nesiskirstė: jie stovėjo prieš bažnyčių duris, meldėsi, giedojo ir verkė...

MŪSŲ DIENŲ STEBUKLAI

TARP GERŲ knygų rekomenduotume perskaityti J. Burkaus "Teresė Neumanaitė". Tai pilniausias lietuviškas veikalas apie tą mūsų dienų stigmatizuotąją moterį. Knyga turi 270 puslapių. Iliustruota daugeliu paveikslų. Šiame veikale sutraukta visi svarbesnieji dalykai, kas tik buvo iki šiol įvairiomis kalbomis tyrinėtojų apie Teresę Neumanaitę parašyta.

Visų pirma aprašoma Konnersreuto bažnyčia, kurioje visų dėmesį traukia priešingoje sakyklos pusėje didžiulis kryžius su Motinos Sopulingosios statula ir su parašu:

— O Jėzau, išgirski mūsų prašymus dėl savo švenčiausios Motinos ašarų. —

Konnersreutas — senoviškas miestelis, apie kurio namus autorius atsiliepia, kad ten "stalai nežino staltiesių ir baldai savo jaunystės".

Teresė Neumanaitė jau apie 60 m. amžiaus. Žinome jau mes, kaip ji sunkiai sirgo ir kaip 1925 metais, kada Teresėlė Kūdikėlio Jėzaus buvo paskelbta šventąja, staigiai išgijo.

Nuostabių dalykų su Terese dėjosi. Vienu metu dr. O. Seidlis atrado pas ją aštrios formos apendicitą. Būtų reikėję daryti operaciją. Bet leiskime pačiam autoriui toliau kalbėti:

— Teresė greit nubėgo į bažnyčią, apie 10 asmenų lydimą. Bažnyčioje jie išbuvo 20 minučių. Visai dingo skausmai ir temperatūra. Naktį natūraliu keliu išėjo pūliai ir pūliuota 10 cm. aklosios žarnos odelė. Teresė pasijuto visai sveika. Rytą ji priėmė šv. Komuniją ir apie pietus su klebonu išvyko į Waldsasseną pranešti gydytojui, kad ji jau visai sveika. Gydytojas dr. Ot. Seidlis konstatavo kaip nepaprastą įvykį, o žmonės stebuklą... Visą metų eilę Teresę gydęs ir ją geriausiai pažįstęs dr. Ot. Seidlis tvirtina, kad visi šie išgijimai turėjo antgamtinio charakterio.

Teresė turi žaizdas kaip Kristaus rankose, šone. Netikįs prof. dr. G. Ewaldas, taipgi dr. Ot. Seidlis net civiliniame teis-

me liudijo, kad žaizdos yra tikros. Kada kaikurie abejonių pilni gydytojai Teresę klausdavo, ar ji stipriai negalvojusi apie žaizdas ir ar dėlto jai neatsiradusios, ji atsakydavo:

— To aš nedariau.

O vienam net pasakė:

— Jeigu įtemptai galvotumei, kad esi jautis, ar išaugtų ragai?

Apskaičiuojama, kad pasaulyje buvo apie 321 žmogus, kurie turėjo Kristaus žaizdas. Šiuo metu jų yra trejetas: Teresė Neumanaitė Vokietijoje, tėvas Pijus Italijoje ir Morta Robin Prancūzijoje.

Pentadieniais Teresė pergyvena ekstazes. Gydytojai visai tirdami kartais išveždavo pasivažinėti ją automobiliu, kad ji pamirštų. Kartais atsukdavo laikrodį, kad ji dėl valandos suklystų, vistiek ekstazės atsiranda vienodu — Kristaus mirties laiku.

Šioje knygoje aprašyta, ką ji mato, ką girdi tų nuostabių ekstazių metu. Smulkiai aprašyta jos matoma Kristaus kančios eiga. Teresė įstengia nusakyti savo niekad nelankytas vietas, atpažinti, kurie daiktai pašventinti, pažįsta net ir neuniformotą dvasiškį, pažįsta žmogaus sielos paslaptis, vartoja kalbas, kurių niekada nesimokė. Nevalgo, negeria ir nemiega, tik gyvena priimdama šv. Komuniją, ir ji gali dirbti, atgauna svorį, sumažėjusį dėl kraujo nutekėjimo ekstazių metu.

Viena firma siūlė milijoną markių, kad ji leistųsi filmuojama, bet Teresei pinigai nerūpi — nesutiko. Ją tyrė daugelis Bažnyčios priešu, ir to įtakoje atsivertė į katalikybę; pavyzdžiui evangelikas daktaras, masonas Beckeris, buvęs laisvamanis dr. R. Hynekas, prof. P. Radlo, dr. Fr. Gerlichas. Jie vyko "demaskuoti" jos apgaulių, porą metų tyrė ir, pamatę tiesą, patys tapo katalikais.

PASAULIEČIŲ MALDA UŽ KUNIGUS

ŠVENTASIS TĖVAS Pijus XII daug sielojasi Bažnyčios reikalais, daug dirba, daug mąsto. Jis žino, kad Bažnyčios ateitis labai daug pareis nuo gerų kunigų. Dėl to Jo Šventenybė parašė maldą, skirtą patiems kunigams kalbėti prašant Dievo palaimos savo ypatingai augštomis ir atsakingoms pareigoms, o taipgi rašė maldą, kurią pasauliečiai yra prašomi kalbėti už kunigus.

Šventasis Tėvas ne tik tą maldą parašė, bet ir pasirūpino, kad už jos kalbėjimą būtų suteikta 1,000 dienų atleidų. Apie tai pranešė pasauliui kard. Canali, kurio žinioje yra atleidų tvarkymas.

Ta Pijaus XII pasauliečiams parašytoji malda už kunigus taip skamba:

— O Jėzau, Amžinasis Didysis Kunige, Gerasis Ganytojai, gyvenimo šaltini. Kuris savo Saldžiausios Širdies ypatingo dosnumo dėka davei mums kunigus tam, kad išsipildytų tie mūsų šventėjimo siekimai, kuriuos tu į mūsų širdis įkvepi, ateiki ir padėki mūsų kunigams savo gailestinga pagalba, mes Tavęs prašome.

O Jėzau, būki juose — gyvas tikėjimas jų darbuose, nepalaužiama viltis jų sunkumuose, karšta meilė jų uždavinuose. Lai Tavo žodis, tas amžinos išminties spindulys, nuolatinės meditacijos keliu tampa jų gyvenimo kasdieniu maištu.

Lai Tavo gyvenimo ir kančios pavyzdys atnaujina juos jų elgesyje ir jų kentėjimuose, kad tai būtų ir mums pamokymas bei šviesa ir paguoda mūsų kentėjimuose.

Suteiki, o Viešpatie, kad mūsų kunigai nebūtų surišti jokiais žemiškais rūpesčiais, o turėtų prieš akis tik Tavo garbę. Suteiki jiems jėgos, kad jie savo pareigose ištikimai ištvirtų grynomis sąžinėmis iki jų paskutinio atodūsio.

Ir kai kūno mirties valandą jie į Tavo rankas perduos savo gerai atliktą uždavinį, tegu jie iš Tavęs, o Jėzau, kuris bu-

vai jų Mokytojas žemėje, gauna atlyginimą — teisingumo vainiką šventųjų spindėjime. Amen.

Šitokia yra graži naujai sukurta Šv. Tėvo malda už kunigus. Galima ją su nauda sau ir su nauda kunigams kalbėti, galima tik priimti iš Šventojo Tėvo bendrą mintį, kad reikia melstis už kunigus ir tai daryti — savais žodžiais, savo širdimi — kalbant į Dievą arba net — kartojant ir įprastas maldas — prašyti kunigams ištvermės, kantrybės, šventumo.

Kunigas taipgi yra žmogus iš žmonių. Jis yra nusidėjęs, o Dievo vardu turi kitus iš nuodėmių išrišti. Jis yra žmogus, kurį gali dominti žemės patogumai, o jisai turi savęs atsižadėti, kitiems gyventi. Jisai neturi šeimos, bet turi sugebėti kiekvienoje parapijos šeimoje būti saviškis, neįpuldamas į perdidelį familiariškumą. Jis yra tik žmogus, o turi skelbti Dievo žodį. Taigi, pareigos augštesnės, negu žmogaus jėgos. Tiesa, per šventimus šv. Dvasia jį sustiprina ir savo dovanomis apdovanoja, bet nuolatinė maldos parama brolių Kristuje daug padeda.

Kunigui reikia daug kantrybės. Štai, šia proga tebūnie atleista, jeigu priminsiu vieną atsitikimą iš savo pirmųjų kunigavimo metų Lietuvoje. Buvo kažkokia ypatinga diena — ar pirmas penktadienis, ar kas, kad gana didelė žmonių spūstis buvo prie klausyklos. Prieina senutė ir sako klausykloje:

— Kunigėli, ar galiu aš papasakoti savo sapną...

— Sapną? Kam gi tai reikalinga. Sapnams nereikia priduoti reikšmės...

Bet senutė kalbėjo, kad jos sapnas buvęs ypatingesnis. Spėjau, kad greičiau bus galima tą jos sapną išklausti, negu ją įtikinti, kad nereikia jį pasakoti. Senutė pradėjo pasakoti. Kada baigė — priminiau, kad dabar reikėtų išpažintį atlikti. Ji pasakė, kad išpažinties visai neseniai buvusi ir dabar teatėjusi tik to, jos manymu, beveik stebuklingo sapno papasakoti... O žmonių, net braška klausykla — kiek yra eilėse. Ir reikia net su tokia senute švelniai apseiti, nepabarti jos, neatstumti.

Kitą kartą buvau pakviestas išklaudyti išpažinties mirčiai besirengiančios, širdies liga sergančios inteligentės. Ji norėjo taip gerai išpažintį atlikti, gal paskutinę, kad buvo viską susirašiusi į sąsiuvinius iš viso gyvenimo. Nesinorėjo palikti jos neramios sąžinės. Klausiau... dvi su puse valandos. O žinojau, kad žmonės laukia už durų, ir nesupranta, kodėl taip ilgai. Toks nervų įtempimas, kad gali žmogus susirgti pats tokį ligonį išpažinties beklaudydamas...

Tūkstančiai atsitikimų kunigo gyvenime yra, kur reikia daug kantrybės, daug išminties, daug atsargumo, daug šventumo, ir tikinčiųjų malda jam bus graži parama. Net ir kunigo žmogišką silpnybę pajutus geriau ją sakyti ne žmonėms, o Dievui karštoje maldoje, kad jam padėtų sekti Tą, Kuriam kunigas pašventė savo gyvenimą pasirinkdamas kunigystę.

LAIŠKAS MANO BRANGIESIEMS KRISTUJE

GAL MES net nesame pažįstami, o taip esame artimi Kristuje. Priimki kaip brolis, kaip sesuo šiuos kelius žodžius, kuriuos nuoširdžiai atvirume rašau. Trejetą dienų praleidau tėvų marijonų vienuolyne, apmąstydamas tas šventas pareigas, kurias Apvaizda mums, kunigams, uždėjo. Ir mane suėmė rūpestis, kaip augštą uždavinį Dievas mums, žmonėms, yra parinkęs. Šventas Bernardinas sako, kad kunigo pareigos iš dalies panašios į šv. *Trejųbės* asmenų pareigas: konsekrudamas Kristaus kūną ir kraują kunigas veikia kaip Dievas Tėvas, Sutvėrėjas. Atleisdamas per išpažintį nuodėmes, kunigas veikia kaip Dievo Sūnus — Atpirkėjas; ir šv. Augustinas teisingai primena, kad kunigui čia pavesta taip išskirtina galia, jog tie, kurie mirdami jau pasitraukia nuo kunigo galios, niekada nei aname pasaulyje nebegali susilaukti mirtinos nuodėmės atleidimo, jei su ja mirė. Pagaliau,

teikdamas sakramentus, kunigas veikia kaip Šv. Dvasia — šventindamas žmones.

Kai pamąstai, kad tokios svarbios pareigos pavedamos žmogui iš žmonių, silpnam ir menkam, baugu darosi, ir norisi prašyti brolių Kristuje, kad savo nuoširdžia malda paremtų, kad nors kiek Dievo Apvaizdos sudedamas viltis pateisintume. Šv. *Jonas Vianney*, Arso klebonas, kurį atlankiusieji sakydavo, kad jie matę Dievą žmoguje, norėjo, pakartotinai bandė, pabėgti iš tos atsakingos vietos...

Tik jūsų maldos ir broliškas atjautimas mums, kunigams, gali padėti, sustiprinti, kur stiprybės taip daug reikia. Kunigas yra ne sau kunigas. Jis pats sau nei išrišimo duoti negali, nei kitų sakramentų sau teikti negali, išskyrus šv. Komuniją per šv. mišias. Kunigas yra tik Dievui ir žmonėms ir tik melskite Dangų, kad mums padėtų tai paskirčiai savo visus sugėbėjimus ir jėgas pavesti.

Šv. *Tomas* yra giliai ir teisingai pasakęs:

— Kunigystės šventimų svoris turi būti dedamas ant pamatų, šventumu išdžiovintų. —

Per septynerius metus seminarijose mus ruošė tai šventai naštai, tie nuošalumo metai įspaudė mumyse, mūsų būde tam tikrą žymę, kuri pasilieka. Todėl, jei mes vėliau ateisime prie jūsų mielo vaišių stalo ir anksčiau nuo jo pasikėlę pasitrauksime, supraskite mus. Mums labai miela Jūsų draugystė, bet mes turime pabūti su knyga rankoje, kad rastume ką naujo Jums sekmadieniais pasakyti, — kad Viešpaties iškelti augštomis šventoms pareigoms mes stengtumės ir savo būdu bei išsilavinimu būti to verti. Mes niekur neatsakysime kojos įkelti, kur būsime kviečiami, bet suprasite mus, jei tai bus neilgas pasilikimas.

Flamanų poetas *Guido Gazelio* apie kunigus yra pasakęs:

— Arba jūs būsite augštesni už angelus, arba jūs būsite suminti kojomis paskutinio iš žmonių. —

Va kaip reikia budėti, ir Jūs, broliai, sesės Kristuje, padėkite. Visi mes esame žmonės ir, jei ką perdaug žmogiško pastebėsime, ne žmonėse tai skleiskite, o maldoje Dievui pa-

sakykite, kad Jis stiprintų tą, kuri parinko savo malonių dalintojumi čia žemėje. Šv. *Jonas Auksaburnis* kartą prisitarė:

— Rankos, kurios dalina Kristaus kūną, turi būti švarios, kaip saulės spindulėlis. —

Kitas šventasis, šv. *Laurynas*, aiškina, kad ant kunigo dedamas arnotas jam primena, jog jis turi būti apgaubtas kilnios meilės atmosfera. Ta arnoto pusė, kuri nugręžta į altorių, primena Kristaus meilės pareigą, o atgręžtoji į žmones — sielų meilę ir darbą jų išganymui.

Prisimename mes tai, ir kaip šv. Pranciškus Alverno kalne Dievulį klausiamo:

— Kas gi Tu esi, mano saldžiausias Viešpatie? o kas gi aš esu — menkiausias kirminėlis ir nenaudingas tarnas!

Štai kodėl mes prašome jus savo maldomis prisidėti, kad Dangaus malonė mus silpnus stiprintų.

Tikėkite man, brangieji, mums nelengva, būnant tik žmonėmis, sėsti klausyklon ir teisti Dievo vardu, ir skelbti sprendimą, kuris, žinome, bus sunkus, o paties Dievo nustatytas ir nepakeičiamas. Štai kodėl mes prašome mus suprasti ir maldai paremti.

Ši mano laišką skaitys šimtai, gal ir daugiau, ir tikriausiai negausiu nei vieno atsakymo laišku. Tegu taip būna; bet brangus skaitytojau, būki taip malonus atsakymo vieton sukalbėti vieną Sveika Marija už tą, kuris, būdamas tik žmogumi, turi atstovauti Dievą žemėje.

Jums atsidavęs kun. Juozas

MINTYS VIENUOLYNO SODE

MIESTO dulkės, dūmai ir mūrai per ilgą laiką žmogui pradeda pabosti. Imi ilgėtis žaliųjų pievų, gražiai nuaugusių sodų ir plačiųjų laukų.

Jaučiausi laimingas trejetai dienų pasprukęs į dailiąją TT. Marijonų seminariją, kur tyras užmiesčio oras, kur gaivi-

nanti vienuolyno rimties nuotaika. Vaikščiojau žolėtais takais, mąstydamas vieno prancūzų vienuolio surašytąsias mintis. Kai kurios iš jų gali būti įdomios bei naudingos ir pasauliečiams, taigi jas čia ir pakartojau. Skaitytojas atleis, kad jos čia pateikiamos be reikiamo ryšio.

— Jėzus nėra vien Dievo žmogus, Jis yra Dievas Žmogus.

— Dievo akyse būkite tuo, kuo jūs norite atrodyti žmonių akyse. Savo širdyje nešiokite gyvąją evangeliją. Kardinolas Mercier yra pasakęs: "Pasaulį išgano ne mirusi spausdintos knygos raidė, ne atitrauktinis mokslas, negalįs pasiekti sielų gelmės, o Evangelija gyvenime tų žmonių, kurie Kristų atstovauja."

— Savo veikime stenkitės nuslėpti save, o iškelti Jėzaus šviesųjį asmenį.

— Kaip gi dažnai mūsų tikėjimas pasidaro tik lengva kasdienybė: tik iš įpročio mes Dievą imame prisiminti, apie Jį kalbėti; dažnai trūksta įsitikinimo ir meilės.

— Kad galėtume išplėsti antgamtinį veikimą, reikia pačiam būti antgamtinės dvasios, o kad tokiuo būtumei, reikia būti maldos žmogumi.

— Mūsų dvasinė įtaka paeina nuo to, kiek šv. Dvasia yra apsigyvenusi mumyse, o Ji mumyse tiek yra, kiek mes gyvename vidiniu, dvasios gyvenimu.

— Parapija, tai žmonių bendruomenė, susispietusi apie Kristaus altorių. Kuo daugiau parapija pasidaro dvasine šeima, tuo labiau ji jungiasi apie Kristaus altorių ir jo Šventąją auką.

— Šv. Albertas sako: "Ostija per Mišias pakeliama ne tik besimeldžiančiųjų žvilgsniui, kad ją adoruotų, bet kad jie dvasioje tiestų rankas ir sužadintų intenciją drauge aukotis Dangaus Tėvui per Tą, Kuris save paaukojo ant kryžiaus".

— Ne mūsų darbai ir užsiėmimai turi mus valdyti, bet mes turime juos kontroliuoti ir valdyti.

— Kad galėtume atėjus paskutinei dienai numirti taip ramiai, kaip ramiai kad užmiegame, reikia kiekvieną dieną

užmigti pasiruošus taip, lyg tai būtų tavo paskutinis mirties miegas.

— Ateis diena amžinybėje, kada mūsų augščiausia laimė bus garbinimas Dievo, taigi jau čia žemėje pratinkimės savo silpnus garbinimus jungti su šventųjų ir angelų, kurie be paliovos garbina: šventas, šventas, šventas...

— Šv. Pranciškus Salezietis, nors ir buvo visada užimtas tikybos dalykais, per metus ištisą mėnesį pašvęsdavo tik padidininimui vienybės su Dievu ir rūpesčiui savąja siela. Po to jis vėl grįždavo prie kasdienių darbų, pasėmęs naujos jėgos ryšyje su Dievu.

— Žmogus, kuris nustoja skaitęs gerus skaitymus, greit ima skursti dvasioje. Jis nepasiekia platesnių dvasinių akiračių. Jis gal ilgas valandas praleidžia tuščiame pasikalbėjime, kuriame dažnai nukenčia artimo meilė ir jo gryna sąžinė.

— Nesitikėkime dėkingumo, tai niekadės neapsivilsime.

— Būkime ramūs ir vieningi plaukdami gyvenimo jūra. Nei mums taikomi prietelingi "Hosana", nei nedraugingi — "Nukryžiuok" teneiškreipia mūsų iš tiesaus kelio. Sunkumuose ir kančioje klausykimės Kristaus balso: "Eikite visi prie manęs".

JEIGU KUNIGĄ KVIEČIAMĖS Į SVEČIUS

PER PASKUTINĮ dešimtmetį teko pervažiuoti keliasdešimt užsienio valstybių, bet niekur neteko rasti taip malonių, taip nuoširdžių, taip vaišingų žmonių, kaip Amerikos lietuviai. Jie skubūs rūpestyje padėti, jie malonūs susitikus ir svetingi juos aplankius. Jei kada teks grįžti į tėvynę, tai šiomis USA lietuvių geromis savybėmis galėsime pasidžiaugti.

USA lietuviai katalikai savo kunigus gerbia ir nekartą juos nori savo namuose turėti. Tas gražu, tik kad viskas sklandžiai išeitų, reikia prisilaikyti tam tikros tvarkos.

Kunigas tarnauja visai parapijai. Taigi jisai gali turėti daugelį išipareigojimų. Norint jį pas save pakviesti, reikia iš anksto susitarti, ar jisai tada bus laisvas. Žinau atsitikimą, kada geraširdė šeimininkė skania antį iščirškino, purinius ragaišius iškepė, bet — ta geraširdė šeima tepašaukė svečių tik iš vakaro, jis turėjo kitus išipareigojimus, atvykti negalėjo ir visiems susidarė nemalonumas. Kad to nebūtų — geriau viską iš anksto sutvarkyti.

Kunigo pirmoji pareiga yra ne svečiuotis, o rūpintis apaštalavimu. Jisai yra labiau reikalingas vargšų lūšnelėse, prie ligonio lovos, netikinčiųjų butuose, negu prie riebiais kumpiais ir šampanu nukrauto stalo. Tiesa, ir mūsų geriausieji parapiečiai turi teisę kunigą susilaukti į svečius, bet kunigas turi teisę laukti, kad neatims jam perdaug laiko. Mūsų, kunigų, pareigos yra taip didelės: mes būdami tik žmonės turime iš sakyklų kalbėti Dievo vardu. Mes būdami tik krisleliai Viešpaties visatoje, turime Dangaus vardu duoti sprendimą pačiuose giliausiuose ir paslapčiausiuose sielos klausimuose. Tikėkite manim, kai mes įsigalvojame į tas pareigas, mums patiems darosi baisu, ką Viešpats patikėjo į mūsų rankas. Tada mes norime daug skaityti, daug svarstyti, kad savo uždaviniui būtume geriau pasiruošę. Ir mes tada maldaujame:

— Nepirakinkite mūsų prie gėrybėmis linkstančių stalų ir klegančių kompanijų. Mes norime savo laiką paskirti knygai, rašymui, ligonio aplankymui. Jei Jūs mus kviesite, mes visada ateisime, bet atleiskite, jei mes paskutiniai ateisime ir pirmi išeisime. Ne dėlto, kad mums nebūtų malonu būti geriausių mūsų žmonių draugystėje, bet todėl, kad mes norėtume pareigai atiduoti pirmenybę prieš malonumą.

Mūsų malonieji lietuviai šeimininkai ir šeimininkės yra nepaprastai vaišingi. Sėdus už stalo ne tik valgyt ragins, bet tau į lėkštę prikraus ir per petį dar patapnos ragindami: "Valgyk, Tėveli, valgyk".

Gerą širdį mes labai vertiname, tačiau pagalvokime, kad taip raginamas žmogus kitą kartą valgys ne dėlto, kad reikia kūno jėgas palaikyti, bet kad neužgautų šeimininkų. Parėjęs

namo taip apsisunkinęs gali net susirgti arba šiaip pergyventi nesmagų jausmą. Ir taip vieton malonaus vaišių atsiminimo pasiliks pabaigoj patirto sunkumo kartumas. Dar blogiau, jei perdaug raginama gerti.

Atminkime, kad parapijoje kartais būna po keletą krikštų, vestuvių. Kunigas pakviečiamas į kelias vietas. Negali gi jis suvalgyti kelių vakarienių. Todėl geriausia: paprašyti kartą, jei reikia — pakelti ką arčiau, bet žmogui palikti visišką laisvę: kiek norės, tiek ir paims. Žmogus juk yra pats "bosas" ant savo pilvo ir niekas kitas teneverčia jį kimšti maisto, kuris jo organizmui nebereikalingas.

Taip, kad atmintinos trys taisyklės kviečiantis kunigą į vaišes:

1. Iš anksto susitarti,
2. Neprievartauti jo su valgiais ir gėrimais,
3. Atleisti, jei jis ateis vėliau už kitus svečius ir netrukdyti, jei jo pareigos pareikalauja išeiti anksčiau.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMO PASLAPTYS

KITADOS buvo vienas tarnas, kuris dirbo pas žmogų labai švento gyvenimo. Tas šventasis, būdavo, vėlai vakarais ar net su tamsa rytais išeidavo lankyti neturtingųjų, pasiimdamas ir savo tarną, kuriam tekdavo pagelbėti nešti dalykus, skirtus vargšų sušelpimui. Kartais taip jie išeidavo nebodami nė sniego pusnių. Šventojo uolumas buvo taip didelis, kad tarnui pasirodė net persunku laužti pusnis beklampojant pas varguomenę. Ką jis sugalvojo? — Jis ėmė eiti iš paskos šventojo ir taikyti savo kojas į jo pramintas pėdas. Taip buvo daug lengviau...

Ir mums, norintiems pradėti žygiuoti tobulybės keliu, bus lengviau, jei pradėsime savo pėdas kreipti į šventųjų pramintus takus, sekti jais.

Tačiau mes, pagalvoję apie šventuosius, prisimename, kaip didieji iš jų plakėsi save iki kraujo, naktis praleido ant grindų, marinosi alkiu, nešiojo ašutines, kaikurie turėjo net spyglių vainikus savo kantrybei užgrūdinti ar bėgo į tyrus ir miškus, norėdami nuošalume vieni patys su Dievu pasilikti. Mes juos gerbiame, mylime, jais stebimės, bet jais pasekti mes nerandame galimumų ir neišdrįstame.

Tas mūsų atitrūkimas nuo šventųjų, be valios silpnumo, pareina nuo dviejų priežasčių:

1. Mes nepilnai suprantame šventumo esmę. Giliai įsidedime vieną taisyklę: mes *Dievo nemylėtume, jei nejieškotume vis naujesnių, geresnių būdų, kaip Jam savo meilę pareikšti*. Kas mums pasektina iš augščiau minėtų šventųjų, tai jų ta nepalaužiama Dievo meilė. Tai Dievo meilei jie pridavė

tokias formas iki kokių ano laiko žmonija buvo priėjusi, kaip anais laikais atrodė geriau. Mes, jieškodami vis naujų Dievo meilės būdų, prieiname, kad be savęs apsimarinimo priemonių, svarbu ne tiek savo energiją sunaikinti plakimais ir nemiga, kiek darbu artimo meilės ir apaštalavimo tarnyboje. Tik *stenkimės perimti šventųjų uolumą ir pritaikyti mūsų laikais tinkamiausiems artimo meilės ir apaštalavimo darbams, ir mes būsimė geriausi šventųjų sekėjai.*

2. Mes turime taipgi labai nepilną supratimą apie šventuosius ir jų vykdytus darbus. Dauguma mūsų neturėjome laimės šventuosius sutikti akis į akį, pažinti juos su jais beben draudami, su jais begyvendami. Mes juos tepažįstame tik iš to, kaip juos aprašė šventųjų gyvenimų autoriai. O šie dažnai stengėsi parodyti juos kuo nepaprasčiausiais, atlikinėjančiais kuo ypatingiausius ir net keisčiausius darbus, ir taip patiekė mums pavyzdžius, kuriais mes stebimės, bet kuriais nevisada galime sekti.

Tuo gi tarpu, šventieji buvo labai malonūs, simpatingi, žmoniškumo pilni asmenys. Iš šitos pusės mes šventuosius ir pasistengsime pažinti.

Imkime keletą pavyzdžių: Šv. *Dominiką* mes pažįstame kaip aštrų kovotoją prieš eretikus. Bet jis, uoliai gindamas šventąją tiesą, privačiame gyvenime buvo labai malonaus būdo. Savo varginančiose kelionėse per Alpes jis nepamiršdavo įsigyti keletą šaukštų, kuriuos jisai parnešdavo seselėms vienuolėms lauktuvių į Romą.

Šv. *Ignacą* mes pažįstame, kaip aštrų atgailotoją, ypatingo rekolekcijų būdo išgalvotoją. Bet jis buvo žmogus švelnios sielos, mėgo gėles, tik jų neskindavo. Jis netgi mokėjo lošti biliardą. Kartą su vienu, gana apsilėidusį gyvenimą bevedančiu teologu, suėjo tokių lažybų: jiedu loš biliardą; jei-gu praloš Ignacas, jis tarnaus pas tą vyrą visą mėnesį, bet jei-gu praloš tas teologas, jisai per mėnesį darys tą, ką jam pasakys Ignacas. Lošimą laimėjo Ignacas ir anam vyrui uždavė per visą mėnesį atlikti geras rekolekcijas, kurios jo gyvenimą pataisytų.

Šventieji atliko heroiškus darbus, bet jie buvo žmonės kaip ir mes, pasiektas tobulumas dažnai jiems daug ir daug įtempimo ir išsižadėjimo kaštavo. Mes žinome, kaip Šv. *Perpetua* didvyriškai pakėlė kankinystę, bet ji savo užrašuose paliko atžymėjusi: kai į kalėjimą atėjo jos tėvas, puolė ant kelių prieš ją, prašydamas, kad pagailėtų jo žilų plaukų ir nusilenktų imperatoriaus patvarkymams, Šv. *Perpetua* rašo: "Matydama jį tokioje padėtyje, aš beveik miriau iš skausmo".

Šventieji buvo žmonės, su visais žmoniškais silpnumais, bet jie ryžtingai mokėjo save apvaldyti. Argi mes nežinome, kad vidaus kovų karštyje Šv. Ignacas stovėjo šaltame prūde įbridęs iki kaklo, — Šv. Benediktas voliojosi erškėčiuose, — Šv. Jeronimas mušėsi krūtinėn akmenimi, palaimintoji *Ange-la* iš *Foligno* degino save raudonai įkaitinta geležimi.

Taip, šventieji buvo žmonės, kaip ir mes, su panašiomis silpnybėmis ir panašiais polinkiais, bet jie ryžosi ir pasiryžę ištesėjo, nors tas ne kartą jiems labai daug vidaus kovų ir nusimarinimų kaštavo. Jie kovojo ir kentėjo, jie išrodė linksmi kovose ir kentėjimuose, bet niekas nepasakys, kad jie kovos ir kančių sunkumo nejautė.

DVASIOS GALIŪNŲ PATARIMAI

DAUG ŽMONIŲ ir labai nuostabiai mylėjo ir myli Dievą. Štai, kartą vienas vyras turėjo progos išklaudyti šv. mišių, kurias laikė šventasis Jonas Vianney. Tuo laikotarpiu šventasis turėjo nesveikas akis, veidą. Tas mišių klausyti atėjęs vyras atidžiai sekė šventąjį. Jisai matė, kaip gausiai ant jo veido tūpė musės, čiulpė jo kraują. Tačiau šventasis taip buvo įsigilinęs į savo maldą, kad nei galvos, nei rankų nepajudino nei kiek.

Kaip gi mes turėtume iš to pasimokyti, kad mokėtume iš-

likti susikaupe maldoje, nors ir kažin kaip įkyriai vienokia ar kitokia mintis mus bandytų išblaškyti.

Tikruosiuose šventuosiuose šalia atsidavimo Dievui buvo ir gilus nusižeminimas. Taip, šv. Teresėlė atvirai prisipažįsta:

— Aš nesu šventoji, niekada nedariau tų didžiųjų veiksmų, kuriuos šventieji atliko. Aš tesu tik mažytė siela, kuriai Dievas teikia malones. Iš savo pusės, nuo trejų savo amžiaus metų, aš nieko nesu atsakiusi Dievui, niekada nesu atsisakiusi pildyti Jo valią. —

Vargu ar kuris šventasis taip gražiai yra pamokęs kaip gyventi, kaip Šv. Andriejus Fournet. Atėjo kartą jisai į vienus namus. Atrado tenai šeimininkę, pasveikino ją ir paklausė:

— Sakyki, mano dukra, apie ką tu mąstai, kai dirbi?

— Nieko, tėve, aš tada nemąstau.

— Tai negerai. Kai valai namus, savo širdyje pamąstyki: Viešpatie, išvalyk mano širdį nuo nuodėmės taip, kaip aš valau šiuos kambarius. Kada įžiebsi ugnį, uždegsi šviesą, sakyk: Viešpatie, sušildyk mano širdį savo šventos meilės liepsna. Kada lipi laiptais, prisiminki Kalvariją, arba prisiminki Dangų ir sakyki: Mano Dieve, sustiprinki mane savo malone, kad aš pasiečiau dangų, kaip kad aš dabar laiptais lipu augštin. —

Paskiau šventasis pridėjo:

— Kas buvo su jumis, kai aš įėjau į jūsų namus?

— Niekas, buvau aš viena.

— Ne, mano dukra, su tavimi buvo Angelas Sargas. Ne užmirški jo buvimo, ir dažnai dėkoki Dangui už jo globą.

Tie šventųjų žmonių įkvėpimai reikšmingi ir verti dėmesio.

Dabar net ir nekatalikų pasaulis šventiesiems pripažįsta didelę reikšmę. Imkime tokį Renaną, ir jisai kalbėjo:

— Didžiausi pakeitimai, kokius aš mačiau po Kalvarijos laikų, yra atlikta to Asyžiaus neturtėlio (šv. Pranciškaus).

Žmogus — mažas ir silpnas. Reikšminga, kad net USA paštas yra paskelbęs, jog po kremacijos (sudeginimo) žmogaus pelenus galima siųsti kaip "Vertės neturinčius pavyzdžius" — tuo būdu pigesnis persiuntimas. Taigi, viskas, kas

lieka po žmogaus mirties — beverčiai pelenai. Tik jo siela nemirtinga, ir jo gyvenimas tik tiek vertas, kiek jisai turi ryšio su Dievu. Tik reikia mums į Dievybę įsijausti.

Kažkas yra pasakęs:

— Tas, kuris žiūrėjo į Kristų, kuris nors vieną kartą pažvelgė į Jo akis, negalės užmiršti šio vaizdo visą amžių.

PASUKIME ŽVILGSNĮ Į AUGŠTUMAS

VIENA moteris turėjo daug darbo su knygomis ir su raštais. Nuolatinis skaitymas gerokai pervargino jos akis. Ji nuėjo pas akių specialistą ir šis jai priminė: akys reikalingos poilsio, regėjimo lauko pakeitimo.

Pro tos moters buto langus toli matėsi augšti kalnai. Akių specialistai jai patarė dažniau savo žvilgsnį nukreipti į tas augštumas, į tą didingą besistiepiančių į dangų kalnų vaizdą.

Panašus pavojus yra su kiekvienu iš mūsų: jeigu mes tematysime tik savo kambario sienas, jeigu mes testebėsime tik savo darbovietės patalpas, mes nieko kito nematysime ir mažai apie ką tegalvosime. Mums reikia žvilgsnį pakelti į augštumas, augščiau pačios žemės, pažvelgti į dalykus anapus šio pasaulio, domėtis amžinaisiais klausimais ir gyvenimu, kuris nesibaigia.

Vienas vyras išėjęs į tamsią gatvę nakčia, pamatė kokią žmogų, kuris nešėsi žiburį. Jis ėjo lazda apčiuopdamas kelią ir buvo aišku, kad pats ta šviesa negali pasinaudoti.

— Atleiskite, bet Jūs turbūt esate netekęs akių šviesybės? — paklausė pirmasis.

— Taigi, esu aklas.

— Tai kam jūs dar nešatės žiburį?

— Man pačiam regėti jis nekiek nepadeda, bet jis apsaugo kitus, kad jie ant manęs neužgriūtų.

Gili mintis — nešti šviesą. Ta šviesa turi rodyti ne tik kur kiti neprivalo žengti, bet ir nurodyti jiems tikrąjį kelią. Taip, ypatingai didelis pašaukimas yra gyvenimo kelyje nešti žiburį, kuris nušviestų kitus, vestų kitus tiesiaisiais keliais. Tas bus be galo naudinga ir mums patiems, ir jiems. Mažiau bus pasaulyje klaidžiojimų, tiesiau bus keliamama prie amžinųjų tikslų. Tas mūsų žiburys gali būti šviesus žodis, geras patarimas, į rankas įduota gera knyga, patrauktas žmogus paklaustyti pamokslo, nuvestas į gerą religinį kiną, įpratintas skaityti gerą katalikišką laikraštį.

Didis Pensilvanijos astronomas David Ritterhouse, per teleskopą stebėdamas žvaigždes, matuodamas jų dydį, nustatinėdamas jų vietą danguje lengvai pastebėjo, kad plonas siūlelis teleskope uždengia milžinišką žvaigždę tolumoje.

Kitą kartą mažas berniukas, prisidėjęs centą visiškai prie akutės, naiviai vaikiškai sušuko:

— Mamyte, koks tasai centas didelis! Jis uždengia mūsų visas duris.

Taip, mažas, menkas dalykėlis, kasdienė smulkmena, jeigu tik ji pagauna mūsų dėmesį, gali uždengti pačius didžiuosius gyvenimo dalykus, aptemdyti mūsų akis svarbiems ir galutiniems tikslams. Paskędami rūpestyje smulkios kasdienės prabangos ar patogumų, mes galime nebe-kreipti reikiamo dėmesio į tuos dalykus, kurie yra anapus, kurie bus mūsų amžinatvėje, kuriuos rasime tada, kai reikės palikti viską, ką tik mums geriausio ar mažiau svarbaus gyvenimas duoda.

Vienas Indijos misionierius dažnai pasakodavo atsitikimą su vienu jaunu karininku: prieš daugelį metų tas karininkas susirgo drugiu. Liga pakrypo į pavojingąją pusę. Ap-linkui ligonį stovėjo gydytojai ir jie jautė, kad niekuo negali padėti.

Tada vienas ligoniui pašnabzdėjo:

— Ar dar būtų kas nors, ko iš mūsų norėtumėte?

— Atsukite mane į kitą pusę, kad aš galėčiau mirti saulės spinduliuose.

Jį atsuko. Saulės spinduliai ėmė jį glostyti. Kažkaip tai suteikė jam naujos vilties ir naujų jėgų. Tai buvo momentas, kada jis pergyveno krizę ir palaipsniui išgijo.

— Tas karininkas, — pridėdavo misionierius papasako-
jęs šį įvykį, — tai buvo mano tėvas. Dar kai buvau mažas ber-
niukas, jis man papasakojo tą įvykį. Kaip ir tėvas, aš irgi
stengiausi visą savo gyvenimą praleisti saulėje... Tik Viešpa-
ties Akivaizdos saulėj žmonės gali gauti stiprybės savo už-
daviniuose.

Dažniau stenkimės būti Dieviškos Saulės ir Dangiškos
Meilės spinduliuose!

KO REIKIA, KAD PASIEKTUME ŠVENTUMĄ

VIENTAS iš giliausio proto žmonių, kokie tik kada pasau-
lyje yra gyvenę, ir drauge vienas iš švenčiausių, buvo šv.
Tomas Akvinietis. Kada plačiai pasklido žinia apie jo didelę
išmintį ir nuostabų šventumą, tas garsas pasiekė ir jo tikrą
seserį. Ji pati, pažindama savo brolio veržimąsi į tobulybę,
pamąstė — eisiu ir aš paklausti, kokį jisai duos man pata-
rimą, kaip geriausiai pasiekti šventumą.

Šv. Tomas Akvinietis, išgirdęs savo sesers troškimą, pra-
tarė:

— Manoji sesuo, kad liktumei šventa, visų pirma turi
norėti.

Tai gili tiesa. Jei patsai į Dangų nesiverši, niekas prievar-
ta tenai nenuneš.

Ką gi mes turėtume daryti, siekdami šventumo?

Ko mes galėtume pasiklausti, kaip kad ta mergaitė klau-
sėsi savojo brolio?

Mes turime didįjį savo tėvą Šv. Petro soste Romoje, po-
piežių, kuris Šv. Dvasios vadovaujamas mums patarimus
duoda.

Pijaus XI patarimas yra:

— Siekti šventumo per maldą ir atgailą.

Tų dviejų dalykų mums reikia.

Per *maldą* mūsų sukepusios širdys šaukiasi dangiškos malonių rasos.

Per maldą klaidžiame gyvenimo kelyje mes jieškome žiburėlio iš viršaus.

Per maldą mes tiesiame rankas į Apvaizdą, kad Ji pamintų mūsų dešinę ir vestų tobulybės takeliais.

Tačiau malda, nors ir augščiausios rūšies dalykas, vis dėlto — elgetavimas. Be to mes apseiti negalime, bet kai ką ir iš savo pusės turime daryti.

Iš savo pusės mes turime susirūpinti *atgaila*.

Atgaila tai dirvos išpurenimas dieviškai sėklai mūsų širdyje.

Atgaila tai piktžolių išravėjimas, kad mūsų siela pasi-
pošų šventumo žiedais.

Vienas vienuolis turėdavo nuolat eiti po žmones išmal-
dos prašydamas. Eina įsiai kartą su kitu broliu ir jam sako:

— Eidami per žmones mes turėkime rožančių rankoje,
akis nuleiskime į žemę, o širdį pakelkime į Dangų. —

Gili tame išmintis.

Malda turi būti dažnas užsiėmimas.

Iš savo akių mes negalime paleisti žemės ir, kas būtinai
reikia kasdieniui duonai, turime apsirūpinti. Ir juodą dieną
turime pramatyti, ir po mirties niekam sunkenybe nenorėki-
me būti — žemiškus reikalus turime tinkamai tvarkyti ir ap-
rūpinti, bet drauge — ir mūsų širdis tebūnie pakelta į Dangų.

Gyveno kartą žmogus, kuris negerbė svetimos nuosavy-
bės. O jo sūnus buvo gavęs neblogą išauklėjimą. Ir štai kar-
tą tėvas jį privertė drauge su savim eiti svetimų vaisių vogti.
Priėjo jie numatytą vietą. Sustojo. Tėvas nusimetė nuo pe-
čių tuščią maišą ir dar apsižvalgė, ar nemato jų nereikalin-
ga akis: pažiūrėjo į dešinę, į kairę, pirmyn, atgal — nieko
nematyti.

Tėvas jau buvo bekraunąs į maišą, kaip sūnus jį staiga sulaikė ir tarė:

- Tėve, tu dar nepažvelgei į vieną pusę!
- Kur?
- Augštin!

Tėvas suprato sūnaus mintį. Jis nebuvo pakėlęs galvos augštin, nepatėmijo, kad Dievas jį mato iš Augštybių, nepaklausė savo sąžinės, ar Dievas pritars tam žygiui. Ir mes kasdieniame savo gyvenimo kelyje nepamirškime pažvelgti svarbiausia kryptimi: AUGŠTIN!

ŠVENTOJI KOVA

Šv. JONAS Chrizostomas rašo:

— Dievas savo rankose turėjo vekselį, kur pirmasis žmogus įrašė skolą nusidedamas. Bet Kristus tą vekselį prikėlė prie kryžiaus. Jo kraujas krito ir skolą panaikino. Savo krauju atpirko. —

Dievas žmogui parodė daug gailestingumo: angelai už pirmąją nuodėmę amžiams prarado vietą arti Kūrėjo, slydusiam gi žmogui Dievas atsiuntė Išganytoją. Nors Sūnus išpirko žmonių vekselį prieš Tėvą, bet ir mes negalime pasilikti visiškai abejingi ir nerodyti jokių pastangų.

Siekiant šventumo reikia sekti šventųjų pavyzdžiu. Labai būtų svarbu padaryti pasiryžimą daugiau save sekti ir kontroliuoti. Sakysime, vakare, kada mūsų keliai sulinksta vakarinėms maldoms, galime paremti galvą rankomis ir pamąstyti — kaip mes tą dieną praleidome. Kokie mes buvome darbe, namuose, su kitais, kokie savo širdyje, kaip sąžiningai atlikome savo pareigas Dievui.

Pamatę šešėlius savo gyvenimo kelyje, tuojau mes ga-

lime padaryti pasiryžimą, kad ir pakartojant tą gražią skautų kalbamą maldą:

— Dieve, duok, kad aš rytoj būčiau geresnis, negu šiandien buvau.

Suprantama, kad norint kilti augštin, norint irtis prieš pomėgių srovę, reikia parodyti daug valios. Tuo būdu valia užsigrūdina ir garantuoja žmogaus pasisekimą ir laimę.

— Mūsų darbas, mūsų pastangos yra visada kova, — sako *H. Perreyve*, — ir čia tik valia gali atnešti pergalę; valia gi kitaip neišaina nugalėtoja, kaip tik per pasiaukojimą. —

Rašytojas *Rene Bazin* visą žmogaus vertę mato jo valios stiprume. Jisai skelbia:

— Žmogaus vertė nepareina nei nuo svarbumo nei nuo augštumo jo darbų, o tik nuo jo valios ir intencijos, dėl kurios jis daro. —

— Minia yra bevališkai blanki; dideliais yra tie, kurie kovoja, — rašė *Alfredas de Vigny*.

Didžiausia gi kova yra pačiam su savimi, su gyvuliškuumu savyje. Ir čia tik tikėjimas, tik religija suteikia svarbiausią pagalbą ir sustiprinimą.

Savo darbais ir raštais pasižymėjęs *Lekouve*, Prancūzų akademijos narys, kartą buvo pakviestas išdalyti diplomus vienoje Paryžiaus mokykloje. Čia jisai taip prabilo į susirinkusius:

— Jeigu man reikėtų parinkti — kas vaikui svarbiau: mokėti skaityti ar mokėti melstis, aš pasakyčiau — geriau mokėti melstis. Juk melstis, tai mokėti skaityti visų gražiausią knygą, iš kurios išplaukia visa šviesa, teisingumas ir gėris. —

Ryšys su Dievu, tikėjimas duoda žmogui heroiškos jėgos gyvenimo kovose. Kartą vienas prancūzų revoliucionierius ėmė grąšinti katalikams:

— Mes sunaikinsime visas bažnyčias ir varpines.

Į ką vienas katalikas atsiliepė:

— Tai gali būti, bet jūs nepasieksite žvaigždžių, kurios mus ir mūsų vaikus moky, kad yra Dievas.

ŠVARA IR TVARKINGUMAS ŠVENTŲJŲ PAVYZDŽIUOSE

MŪSŲ mielosios šeimininkės ilgas valandas praleidžia besitvarkydamos namuose, bevalydamos kambarius ir kitus namų apyvokos dalykus.

Švara ir tvarkingumas yra labai vertingos dorybės. Jeigu mes esame susidarę išpūdį, kad daugelis šventųjų vaikščiojo nesiprausę, plaukų nekirpę ir tam panašiai, tai tas išpūdis yra mumyse daugiau dėlto, kad šventųjų gyvenimo rašytojai turėjo menką nuovoką, o ne dėlto, kad šventumas turėtų kokią ryšį su nešvara.

Imkime keletą pavyzdžių.

Šv. Margarita Marija prisipažįsta:

— Aš taip labai buvau pasinešusi į tvarkingą švarumą, kad mažiausia nešvara manyje iššaukdavo net vėmimą. —

Kai *Šv. Teresėlė Vaikelio Jėzaus* dirbo skalbykloje, kartą į ją tėškė nešvarus vanduo iš indo, kuriame arti jos esančioji sesuo mazgojo drabužius. *Šv. Teresėlė* sakosi greit pajutusi palinkimą pasitraukti ir nusišluostyti veidą, kad parodytų, kaip jai tai nepatinka. Aišku, kad *Šv. Teresėlė* susilaikė nieko nepadariusi, kas įžeistų kitą seserį, bet nešvara jai nepatiko.

Šv. Vincentas a Paulo, kai jis pradėjo savo didelį darbą

— rūpintis 30,000 vargingiausių Paryžiaus žmonių, dažnai lankydavo lūšnas, kur buvo pilna ligų ir nešvaros. Tačiau vienas iš pirmiausių jo darbų buvo jas išgramdyti, išvalyti.

Kartą vienas naujokų magistras įskundė *Šv. Ignacui* vieną naujoką, kam tas taip dažnai rankas mazgoja. Anais laikais, kada dar žmonės mažai žinojo apie užkrečiamas ligas, tas galėjo atrodyti kaip savotiška puikybė. Tačiau *Šv. Ignacas* buvo toli prašokęs savus laikus, jis vertino švarą ir palaikė to naujoko pusę.

Šv. Teresė iš Avilos nemėgo nešvaros ir netvarkos, o anų dienų Ispanijoje buvo pakankamai tų abiejų dalykų. *Šv. Te-*

resė labai mėgo baltus, švarius skalbinius. Vandenį ji mėgo labiau už kitus gamtoje randamus dalykus. Savo knygose ji rašo: nerandanti kitų vaizdesnių dalykų, kaip vanduo, pri-lyginimais aiškinant dvasinius dalykus.

Šv. Pranciškus, kada eidavo sakydamas pamokslus per Umbrijos bažnyčias, mėgdavo su savimi neštis šluotą, kad galėtų iššluoti, išvalyti bažnyčias, kurias atrasdavo ne taip švarias, kaip jos turėtų būti. Nešvari bažnyčia jam tiesiog būdavo nuliūdimo priežastimi.

Kai jisai sirgo, šv. Klara atsiuntė jam pati padirbusi šliures, kad jomis apsiavęs labiau išsaugotų savo žaizduotas (stigmos) kojas nuo dulkių ir nešvarumų.

Kai Šv. Pranciškus jautė, kad artėja jo mirtis, jis norėjo, kad jo kūnas būtų palaidotas naujose ir švariose įkapėse. Jis pasiuntė žinią savo atsidavusiai geradarei Jacqueline, prašydamas, kad ji atsiųstų pelenų spalvos medžiagos, iš kurios broliai jam pasiūtų naują abitą laidotuvėms.

Palaimintasai *Jonas Fisher*, kankinys, tą rytą, kada turėjo būti įvykdyta jo egzekucija, rūpestingai išsiprausė.

ŠVENTŲJŲ SIELOS NEBUVO MIRUSIŲJŲ JŪROMIS...

—ŠVENTŲJŲ sielos nebuvo kaip Mirusiųjų Jūros, kur nepapučia gaivinantis vėjelis ir kur nėra jokios gyvybės po sunkiu vandens klotu. Jie daugiau buvo kaip ta Genezereto jūra, kurioj yra daug bangų ir audrų, bet kuri pasidaro rami tik Viešpaties rankos mostelėjimo dėka. —

Šventieji, galbūt, labai apmarino savo kūną, bet nepadarė jo bejausmiu ar suakmenėjusiu.

Mes žinome, kad didelę dalį savo gyvenimo *Šventasis Arso* klebonas praleido klausykloje, bet klystume, jei ma-

nytume, kad jisai nejautė to darbo sunkumo. Jo gyvenimo aprašyme randame, kad jis turėjo save gerokai prisiversti, kad atsikeltų prieš aušrą ir, kai eidavo į klausyklą, kuri tiek laiko ir jėgų iš jo pareikalavo, jis jautė tokį prigimtą atgrasumą, bet mokėjo save nugalėti.

Rašytojas Renė Bazin taip nusako žmogiškuosius *Pijaus X*, to šventojo popiežiaus, pergyvenimus:

— Vykstant popiežiaus rinkimams, kai tik pamatė, kad didėja balsai, kurie gali užkrauti jam tą sunkiąją Šv. Petro naštą, jisai viską darė, kad tik išvengtų to išaukštinimo. Jis kalbėjo kardinolams: "Negalvokite apie mane, aš neturiu reikiamų savybių". Kai monsignoras Merry del Vai buvo pasiūstas paklausti busimojo popiežiaus, ar jis vis dar nesutinka, monsignoras pamanė, kad tikriausiai jį atras koplyčioje. Taip ir buvo. Busimasis Pijus X klūpojo ant koplyčios grindų, galvą žemai palenkęs, veidą paslėpęs rankose ir gausios ašaros riedėjo per jo veidus.

O šv. Pranciškus Salezas, kaip jisai, buvo palinkęs į nervingumą ir piktumą! Kaip sunkią kovą jisai turėjo kovoti, kad save pergalėtų. Jis atvirai pasisakė, kad pykčio aistra buvo neįprastai stipri jame ir kad turėjo labai įsitempti, kad save suvaldytų.

Šv. Pranciškus Asižietis neslėpė prieš brolius ir jiems prisipažino, kad kiekvieną kartą, kada tik jisai davė išmaldas, savyje jautė palinkimą į tuščią garbę. Jis nenudavė esąs kitokiu, negu iš tikrųjų buvo, bet visgi mokėjo save pergalėti ir savo gyvenimą mokėjo palenkti Dievo garbei.

Šv. Teresė Vaikelio Jėzaus savo sielos istorijoje prisipažįsta, kiek daug dalykų jai atrodė nemaloniais: ji pasisako, kad nekartą rytais ji jautėsi neturinti drąsos ir energijos praktikuoti tą ar kitą dorybę. Jai buvo nelengvas bandymas išlaikyti pusiausvyrą matant kitos sesers neramų užsilaikymą per meditacijas, ir pastangos susilaikyti nuo nekantrumo, rašo ji pati "man tiek daug kartais kaštavo, kad aš jaučiausi lyg besimaudanti savo prakaite".

Kai šv. Pranciškus Asižietis nusilpęs jautėsi, kad jau pas-
kutinės jo dienos atėjo, pasišaukė savo vienuolijos bendri-
ninką ir jam tarė:

— Žinai, kaip ponija Jacqueline de Settesoli yra mums at-
sidavusi, ir aš dėlto tikiu, kad jai suteiktų nemažai paguo-
dos pranešimas, kokiame stovyje aš esu. Ypač jai pasakyki,
kad ji atsiųstų tų marcipanų, kokių ji daugelį kartų buvo pa-
dariusi man esant mieste. —

Tie marcipantai tai buvo saldainėliai, padaryti iš migdo-
lų ir cukraus, ir nėra abejonės, kad Šv. Pranciškus jų gavo,
ar bent jie buvo pakeliui prieš jo mirtį...

Taigi, šventieji buvo žmonės, kurie turėjo panašius po-
linkius ir sunkumus kaip mes, kurie turėjo tas pačias dvasios
kovas pakelti, tik jie buvo ištvermingi ryžtingume, patvarūs
savo geroje valioje ir, kaip tas gėlės žiedas, visada atviri iš
Dangaus krintantiems Dievo malonės lašams.

APIE ŠVENTŲJŲ ŠIRDĮ

Visų mūsų didysis troškimas — Saulės, Dangaus ilgesys.
Eidami į Saulę mes norime žengti keliais, kuriuos jau pra-
mynė šventieji. Šventieji buvo tokie žmogiški ir mums artimi,
tik jokia širdis žemėje neturi tiek taurios, tyros meilės, kaip
šventojo širdis, tik joje viskas pašventinama ir kontroliuoja-
ma Dievo meile.

Imkime keletą pavyzdžių: mirė Šv. Bernardo draugas,
Rumbertas iš Clervaux. Apverkdamas jį šventasis pareiškė:

— Tekėkite, tekėkite mano ašaros, taip lengvai dabar
bėgančios, nes jau nebėra to, kuris jūsų byrėjimą sulaikytų...
Kodėl gi mes kits kitą taip mylėjome ir dabar kits kitą prara-
dome?!

Šv. Klara rašė palaimintajai Agnietei:

— Jūsų atminimą aš įrašiau savo širdyje, laikydama jus mielesne už kitas. Aš jus taip myliu, kaip jūsų tikros motinos širdis kad mylėjo. —

Šv. Bonifacas rašė laišką vienam vyskupui ir užbaigoje pažymėjo:

— Sudie, mano mylimas. —

Apie šventąjį *Pilypą Neri* mes žinome, kad draugystė buvo vienu iš tų nekaltų džiaugsmų, kuriuos jisai savo gyvenime pripažino.

Šv. *Angelą iš Foligno* buvo taip visų ją pažinusių gerbiama ir mylima, kad gailėdamasi jų skausmo ji net slėpė žinią apie artėjančią savo mirtį.

Šv. *Pilypo Neri* gyvenimo aprašytojas pažymi:

— Jisai slėpė savo artėjančios mirties sekretą, kad mūsų širdys nebūtų liūdesio prispaustos.

Šventieji buvo taip jautrūs suprasti kitų kentėjimą ir skausmą.

Šv. *Bazilijus*, patyręs, kad mirė jo draugo *Nektarijaus* sūnus, velionies motinai rašė:

— Aš žinau, ką reiškia motinos širdis, ir kai aš galvoju, kaip jautri ir tauri jūs esate, aš suprantu, kaip turi būti didelis jūsų skausmas šioje valandoje... Tačiau, nepasmerkime teisingo Dievo sprendimo. Labiausiai gi, pagailėkite savojo gyvenimo draugo, būkite paguodos nešėjai kitiems; saugokitės to, kas nelaimes padarytų jam dar sunkesnes pakelti.

Šventasis *Jeronimas*, garsusis Šv. Rašto vertėjas, rašė *Teofilui*:

— *Paulos* (kuri jam padėdavo sunkiame vertimo darbe) mirtis taip mane pritrenkė, kad iki šiol aš nieko neišverčiau. Vienu smūgiu aš netekau tiek daug paguodos. —

Ir toliau jisai prisipažįsta norėjęs parašyti pagarbų atminimo raštą apie velionę, bet pieštukas iškritęs jam iš rankų.

Šv. *Anzelmas* rašė vienam savo draugui:

— Nusileiski į slapčiausią savo širdies vietą, suraski tenai savo meilę man ir ją matydamas tu matysi kiek aš myliu tavę. —

Šv. *Ignacas Loyola* buvo daug gero patyręs iš Dona Isabel Roser ir jis kartą rašė:

— Aš esu įsitikinęs, kad jeigu aš užmirščiau tą gerą, ką Dievas per Jus padarė man, Dieviškasis majestotas užmirštų mane taipgi. —

Taip, kad galutinoje išvadoje galime pasakyti, jog malonus nuoširdumas ir šventas linksmumas buvo nuolatiniai šventųjų palydovai.

Šv. *Petras iš Alkantaros*, kalbėdamas apie šv. *Teresę*, prasi-
sitare:

— Būdama taip labai šventa, ji visada pasireiškė maloniai nuoširdi ir linksma.

ŠVENTUMAS, LINKSMUMAS IR SVEIKATA

KADANGI tikrasis džiaugsmo šaltinis yra rami sąžinė, tai šventieji kaip tik ir buvo linksmiausi Dievo vaikai. Jau šv. *Jonas Auksaburnis* apie pirmuosius atsiskyrėlius rašė:

— Jie nepažįsta nuliūdimo. Jie kariauja su piktąja dvasia su tokiu sėkmingumu, lyg tai būtų jiems pramoga.

Šv. *Pranciškus Salezietis* padrąsina ir paguodžia tuos, kurie kovoja su piktu:

— Juk piktoji dvasia bėga net nuo lašo švęstojo vandens...

Šv. *Anzelmas* liudija apie pirmuosius atsiskyrėlius ir vienuolius:

— Jie pripildo pasaulį savo džiaugsmingomis dainomis. —

Kaip švento gyvenimo žmonės buvo kupini džiaugsmingos nuotaikos, galime spręsti iš tų pavadinimų, kuriuos parinko savo gyvenamosioms vietoms, vienuolynams: "Šviesioji aikštė", "Laimingoji pieva", "Dangaus vartai", "Džiaugsmas", "Džiaugsmingoji vieta".

Kada vienuolis *Alkuinas* buvo pakviestas į karaliaus rū-

mus ir turėjo apleisti savo vienuolyno namus, jis atsisveikino tais žodžiais:

— O mano kambarėli, tavęs daugiau niekada nebepamatysiu. Aš nebematysiu nei miškų, kurie tave supa, nei sodnų, kur lelijos maišosi su rožėmis. Aš daugiau nebegirdėsiu paukštelių, kurie, kaip mes, Dievo garbei gieda rytines maldas. —

Ir pagaliau jisai pridėjo:

— Tu, o Kristau, ir Tavo meilė pripildė mūsų širdis ir padarė jas linksmas; Tu, mūsų garbė, mūsų gyvenimas, mūsų išganymas.

Taigi sielos tyrumė šventieji atrado tikrąjį džiaugsmą. Tačiau jie nepaniekino nė savo pareigų kūnui.

Šv. *Teresė*, suprasdama, kad net dvasinėms kovoms kovoti reikalinga yra kūno sveikata, rašė savo vienuolėms:

— Neapleiskite ir savo kūno, nes jis privalo tarnauti sielai.

Didysis dvasinio gyvenimo mokytojas Šv. *Ignacas* rašė šventajam Pranciškui Borgijai:

— Neprivalai susilpninti savo sveikatos, nes tada nei dvasinėje srityje negalėsi veikti su ta pačia energija. —

Kai šv. *Pilypas Neri* patyrė, kad jo serganti giminaitė meldžia sveikatos, pritarė tam, sakydamas:

— Būdami sveiki mes galime daug ką padaryti, ko neįstengiamo sirgdami. Šv. *Ignacas* pripažino, kad pasitraukęs į Manrežą jisai buvo vedęs per aštrų atgailos gyvenimą, dėl ko paskiau jo pajėgumas buvo susilpnėjęs.

Taipgi ir šv. *Pranciškus Asižietis* prisipažino gyvenimo pabaigoje, kad jisai buvo perdaug kietas savo "vargšui broliui asilui" (suprask, savo kūnui).

Šv. *Jeronimas* taip pat atkreipia dėmesį, kad perdaug pervargintas kūnas jieško poilsio bet kokia kaina ir apsunkina net dvasines pratybas ir pažangą.

Bažnyčia niekad neužgiria savo sveikatos žalojimo. Bažnyčia visada pasmerks tokius kraštutinumus, kaip kad ano graikų filosofo, kuris išdūrė sau akis, kad pasaulio išblašky-

mai nekliudytų jam susitelkti, susikaupti filosofinėje meditacijoje. Tik artimo tarnyboje esantiejiems Bažnyčia leidžia daryti toli siekiančias aukas, kaip, pavyzdžiui, šv. Petro Damiano pasiryžimas pasilikti raupsuotųjų tarnyboje iki užsikrėtęs pats numirs.

Ir įdomu, kad šventieji, nežiūrint savo aštrios atgailos, nusimarinimo, gyveno gana ilgai: šv. Antanas atsiskyrėlis mirė turėdamas 104 metus; šv. Romualdas, griežto gyvenimo kamendulių vienuolijos steigėjas, susilaukė rekordinio amžiaus — 120 metų; šv. Eusignijus buvo nukankintas sulaukęs 110 metų. Kai kurie iš jų net būdami silpnos sveikatos, susilaukė gražaus amžiaus; šv. Alfonsas mirė sulaukęs 89 metų, šv. Pilypas Neri — 80 metų, šv. Pilypas Kalasankcijus — 92 m., palaimintas Albertas Didysis — 88 m., palaimintas Robertas Belarminas — 79 m., šv. Magdalena Sofija — 84 m., sunkų, aukos gyvenimą vedęs šv. Vincentas a Paulo sulaukė 85 m. amžiaus. Jisai vienai prancūzei rašė:

— Žiūrėk savo sveikatos ir džiaugsmingai garbink Dievą.

ŠVENTIEJI — LIGONIŲ GLOBĖJAI

SUSIRGUS — vienas iš svarbiausių dalykų tai pasitarti su gydytoju, kuris sveikatos reikalais yra mokslus išėjęs. Jo patarimų reikia laikytis.

Tačiau, katalikai šalia to gali jieškoti suraminimo bei pagalbos ir antgamtiniuose dalykuose: maldoje. Yra visa eilė šventųjų, prie kurių meldžiamasi įvairiose ligose, nelaimėse. Štai sąrašas šventųjų, prie kurių šaukiamasi:

Šv. Adalardas — sergant šiltine ir drugiu,

Šv. Agapitas — sergant diegliais,

Šv. Aloyzas — akių ligose ir maro metu,

Šv. Amalberga — karščiavime ir sumušimuose,

Šv. Anastazijus — galvos skaudėjime.

Šv. Andriejus — podagroje ir gerklės ligose,
 Šv. Andrijonas — maro epidemijoje,
 Šv. Antanas Avellino — šaukiamasi apsaugos prieš apopleksiją ir staigią mirtį,
 Šv. Antanas iš Paduvos — meldžiamasi jieškant pražuvusių daiktų ir audrų pavojuose jūroje,
 Šv. Apolonija — dantų skaudėjime,
 Šv. Augustinas — skaudant akis,
 Šv. Barbora — šaukiamasi žaibo, perkūnijos, ugnies, staigios mirties atvejais.
 Šv. Benediktas iš Nursijos — apsinuodijus,
 Šv. Blažiejus — gerklės ligose,
 Šv. Kadokas — škrupulo atvejuose, kurtume,
 Šv. Kazimieras — maro metu,
 Šv. Kotryna iš Aleksandrijos — liežuvio ligose,
 Šv. Kristoforas — audroje, staigioje mirtyje,
 Šv. Klara — skaudant akis,
 Šv. Kolumbinas — nervų, proto ligose, potvyniuose,
 Šv. Denis — galvos skausmuose,
 Šv. Dympna — nervų, proto ligose,
 Šv. Elzbieta Portugalietė — meldžiant ramybės ir taikos,
 Šv. Erasmus — vidurių ligose,
 Šv. Eulalija — vandenligėje,
 Šv. Pranciškus Borgia — žemės drebėjimuose,
 Šv. Genezijus iš Aries — nušalimuose, skauduliams — šašams apnikus,
 Šv. Jurgis — karštligėje,
 Šv. Gervazas ir Protazas — meldžiant padėti surasti vaigus,
 Šv. Egidijus — nuomario ligoje, nervų ligose, meldžiant šeimos padauginimo,
 Šv. Gregorius iš Neocezarėjos — potvyniuose,
 Šv. Hermegilda — audrose, potvyniuose,
 Šv. Hilarijus — nuodingam šliužui įkandus,
 Šv. Hubertas — įkandus pasiutimo liga sergančiam gyvuliui,

Šv. Jokūbas — sergant reumatizmu,
Šv. Jonas — žaibuose, audrose, maro epidemijoje,
Šv. Laurynas — gaisro metu, strėnų diegime (lumbago),
Šv. Liberijus — tulžies ligose,
Šv. Lucija, — akių ligose, gerklės ligose, kraujuojant,
epidemijose,
Šv. Morkus — perkūnijos metu, krušoje,
Šv. Mauricijus — podagroje, mėšlungyje,
Šv. Maurus — podagroje, užkimime,
Šv. Pantaleonas — sausligėje, džiovoje,
Šv. Povilas — įkandus nuodingiems šliužams, audrose,
Šv. Peregrinus — sergant vėžio liga,
Šv. Raimundas — prašant, kad Dievas atitolintų netei-
singus kaltinimus,
Šv. Servelus — paralyžiaus ligoje,
Šv. Stanislovas — širdies ligose,
Šv. Stanislovas Kostka — meldžiant, kad nemirtų be sa-
kramentų,
Šv. Teresė iš Avilos — galvos skausmuose,
Šv. Timotiejus — vidurių ligose,
Šv. Trifonas — įkandus nuodingiems vabzdžiams,
Šv. Viktoras iš Marseillės — kojų ligose,
Šv. Vitas — nuomario ligoje, nervingume.

Tačiau pabrėžiame, kad susirgus, neužtenka tik melstis, o turime eiti pas gydytoją. Juk net tarp šventųjų priskaitoma apie 70, kurie patys užsiėmė gydymu. Įdomu, kad tų tarpe yra net penkios moterys: šv. Zenaida, šv. Leonilla, šv. Hildegarda, šv. Sofija ir šv. Nicerata. Šv. Augustinas rašydamas laišką Probai perspėjo, kad nepaisyti gydytojų nurodymo yra nusikalsti prieš tą meilės dėsni, kuris uždeda pareigas ir link mūsų pačių. Šv. Karolis Baromėjus, šv. Alfonsas — buvo silpnos sveikatos ir jie rūpestingai pildė gydytojų nurodymus. O šv. Benediktas į savo garsiąsias vienuoliškąsias regulas įrašė:

— Visų pirma, ypatingas rūpestis turi būti rodomas susirgusiesiems, taip, kad jiems pagelbint ir patarnaujant būtų jaučiama lyg pačiam Kristui pagelbėtumei.

TIEMS, KURIE ILGISI DIEVO

Šv. AUGUSTINAS, kartą svarstydamas apie savo gyvenimo kelią, palinko siekti didesnės tobulybės ir, prisiminęs šventuosius, sau tvirtai pasakė, turėdamas juos galvoje:

— Galėjo jie, galėjo jos, kodėl gi tu, Augustinai, negalėtumei?! Tikrai, šventųjų buvo visokio amžiaus, visokio luomo, visokios gyvenimo padėties. Taip, pavyzdžiui, šv. *Imelda* teišgyveno tik 13 metų, šv. *Amilina* — tik 12, šv. *Romualdas* tebuvo tik kūdikis, nešiojamas ant rankų; neskaitant Erodo išžudytų šventųjų Betliejaus vaikelių, šis šventasai bene bus vienintelis šventasis kūdikiškojo amžiaus.

Augštą tobulybės laipsnį galima pasiekti bet kurioje profesijoje. Taip, šv. *Ives* ir šv. *Aprus* buvo advokatai, teisininkai, šv. *Julijonas* buvo užteigęs namo laikytojas, šv. *Jonas nuo Dievo* buvo knygų pardavėjas, šv. *Odranas* buvo vežėju prie Šv. Patriko, šv. *Omobono* buvo parduotuvės savininkas. Rašydamas apie jį Alban Butleris sako:

— Į prekybą dažnai žiūrima, kaip į progą meluoti, apgaudinėti, sukti. Bet tai yra žmonių ydos, o ne prekybininko profesijos būtinybės, kaip tą rodo šio šventojo pavyzdys. —

Šventieji *Gelazijus*, *Genezijus*, *Porfyrijus* ir *Andalijonas* buvo teatro vaidintojai, kai kurie net atsivertė dirbdami scenoje ir mirė kankinių mirtimi.

Yra vienas šv. *Petras*, kuris buvo virėju. Šventosios *Ariadna*, *Matrona*, *Radegunda* ir *Agota* buvo virtuvės tarnaitės. Šv. *Aleksis* per 30 metų gyvendamas po laiptais, savųjų tėvų nepažintas, dirbo paprasčiausius ir nemaloniausius darbus už pastogę ir maistą. Šv. *Zita*, kaip žinome, yra tarnaičių globėja; ji pati buvo tarnaitė, iš pradžių varoma prie sunkiausių darbų, tik vėliau savo kantrybe ir išsižadėjimu atkreipusi šeiminkų dėmesį ir paskirta visų namų šeimininke.

Šv. *Teklė* buvusi šeimininkė šv. Povilo namuose, o šv. *Petronėlė* — šv. Petro, taip, kad ir šeimininkės turi savo užtarrųjų Danguje.

Daug šventųjų yra iš paprastų piemenėlių. Taip, šventosios *Emilijana, Druon, Germano, Genovaitė* saugojo bandas. Juk tokie dideli pranašai ar šventieji kaip *Amos, šv. Patrikas, šv. Joana d'Ark* ir *šv. Bernadeta* buvo pašaukti nuo bandos.

Į šventųjų garbės altorius Bažnyčia yra iškėlusį net visą eilę vergų, kurių kai katrie yra mirę net kankinio mirtimi: *šv. Lupus, šv. Mitirijus, šv. Blandina, šv. Laurencija, šv. Revokatus, šv. Saturninus* ir *šv. Sekundulus*.

Šv. Povilo pamėgtasai draugas *šv. Onesimus* buvo vergas. Tokie šventieji vergai kaip *Protus, Hiacinta* ir *Serapija* įstengė net atversti savo pagonis šeimininkus ir drauge su jais mirti kankinių mirtimi.

Kada *šv. Melanija* įsteigė vienuolyną, daugelis jos pačios buvusiųjų vergių stojo į jį ir pasiekė augšto šventumo laipsnio.

Šventieji buvo žmonės kaip ir mes, su tomis pačiomis prigimties silpnybėmis, tik jie mokėjo labai pasišvęsti ir kantriai Dievo keliais eiti.

Šv. Teresė pripažįsta, kad nekartą meditacijose jai buvo nelengva dėmesį sukaupiti, ji net kai kada užsnūdavusi, bet ji pasiguodžia: "Juk maži vaikai lygiai tėvams brangūs, kaip budintieji, taip ir užmigę"...

ĮVAIRYBĖS IŠ DIDŽIŲ ŽMONIŲ GYVENIMO

ITALIJOJE, Romos mieste, tebestovi dar nuo 1898 metų Janiculo kalne įtvirtintoji lenta su užrašu:

— Čia, šio ažuolo pavėsyje, *Pilypas Neri*, vaikams linksmai krykštaunant patsai vėl pasidarydavo vaiku, ir tai labai išmintinga. —

Šitokią parašą padėjo miesto vadovybė. Jis mėgdavo tik išjudinti vaikus, o kai tie įsismagindavo, jisai pasitraukdavo į medžio pavėsį kalbėti savo maldų.

Ypatingu būdo tvirtumu pasižymėjo šv. Tomas More. Už ištikimybę Romos popiežiui Anglijos karalius jį buvo nuteisęs mirti. Tačiau patsai karalius vertino jo taurų būdą ir dažnai į kalėjimą siuntė pasiuntinį pasiteirauti, gal Tomas More jau sutinka padaryti valstybės reikalaujamą priesaiką, kuri tačiau nesutiko su Katalikų Bažnyčios dvasia. Pasiuntinys vis klausdavo, ar Tomas nepakeitė savo nuomonės. Vieną kartą Tomas ir sugalvojo pasijuokti iš tos jų lengvatikybės. Jisai karaliaus pasiuntiniui pasakė, kad jau pakeitęs savo nuomonę. Pasiuntinys nusiskubino į karališkuosius rūmus. Ten gavo įsakymą grįžti atgal į kalėjimą pas Tomą ir sužinoti apie smulkmenas. Šventasis šypsodamasis pasiuntiniui pasakė:

— Aš pakeičiau savo nusistatymą ta prasme, kad pirma maniau, jog prieš egzekuciją reikės nusiskusti, o dabar aš noriu, kad ir mano barzda kristų drauge su galva...

Šv. Teresė iš Avilos kartą buvo suorganizavusi varžybas

— rungtynes tarp savo vienuolių seserų ir tarp brolių iš kito vienuolyno: kurie galės daugiau pakelti nusimarinimo, savęs kankinimo dalykų...

Šventųjų gyvenime nestinga malonaus žaismingumo. Kai Arso klebonas Šv. Jonas Vianney sužinojo, kad renkami parašai po prašymu, kad vyskupas iškeltų jį į kitą parapiją, šventasis paprašė lapo ir pats ten pasirašė, sakydamas, kad dabar tai jau tikrai nebus kliūtis iškelti... Pasiryžęs kovoti su netinkamomis madomis, jisai kartą pamatė vieną iš savo parapiiečių bedėvinčią savotišką madingą, nors keistą apykaklę. Šventasis prisiartinio prie jos ir paklausė, ar negalėtų tos apykaklės jam parduoti.

— O kam Tamstai reikėtų, — paklausė mergaitė.

— Norėčiau uždėti savo katei ant kaklo...

Senais laikais tarp atsiskyrėlių apsigyveno vienas naujas šventumo siekiąs vyras, ir pasklido apie jį garsas, kad jis tikrai didelio šventumo žmogus. Vienas iš senesniųjų atsiskyrėlių panoro jį išbandyti. Vieną dieną atėjęs jisai išdaužė visas salotes to naujojo vyro darže, liko gal tik koksai vienas

kelmelis. Ir tas naujasis atsiskyrėlis nei kiek nesupyko, tik kai atėjo pietų metas, parsinešęs tą paskutinį kelmelį, jįsai pakvietė tą svetį:

— Malonus tėve, aš paruošiu jums pietus, panaudodamas krūmelį tų žolių, kurias laimei, jūs dar palikote man.

Taigi šventieji mokėjo visiems pasidaryti viskuo, kad visus laimėtų Kristui; jie mokėjo su šypsena pasakyti tiesos žodį; jie buvo neišmušami iš pusiausvyros net ir sunkiose aplinkybėse. Belieka mums tik jais sekti, kad ir apie mus būtų galima pasakyti, ką šv. *Bonaventūra* pasakė apie šv. *Pranciškų Asyžietį*:

— Atsiminimas šventųjų, kaip prisilietimas degančių anglių, uždegė jį ir pavertė dieviška liepsna.

MEILĖ DIEVUI IR ŽMONĖMS

VIENAS žymus žmogus, dr. Juozapas Parker, mylėdamas savo tikėjimą, rūpestingai jį gindavo prieš tuos, kurie nepagarbiai kaip nors apie religiją atsiliepdavo. Kartą vienas piktos valios vyras panoro iš jo pasityčioti, ir pradėjo kalbėti:

— Na gerai. Tu sakai, kad Dievas viską gerai tvarko, tai ką gi Dievas davė šv. Steponui? — slapčia mąstydamas, kad jeigu Dievas geras, jis turėjo gelbėti tą pirmą kankinį.

Tačiau dr. Parker šiam greit atrėžė:

— Dievas davė jam mintį ir jėgos melstis už persekiotojus!

Ir tai didis ir kilnus atsakymas. Parodyti meilę savo priešams, yra vienintelis kelias, kad žemėje iš viso priešai išnyktų. Tą tegali padaryti žmogus, kuris yra labai toli prašokęs gyvuliškuosius keršto polinkius ir kuris daug pasiekęs tobulybės. Ir šv. Steponas, įstengęs tai padaryti, parodo, kad Dangus jį buvo apdovanojęs ypatingais charakterio turtais.

Didžiųjų žmonių savybė kaip tik ir buvo didelė meilė Dievui ir žmonėms. Pasitikėjimas Dangumi ir broliškumas žemėje gyvenantiems. Buvęs Chicagos universiteto prezidentas dr. Anderson kartą papasakojo šį atsitikimą: jų šeimoje buvo gailestingoji sesuo, kuri savo laiku buvo pasamdyta Linkolno namuose, sergant jo sūnui. Vieną rytą ta mergaitė trumpam laikui išėjo iš ligonio kambario. Grįždama ji nustebo išgirdusi balsą tame kambaryje. Žvilgtelėjusi ji pamatė prezidentą Linkolną klūpintį prie ligonio lovos ir karštai persiėmusį malda. Jisai pusbalsiu kalbėjo:

— O Viešpatie, Tu žinai, kaip valstybės rūpesčiai slegia mane, ir kaip dėl to aš nebuvo tokiu tėvu, koku turėjau būti. O didysis Tėve, išsaugok berniuką ir atleisk man manąsias nuodėmes. —

Kai jis pamatė atėjusią slaugę, pratarė į ją:

— Jūs girdėjote?

— Taip, pone prezidente, — atsakė ji.

— Priimkite viską už gerą, — pratarė Linkolnas ir pasišalino.

Tas įvykis, tai gražus pareiškimas žmogaus priklausomybės nuo Dievo ir gražus pamokymas, kaip vertingas yra Dangaus pagalbos ir malonės jieškojimas, kaip vertinga nuoširdi meilė Dangui ir meilė savo šeimai.

Didžio charakterio žmonės visada junta didžią pagarbą Dievybei ir meilę žmogui. Iš kunigaikščio Wellingtono gyvenimo žinome tokį atsitikimą: kartą kunigaikštis atėjo į savo parapijos bažnyčią priimti šv. komunijos. Staiga kažkoks senukas atsistojo ir atsiklaupė šalia kunigaikščio prie Dievo stalo.

Dvariškiai susirūpino, kaip tas skurdžius gali gretintis prie kunigaikščio, ir priėję jam priminė pasikelti. Tačiau kunigaikštis tai suprato, suėmė senuką ranka ir palaikė, kad jisai negalėtų atsistoti ir net pasakė pagarbiai:

— Nesikelk; visi mes esame lygūs.

Kaip žmonės, kaip Dievo vaikai — mes visi esame lygūs. Augštesni yra tik gerų darbų aristokratai, kurie savo didžia artimo meile nusipelno Dievo dėmesį ir meilę.

Šita Dievo ir artimo meilės dvasia pakeičia žmones, pakeičia gyventojų nuotaikas ir santykius. Štai ką pergyveno kartą vienas jaunas netikintis advokatas: dar tada, kai Amerika nebuvo taip apgyventa, jisai nusprendė pasirinkti sau tokį nuošalų kampą, kur nėra bažnyčių, nėra vaikams religinio mokymo, nėra Šv. Rašto knygų. Tokią vietą jam tada pasisekė surasti, tačiau nepraslinkus nei metams, jisai rašė savo draugui kunigui:

— Atvykite pas mus. Atsivežkite pakankamai Šv. Rašto knygų, ruoškitės pamokslauti ir steigti sekmadieninę religijos mokyklą. Aš įsitikinau, kad vietos be krikščionių ir be švenčių yra kaip pragaras. —

Sunkiu gyvenimo patyrimu tas vyras susekė, kad ryšys su Dievu tikyboje yra kartu ir artimo meilės, gražaus sugyvenimo šaltinis.

Kartą vieno bepročių prieglaudos vadovo kažkas paklausė:

— Ar jūs nesibijote, kad šie ligonys kada nors nesusivienys ir nepadarys ko bloga visiems tarnautojams?

— Ne, — atsakė užklaustasis, — bepročiai jokioje srityje neįstengia susivienyti. —

Tame daug tiesos. Tik mąstantieji žmonės suvokia savo priklausomumą nuo Dievybės ir savo artimo meilės ryšį su žmogumi. Ir tai yra didžiojo pasisekimo laidas žemėje ir didžiosios vilties pagrindas amžinybėje.

MYLĖTI ŽMONES IR SIELAS

PAČIOJE paskutiniojo karo pradžioje, dar 1939 metais, nacių teismas nuteisė sušaudyti kelis lenkus Sremos mieste. Mirties laukiančiųjų pergyvenimai buvo šiurpūs, ypač tų, kurie turėjo šeimas. Tarp tų nelaimingųjų buvo ir vienas tėvas su daugeliu vaikų. Matydamas jų šeimos neišpasakytą liūdesį, to miesto gimnazijos kapelionas kun. Antanas Rzadki vokiečiams pasisiūlė — jis mirsiąs vieton to gausios šeimos tėvo.

Kadangi vokiečiams buvo svarbu pabaidyti lenkus ir parodyti, kad jie niekam skirtumo nedarys, vokiečiai sutiko. Kai įvyko egzekucija, gyventojai skubėjo prie to pasišventėlio

kunigo lavono, savo skepetaites mirkė jo kraujuje, laikdami jį artimo meilės kankiniu ir šventuoju.

Jis padarė didžiausią auką, kokią tik žmogus gali pasaulyje padaryti. Akivaizdoje jo tokios nepaprastos meilės kaipgi mūsų gyvenimas kartais pasirodo skystas ir savimeilis. Stebėdami savo elgesį gal mes turime prisipažinti, kad nekartą patys kitiems nervus ir kraują gadiname savo nekantrumu; tuo gi tarpu — kilnaus būdo žmogus stengiasi kiekvienam gyvenimo dienas šviesesnes padaryti.

Mes kalbame kasdienėj maldoj — "Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams". Argi tuo neįsipareigojame būti atlaidūs, malonūs, švelnūs su visais? Ašarų pakalnėje ir taip užtenka ašarų kamgi mes turėtume dar jas kam nors išspausti?!

Tyrinėjant gyvenimą Margaritos Ebner, kandidatės į šventąsias, atrastas jos posakis:

— Dievui padedant aš nenuliūdinau nei vieno žmogaus, ir nebuvau niekam aštri. —

Kad gi mes gyvenimo pabaigoje galėtume taip pasakyti!

Stengiantis kuo daugiausiai įnešti džiaugsmo į žmogaus gyvenimą, svarbu neužmiršti didžiausio — amžinojo džiaugsmo.

Kaip gi kai kurie šventieji tuo labai buvo susirūpinę. Taip, šv. Jonas Auksaburnis kalbėjo:

— Netikiu, kad būtų išganytas kas nors, kas nieku neprišidėjo prie kitų išganymo.

Šiame kare vokiečiai sušaudė prancūzų patriotą Roger Pironneau. Jis mirė 1942 m. liepos 29 dieną. Neseniai pasaulinėje spaudoje pasirodė jo paskutinis laiškas, lyg jo testamentas namiškiams. Be kitų dalykų jisai rašė:

— Aš jus saikdinu: išlaikykite tikėjimą... "Mylėkite kits kitą", — sako Jėzus. Religija, prie kurios aš sugrįžau ir nuo kurios Jūs neturite nukrypti, yra meilės religija. —

Žmonių ir sielų meilė — mūsų didžioji pareiga gyvenime ir stipriausioji paguoda mirtyje.

MALDA IR ATLAIDUMU MYLĖTI SIELAS

ŠVENTOJI Monika istorijoje žinoma kaip nuostabi, atsida-vusi motina, kuri ilgų metų malda pasiekė savo sūnaus atsi-vertimo.

Kai jau ji gulėjo mirties patale, savo sūnui vyskupui kal-bėjo: — Mano kūną gali padėti kur nori, prašau tik vieno — atsiminki mano sielą prie Viešpaties altoriaus. —

Nuostabiai gražu — maldoje bendrauti su žmonėmis, ku-riuos mylime, atsiminti juos prie Viešpaties altorių. Atsimin-ti kaip gyvus, taip ir mirusius. Juk ir mums patiems kartais ateina tokios skaidrios valandėlės, širdis, rodosi, kupina kaž-kokio malonaus, skaidraus pasitenkinimo, dvasinės paguo-dos, ir norėtumei pasakyti, kad tą valandą turbūt kas nors, kur nors paslapčia už tave meldžiasi, kad siela prisipildo kaž-kokia nežemiška paguoda.

Šventasis Pranciškus Ksaveras net miesto gatvėmis ne-sidrovėdavo eiti su varpeliu ir, kai skambalėlio balsas atkreip-davo praeivių dėmesį, jis prašydavo melstis už sielas skais-tykloje. Malakos mieste jo pageidavimu net buvo įvestas spe-cialaus šauklio priminimas — vakarais su varpeliu ir žiburiu pereidavo žmogus gatvėmis, šaukdamas:

— Melskite už sielas skaisykloje, neužmirškite jų!

Dabar kas rytą ir kas vakarą varpai skamba. Jie gi ir aidi tam, kad mums primintų reikalą melsti už sielas, kurios jau mirė, — melsti už tuos, kurie tą valandą miršta, — melsti už tuos dvasios numirėlius, kurie yra mirtinoje nuodėmėje, kad jie prisikeltų, — melsti už tuos, kurie tuo laiku pergyve-na sunkią gundymo ir bandymo valandą, kad jie atsispirytų, kad jie ištesėtų...

Šalia maldos — gražus dalykas geri darbai. Gyvenimo knygoje mes randame užrašytą vieną labai reikšmingą at-sitikimą: Lenkijoje kitados gyveno kilni našlė, kuri turėjo vie-nintelį sūnų. Kartą jisai linksminosi su kitais jaunuoliais. Juos pertraukė kažkoks svetimšalis. Jisai įsivėlė į ginčus su tos moters sūnumi ir įtūžime jį peršovė.

Patsai išsigandęs, su ginklu rankose, pasileido bėgti. Matydamas, kad jį vejasi, pasislėpė įkritęs į pirmas atviras duris, sutiktą moterį Dievo vardan prašydamas, kad jį paslėptų.

Kaip tik pasitaikė, kad tai buvo ta pati motina, kurios sūnų jis buvo nušovęs. Ji paslėpė atbėgusį. Atėjusi policija negalėjo jo surasti ir vienas iš jų prabilo:

— Tikriausiai ji nežino, kad užmuštasis yra jos sūnus. Turime jai pasakyti...

Motinos širdis užvirė. Skausmas neišpasakytas. Bet argi Viešpats nemokė atleisti ir priešams? Ir ta nelaimingoji motina atleido, neišdavė pasislėpusiojo, kurio laukė mirtis ar ilgas kalėjimas.

Galime svarstyti, ar ji gerai darė pakankamai nebendradarbiaudama su teisingumo sargais, tačiau nėra abejonės, kad jos sieloje buvo reto kilnumo bruožų — ji mokėjo save pergalėti, ji mokėjo aukotis ir gerumą parodyti net ir dėl priešų.

Pasakojama, kad po keletos dienų, kai ta ryžtingoji krikščionė meldėsi, pasirodęs jos mirusis sūnus ir jai taręs:

— Nudžiovinkite, motin, savo ašaras ir džiaukitės. Aš būčiau turėjęs ilgai būti skaistykloje, bet atleisdama mano žudytojui išlaisvinai mane iš jos. Einu į Dangų, kur būsiu laimingas per amžius. —

Gal tai buvo tik svajonė, sapnas, bet tai gražiai pavaizduoja, kaip kilnu malda, pasišventimu ir atlaidumu mylėti sielas ir žmones.

MEILĖ IR AUKA

GARSUS šventasis, tėvas Foucauld, ilgą laiką gyvenęs Afrikos tyruose, kalbėdavo:

— Kiekvienas žmogus tebūnie mums kaip brolis, apdengtas apsiaustu iš Viešpaties Jėzaus kraujo. —

Meilė artimui, meilė žmogui yra viena iš didžiausių dorybių.

Ta meilė, svarbiausia, turi apimti artimo sielą.

Abatas *Huvelin*, kurio įtaka net ir patį tėvą Foucauld atvedė į šventumą, pasakojo, kad negalys žiūrėti į žmogų, ne-klausdamas savęs, ar jisai yra nuodėmės, ar malonės stovyje. Tas jam rūpėjo ne todėl, kad norėtų žmogų teisti, bet kad galėtų už jį melsti, nusižeminti, kad būtų galima jį atversti.

Marseillės mieste gyveno labai uolus vienuolyno viršininkas, *Jonas Juozapas Allemand*. Savo gyvenimo šūkiu jisai buvo pasirinkęs:

— Visada turėti prieš akis jaunimą, visiems jauniems rodyti vienodą prielankumą, stengtis išgyti jų pasitikėjimą. Dažnai ir linksmai dalyvauti jų kasdieniuose eiliniuose pasikalbėjimuose, bet drauge nepraleisti progos iškelti mintį apie Dievą. Labai rūpestingai saugotis neparodyti pykčio. Visada pirmam sveikinti jaunuosius, neišskiriant nei vaikų. Padvigubinti savo pastangas ir šalia darbo jaunimui į gerą patraukti, daug už juos melstis ir daug aukotis, nusimarinti. —

Jo kelias geras ir sėkmingas. Tik per pasiaukojimą ir pasišventimą galime žmones patraukti prie gero.

Jėzuitų vyresnysis tėvas *Judde* mėgdavo sakyti jauniems savo ordeno nariams, pasiekusiems kunigystės:

— Mūsų asmenišką, savęs pašventinimą yra taip labai svarbus, kad jeigu to negalėtume pasiekti drauge darbuodamiesi dėl artimo tobulybės, apaštalaudami, tai turime apeleisti vadovavimą artimui ir atsiduoti savęs tobulinimui. —

Visiems privalu — pirma žygiuoti patiems tobulybės vieškeliais, toliau — vesti kitus į gerą.

Margarita Romanet, jaunuolė, gyvenusi dar XVIII šimtmetyje, kalbėjo:

— Kada žiūriu į kryžių, beveik visada jaučiu, kad tai didžioji paslaptis; man norėtusi apdengti šydu visus pasaulio kryžius, kad kūniškos mūsų akys nematytų. —

Visiems labai svarbu įsijausti į blogus nuodėmės padarinius ir aukotis, kovojant su nuodėme ir blogiu. Labai gražiai kun. *Monier-Vinard* kalbėjo:

— Kas nieko neaukoja — nemyli; kas mažai aukoja — mažai myli, kas aukoja viską — myli visa širdimi. —

UGNIS ŠIRDYJE

VARGIAI ar kas degė taip didelę apaštalavimo ugnimi, kaip šv. *Pranciškus Salezietis*. Vieną kartą jisai pareiškė:

— Mes neturime nieko atstumti, jei norime atlikti savo pareigą. Reikia, kad mes būtume kaip šaltiniai visiems atviri, kuriais visais pasaulis gali pasinaudoti ir prie kurių ne tik žmonės, bet ir gyvuliai ateina savo troškulio numalšinti.

Norint būti geru apaštalu, reikalinga didelės tobulybės. Palaimintasai *Grignon de Montfort* meldė dangų šitokių apaštalų:

— Kad jie būtų Tavo valios vergai, kad jie būtų žmonės pagal Tavąją širdį, kad jie nesektų savo valios, kuri jiems kliudo ir sulaiko, kad jie pildytų visus Tavo troškimus ir savo rankose laikydami kryžių ir rožančių nugalėtų visus Tavo priešus... Dieve, duok mums tokių asmenų, kurie būtų klusnūs vadovaujami, kad kaip Samuelis atsakytų: "Štai, aš esu pasirengęs...", — kad jie būtų visada pasiruošę viską pakelti ir viską iškęsti dėl Tavęs, kaip tie apaštalai, kurie pasakė: "Eikime, ir mes numirkime drauge su Juo".—

Vienai Kanados vienuolei, *Dinai Belangei*, apsireiškęs Viešpats ir pasakęs:

— Daug sielų pražūna, nes manieji apaštalai manęs pakankamai nemyli. —

Kad sušildytume apledėjusias širdis, reikia visų pirma patiems įkaisti.

Kai abatas *Juozapas Girard* pasiryžo vesti žmones šventumo keliais, jisai sau kalbėjo:

— Pirmą negu aš darbuosiuos kitų pašventinimui, turiu pradėti nuo savęs, nes savęs tobulinimas yra būtina sąlyga apaštalavimo. —

Tik vidurinė pažanga duoda tos stiprybės, kuri nugalai visas kliūtis.

Prancūzų revoliucijos metu vyriausybės žmonės vertė kunigą *Pinot* prisiekti, vadinamai, civilinei konstitucijai, kuri buvo nukreipta prieš Bažnyčią. Kun. *Pinot* griežtai atsisakė. Tardant jį, klausinėjo, kas jį buvo priglaudęs, bet kunigas pareiškė neišduosiąs nei vieno parapijiečio, kad nenukentėtų. Kunigą pasmerkė mirti. Kai paklausė, koks dar būtų jo pasakutinis noras, jisai pareiškė, kad norėtų mirtį sutikti kunigo drabužiuose. Ir taip, kai apsirengęs mišų drabužiais palenkė galvą po giljotiną, jisai dar garsiai pratarė:

— Introibo ad altare Dei... Žengsiu prie Viešpaties altoriaus...

Mūsų gi norai, gal, būtų dideli, bet mūsų jėgos — dažnai mažos. Bet ir čia yra paguodos. Vienas geras dvasios vadovas kartą taip kalbėjo vienai kilniai sielai:

— Padarykime jūsų dvasinę apyskaitą: Jūs norite duoti, norite padaryti daug. Ir tas parodo Jūsų gerą valią. Tačiau padarote kartais per mažai, ir tas yra dėl jūsų silpnybės. Ar dėlto viskas nustoja vertės? Nenusiminkite, nenustokit dvasios dėlto. Norėjote padaryti daug... Dievas žino jūsų intencijas... Ir tas truputėlis padarytojo gero virsta dideliu dalyku... —

Svarbu tik, kad mes nenuleistume rankų, kad dėtume pastangas.

Gražiai rašytojas *R. Plus* primena:

— Argi yra kas nors tarp mūsų, kuris norėtų mirti daugiau dėl Dievo nebepadaręs, kaip kad ligšiol ką buvo nuveikęs?!

SURŪGĘ VEIDAI AR MEILĖ ARTIMO!

KARTĄ *šventoji Teresė* meldėsi:

— Gerasai Dieve, apsaugoki mus nuo paikai iškreipto dievotumo ir nuo surūgusiais veidais šventųjų.

Šitoksai pavojus yra daugeliui iš mūsų. Nevienas mano, kad būti šventu, reiškia daug daug poterių kalbėti, būti vis su rūpesčiu ant kaktos.

Tikrieji šventieji kaip tik mus moko patrauklaus, simpatingo šventumo, kuris visiems mielas savo linksmumu. Kogi šventam žmogui nebūti smagiam, kad jo sąžinė yra visada gryna.

Šv. Ignacas duodavo patarimą:

— Juokitės ir aukite stipriais.

Kartą jisai pratarė į vieną iš savo naujokų:

— Matau Jus visada šypsantis ir aš tuo džiaugiuosi. —

Kartais šventieji nesibijodavo pavartoti ir gražaus sąmojo. Pavyzdžiui, *šv. Jonas Vianney* turėjo progos sutikti vieną kartą labai tarškią moterį. Tai jis taip tiesiai ir paklausė:

— Sakykite, ar yra kitas mėnuo metuose, kaip vasaris, kada jūs mažiau kalbate (kaip žinome, vasaris yra trumpiausias mėnuo). —

Kitą kartą pas *šv. Joną Vianney* atsilankė svečias kunigas ir jo paklausė leidimo atlaikyti mišias. Šventasis atsiliepė:

— Aš tik gailiuosi, kad dabar ne Kalėdos, galėtumėte šiandien atlaikyti nors ir trejas mišias. —

Kartą viena nusiganiusi moteris paklausė to šventojo, ką ji turėtų daryti, ko jai reikėtų, kad ji laimėtų Dangu?

— Jums reikia trijų gavėnių, — atsiliepė šventasis.

Bet sunkiausiose gyvenimo valandose šventieji neprarado savo įprasto švento linksmumo; kai *šv. Tomą More* nuvedė į nužudymo vietą, kur ant kaladės turėjo būti nukirsta jo galva, pasilenkęs po budelio kirviu, jisai nuskleidė į šalį savo barzdą, pratardamas:

— Bent gi jau mano barzda neįvykdė išdavystės...

Teisingai sakoma:

— Kur yra gilus tikėjimas, ten yra nuoširdus linksmumas.

Tobulybės siekiančio žmogaus akys nukreiptos į aną pasaulį. Šio gyvenimo dalykai jam tokie menkniekiai, kad jam tik nusišypsoti, kas benutiktų.

Šalia tauraus linksmumo šventieji pasižymėjo ir dideliu prietelingumu. Šv. *Pranciškus Salezietis* net kartą prasitarė apie save:

— Vargu ar yra žmogus, kurio širdis būtų labiau atvira draugiškumui, kaip mano, ir kuris labiau negu aš atjaustų skausmą persiskiriant su tais, kuriuos aš myliu. —

Šv. *Teresėlė Vaikelio Jėzaus* savo autobiografijoje (savo gyvenimo aprašyme) taip pasakoja:

— Kai aš įstoju į karmeličių vienuolyną, aš radau naujokynę draugę apie aštuonetą metų vyresnę už mane. Nežiūrint to amžiaus skirtumo mes pasidarėme artimiausios draugės; vyresnioji, matydama, kad mūsų draugystė palanki dorybės ugdymui, leido mums abiems draugauti ir kalbėtis.

Šv. *Teresė* iš Avilos buvo griežto gyvenimo, bet ji vieną kartą parašė dėl Don Francisco de Salcedo:

— Lai Dievas leidžia, kad Jūs gyventumėte, kol aš numirsiu; tada aš prašysiu Dievą greit Jus pasiimti, kad drauge būtume Danguje. —

Šv. *Augustinas* sakydavo, kad jisai nenorėtų būti Danguje be savo ganomųjų. Rašydamas šv. Jeronimui, jisai kalbėjo:

— O, kad aš galėčiau turėti džiaugsmo dažnai su jumis pasikalbėti ir, jei ne gyventi drauge su jumis, tai nors būti arti Jūsų. —

Turėkime tik grynas sąžines ir iš mūsų akių, iš mūsų veido, iš mūsų pasikalbėjimo spindės laimingas džiaugsmas. Visi mes esame Dievo vaikai, Kristaus meile mylėkime kits kitą kaip broliai ir seserys.

MEILĖ IR AMŽINOJI LAIMĖ

YRA LABAI prasmingas graikų pasakojimas: graikų karys Odisejas, dešimtį metų praleidęs Trojos apgulime, grįžo į namus. Sunaikintojo miesto deivės statė visokias kliūtis jų grįžimui. Be kitų dalykų. Odisejui teko praplaukti sirenų salą. Tos pasakų būtybės buvusios pusiau žmonės, pusiau žuvis. Jos taip puikiai dainuodavusios, kad jų balsų apžavėti keliautojai čia pasilikdavę, tapdavę jų grobiu ir žudavę.

Norėdamas to pavojaus išvengti Odisejas vašku užlipinęs jūrininkų ausis, pats gi save liepęs prišti prie stiebo ir įsąkęs nepaleisti, nors jis ir prašytųsi.

— Sulaikyk savo laivą, šviesusis Odisejau, graikų pasididžiavime... — viliojusios švelniais balsais sirenos. Tuos balsus tegirdėjęs tik Odisejas. Jo jūrininkai pasilikę ištikimi jo ankstybesniam įsakymui ir laivų nesulaikę. Jų paklusnumas išgelbėjęs gyvastį visos įgulos. Jie sugrįžę pas savo šeimas, atnešdami laimę savo žmonoms ir vaikams.

Ir mums beplaukiant gyvenimo jūromis — tenka daug viliojančių balsų išgirsti, bet turime tvirtai laikytis šv. Petro laive — Bažnyčioje, tada visus pavojus perplaukę, laimingai pasieksime amžinąją tėvynę.

Amžinosios tėvynės ilgesys žmogui duoda nuostabios stiprybės gyvenimo kelyje ir padeda ryžtingai apsispręsti, pakelti gyvenimo sunkumus.

Yra pasakojama apie vieną atsiskyrėlį, kuris ilgus metus praleido atgailoje ir maldoje, begyvendamas tyruose. Kartą aplankė jį draugai, ilgai kalbėjo su atgailautoju ir pagaliau paklausė:

— Argi neįgrįsta jums tasai tyrumų monotoniškumas, ta vienatvė?

— Kai mane aplanko panašus jausmas, aš tada pro savo langelį pažiūriu į dangų ir tariau sau: "Palauki truputėlį, neužilgo tas Dangus jau bus tavo".

Tačiau neužtenka vien tik viltimi gyventi, kad sulauktume laimingos amžinybės. Reikia tai nusipelnyti. Vienas iš tikriausių kelių į amžinąją laimę yra artimo meilė. Neveltui juk ir Viešpats pasakė:

— Iš to pažins, jog esate mano mokiniai, kad mylite kits kitą.

Ir čia šventieji rodo mums nuostabių pavyzdžių. Visų pirma ta artimo meilė buvo gražiai išbujojusi šventumu artimo-se sielose. Sakysime, šv. Bazilijus ir šv. Gregorius Nazianzietis buvo taip artimi, kad vienas iš jų galėjo parašyti:

— Atrodo, kad ir vienas, ir kitas iš mūsų tą pačią sielą nešiojame dviejuose kūnuose. —

Svarbu, kad tie artimo meilės ryšiai turėtų antgamtinį pašventinimą. Kitados, viduramžy, vienuolis Aelredijus parašė studiją apie draugiškumą. Pats pirmasis sakinyss toje knygoje yra:

— Štai, aš ir tu, ir tikiuosi, kad tarp mūsų yra trečias — Kristus. —

Kristus būtinas mūsų draugystėje. Tada mes mylėsime ne tik tuos, kurie mums gera daro, bet visus Dievo paveikslan sutvertuosius.

Tikrame bendravime negali būti išskirti dvasiniai reikalai. Žymusis prancūzas Montalembert, dar besimokydamas kolegijoje, rašė savo draugui Leon Comudet:

— Jeigu nori mane įtikinti, kad esi mano tikras draugas ir manimi pasitiki, aš iš tavęs reikalauju, kad be atodairos perspėtumei mane, pamatęs manyje ką nors netinkamo, taisytino. Tas kelias — bus tikriausias mūsų nuoširdžios ir krikščioniškos draugystės įrodymas... Aš turiu nemažai ydų ir tau netruks progų įrodyti savo ištikimumą.

APIE MEILĘ IR GERĄ ŠIRDĮ

VIENAS kunigas užėjo kartą pas turtingą žmogų prašyti aukų vargšams šelpti. Pataikė pas šykštuolį ir tas visaip išsikalbinėjo.

Kunigas žinojo, kad jis galėtų paaukoti, taigi — pabandė šitaip paveikti į jį: privedė prie lango, parodė į gatvę ir paklausė:

— Ką jūs dabar matote?

— Matau vaikščiojančius žmones, — atsiliepė nusteбęs dėl tokio klausimo turtuolis.

Tada kunigas jį privedė prie veidrodžio ir vėl paklausė:

— Ką dabar matote?

— Dabar matau save, — kiek nervindamasis dėl tokio egzaminavimo atsakė turčius.

Kunigas dabar prabilo:

— Ar jūs pastebėjote? Kaip lange, taip ir veidrodyje — juk tas pats stiklas. Tik veidrodyje, antroje pusėje yra truputis sidabro. Taip ir su jumis: kai tik jūs turite daugiau sidabro, prilipusio prie jūsų, nebeatote daugiau nieko, kaip tik save.

Ta pamoka tinkama kiekvienam iš mūsų. Ji puikiai primena, kad patys džiaugdamiesi saulėtomis dienomis — neturime užmiršti kitų, kad turimas sidabras neuždengtų mūsų akių, mūsų neapakintų.

Anglijoje buvo netaip seniai šitoks atsitikimas: šuo įbėgo į kalnų didžiulę uolą, urvą ir jį tenai užgriuvo žemės. Gailestingi žmonės ėmė šunelį gelbėti. Iškasė net tūkstantį tonų žemių su uolomis ir labai apsidžiaugė galėdami šunelį išgelbėti.

Tai, žinoma, gražu. Tačiau jeigu tiek pasiaukojama šuneliui, daug brangesnis mums turi būti žmogus nelaimėje, ir mes turime būti gailestingos širdies ir uolūs parodyti broliškumą ten, kur didžiausis reikalas; ten kur mes galime.

Chicagoje gražiai veikia CYO – katalikų jaunimo organizacija. Ji turi dabar šimtus tūkstančių narių įvairiose pasaulio dalyse.

Labai įdomi buvo jos pradžia: Cook County kalėjime buvo nuteistas mirčiai vienas jaunuolis. Tai įvyko 1911 m. Kalėjimo kapelionu tada buvo kun. Sheil, dabartinis vyskupas. Artinantis mirties valandai, kapelionas priėjo prie mirtininko ir paskutinį kartą dar jį paklausė:

– Sūnau, pasakyk, ar dar yra koks nors dalykas, kurį galėčiau dėl tavęs padaryti?

Jaunuolis, pilnas kančios ir širdgėlos, sušuko:

– Kodėl gi žmonės laukė ką nors dėl manęs gero padaryti iki to laiko, kai man neriama kilpa ant kaklo?

Tuo jis norėjo pareikšti, kad pasaulyje jisai nesutiko šiltos, jį mylinčios širdies, jam norinčios padėti rankos. Gyvenimas jam buvo kietas ir slegiantis ir tai pastūmėjo jį į nusi kaltimą.

Dabar pats laikas mums patiems paklausti, ar mes kuo nors negalime padėti kokiam vargšui, ligoniui, ar negalime paremti kokį gerą reikalą. Šv. Ambraziejus kalbėjo:

– Pinigas turi didesnę vertę varguolių bliūdeliuose, negu turtingųjų piniginėse. Saugokitės, kad kenčiančiųjų gerovė nebūtų uždaryta laikoma jūsų pinigų spintose ar kasose. –

Vertas didelio dėmesio posakis:

– Į kapus atšalančiomis rankomis tik tą nusinešime, ką gyvi būdami išdaliname.

Rašytojo prel. Urbanavičiaus kambaryje kabojo įrašas paveiksle:

– Atminimas, atjautimas yra saldžiausia gėlė, kokia tik auga darželyje...

MEILĖS PAREIGA

NEUŽMIRŠTAMAS įvykis atsitiko 1919 metais Corpus Christi apylinkėse, Texas valstybėje: užklupo tvanas. Vienuose namuose vanduo pagavo 17 metų mergaitę Esther Fuller ir jos 11 metų broliuką. Mergaitė buvo gera sportininkė, puiki plaukikė, ir kai vanduo pakilo, ji vis plaukė, laikydama broliuką. Tas jau iš baimės, iš pervargimo — neteko sąmonės, bet mergaitė vis judėdama vandenyje, laikė jo galvą virš vandens ir pati laikėsi. Taip išbuvo ji penkias valandas, kol susilaukė pagalbos. Laikraščiai plačiai rašė apie jos didelį ryžtą, o mergaitė tik kukliai atsakė:

— Ką gi kito aš galėjau daryti?!

Gyvenimas ne kartą būna paverčiamas tvanu, blogio tvanu, kada piktybių vandenys silpnesniusius tyko praryti. Kaip išganinga tada pareiga atskubėti pagalbon savo broliui, savo seseriai, esančiam pavojuje. Gelbėti sielą yra daug didesnis uždavinys. Įstengti pačiam plūduriuoti viršum blogybių jūros ir dar kitą palaikyti, tai heroiškumo vyksmas, kuris turi žavėti kiekvieną iš mūsų.

Ir tam gali būti visokiausių būdų. Štai, kartą vienas rašytojas užėjo pas savo draugą verslininką ir jam tarė:

— Atrodo, kad Jūs visada dirbate. Kiek gi valandų per parą Jūs iš tikrųjų išdirbate?

— Dvidešimt keturias, — atsiliepė verslininkas šypsodamasis, ir pradėjo toliau aiškinti: — Aš buvau susidomėjęs Kinijos misijomis ir buvau apsisprendęs išvažiuoti į jas dirbti. Tačiau mirė mano tėvas ir jo palikta prekyba buvo tokioje padėtyje, kad niekas pašalinis negalėjo jos tęsti. Mano motina, seserys ir jaunesnysis brolis visiškai priklausė nuo mūsų verslo pajamų, ir taip aš buvau priverstas pasilikti. Tada aš ėmiausi išlaikyti vieną kilusį iš pačių kinų kunigą. Ir tokiu būdu — aš dirbu dvidešimt keturias valandas paroje, nes kai aš miegu tai mano atstovas dirba tenai, Kinijoje. —

Tai tik nurodymas mums, kad galima dirbti visokiais būdais: asmeniškėmis pastangomis, įtraukimu kitų į gerą dar-

bą, o taipgi rėmimu gerų darbų savo lėšomis. Visi šie dalykai yra didelės vertės Viešpaties akyse, jeigu atliekami su nuoširdumu, jieškant ne savo, o Kūrėjo garbės.

Mūsų auka, mūsų pašalpa gali būti skirta arba kitiems sudaryti sąlygas darbuotis, arba — varguomenei šelpti. Ir tai, ir tai yra svarbu. Šią antrąją gerų darbų rūšį gerai pavaizduoja toksai atsitikimas: vienas vaikinys iš priemiesčio vargingųjų lūšnų buvo patrauktas į tikybos pamokas ir pats tapo tikinčiu. Jis buvo linksmas ir patenkintas.

Atsirado tačiau kažkoks vyras, kuris panoro išbandyti jo tikėjimą ir tarė:

— Jeigu Dievas taip Tave myli, kodėl Jis tavimi geriau nepasirūpina. Kodėl Jis kam nors nepasako tau atsiųsti šiltus drabužius, gerus batus, anglių, geresnį maistą...

Vaikinys pagalvojo ir tarė:

— Aš manau, kad Dievas pasako kam nors, bet tas kas nors užmiršta...

Taigi. Dievas pasako daugeliui mūsų meilės pareigą artimo žmogaus sielai, o taipgi ir jo kūnui, ir mes užmirštame, kaip reikiant nepasirūpiname, ir dėl to nukenčia tie, kuriems mes galėjome padėti ir nukenčiame mes, mažiau nuopelnų tesurinkdami.

Yra sakoma, kad toli Rytuose gyveno du žmonės Ahmed ir Omar. Abudu jie norėjo kuo nors savo vardą įamžinti. Omar padarė iš kieto akmens tokį stulpą, obeliską, pastatė jį prie didžio kelio ir iškalė jame savo vardą su daugeliu kitų kilnių posakių.

Ahmed gi tyruose iškasė šulinį, suradęs šaltinį — prie dykumų kelio. Pasodino prie jo palmes. Ir laiko bėgyje toje vietoje susidarė pavėsinga oazė, kur palmių šešėlyje sustodavo keleiviai nuo kaitros atsigauti ir vėsiu vandeniu atsigavinti. Ir visi praeiviai garbino Ahmedo vardą.

Šis pasakojimas vaizduoja du gyvenimo būdus: vieną — į save nukreiptą, kitą į artimą. Vienas pranyksta užmarštyje, kitas lieka dėkingų širdžių atminime ir amžinose Dangaus knygose.

ŠIRDIES — MAŽIESIEMS IR SILPNIESIEMS

Vienu metu Reino upė pralaužė krantų užtvankas ir užliejo beveik pusę mažosios Lichtenšteino valstybės. Netoliese buvo austrų kariai, kurie atskubėjo gelbėti. Vandens srovės buvo taip stiprios, kad atrodė bus neįmanoma išgelbėti namuose staiga užkluptųjų. Tada vienas karininkas sušuko:

— Kariai, pirmyn! Girdite, vaikai šaukia. Mes turime juos išgelbėti!

Ir vaikai buvo išgelbėti.

Atydi ausis ir dabar išgirs šauksmą, išgirs balsą vaikų sielių, kurias užplūsta blogos literatūros, palaido elgesio tvanas, kur jiems labai reikalinga pagalba. Kiekvienas turime parodyti ryžtingumą. Visų pirma teikdami jiems gerą pavyzdį, toliau — saugodami nuo progų ir pavojų, pagaliau, rūpinamiesi parinkti mokyklą, kur nevien geras mokymas, bet taip pat ir geras auklėjimas.

Mylinti širdis visų pirma skubės nešti pagalbą ir globą mažiesiems, o paskiau visiems kitiems silpniesiems. Alžyro vyskupas Dupuck sakydavo:

— Silpnuosius, vargšus turime pamatyti ne akimi, o įžvelgti širdimi.

Netaip seniai Washingtone mirė senato kapelionas Marshall. Jis pradėdavo senato posėdžius malda, ir visiems patiko, kad jisai mokėdavo vaizdžiai ir tiesiai pasakyti. Jis vienu metu senate taip meldėsi:

— Viešpatie, padėki mums, kad mes, kaip Tu kad darai, rūpintumės mažaisiais žmonėmis, kurie neturi užtarėjų, ir kad budėtume dėl teisių negausių mažumų, kurios dėl teisybės dūsauja. —

Viduramžio riteriai buvo mažųjų ir silpnųjų gynėjai. Šiuo metu tai gali būti visų mūsų pareiga.

Šio pastarojo karo metu dr. Graf Muensterio universiteto profesorius, vienu laikotarpiu apklausė apie 3,000 vaikų Dortmundėje. Jis jų klausė vieno dalyko:

— Jeigu tu, kaip pasakoje, galėtumei kuo kitu pavirsti, kuo labiausiai norėtumei būti?

Įdomu, kad vaikai nesvajojo būti nei princais, nei filmų žvaigždėmis, nei turtuoliais, bet daugelio jų atsakymai buvo nepaprastai keisti:

— Aš norėčiau būti liūtu ar tigru, kad kai reikia galėčiau susirasti maisto, — atsiliepė vienas gerokai, matyt, badavęs vaikas.

— Aš norėčiau būti naminiu gyvuliu pas gerą ūkininką, sakysime, karve, kuri būna šiltame tvarte, kuriai nereikia šalti, — kalbėjo kitas.

— Aš norėčiau būti mūsų močiute (senele); ji jau prieš ketverius metus mirė, jai kentėjimai jau pasibaigė...

Koks šiurpus net ir mažiausių pasaulis moderniojo žmogaus amžiuje. Tiesa, šio krašto mažųjų ir silpnesniųjų kentėjimai gal ne tokie sunkūs, bet visgi mylinti širdis ir čia gali rasti nemažai paguodos, suraminimo, pagalbos reikalingų.

Kartą moterų kalėjimo kapelionas lankė kalines. Įlėjęs į vieną kamerą ir išsikalbėjęs, jis išgirdo iš kalinės šiuos įsidėmėtinus žodžius:

— Kunige, jeigu aš nors vieną kartą savo gyvenime būčiau turėjusi nors tokį savo kambarį, kaip ši kamera, niekada nebūčiau pakliuvusi į kalėjimą.

Vargo, kentėjimo dienos, jeigu iš niekur nesulaukiama paguodos ir sustiprinimo, palaužia žmogų, ir garbė tam, kuris pasirenka šv. Veronikos amatą — šluostyti kruviną kentėjimų išspautą prakaitą nuo veido.

Suprantama, dažnai žmogaus sunkumai būna ir dėl jo paties kaltės, dėl jo klaidų. Bet argi šv. Augustinas mūsų nemoko, kad reikia nekęsti klaidų, bet mylėti žmones? O šv. Pranciškus Asyžietis perspėjo:

Tasai nėra pilnai geras, kuris ir su blogais negali būti geras. —

Gražiai Petras Roseggeris pataria parodyti nuoširdumą net nedėkingiems, mus įskaudinantiems:

— Savo priešus suminkštinki meile. Net ir pats Dievas negali labiau ir galingiau "atsikeršyti", kaip meile. —

Ar girdėjote kada tą nuostabų testamentą, kurį paliko amerikietis karys Robertas Johnston. Kai jis žuvo kautynėse Philipinuose, buvo atrastas jo testamentas, kuriame jis patvarkė, kad jo apdrauda, siekianti 10,000 dolerių, būtų paskirta vienam iš priešų tautos jaunuoliui, kad tas Amerikoje galėtų mokslus išeiti. Ir taip tos lėšos buvo paskirtos 23 metų japonų lakūnui Robertui Nissyama. Tai buvo ne paprastas, o vadinamas Kamikaze lakūnas, kuris su torpeda buvo pasiruošęs smogti į laivą, į taikinį, žūti pats, bet ir taikinį tikrai sunaikinti. Gavęs testamentu tą \$10,000 apdraudą jis ją panaudojo filosofijos studijoms Lafayette kolegijoje.

Tai vis padaryta pagal tą šūkį — mylėti priešus yra vienintelis kelias į tai, kad visi priešai žemėje išnyktų, pasidarydami draugais.

Vaikų sielas gelbėti, socialinį apaštalavimą pravesti geriausiai galima geru pavyzdžiu. Viduramžių mistikas Eckenart sakydavo:

— Geriausi pamokslininkai yra tie žmonės, kurie kitiems duoda pavyzdį. Pavyzdžio balsas stipresnis, kaip burnos pasakytieji žodžiai.

Vokiečių priežodis skelbia:

— Žodžiai nuskamba, pavyzdžiai palenkia. Žmogus vienai akiai daugiau tiki, kaip dviems ausims. Vyresniojo pavyzdys yra žemesniesiems veidrodis. —

Ir tokių geros dvasios, artimo meilės žmonių, kuriems rūpi gero darymas ir apaštalavimas, nestinga nei dabar. Antai žymus sportininkas, dviratininkas Bartali, kuris garsiose "Tour de France" rungtynėse laimėjo čempionatą, dėl savo gero būdo ir dievotumo yra vadinamas "važiuojančiu vienuoliu". Jis yra žinomas katalikų akcijos narys.

Kokių gražių būdų surandama mažųjų sieloms gelbėti, gali būti pavyzdžiu vienas įprotis Romoje. Tenai, Ara Coeli (Dangaus Aukuro) bažnyčioje po Kalėdų, Vaikelio Jėzaus garbei, maži vaikai prie puošniai įtaisytos Betliejaus stainelės

sako pamokslėlius. Jie ryžtingai lipa į mažytę, specialiai jiems bažnyčioje įtaisyta, sakyklėlę ir drąsiai kalba į atėjusius į bažnyčią savo draugus ir kitus. Jų balso su dėmesiu klausosi jų žaidimų draugai, ir su pasididžiavimu seka juos jų motinos.

Tai mums neįprasta, o iš tikrųjų — tai tik vienas iš būdų gelbėti mažųjų sielas, sudominti juos ir augštesniais dalykais.

APIE TRIS MEILES

Lietuvos partizanų laikraštis "Kovos Kelias" 1946 metų kovo 10 dieną rašė:

— Lai nemano raudonieji budeliai, kad jie nusilpnins Lietuvos kovotojų dvasią savo nežmonišku teroru. Jei jau kovoti, tai nežinoti pralaimėjimo, jei jau gyventi tai tik vertam lietuviu vardo, nebūti vien paprastu duonos naikintoju, jei jau tikėti, tai tikėti Galybių Viešpačiu, o ne garbinti niekšų stabus. Niekindami mūsų tautą, niekada nepadarysite jos bolševikine, nenuslopinsite kovos už ją. Gerai žinokite, brangūs tautiečiai, kad virš niūrių debesų spindi mėlynas dangus, kad po didelių audrų atkyla gyvybę nešanti šiluma, kad iš purvinos žemės išauga skaisčios gėlės, kad iš mirtimi dvelkiančių tarpukalnių iškyla pergalingi baltagalviai arai, kuriems priklauso augštumos, kuriems priklauso rytojus. Mes kartojame poeto žodžius:

*Svetimų dirvonų mums nereikia,
Bet ir priešas nesidžiaugs pas mus,
Mes ir dalgiais savo priešus raikėm, —
Maža priešų grįžo į namus.*

Taigi, ne tau, raudonasis slibine, nuslopinti mūsų laisvės troškimus. Tūkstančiai pilkųjų karžygių išėjo Lietuvai laisvės parnešti ir negrįžo. Ir šiandien dar kraujas džiūsta ant smėlio, kaip rožės raudonos... Mes žinome savo vertę ir esame tikri,

jog mūsų heroiška kraujo ir skausmų auka spindės gražiausia šviesa pasaulio laisvės ir taikos vainike. —

Kovos karštyje išaugę, tie žodžiai kaitina ir mūsų širdis mylėti tėvų žemę, dėl kurios partizanai miršta, — aukoti savo laiką, jėgas ir darbą tam kraštui, dėl kurio jie viską, iki patulinio kraujo lašo paaukoja.

Vieną dieną sėdėjau parapijos raštinėje. Atėjo senutė, tokia suvargusi, rodos, varsnos kelio jau nebenueis, ir pradėjo pasakoti, kad pas juos yra prisiglaudęs jau pagyvenęs žmogus. Jo kojai nulūžus, gulėjo kurį laiką miesto ligoninėje, kur visi neturtėliai, be užmokesčio laukia sveikatos ar mirties. Dabar atvežė pas juos, bet kad ir jie neturi iš ko užlaikyti, patys varge gyvendami.

Pasirodo, kad nelaimingasai ligonis turi dukterį.

Šaukiu ją telefonu.

— Jūsų tėvelis gana sunkioje padėtyje; ar negalėtumėte jį šį vakarą aplankyti.

— Tai, kad, matote, mes..., — atsiliepia plonas nesenos moters balsas, — jau visi metai, kaip nesimatėme... Nesuprantu, kad jis toje miesto ligoninėje nebūna... Ne, šį vakarą negaliu atvažiuoti, mes turime gėlių parduotuvę. Šiandien vestuvėms turime ruošti...

— Tai gal rytoj galėsite atvažiuoti? — kalbu į ją.

— Kad ir rytoj turime užsakymų...

— Tai kaip, ar jau neturėsite laiko aplankyti nė savo tėvo, į kurio duris gal jau mirtis beldžiasi? Jeigu sakote, kad jis turėtų grįžti į miesto ligoninę, tai turi gi kas nors ir tuo pasirūpinti!

— Na, tai mano vyras rytoj nuvažiuos...

Užkabinau telefono ragelį susijaudinęs. Duktė tiek paskendusi biznyje, auksas tiek sušaldė ir sukietino jos širdį, kad nebėra laiko nė sunkiai ligos patale prispausto tėvo aplankyti. Laidotuvėms tai gal ji ateis. Nepatogu prieš žmones, juk ir bizniui tas galėtų pakenkti...

Gera viena motina vakar nusiskundė:

— Kai pas motiną, tai augdami ir penki vaikai išsitenka, o kai motinai paskui, tai nė pas penkis vaikus vienai nebėra vietos...

Ačiū Dievui, tai vis dėlto tik išimtys. Daugumas, ypač mūsų lietuvių katalikų šeimų, myli, neapleidžia nei senatvėje, nei ligoje tų, kurie jiems davė gyvybę.

Vieną sekmadienio popietę atėjo vienas jaunas vyras. Tik prieš keletą mėnesių buvau jam davęs šliubą. Dabar jisai guodėsi:

— Tik tris mėnesius pagyvenome. Man pasakė išeiti. Ar nebūtų ką nors galima padaryti?!

Pasišaukiau jo žmoną. Ji dar jauna, gerai atrodanti. Susėdo abu prieš kitas kitą, nė žodžio nepratarę.

— Sakyki, ar turėtumei kuo dėl jo nusiskūsti? — klausiu ją.-

— Ne, jis buvo all right.

— Ir indus ploviau, ir apie namus parėjęs iš darbo tvarkiausi, ką tik galėjau, — kalba jos jaunas vyras.

— Tai ar nereikėtų jums vėl į bendrą gyvenimą sueiti...

— Ne, to nebus, — griežtai atsako ji.

— Kodėl?

— Aš jo nebemyliu.

— Argi, neduok Dieve, kas trečias būtų į jūsų tarpą įsimaišęs? — paklausiau nedrąsiai.

— Ne, — atsiliepia moteris, — bet aš jo nebemyliu...

— O vis dėlto tik taip neseniai, kitas kitą mylėdami, bendrą gyvenimą pradėjote. Ar galite taip dabar jausmais vadovautis? Jausmas vieną dieną stiprus, kitą dieną vėl gali išblėsti, trečią — vėl užsidegti. Kas būtų, jei visą gyvenimą jausmais paremtume. Gyventų šeima, vaikus augintų, paskui vienas kuris susigalvotų, kad jau nebemyli, ir paliktų, saky-sim, žmoną su vaikų pulku. Jūsų atveju juk vyras jus myli. Sutikdama su juo visą amžių moterystėje gyventi, juk esi išipareigojusi ir jo atžvilgiu. Ar gali jo gyvenimo laimę, visą ateitį sugriauti?! —

Moteris tylėjo. Toliau bekalbant prisiminėm, kad ji nėra katalikė. Sutuoktuvės įvyko su dispensa... Ji nekatalikė. Kaip plaštakė: kur šviesiau, kur atrodo liepsnelė šiltesnė, ten ir plasnės, o jo gyvenimas nepataisomai sugriautas.

Dieve, kad gi aš mokėčiau pasakyti trumpą žodį, bet tokį, kad žmonėms įkristų į širdį, į mintį:

— Jei ruošiatės sudaryti šeimą, tebūnie jūsų pasirinkimas: lietuvis — lietuviė ir katalikas — katalikė. Tada žinosi, kad be visų kitų gražiam sugyvenimui ištikimybės akstinių turėsite abudu dar vieną, patį stipriausią: vedančią Apvaizdos ranką, tikėjimą, kad ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria.

Žinome, kad meilė dažnai būna akla. Geriausia taktika — pačioje pradžioje, užmezgant pažintis, kol dar širdis neperėmė kontrolės iš proto — nepradėti, nutraukti draugystę, kurios nei Dievas, nei mūsų tėvai nelaimintų. Laimė, kaip žiburėlis, švies iki pat grabnyčių žvakės, kai dvi lietuviškas širdis sujungs Dangaus palaiminimas.

O, beje, kai prieš keletą mėnesių klebonijos kambaryje buvo atliekamos augščiau suminėtos jungtuvės, apstulbau apeigų viduryje pamatęs: jaunoji kramtė gumą.

Dabar ji sukramtė savojo vyro ateitį ir laimę...

VIENOS MEILĖS ISTORIJA

KADA Jungtinėse Amerikos Valstybėse siautė civilinis karas, atsitiko šis neužmirštinas įvykis, apie kurį dabar noriu papasakoti: savanoriu išėjo į kariuomenę vienas vyras. Jis buvo jau susižiedavęs su viena mergaite. Tarp jų buvo dažnas susirašinėjimas. Atėjo baisusis, vadinamas, Tyrloukių mūšis. Su dideliu įtempimu po šio mūšio mergaitė laukė laiško nuo sužadėtinio. Pagaliau laiškas atėjo, bet jau rašytas svetima ranka...

Baugiai atplėšusi laišką mergaitė perskaitė:

— Buvo šiurpus mūsų. Aš tapau taip baisiai sužeistas, kad jau nebegalėsiu Tave išlaikyti. Dabar rašo mano draugas vieton manęs. Aš myliu Tave labiau, kaip betkada kitados, tačiau aš Tave atleidžiu nuo pažado tekėti už manęs. Aš neprašysiu, kad Tu sujungtumei savo gyvenimą su taip sužalotu žmogumi, kaip aš. —

Gavusi tokį laišką, mergaitė į jį nebeatsakė. Ji tik kuo greičiausiai išsiruošė važiuoti į karo ligoninę, kur buvo gydomas jos sunkiai sužeistas sužieduotinis.

Nuvykusi į vietą, pro ilgas lovų eiles ji nusiskubino prie lovos savo sužeisto sužieduotinio. Jo buvo abidvi rankos nupjautos. To nepaisydama mergaitė apsikabino jo kaklą ir ašarodama kartojo:

— Aš Tave nepaliksiu! Aš Tave neapleisiu!

Sužeistasis nesipriešino jos meilei ir jiedu vedė. Ilgus metus laimingai dar gyveno Brooklyne, N. Y.

Mes gerimės tokia mergaitės meile. Tai ne savanaudiška savimeilė, o tyra meilė, kuri visų pirma rūpinasi nelaimingojo likimu, kuri aukojasi geram. Šitokia meilė, tyra ir be savanaudiškumo, yra krikščionybės atspindys, ko mus išmokė Kristus.

Galime sakyti, kad pats Kristus mūsų atžvilgiu tokią, net didesnę meilę parodo. Mes būname sužeisti nuodėmės. Bejėgiai gulime parblokti gyvenimo kelyje. Ir tada ateina mylintis Išganytojas mūsų gelbėti, drauge mums lyg sakydamas:

— Aš juk buvau sužeistas dėl Tavo nusikaltimų... Tavo nuodėmės žaizdų pavidale aš turėjau ant kryžiaus ir aš gavau teisę rūpintis tavimi, ir jeigu tik Tu atsiduosi man, aš Tavimi rūpinsiuos amžinai... —

Tiesa, mes galime atmesti tą Kristaus globą ir meilę, kaip anas jaunuolis galėjo atstumti aną jo gelbėti atvažiavusią mergaitę, bet tai būtų mūsų pačių pražūčiai. Ne, tikrasis kelias yra išpažinti prie klausyklos savo silpnybę ir paskirti Jam savo širdį. Dievas toks geras ir atlaidus, kad ir suklupu-

sio, bet besistengiančio atsikelti ir bėgti prie Jo, niekada neatstumia...

Škotijoje kitados darbavosi nuostabiai gabus ir sėkmingas chirurgas Sir James Simpson. Kartą prie jo prisiartinio vienas jaunuolis, ir, norėdamas jam parodyti savo pagarbą, paklausė:

— Daktare, sakykite, koksai buvo didžiausias jūsų gyvenime atradimas?

— Mano didžiausias atradimas, — atsiliepė tas mokslo žmogus, — buvo, kai aš supratau, jog aš esu didelis nusidėjėlis ir Kristus yra didelis Išganytojas. —

Ar mes jau esame padarę šį atradimą? Ar savo suklupimus pažįstame kaip nusidėjimus, iš kurių reikia išsilaisvinti? Ar mes nuoširdžiai jieškome išsigelbėjimo Kristuje? Ar tą darome ištvermingai: kartą nepasisekus, su visu nuolankumu ar vėl puolamės prie gelbstinčios Išganytojo rankos ir širdies? Ar atmename viltingą Kristaus žodį, kad nors ta vidinė dvasios kova užsitęstų visą gyvenimą, jeigu mes kovosime, jeigu stengsimės nepasiduoti, visomis jėgomis, pergalė bus mūsų pusėje.

Kartą skendo laivas. Kai buvo nuleistos gelbėjimosi valtyys, paaiškėjo siaubingas faktas: neužtenka jose vietos visiems išgelbėti. Greitomis buvo mesti burtai ir tarp pralaimėjusių, turinčių pasilikti, buvo vienas jaunas, bet labai silpno sudėjimo jūrininkas.

— Pražuvęs amžinai, — jis tepratarė, pažymėdamas, jog jis nepasirengęs amžinybei. —

Tačiau jo pasigailėjo senyvas žmogus, kuris užleido jam savo vietą gelbėjimosi valtyje, pats pasirinkdamas mirtį už tą jūrininką ir tardamas:

— Tu negali mirti, bet aš galiu, ir noriu mirti už tave. Bet žiūrėk, kad aš tave galėčiau pamatyti danguje! —

Argi bereikia sakyti, kaip buvo supurtytas tas jaunas, suklydęs jūrininkas. Jis suprato, kad tas senas jūrininkas, kuris jam kalbėjo apie Dievą taip dažnai, sudarė dar vieną, paskutinę, progą pasitaisyti. Ir jis pasitaisė. Tikėdamas į Kris-

taus mirtį ir prisikėlimą, brangindamas jį išgelbėjusios jūrinių gyvybės auką, jis kartodavo:

— Dėl manęs mirė du...

Ir dėl mūsų mirė ir Kristus ir gyvena bei aukojasi tiek daug sielų, kurios mus nori amžinai draugėje matyti Danguje.

APIE MOTERIS IR MEILĘ

VIENAS turtingas Bostono verslininkas, dievotas ir svaringas žmogus, vedė gražią moterį ir ją apgyvendino puošniuose namuose. Tačiau ji buvo įpratusi gerti. Kuo tolyn, tuo labyn ji grimzdo į tą nelemtą įprotį. Pagaliau, nebeapsikęsdama, vieną dieną ji apleido namus, palikdama raštelį, kuriame pažymėjo, jog ji niekada nebegrįš — jos gyvenimo būdas nesiderina su skaidriu krikščionišku vyro būdu...

Vyras ją tebemylėjo. Jis pasamdė žmones jos paieškoti po visą kraštą, o apylinkės laidotuvių direktoriams išsiuntinėjo žmonos paveikslą su priedais — jei kartais atgabtų šios moters lavoną, lai jai nuperka gražiausią karstą, gražiausiai apdengia ir praneša jam, išpuošę karstą gėlėmis.

Pagaliau vienas laidotuvių direktorius jį pašaukė. Nuvykęs atrado jos lavoną. Pažvelgė į jos veidą karste ir apsiplies ašaromis prabilo:

— O, Nellie, kad tu būtumei žinojusi, kaip aš tave mylėjau, tu būtumei sugrįžusi.

Pasibaigus laidotuvėms jis nuėjo į paminklų dirbtuvę ir užsakė jai antkapį. Paklaustas, kokį užrašą reikėtų padėti, jis prabilo:

— Užrašykite tik tą vieną žodį: "Dovanota", atleista jai...

Ta gili meilė mus stebina. Bet ji tėra tik mažas šešėlis, kuris pavaizduoja Kristaus meilę. Kiek gi kartų mes nuo Jo pabėgame. Pabėgame pasigėrę pasaulio džiugesiais. Jo siųs-

tas angelas sargas jieško mus grąžinti atgal. Ir Viešpats ne atkapį su dovanojimo žodžiu mums stato, o pasako atleidimo žodį klausykloje, kad dar ir dar kartą mums sudarytų progą Jo meile naudotis, būti arti Jo karštos širdies.

Kartą Afrikos tyrinėtojas, misionierius Frederick Arnot su būriu vietinių juodųjų vaikų ėjo pro augštą žolę. Staiga iš jos iššoko liūtas ir puolėsi prie paskutinio berniuko eilėje. Tai pastebėjęs misionierius šoko prie to berniuko, uždengdamas jį savo kūnu. Kiti vietiniai, pamatę pavojų, šaukdami išbėgiojo. Liūtas, matyt išsigandęs to triukšmo, apsigrėžė ir pabėgo.

Kada tos genties vadas patyrė, kas nutiko, jis kalbėjo:

— Aš eičiau bet kur su tuo baltuoju žmogumi, kuris savo paties kūną meta tarp liūto ir juodojo jaunuolio, savęs nepaisydamas...

Šitokia pasiaukojančia meile misionieriai laimi juodukus Kristui. Bet tos meilės jie išmoko iš paties Kristaus. Argi jis mūsų, juodų nuo susitepimo nuodėmėmis, savo kūnu ir krauju neužstoja nuo pragarinio liūto? Ir argi mes neturime parodyti daugiau dėkingumo ir meilės, kad atsisteistume už tą didžiąją Jo auką?

RYŽTINGŲJŲ DRAŠUOLIŲ MEILĖS KELIAIS

NETOLI Filipinų salų 1889 metais sudužo ispanų garlaivis *"Remus"*. Skęstant laivui kilo didžiausias sumišimas. Žmonės kiti šoko tiesiai į vandenį, kiti griebėsi gelbėjimosi valčių, kiti blaškėsi persigandę, jausdami, kad giltinė kas minutę gali užpūsti jų gyvybės liepsnelę. Tiktai du vyrai, abudu misijonieriai, ramiai laikėsi tarp panikos pagautųjų. Garlaivis baigė grimsti į bangas ir jūrininkai juodu pašaukė prie gelbėjimosi valčių. Deja, vietos tebuvo tiktai vienam. Užleisdamas vietą pranciškonui broliui Dorado, tėvas jėzuitas Raimondas atsi-

klaupęs ant denio meldėsi, kol bangos prarijo laivą drauge su juo. Pranciškonas br. Dorado glūdėjo valtyje, kaip staiga pamatė, kad vienas keleivis skęsdamas blaškosi po bangas ir kad jam jau nebebuvo vietos valtyje. Atsistojo, pratarė: "Aš jam savo vietą užleisiu!" — ir šoko į vandenį, į patį mirties glėbį.

Su ašarotomis akimis mes skaitome tą neišpasakytos artimo meilės istoriją. Bet tai tik šešėlis tos didžiosios Kristaus meilės, parodytos, kai Išganytojas sau pasirinko mirtį, kad mums laimėtų amžinąjį gyvenimą.

Kaip mes galėtume Jam savo dėkingumą parodyti?

Visų pirma, nežiūrint sunkumų ir kliūčių — laikytis Jo meilės.

Prie to mus tepaskatina daugybė gražių pavyzdžių.

Štai į vieną fabriką kartą įstojo naujas, jaunas darbininkas. Pora netikinčiųjų, sužinoję, kad jisai nuoširdus katalikas, panoro iš jo pasijuokti. Jie šaipydami atnešė kryžių ir padėjo ant jo varstoto. Žiūri, ką gi jisai dabar darys. Gi drąsusis jaunuolis pakėlė kryžių, viešai jį pabučiavo, suradęs vinį viršų varstoto, pakabino Nukryžiuotąjį, kad visada laimintų jo darbą.

Kitu metu Jumet anglių kasyklose dirbo kartu devyni katalikų organizacijos nariai. Buvo Didysis Penktadienis. Atėjus Kristaus mirimo valandai vienas iš jų riktėlėjo:

— Broliai, Kristus mirė šią valandą. Sukalbėkime visi trumpą maldele.

Dvidešimts angliakasių suklaupė maldai, o likusieji 40 pagarbiai nusiėmė kepures...

Milano mieste, Italijoje, kartą buvo vaidinama Bažnyčios uždrausta, nedora drama. Katalikai pasiryžo viešai pakelti protesto balsą. Į vieną bažnyčią susirinko gausus katalikų būrys permaldauti Viešpatį už daromą įžeidimą, o katalikų studentų grupė susirinko prie teatro durų su rožančiais rankose parodydami viešą nepasitenkinimą dėl dorovės dėsnių mindžiojimo ir melsdamiesi už silpnavalius, kurie drįstų peržengti to teatro slenkstį.

Drąsų protestą yra kartą parodžiusi viena paprasta tarnaitė: parduotuvės lange ji kartą pastebėjo nepadorų paveikslą. Įėjusi į vidų, paklausė ar dar turi daugiau tų paveikslų. Savininkas padavė jai visus. Mergaitė paklausė, kiek tas kaštuoja, užmokėjo ir čia pat sudraskė į gabalėlius, sugėdinama tuo pardavėją, kuris iš nesusivaldančiųjų silpnybės buvo pasirengęs sau pelną daryti, pinigus krauti.

Tvirtumas savo įsitikinimuose ir ryžtingumas apaštalavimo darbe yra du didieji, svarbieji dėsniai.

Ragindamas prie sielų meilės ir apaštalavimo darbų Šv. Jonas Auksaburnis teisingai yra pasakęs:

— Netikiu, kad galėtų savo sielą išganyti tas, kas niekuo neprisidėjo prie kitų išganymo.

KUR MŪSŲ ŠIRDIS?

VIENUOLYNO viršininkas *Chevrier*, kalbėdamas apie reikalą neprisirišti perdaug prie žemės, apie neturto dvasią, gražiai pareiškė:

— Užtenka, kad mūsų kojos siekia žemę; nebetieskime ant žemės savo rankų, širdies ar galvos. —

Padvos mieste, bažnyčioje prie altoriaus, yra piešinys, kuriame vaizduojamas gydytojas, atverias krūtinę numirusio šykštaus žmogaus. Gydytojas neranda širdies krūtinėje. Kam ateina į galvą mintis atidaryti dėžę, kur šykštusis laikė savo lobius. Ir... čia atrandama širdis.

Ar mūsų dėmesys, ar mūsų širdis nėra pernelyg surakinta žemiškų rūpesčių, ar ji nėra išplėšta iš mūsų krūtinų ir uždaryta prie žemiškų gėrybių?

Žemės patogumai protingame saike yra reikalingi; ir žemės gėrybes juk Dievas sutvėrė, tačiau žmogus neturi būti jų vergu, nesukoncentruoti viso savo dėmesio prie jų, o pri-

siminti, kad žemėje mes tik svečiai ir kad mūsų pastangos turi būti nukreiptos į amžinybę.

Daug tiesos pasakė prancūzas *Luis Veuillot*:

— Ateitis priklauso basosioms kojoms. —

Tai yra tiems, kurie nesibijodami nedateklių uoliai tarnauja savo idealams.

Kai mirė garsusis Europos kardinolas *Meicier*, buvo atrastas toksai jo testamentas:

— Jeigu mano sesuo arba brolis ar mano pusbroliai arba pusseserės norės gauti kokį paveikslą ar statulą, kurios yra mano kambariuose, tebūnie jiems paduota. — Tačiau kas dėl pinigų, tai man niekas nepriklauso (jam mirus terasta tik septyni centai), nes gyvenau ir mirštu neturte. Patvarkiau, kad po mano mirties būtų atlaikytos šv. mišios už mane ir mano artimuosius. Viskas, ko noriu, tai kad ant mano kapo būtų pastatytas kryžius kuo paprasčiausias. Nedėkite ant mano karsto ar kapo nei gėlių, nei vainikų. Švenčiausioji Jėzaus Širdie, būki gailėtinga savo neturtingajam tarnui. —

Naudodamiesi žemės patogumais, bet nesileisdami jų būti pavergiama, mes galime kartoti su šv. Pranciškų Saleziečiu:

— O, Jėzau, teikis man duoti malonę, kad būčiau vienas dvasioje su Tavimi. —

Šitokia mūsų pačių dvasia bus sėkmingiausia apaštaltavimo priemonė ir kitų tarpe.

Viena krikščionė, gėrėdamasi tobulumu savo dvasios vado, Lijono mieste, Prancūzijoje, pratarė:

— Dieve mano, jeigu esi taip geras, kaip mūsų dvasios vadas *Chevrier*, tai aš nebijosiu, kai būsi mano teisėju. —

ISTORIJS PAMOKA

SENAIS laikais, kai popiežiumi buvo Gregorius Didysis, atsitiko, kad vienas elgeta mirė Romos gatvėse. Apie tai sužinojęs popiežius labai susikrimto. Jis sau priekaištavo — koks jis yra ganytojas, jeigu viena iš jo avių mirė badu. Ir jis taip jautriai tą pergyveno, kad pats sau užsidėjo bausmę — per kiek laiko būti nušalintam nuo altoriaus tarnybos, kol atliks atgailą.

Tai buvo savybė didelio žmogaus, kad jis jautė savo atsakomybę, nors gal čia buvo kitų, ne jo kaltė. Savo ryžtingumu tas popiežius istorijoje pelnė Didžiojo vardą.

Istorija mums patiekia nuostabių pamokų, jeigu mes tik norime jomis domėtis. Štai šv. Pranciškus vienu metu palikęs Romą nuvyko į Ankonos uostą ir, radęs laivą plaukiantį į Veneciją, įsiprašė į jį ir užmokėjo už kelionę.

Jau laivas buvo beišplaukęs, kai atsirado kažkokio didiko žmona, kuri atėjo į laivą ir, pamačiusi vargingai apsirengusį šv. Pranciškų, pareikalavo, kad šis išsikraustytų. Jos reikalavimas buvo piktas, ji sakėsi visą laivą nusamdžiusi sau ir palydovams.

Šv. Pranciškus prašėsi leisti jam pasilikti. Jis žadėjo nesimaišyti jos akyse, bet didikė buvo nepermaldaujama ir reikalavo, kad šis išsikraustytų. Šv. Pranciškus su įprastu jam nuolankumu tai padarė.

Šventasis kalbėjosi krante su žmonėmis. Laivas vos tik buvo pajudėjęs iš uosto kaip užėjo tokia šiurpi audra, kad ji nuskandino ir niekas neišsigelbėjo. Tai buvo Apvaizdos pirštas, nubaudęs žiaurią artimui didikę ir išsaugojęs nusižemimo pilną šv. Pranciškų.

Gražių, pamokinančių pavyzdžių mes turime ir literatūroje. Antai vienoje savo poemoje vokiečių poetas Šileris apdainuoja tokią legendą: kai Dievas sutvėrė paukščius, Jis jiems davė puikias plunksnas ir malonius balsus. Tad Viešpats padėjo sparnus ant žemės ir tarė paukščiams: "Paimkite

šias naštas ir neškite". Paukščiai buvo paklusnūs, užsidėjo ant nugaros ir sulankstė ant krūtinės, ties širdimi, jei jau Dievas taip norėjo. Sparnai jiems greit priaugo ir tas dalykas, ką jie iš pradžių laikė našta, paskiau pasirodė, kad gali juos pačius panešti.

Taip ir mums: jautrumas artimui, nuolankumas santykiuose su žmonėmis — juk tas viskas reikalauja savęs nugalėjimo, susitvarkymo. Tai savotiška našta, kuri tačiau mums yra dvasios sparnais, kurie mus galės nunešti į amžinąją laimę.

Gyvenime ne kartą tenka atsižadėti turint prieš akis didesnes gėrybes. Štai kokią šiurpią istoriją mes sužinome iš Indijos: kartą vienas jaunas kavalerijos karininkas išvyko medžioti tigrų. Deja, pamatęs tigrą, jis nepataikė šaudamas ir žvėris jį užgulė. Jokios pagalbos nebebuvo ir mirtis karininkui žiūrėjo į akis. Karininkas suprato, kad jam buvo belikęs vienas išsigelbėjimas: nuduoti nebegyva. Taip jis ir pastyro paslikas.

Tigras manė, kad žmogus tikrai negyvas. Dabar nebeskubėdamas ruošėsi žvėris užkasti. O karininkas tik laukė, kad nors kiek laimėtų laiko, kol atvyks draugai jo gelbėti. Tigras pamažu apėjo gulintį ir nejudantį karininką ir pradėjo eiti jo ranką. Karininką apėmė baisus skausmas, bet jis žinojo: jeigu jis išsидуos, kad yra gyvas, tigras jį greit papjaus. Nėra kaip pačiam išsigelbėti. Ir jis kentė neaikteldamas. Tigras sugrauzė ranką iki alkūnės, bet tada atėjo pagalba. Karininko ranką vėliau teko nupjauti, bet gyvybė buvo vistiek išgelbėta. Jis paskiau, nors be rankos, užėmė augštą postą Indijoje. Jis nepabojო netekti rankos, kad išsaugotų gyvastį.

Visiems svarbu ryžtis ir mokėti aukotis didesniems siekimams.

GERAS DARBAS

Šv. DOMININKAS buvo didis šventasis. Jo įsteigtieji tėvai domininkonai ir dabar labai daug nuveikia.

Kai šventasis dar buvo labai jaunas, taip kokių 20 metų, kai dar studijavo universitete, sužinojo, kad vienas vyras, kurį jis mylėjo, buvo maurų sugautas ir išvestas į nelaisvę. Kas blogiausia, kad to jaunuolio siela buvo tikrame pavojuje.

Šv. Domininkas nei kiek nesvyruodamas išvyko jo gelbėti. Buvo jau pats beparsiduodęs į nelaisvę, kad tik aną jaunuolį išgelbėtų.

Gražų pavyzdį mums paliko šv. Domininkas — padėti artimui, ypač budėti dėl jo sielos reikalų.

Mūsų lietuviai katalikai šioje srityje parodo daug geros širdies. Štai, kartą užėjau pas vieną ligonę. Jau kuris laikas ji turi gulėti patale. Net ir valgyti jai sunku pasiimti. Ji pasakojo:

— Su koja turiu sunkumų. Pabąla kaip popierius, pasčiau atsiveria žaizda ir nemažai laiko praeina kol užgyja.

Valandėlę patylėjusi vėl pridūrė:

O kiek daug gerų žmonių yra, kurie mane ligoje aplanko, atneša tai šio, tai to. Ypatingai viena našlė tiesiog nepaprastą nuoširdumą parodo ir lankydamą, ir pagelbėdama.

Tai labai gražus pavyzdys. Ligonių lankymas — vienas iš geriausių darbų. Bažnyčia taip tai vertina, kad net yra paskirta septyneri metai atlaidų tiems, kurie vedami artimo meilės aplankys ligonį.

Belankant įsigijus sergančio pasitikėjimą, daugely atvejų galima labai padėti sielos reikaluose, patarti atlikti išpažintį, pašaukti kunigą. Labai daugelis taip ir padaro.

Prancūzijoje, dar 1870 metais, kada buvo apgultas Paryžius, tame mieste kilo pavojingos epidemijos. Vienas krikščioniškų brolių vienuolis su dideliu atsidavimu tada ėmė slaugyti užkrečiama liga sergantį neturtingą karį. Tai matydamas vienas asmuo pratarė tam vienuoliui:

— Tai, ką jūs dabar atliekate, aš nenorėčiau daryti nė už 10,000 frankų.

— Aš to nedaryčiau nė už 100,000 frankų, — atsiliepė vienuolis.

Ir, pažvelgęs į Nukryžiuotąjį, jis pridėjo:

— Aš tą vargšą karį slaugau dėl Kristaus.

Ypatingai svarbu rūpintis artimo sielos reikalais ir čia šioje srityje, kiek tik galime, padėti. Toks apaštalavimas ir mums gali turėti nepaprastos reikšmės.

Kartą vienas kunigas mirties valandoje klausė išpažinties vieną seną karį. Tasai parodė tokį nuoširdų gailestį dėl savo nuodėmių, tokį gilų jautrumą, besijungiantį su vilties džiaugsmu, nors jis visą gyvenimą buvo blogai praleidęs. Nustebęs kunigas ėmė teirautis, ar jisai kada savo gyvenime nėra padaręs kokio ypatingo gero darbo, už ką Apvaizda jam dabar atlygina.

— Nieko nesu gero padaręs, — kalbėjo karys.

— Tai nuostabu. Tik gerai prisiminkite, o gal ką ir esate gero įvykdęs.

— O, atsiprašau, — prisiminė mirtinas ligonis, — aš esu buvęs Amerikoje. Kartą prie upelio kranto aš pamačiau vieną negrę, kuri rankose laikė mažą kūdikį, besiruošdama jį mesti į srovę. Aš staiga jai pasakiau: "Argi nenorėtumėte jūs, kad jūsų vaikutis taptų krikščionimi?" "Krikščionimi? — kalbėjo negrė. — Tebūnie krikščionimi, kad tik jis nebūtų vergas, kaip jo motina". Aš paėmiau mažytį į savo rankas, pakrikštijau ir atidaviau jį motinai. Jei tai geras darbas, tai gal būt vieningas, kurį aš padariau, — baigė karys.

Ir kaip Dievas už tai jį atsiminė paskutinėj jo valandoje!

ELGTIS TEISINGAI, MYLĖT GAILESTINGUMĄ

KARTĄ vienas dramaturgas skaitė savo kūrinį būreliui kritikų. Buvo jis gerą gabalą perskaitęs, kaip staiga pastebėjo, kad vienas iš tų kritikų... užmigęs.

Dramaturgas sustojo ir jį pažadinęs tarė:

— Kaip jūs galėsite kritikuoti, jeigu miegate.

— Bet pats miegas ar tai jau nėra kritika?! — pratarė šis.

Aišku, jei beklausydamas užmigo, tai veikalas nesudominio. Jau iš to galima daryti išvadą apie veikalą.

Panašiai — iš miegančių krikščionių daugelis kitatikių sprendžia apie krikščionybės vertę. Todėl pirmas pasitarnavimas krikščionybei, jeigu ją mylime, o mylėti visi privalome, yra nebūti miegančiais krikščionimis, o budėti Viešpaties tarnyboje.

Japonai yra garsūs sodininkai. Daugelio jų tarpe yra išsiplatinęs paprotis auginti medžius — neūžaugas. Jie išmokę net didžiulius girios medžius auginti vazonuose. Kad tie medeliai visada pasiliktų maži, jie neduoda jiems reikiamo maisto, juos sužaloja, nuskabo jų viršūnėles, žodžiu, neduoda jiems laisvai išsitiesti.

Panašiai yra krikščionių, kurie savo širdyje neleidžia išbujoti krikščionybės medžiui, jį visaip žalodami, neduodami tyro maisto. Jeigu medis - neūžauga dar turi savotišką grožį ir bent dekoratyvinę vertę, tai sužalotas, neišaugęs, skurdus krikščioniškasis gyvenimas yra nuostolis pačiam žmogui ir dažnai — nelaimė tiems, kurie su juo priversti turėti ką nors bendro, pagaliau — tai neteisybė ir skriauda paties Dievo atžvilgiu.

Deimantų jieškotojai Afrikoje tarpais atranda tokių brangakmenių, kurie tik iki pusės pavirte deimantais, o kita jų pusė tebėra anglis. Kažkaip, tas gabalas galėjo visas brangiojo akmenio spalvomis žerėti, galėjo gal net paties karaliaus vainiką puošti, o pasiliko jis tik pusiau deimantas ir pusiau — juoda anglis.

Ir krikščionis yra skirtas būti deimantu Viešpaties vainike. Deja, daugelis iš mūsų tik pusiau deimantais tetampame, o kita pusė — juoda anglis. Dievo malonės spinduliai visada mus veikia, bet mes nevisada jiems pakankamai palankiai atsiliepiame.

Iš kitos gi pusės — kaip, kartais, nedidelės pastangos iš mūsų pusės atneštų žymius rezultatus. Kartą patrankų fabrike buvo ant retežio pakabinta aštuonių pėdų ilgio geležis, svėrusi 500 svarų. Labai sunkus gabalas. Šalia gi, ant šilkinio siūlo buvo pakabintas paprastas, menkas butelio kamštis. Vienodais laikotarpiais imta tuo kamščiu duoti į tą sunkųjį geležies gabalą. Gabalėlis kamščio buvo toks mažutis ir geležis prieš jį toks milžiniškas gabalas, kad, rodėsi, jokios reikšmės neturi tas sudavimas.

Praslinko dešimt minučių ir stambusis geležies gabalas lyg pradėjo jausti tuos mažo kamščio smūgius. Dar dešimt minučių, ir geležies gabalas lyg pradėjo virpėti. Praslinko pusė valandos bemušant tuo kamščiu geležies gabalą, ir tas pradėjo svyruoti, siūbuoti ir taip įsisiūbavo, kaip laikrodžio švytuoklė. Mažas kamštis išjudino didelę geležį.

Tai simbolinga. Ir mūsų mažos pastangos gali daug padaryti didžiuosiuose sielos siekimuose, išjudinti visus mus. Antra, tai iš dalies gali mums pavaizduoti mūsų, menkų žmonių, įtaką geram laimėti, išjudinti ir stambius, inertiškus vietnetus. Ryžtingai ir planingai, be pertraukos veikiant, išjudinama ir abejinga masė.

Ne drungnumas, o nuoširdi ir atsidavime pravedama tarnyba Viešpačiui, daug laimės ir mūsų sielos išganymo reikaluose, ir mūsų pastangose prisidėti prie kitų sielų išganymo.

Washingtono mieste yra garsusis Kongreso knygynas. Puošniai įrengtas, kiekviena didžiosios skaitymo salės arka kitaip papuošta, kitu išrašytu šūkiu įprasmintą: vienur pagerbtas menas, kitur istorija, trečioj vietoj gamtamokslis, toliau — muzika, filosofija ir t.t. Kai reikėjo parinkti šūkį religijai, buvo atsiklausta daugelio vadovaujančių religijos mo-

kytojų, ir, pagaliau, priimtas šis posakis iš pranašo Michėjo:

— Ir ko gi Viešpats reikalauja iš tavęs, jei ne to, kad elgtumeis teisingai, mylėtumei gailestingumą ir nuolankume eitumei su Dievu.

Taip elgdamiesi būsimе tikrais krikščionimis.

APIE DU IŠGELBĖTUS KUNIGUS

PIRMAS lietuvis marijonas, kuris dirbo su Chicagos lietuviams, buvo kun. Jurgis Kolesinskis. Į Chicagoją jisai atvyko 1892 m. kovo 2 d. Vyskupas tada jį paskyrė organizuoti pirmąją lietuvių — šv. Jurgio parapiją Chicagoje.

Lietuviams jisai gražiai talkino, ir tai dėka nepaprastos vieno Lietuvos žmogaus aukos. Apie ją šių eilučių autoriui pasakojo žmonės, kurie kun. Kolesinskį gerai pažino ir su juo gerai buvo išsikalbėję.

Atsitiko taip: kun. J. Kolesinskis buvo savo žmonėms atsidavęs, nusistatęs prieš rusų okupaciją Lietuvoje. Už dalyvavimą 1863 m. sukilime jis buvo paimtas į kalėjimą ir nuteistas mirti.

Po teismo jis buvo uždarytas į vieną kambarą su kitu lietuviu, kuris buvo nuteistas ištremti į Sibirą. Tam katalikui valstiečiui labai pagailo mirti nuteisto kunigo ir jisai pasisiūlė eiti į egzekucijos vietą Kolesinskio vardu, o kunigas tegu keliauna į ištėrimą, kur žmonėms galės daugiau naudoti padaryti.

Taip anas nežinomas lietuvis, apsirengęs kunigo drabužiais, ir išėjęs, kai budeliai atėjo vesti kun. Kolesinskį į nužudymo vietą. Gi kun. Kolesinskis jo vieton išvyko į Sibirą. Čia jis ištėrime išbuvo 25 metus, gyvendamas daugiausiai Jėnisiėjaus apylinkėse. Bausmę atlikęs grįžo Lietuvon, bet ir čia jam sąlygos rusų okupacijoje buvo neįmanomos, dėlto — atsikėlė į Ameriką.

Tą faktą pasakojo žmonės, artimi kun. Kolesinskiui. Nėra galimybių jį patikrinti, bet nėra pagrindo ir juo abejoti. Kaip gi didelė auka buvo ano lietuvio, kuris ryžosi mirti, kad žmonių apaštalas liktų gyvas.

Gražų Dievo ir artimo meilės pavyzdį paliko tėvų marijonų atnaujintojas arkiv. J. Matulevičius. Jo užrašuose skaitome:

— Jei valia prašyti, tai duok. Viešpatie, kad aš būčiau Tavo Bažnyčioje nelyginant tas skuduras, kuriuo viską valo, o suvartoję meta šalin kur į tamsiausią kampą, tegul ir aš taip tapčiau suvartotas ir sunaudotas, kad tik Tavo Bažnyčioje būtų nors koks kampelis geriau išvalytas, kad tik Tavo name būtų šiek tiek švariau ir skaisčiau... —

Arkiv. Matulevičius moko aukotis Dievui ir žmonėms nuolankume:

— Kandidatų į augštas garbės vietas, nesibijokime, pasauly niekad nestokuos. Mes žiūrėkime, kad stovėtume šalia Kristaus, gyvenusio neturte, paklusnume, sunkiame darbe, pažeminimuose, išniekinimuose, varguose, kentėjimuose; ir paskui Jį eidami ir šalia Jo stovėdami, stengkimės paimti tas vietas, kur kiti nemielai dirba; vietas kolabiausiai apleistas, pralaimėtas, paniekintas. Žiūrėkime, kad mes į tas žemiausias žmonių akyse ir prasčiausias vietas užtektinai kandidatų išauklėtume... —

Kaip skaidri krikščioniško uolumo dvasia! O juk mes ir tą didįjį vyrą — arkiv. Matulevičių — tik dėlto turėjome, kad atsirado sielų, kurios pasiaukėjo. Tebūdamas dar jaunas kunigas, Jurgis Matulevičius sunkiai susirgo kaulų džiova. Neturėdamas lėšų, negalėjo gydytis ir buvo paguldytas skurdžiausioj Varšuvos priemiesčio ligoninėj, ir ten laukė mirties.

Tuo metu grafitė Cecilija Platerytė susirūpino, kad jos vadovaujamame pensionate tarp mergaičių ėmė reikštis klaidingi socialistiniai polinkiai. Ji pati su ta blogybe jau nebeįstengė kovoti. Net ir kapelionai reikiamos įtakos į beklystančias mergaites neturėjo. Tada dr. Savickas priminė grafaitei Platerytei, kad priemiesčio ligoninėje rengiamas mirčiai gabus kunigas, kuris čia galėtų daug paveikti.

Platerytė juo susirūpino. Apmokėjo gydytojus, parūpino vaistų ir mirtinas ligonis buvo išgelbėtas nuo giltinės rankos. Šiektiek pasveikęs kun. Matulevičius tuojaus ėjo auklėti jaunimo. Dar nepajėgė pavaikščioti Du žmonės už pažastų jį navesdavo į klasę. Mergaitės matė jo platų išsilavinimą, gilų pasišventimą. Jos jautė, kad gulėdamas ligoninėje su neturtingiausiais vargšais, jisai suprato varguomenės padėtį ir mokėjo Evangelijoje rasti tiksliausią atsakymą į jų gyvenimo klausimus. Mergaičių pažiūros pakrypo nauja vaga.

Ir to buvo atsieкта dėka pasiaukojimo Platerytės ir kitų, kurios išgelbėjo tą mirčiai skirtą kunigą - džiovininką. Ar nepamastome, kad ir mūsų pasiaukojimas, mūsų talka Apvaizdos globoje kartais gali duoti didesnių rezultatų, negu mes tikimės ir pramatome?

DARBAS IR GERA ŠIRDIS

KAŽKAS yra pasakęs:

— Jeigu žmogus nesuranda sau užsiėmimo, tai kipšas jam pramano.

Nenuostabu, taigi, kad tobulumo siekiantieji šventieji ypač pasižymėjo dviem dorybėmis: darbštumu ir gera širdimi.

Šv. *Alfonsas* buvo padaręs pasiryžimą — niekada negaisinti nė akimirkos laiko. Ir jisai daug dirbo, daug rašė, nežiūrint, kad jo sveikata buvo taip menka, jog savo gyvenime jisai net devynis kartus buvo gavęs paskutinį patepimą, beveik nuolat gerai nesijautė ir per 30 metų buvo paraližuotas. Bet Dangus, tarytum, laimino tą jo ryžtingumą: šv. *Alfonsas* sulaukė 89 metų amžiaus.

Šv. *Pilypas Neri* buvo apkrautas darbų naštos, ją labai kantriai vilko, daug nudirbo, nors nuolat jautėsi silpnas ir reguliariai turėjo kentėti nuo jį krėtusio Romos drugio.

Šv. *Hugonas* savo darbus atlikdavo su stipraus vyro energija, o tačiau jisai buvo lyg nuolatinis kankinys, nes jam labai dažnai skaudėdavo galvą.

Palaimintoji *Julija Billiart* buvo nuolatinė invalidė — paliegėlė, o šv. *Spes* buvo akla.

Šventieji, nors ir buvo ligų ar nelaimių prispausti, galvos neprarado, bet mokėjo apsieiti darbo nuveikti ir savo šventu kantrumu mums pavyzdį suteikti. Neveltui gi vienas įkvėptas šventasis yra pasakęs:

— Dievas parinko šio pasaulio silpnuosius, kad sugėdintų net galiūnus.

Antra svarbi šventųjų savybė, tai jų malonus geraširdiškumas. Jie buvo švelnūs net su gyvulėliais ar net negyvąja gamta. Juk atsimename, kad šv. *Antanas* sakė pamokslus žuvims.

Popiežius *Pijus V* griežtai protestavo prieš žiaurias bulių kautynes ir griežtai kunigams uždraudė į jas lankyti.

Šv. *Kentingern* atgaivino akmenimis beveik negyvai pritrenktą dagilėlį. Kai kurie medžiojamieji gyvulėliai slėpėsi ties šv. *Kutberto* kojomis, o kregždutės buvo įpratusios atlėkti susišildyti po šv. *Gutlak* apsiaustu. Medžiotojų vejamas zuikelis kartą išsigelbėjo prisigūžęs po šv. *Anzelmo* arkliu, o šv. *Tomas Becket* buvo lyg tikras savojo žirgo draugas.

Šv. *Pranciškus* giedoja himnus saulei ir kėlė mintį, kad bent Kalėdoms keliai būtų nubarstyti trupiniais paukšteliams.

Kartą į šv. *Pilypo Neri* koplyčią įskrido paukštelis ir jis labai rūpestingai pasistengė jį išleisti, kad niekas jo nepažeistų. Kitą kartą su kažkokiu lankytoju drauge įėjo ir jo šuo į šventojo kambarį. Kai tas žmogus rengėsi išeiti, šuo joku būdu nesidavė išvedamas iš kambario. Taip jisai ir pasiliko prie šv. *Pilypo Neri*, kuris jį išlaikė 12 metų. Šv. *Jonas Bosco* irgi turėjo savo nuolatinį šunelį — sargą.

Prie šv. *Jeronimo* būstinės atsilankyti buvo pripratusi laukinė kiaulė. Šv. *Povilui Atsiskyrėliui* juodvarnis buvo įpratęs atnešti duonos, ir neabejojama, kad ir tasai paukštis gaudavo

savo dalį... Šv. *Rokui* kasdieną iš kepyklos šuo buvo įpratintas atnešti duonos kepalą, ir už tą patarnavimą jįsai gerą riekę gaudavo.

Šventieji visada buvo geros širdies. Kai vienas šventasis rašė regulas seselių vienuolynui, jįsai įdėjo punktą:

— Aš bevelyčiau jus, seselės, matyti raupsuotomis, kaip žiauriomis.

Šventoji gi *Gertrūda* sakydavo:

— Mylėti Dievą reiškia mylėti viską, kas yra iš Dievo.

T U R I N Y S

IŽANGOS ŽODIS	7
1. AR MES ŽINOME, KUR SKUBAME?	9
Ar mes žinome, kur skubame?	11
Esame dulkė iš žemės	13
Prasmingas gyvenimas	15
Ir prie televizijų nepraraskim amžinųjų vizijų	16
Mylėkite, ką tikite, skelbkite, ką mylite.....	18
Atsakymas į didžiausią gyvenimo klausimą	21
Didžioji tiesa	24
Ko į šį pasaulį atėjai?	27
Ne tau skirti mes, žeme miela	29
Gyvenimo mįslę besprendžiant	31
Gyvenimo prasmės bejieškant	33
Tikrųjų gyvenimo kelių besidairant	34
Didysis gyvenimo uždavinys	36
Apie gyvenimo valandas ir dienas	38
Nematau kito kelio	40
Dievas gyvena mumyse	42
Gyvenimui pavyzdžiai	44
Vienos ašaros istorija	46
Pasaulinis gaisras ir mūsų kasdienybė	48
Audringoj gyvenimo jūroj	49
Šimtmečių išmintis	51

Saugoti tai, kas brangiausia	53
Dangaus tarnyboje	54
Kokia garbė būti Dievo vaikais.....	56
Nemesk kelio dėl takelio kreivo	58
Amnezijos auka	59
Gyvenimo mokykla	62
Du pabučiavimai	64
Mergaitė, kuri atrado tėvą	65
Reikšmingi gyvenimo nuotykių	67
Neklysti ir neklaidinti	69
Galingasai magnetas	72
Augščiau gyvenimo debesų	74
Mūsų laukia danguje	75

2. AR PERSKAITEI LAIŠKĄ TĖVO, KURIS YRA

DANGUJE?	79
Ar perskaitei laišką Tėvo, kuris yra danguje?	81
Apie Šv. Rašto skaitymo svarbą	83
Gyvenimo kelrodis ir jėgos šaltinis	88
Knyga, kuri daugiausia pasakė	91
Paėmęs į rankas, pasisavink širdim	93
Žydė, vaikai ir fakirai	95
Kryžiaus tarnyboje	97
Kristaus pėdomis	99
Gyventi Kristaus dvasia	102
Besiaukojantis ir budintis Kristus	104
Apie tą, kurs mus myli	106
Vienintelė viltis	108
Kristus – pergalė dvasios kovose	110
Juo pasitikim ir Jį mylim	112
Atspindėti Kristų	114

3.	DIDIEJI ŽMONĖS IR RELIGIJA	117
	Modernieji medikai apie tikėjimą	119
	Svarbus gydytojų žodis	123
	Tiesa, kuri mus gaivina	126
	Garsiausias pasaulio gydytojas apie maldą	129
	Nobelio laureatas apie Liurdą	131
	Televizijos ir atominės energijos amžiuje	134
	Svarbus mokslininko atradimas	136
	Daktarai apie gyvenimo klausimus	138
	Lietuvio filosofo patyrimai ir patarimai	140
4.	... ANT TOS UOLOS AŠ PASTATYSIU BAŽNYČIĄ... ..	143
	Mes ir Bažnyčia	145
	Laimingi, kad esame katalikais	147
	Gyvenimo krizėse atramos bejieškant	149
	Pijus XII — 475,000,000 katalikų vadas	151
	Vatikanų valstybė ir jos armija	153
	Vatikanas turi savo pinigų	156
	Dėkingumas mūsų geradariams	158
	Apie misionierius	159
	"Nazareto moterys"	162
	Vidurnaktį su Chicagos vyrais	164
	Nauji Šventieji — kankiniai	167
	Po kentėjimų nakties — laisvės aušra	169
	Ir mūsų laikais yra kankinių	172
	Pasakoja nuo bolševikų pabėgęs vienuolis	173
	Mūsų dienų stebuklai	176
	Pasauliečių malda už kunigus	178
	Laiškas mano brangiesiems Kristuje	180
	Mintys vienuolyno sode	182
	Jeigu kunigą kviečiamės į svečius	184

5. ŠVENTŲJŲ PĖDOMIS	187
Šventųjų gyvenimo paslaptys	189
Dvasios galiūnų patarimai	191
Pasukime žvilgsnį į augštumas	193
Ko reikia, kad pasiektume šventumą	195
Šventoji kova	197
Švara ir tvarkingumas šventųjų pavyzdžiuose	199
Šventųjų sielos nebuvo mirusiųjų jūromis.....	200
Apie šventųjų širdį	202
Šventumas, linksmumas ir sveikata	204
Šventieji — ligonių globėjai	206
Tiems, kurie ilgisi Dievo	209
Įvairybės iš didžiųjų žmonių gyvenimo	210
6. MEILĖ IR DRAUGIŠKUMAS	213
Meilė Dievui ir žmonėms	215
Mylėti žmones ir sielas	217
Malda ir atlaidumu mylėti sielas	219
Meilė ir auka	220
Ugnis širdyje	222
Surūgę veidai ar meilė artimo!	224
Meilė ir amžinoji laimė	226
Apie meilę ir gerą širdį	228
Meilės pareiga	230
Širdies — mažiesiems ir silpniesiems	232
Apie tris meiles	235
Vienos meilės istorija	238
Apie moteris ir meilę	241
Ryžtingųjų drašulių meilės kelias	242
Kur mūsų širdis?	244
Istorijos pamoka	246
Geras darbas	248
Elgtis teisingai, mylėt gailestingumą	250
Apie du išgelbėtus kunigus	252
Darbas ir gera širdis	254

TO PATIES AUTORIAUS:

Maskva be kaukės (vertimas, su kun. A. Sušinsku), 1931

Kan. Kozmianas, švietėjas ir auklėtojas sunkiaisiais vergijos
laikais, 1933

Dejavimai, kraujas, ašaros..., 1933

Pareiga, 1934

Ką ir kaip rašyti į laikraščius, 1936 ir 1950

Ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria, 1939

Visuotinė mobilizacija atakai prieš tautos vėžius, 1939

Taip mirė nemirtingieji, 1941

Komunizmas ir revoliucija Amerikoje, 1942

15 sušaudytų kunigų Lietuvoje, 1943

Fifteen Liquidated Priests in Lithuania, 1943

Bolševikų kalėjime ir Sibiro ištrėmime, 1944

Lietuva nacių ir bolševikų vergijoje, 1944

Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in Lithuania, 1945
(disertacija)

Prie vilties kryžiaus, 1948

Aušros Vartų Marija, 1950

Motina Gailestingoji, 1957

Amžinybei ir tėvų žemei, 1957